DTU Bibliotek

Denne fil er downloadet fra

Danmarks Tekniske Kulturarv

www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på *www.tekniskkulturarv.dk/about*

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

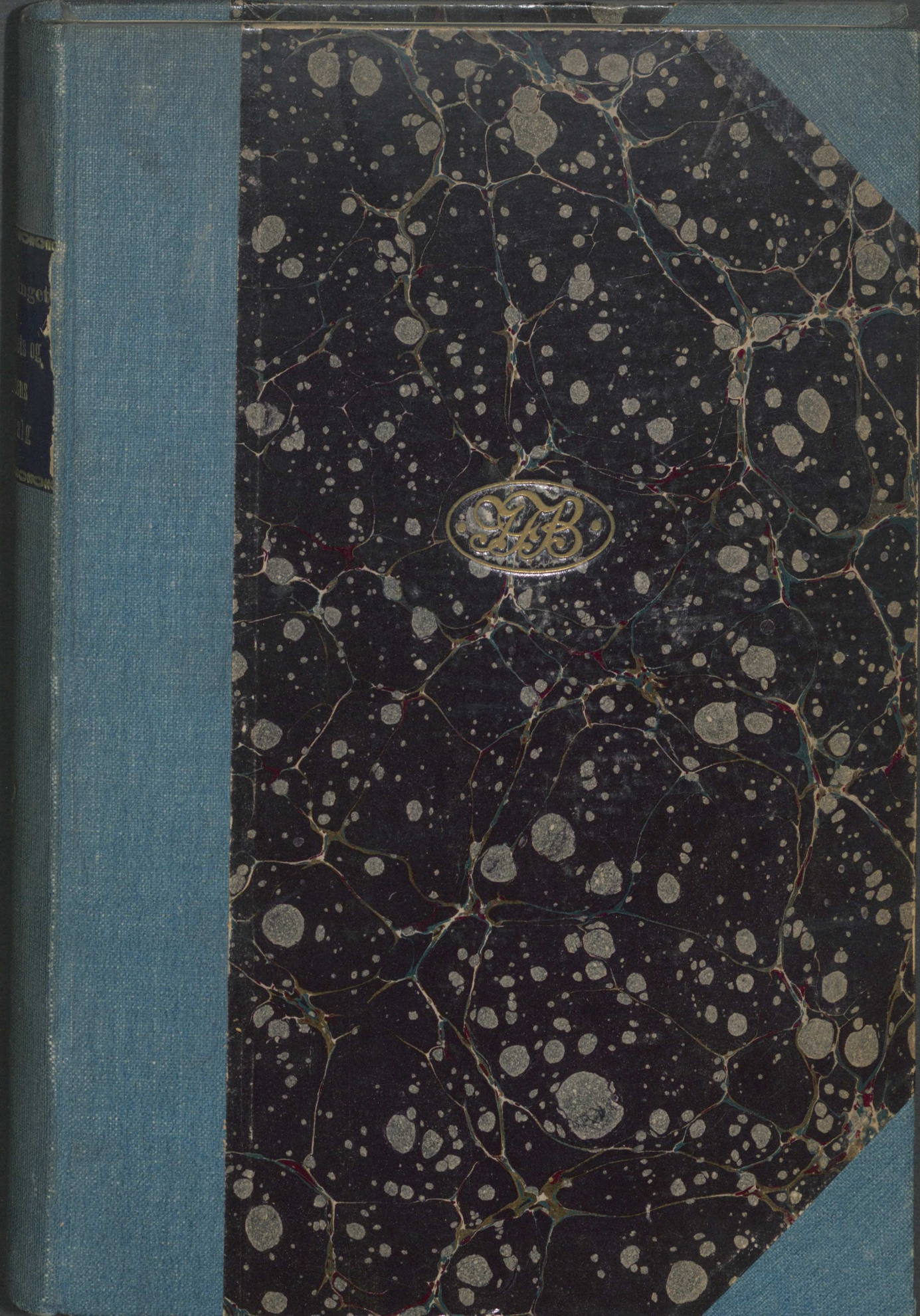

Denne Bog
tilhører
Industriforeningen
i
Kjøbenhavn

337 Til

1907.

TIL

LANDSTHINGET

FRA

HAANDVÆRKETS OG INDUSTRIENS TOLDUDVALG AF 1906

(NEDSAT AF FÆLLESREPRÆSENTATIONEN FOR DANSK INDUSTRI OG HAANDVÆRK)

KØBENHAVN
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE
(AXEL SIMMELKIÆR)
1907.

DANMARKS TEKNISKE BIBLIOTEK

De allerfleste af de efterfølgende Andragender — til og med Side 168 — har af Haandværkets og Industriens Toldudvalg været forelagt Folkethingsudvalget. De øvrige Indlæg er tilkomne, eller dog færdigtrykte, efter at Folkethinget havde afsluttet Behandlingen af Toldlovforslaget; flere af dem tager Sigte paa de ved 3dje Behandling i Folkethinget vedtagne Ændringer. Enkelte Indlæg (»Træindustrien«, »De danske Sukkerfabrikker« og »Danske Møllebrug og Udlandets Eksportpræmier«) har af vedkommende Industrier været sendt Folkethinget direkte, men er efter Anmodning optagne her blandt Haandværkets og Industriens Toldudvalgs Andragender.

Indholdsfortegnelse.

(De forskjellige Andragender, som blev aftrykt og indsendt, eftersom de indkom, ordnes her efter Inddelingen i Regeringens Toldlovforslag).

Side

Apotekervarer og kemiske Præparater:
Kemisk Industri (A/S Sodafabrikkerne) 11
Dekstrin 200
Ammoniakvand 221

Farvestoffer, Farve etc.:
Farvevarer 54
Blank- o. a. Lædersværte 171

Frugter:
Gartneri 158
Konditori 226

Glas:
Glasindustrien (Hulglasvarer) 25
Vinduesglas 145

Gummier og Harpikser:
Gummiindustrien 113

Instrumenter:
Klaviaturinstrumenter 9

Jord og **Ler** samt **Sten** og **Mineralier:**
Stenhuggeri 161
Slemmekridt 45
Fajance (I Aluminia, II Bornholm) 61
Porcellæn 123

Kakao:
Kakao og Chokolade 1
do. do. (nyt Indlæg) 205
Konditori 226

Side

Korn og Kornvarer:

Kartoffelmel 41
Dansk Møllebrug og Udlandets Eksportpræmier 190

Krudt etc., Tændstikker:

Tændstikindustrien 17

Kryderier:

Konditori 226

Manufakturvarer:

Herrekonfektion 81
Skræderfaget 188
Damekonfektion 89
Do. (Bluseliv etc.) 165
Korsetfabrikation 49
Kjole- og Korsetfjedre 53
Voksdug 75
Smergellærred 95
Rebslageri 137
Possementmageri 52
Bomuldsgarn 7
Straahatte 65
Tekstilindustrien i Almindelighed 97
Bomuldsvæverierne 102
Linnedvæverierne 104
Blegning af Bomuldsvarer 108
Fabrikation af Gulvklude 142
Fiskenet 148
Mønstervævede Møbelstoffer 110
Fløjlsfabrikation 151
Filthatteindustrien 33
Klædevarer 37
Uldne og halvuldne Kjolestoffer 121
Trikotage 118
Do. (nyt Indlæg) 217

Maskiner:

Elektriske Maskiner 134

Metaller:

Plader til Aftryk af Land- og Søkort, Billeder etc. 93
Traadvæv 47
Nordiske Kabel- og Traadfabrikker 67
Pladejærnsarbejder 193
Værktøj 194
Frederiksværks Valseværk 163
Elektropletfabrikanter 214

Side

Olier:

Olieindustrien 185

Papir:

Tagpap 31
Papirfabrikationen 57
Papirfarveri 167
do. (nyt Indlæg) 203
Bogtrykkeri 216
Bogbinderi 169

Skind og **Huder:**

Garvere 129
Chromgarvet Læder 143
Hvidgarveri og Skindfarveri 125
Handskemagere 127
Skotøjsfabrikationen 77
Sadelmagere 131
Etuifabrikanter 223

Sukker, Mallas og **Sirup:**

Stivelsesukker, Stivelsesirup samt Karamel 13
De danske Sukkerfabrikker 180

Sæbe:

Sæbe- og Parfumeindustrien 153

Træer, Buske og **Planter etc.:**

Gartnere 158

Tømmer og **Træ:**

Træindustrien (Fællesindlæg) 173
Stavefabrikanter 157
Læstefabrikationen 73
Listefabrikanter og Forgyldere 155
Drejerfagene 201

Vogne og **Vognmagerarbejde:**

Jærnbanevogne (A/S »Skandia«) 209
Lakering af Cykler 225

Rettelser.

Side 17, Linie 8 fra oven: »kom«, læs »komme«.
» 23, Linie 2 fra neden: »Produktionslagre«, læs »Produktionsbøger«.
» 143, Linie 3 fra neden: »ca. 80 Øre pr. Pd.«, læs »à 80 Øre pr. □ Fod«.
» 143, Linie 2 fra neden: »ca. 85 Øre«, læs »à 85 Øre«.
» 143, Linie 1 fra neden: »ca. 80 Øre«, læs »à 80 Øre«.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Kakao og Chokolade.

Toldlovforslagets Pos. 78, 79 og 80.

Vi undertegnede Chokolade-Fabrikanter har med megen Ængstelse set det nu i Rigsdagen fremsatte Told-Lovforslag, da vor Stilling i mange Retninger besværliggjøres, hvis det gjennemføres.

Det har undret os i høj Grad, at Tolden for Kakao foreslaas forhøjet, navnlig samtidig med, at Tolden for Kaffe foreslaas nedsat til under Halvdelen. Ganske vist er Brugen af Kaffe betydelig større end af Kakao, men det er et stort Spørgsmaal, om ikke Staten netop burde træde støttende til for at fremhjælpe en forøget Anvendelse af Kakao, der jo absolut er et Næringsmiddel af højeste Værdi, medens endnu ingen har fundet anden Værdi i Kaffen end dens stimulerende Virkning.

Naar Lovforslaget i sin Helhed ikke frygter at nedsætte Toldindtægterne med over 8 Mill. Kroner, spiller Tolden for Kakao i Virkeligheden en overmaade lille Rolle, idet der hidtil af raa og rensede Kakaobønner i Gjennemsnit er indført ca. 2 Mill. Pund, der svarer til ca. 160,000 Kr. i Told; og hvis blot Tolden for Kaffe, hvoraf der indføres over 20 Mill. Pund, blev ansat 1 Øre højere end foreslaaet, havdes jo allerede, om ønskedes, Ækvivalent for hele Kakao-Tolden.

Kakaobønnens overordentlige Næringsværdi vil være alle bekjendt; blandet i passende Forhold med Sukker giver den Chokoladen, der kemisk set netop indeholder Æggehvidestoffer og Kulhydrater i det Forhold, som er mest udbyttegivende for Ernæring, og det er ogsaa ved talrige Eksempler paavist, at Mennesker i Maaneder, ja Aar, kan opholde Livet uden nogensomhelst anden Ernæring end Chokolade.

Der er derfor ogsaa i alle Lande et stærkt stigende Forbrug af Chokolade, der dog vil stige endnu mere, saasnart den gamle Tro, at Chokolade er »Luksus«, bliver udryddet overalt i Befolkningen.

Da Kakaobønnen indeholder en stor Procentdel Fedt, der ved Chokolade-Fabrikationen opfylder den Mission at binde det tilsatte Sukker, og denne rigelige Fedtmængde for en Del Mennesker medfører Ubehag, er det, at Brugen af Kakao-

pulver er bleven saa overordentlig stor. I dette Produkt er nemlig det meste Fedt, det saakaldte Kakaosmør, afpresset, hvorfor den deraf fremstillede Drik undertiden er heldigere at anvende, navnlig for Børn, Rekonvalescenter og Folk med svage Maver; men et virkelig stort Forbrug af Chokolade og Kakaopulver som Drik vil dog først fremkomme, naar Staten ved at gøre Produktet hertil, Kakaobønnen, toldfri giver sit Stempel paa, at denne Vare ikke længere bør betragtes som »Luksus«, men som et Næringsmiddel af højeste Værdi.

Som tidligere anført fremkommer der ved Fremstillingen af Kakaopulveret et Biprodukt: Kakaosmør, der efterhaanden har fundet kolossal Anvendelse i de saakaldte Spise-Chokolader, hvoraf der indføres, og ogsaa her i Landet fremstilles, en stedse stigende Mængde.

Publikum forlanger, at disse Chokolader skal være let »smeltende«, og dette har hidtil kun kunnet opnaas ved en ekstra Tilsætning af Kakaosmør. Den i Motiverne til Told-Ansættelse for dette Produkt anførte Antagelse, at det hovedsagelig anvendes til »Parfume«, er fejlagtig, idet vistnok de 99 % af Produktionen anvendes til Spise-Chokolader og Overtræk i Konfekt-Fakrikationen; forøvrigt er Indførselsmængden af Kakaosmørret i Forslaget absolut alt for lavt anført, hvilket hidrører fra, at det ofte klareres som »Olie«.

Skal Chokolade betragtes som »Luksus«, kan det kun være for de Sorters Vedkommende, der indeholder rigelige Mængder af Kakaosmør, idet Prisen for Kakaosmør ofte er saa høj, at den er det dobbelte af Prisen for de raa Kakaobønner. Det meste af, hvad der indføres heri Landet af Chokolade, er saadanne overfedede Spise-Chokolader.

Told-Lovforslaget vil nedsætte Tolden for Konfekt og Sukkervarer fra 7 Sk. (d. v. s. $14^{9}/_{16}$ Øre) pr. Pund til 12 Øre, og vil ganske vist samtidig forhøje Tolden for Chokolade fra $10^{1}/_{2}$ til 12 Øre; men alt, hvad der indføres under disse Positioner, kan, da det kun er de dyre Sorter, absolut kun henregnes som »Luksus«, hvorfor vi foreslaar, at Tolden herpaa snarere forhøjes til 15 Øre pr. Pund, idet den hjemlige Fabrikation ved sin vidtdrevne Konkurrence nok skal holde Priserne nede. Dertil kommer, at der til Konfektsager anvendes store Mængder af Mandler og andre Frugter, der jo alle i Forslaget skal have højere Told, enkelte Sorter, som Mandler, endogsaa en saa kolossal Stigning som fra $6^{1}/_{3}$ til $17^{1}/_{2}$ Øre pr. Pund.

Med Hensyn til Fabrikationen af Kakaopulver arbejder Udlandet med en billigere Arbejdsløn end vi herhjemme, og dernæst kan de udenlandske Fabrikanter — hvad der faktisk finder Sted — iblande pulveriserede Kakaoskaller i Pulveret og endda faa Attest for, at dette Fabrikat kun indeholder saadanne Stoffer, som hidrører fra Kakao. Professor Stein har konstateret indtil 22 % fremmed Masse i Kakaopulveret fra Udlandet.

Da udenlandsk Kakaopulver som oftest sælges uden Angivelse af Firmaet, risikerer Udlandet jo intet ved dette, som vi kalder Forfalskning; thi selv om det opdages, lider hans Renommé intet, og i værste Tilfælde vil det ingen Betydning have, om han mistede nogen Afsætning i et forholdsvis saa lille Land som Danmark, hvorimod vi indenlandske Fabrikanter absolut kun tør levere rene, uforfalskede Varer, da en opdaget Forfalskning kunde medføre, at man blev umuliggjort som Leverandør.

Vi foreslaar derfor, at Tolden for udenlandsk Kakaopulver ansættes, ligesom før foreslaaet for Konfekt og Chokolade, til 15 Øre pr. Pund.

Hvis dette vort Andragende tages til Følge, fremkommer der følgende økonomiske Resultater:

Der har hidtil (i Gjennemsnit 1902—1904) været indført under

Pos. 25. a)	1,482,766 Pd. raa Kakao, der har betalt Told à 4 Sk. = $8^1/_3$ Øre	Kr. 123,564.00
b)	425,000 Pd. brændte og rensede Bønner	— 35,416.00
c)	25,000 Pd. brændte og urensede Bønner	— 2,083.00
Pos. 26. d)	Kakaopulver og Kakaomasse: 253,774 Pd. à 7 Sk. . .	— 37,009.00
e)	116,381 Pd. Chokolade	— 12,020.00
Pos. 115.	Kager og Konditorsager: 522,251 Pd. à 7 Sk.	— 76,161.00
		Kr. 286,253.00

Told-Lovforslaget beregner:

Pos. 25. a)	til Kr.	148,277
b)	» —	74,375
c)	» —	3,125
	Kr.	225,777

men deri vil absolut afgaa den for »b« og »c« beregnede højere Told, da Told-Forhøjelsen her er saa urimelig i Forhold til Tolden for »a«, at der absolut intet vil blive indført under »b« og »c«.

Under den nuværende Toldlov, hvor Tolden for raa og brændte Bønner er ens, har det nemlig kunnet betale sig at have Brænderier i Frihavnen, men disse vil jo eventuelt blive umuliggjorte. Tolden for »b« og »c« vilde derfor indgaa under »a« med saa meget større Kvantum, som der svarer til Svindet, men til den herfor gældende Toldsats, og de 225,777 Kr. vilde derfor blive reducerede:

for b) med 17,658 Kr.
» c) » 781 — = 18,439 —
207,338 Kr.

Told-Lovforslaget har for:

Pos. 115.	522,251 Pd. à 12 Øre . . .	62,670 Kr.
Pos. 26. d)	253,779 Pd. à $17^1/_2$ Øre. .	44,410 —
Pos. 26. e)	116,381 Pd. à 12 Øre . . .	13,966 —
		328,384 Kr.

Vi foreslaar, at Tolden for Pos. 25 alle Satser **bortfalder** og at Tolden for:

Pos. 26 baade d og e, tilsammen 370,155 Pd.
og Pos. 115 . . . . . — 522,251 —

ansættes til 15 Øre pr. Pund, hvilket altsaa bliver for 892,376 Pd. Kr. 133,856.40
medens Tolden for Kaffe, Pos. 113 og 114, nedsættes med 1 Øre
mindre end foreslaaet, hvilket giver . . . . . — 221,389.65

tilsammen Kr. 355,346.05

altsaa ca. 27.000 Kr. gunstigere end Regeringens Forslag og ca. 69,000 Kr. mere end hidtil.

Da næsten alle Chokolade-Fabrikanter fabrikerer Konfekt i større eller mindre Udstrækning, og, som før omtalt, Tolden for en hel Del Raastoffer hertil foreslaas forhøjet — Mandler og deslige endogsaa med omtrent 200 % —, maa vi gøre opmærksom paa, at hvis Forslaget med Hensyn til Mandler og Konfekt skulde blive vedtaget uforandret, fremkommer der for en Artikel som Marcipan-Masse et højst uheldigt Resultat.

Dette Fabrikat indføres i temmelig stor Mængde: det fremstilles nu som oftest af to Dele Mandler og en Del raffineret Sukker. Efter Forslaget skal de 2 Pund Mandler betale i Told 35 Øre og 1 Pund Sukker 5 Øre; den hjemlige Industri kommer altsaa til at betale for disse 3 Pund 40 Øre i Told; men fra Udlandet vil denne Masse, efter Forslaget, kunne indføres saaledes: 3 Pund Konditorsager (Position 201) à 12 Øre pr. Pund til 36 Øre; altsaa faar **Udlandet** en Beskyttelse af $1^1/_3$ Øre pr. Pund. Dette Misforhold maa absolut søges ændret, ellers vil den udenlandske Fabrikant snart gjøre dette Forhold endnu værre ved for Eksempel at fremstille Marcipan-Masse med endnu mindre Sukker, thi mere Sukker kan enhver Fabrikant let arbejde i; tager han f. Eks. 9 Pd. Mandler, knust og æltet med 1 Pd. Sukker, skal han ved Indførselen af disse 10 Pund kun betale Kr. 1,20, medens Indlandet for den samme Masse skal betale Told af 9 Pd. Mandler med Kr. $1,57^1/_2$, og det ene Pund Sukker med 5 Øre, altsaa ialt $42^1/_2$ Øre mere, svarende til ca. 4 Øre mere pr. Pund, end Udlandet.

Enten bør derfor Tolden for Mandler nedsættes ganske betydeligt, eller der bør indføres en særlig Position for Masse, indeholdende knuste Mandler med mere eller mindre Sukker, ikke under 25 Øre pr. Pund; men selvfølgelig vilde det være af største Betydning for os, om Toldforhøjelsen for Mandler kun blev fra $6^1/_3$ Øre til højest 10 Øre pr. Pund.

Uagtet man vel kan antage, at Kakaobønnernes Næringsværdi nu er almindelig anerkjendt, har vi dog henvendt os til adskillige Avtoriteter om Udtalelser i denne Retning, specielt Læger og Apothekere, hvorfra talrige Anbefalinger for vort Andragende vil fremkomme, ligesom ogsaa fra Landets store Mængde af Afholds-Foreninger.

Vi har ligeledes henvendt os til Sundhedskollegiet, hvis Repræsentanter privat udtalte den største Sympathi for dette, idet de dog beklagede principielt ikke at kunne give Anbefalinger til private Institutioner, men der blev lovet, at hvis Regerings-Udvalget, Ministeriet eller andre Avtoriteter vilde raadspørge Kollegiet, vilde Udtalelserne om vort Andragende absolut gaa i Retning af det betydningsfulde for Landet, om dette fuldtud nød Fremme.

Til Slutning skal vi kun fremhæve, at da det meste baade af Kakao og Chokolade koges i skummet Mælk, vil et gjennem Toldnedsættelsen fremkaldt forøget Brug heraf konsekvent medføre et forøget Brug af den skummede Mælk og derved fremkalde, at denne lettere og til mulig højere Priser kan afsættes.

Kjøbenhavn, 1. November 1906.

Aktieselskabet **Hintz & Co.**
(Elisabethsminde.)
A. Winkel.

A. Soeborgs Fabrikker.
Rubow.

F. Jensen & Søn. **Brødr. Cloëtta.** **Christian F. Kehlet.**

p. p. Aktieselskabet **Galle & Jessens**
Chokolade- og Konfektfabrikker.
W. Christensen.

p. p. Aktieselskabet »**Sirius**«,
Frihavnens Chokoladefabrik.
W. Christensen.

Aktieselskabet **Vejle Chokoladefabrik.**
A. Winkel.

Fabrikken »Freja«.
A. C. N. Folkenberg.

p. p. Aktieselskabet **Kakao Import-Comp. »Globus«.**
Carl Lassen.

Aktieselskabet **Luzern.**
L. A. Winkel.

p. p. Aktieselsk. **Nordisk Kaffe-Kompagni.**
Chr. Jensen. C. L. Rasmussen.

Chokoladefabrikken Royal, Aktieselsk.
A. P. V. Andersen.

Odense:
p. p. Aktieselskabet **Brødrene Tychsens Etablissement for Konfekturer.**
C. T. Sabroe.

Aarhus:
F. Clausen.

Kolding:
p. p. **Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.**
N. E. Porst.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Bomuldsgarn.

Toldlovforslagets Pos. 109.

Vi undertegnede har al mulig Anledning til at nedlægge en bestemt Protest imod, at Tolden paa Bomuldsgarn (nu $6^1/_4$ Øre pr. Pund) bliver nedsat til 4 Øre.

I de 5 Aar, vort Selskab har arbejdet, nemlig fra 1. Januar 1901 til 1. Januar 1906, har vi som Afskrivninger henlagt 5 % af Maskinernes og 2 % af Bygningernes Værdi, hvilket jo er det mindst mulige til Dækning af Slid. Samtidig har vi til et Reservefond henlagt et Beløb, hvis Størrelse udgør cirka Halvdelen af Afskrivningerne. Denne Henlæggelse er i en saa risikabel Virksomhed som vor aldeles nødvendig til Imødegaaelse af Konjunkturtab og andre uforudsete Tab, der meget let kan indtræffe. Endelig har vi udover disse Henlæggelser udbetalt følgende Udbytte: 6, 6, 6, 7 og 5 %, altsaa gjennemsnitlig 6 % i 5 Aar. Da vor Aktiekapital er 1,500,000 Kr., andrager det udbetalte aarlige Udbytte 90,000 Kr., men den foreslaaede Toldnedsættelse $2^1/_4$ Øre svarer paa vor Produktion (aarlig ca. 6,500,000 danske Pund) til Kr. 146,250,00 Øre. Det er saaledes aldeles givet, at vi, saafremt vi skal have vor Udsalgspris trykket med $2^1/_4$ Øre pr. Pund, vil komme til at arbejde med et ganske betydeligt Underskud. Og dette Underskud bliver saa meget større, som vi for Tiden opfører et stort, nyt Spinderi i København.

Inden vi vedtog at bygge dette nye Spinderi, havde vi paa vort Kontor her i Vejle i Forsommeren d. A. en mundtlig Konference med hans Eksc. Finansminister Vilhelm Lassen. Vi forklarede ved denne Lejlighed Ministeren, at vi havde Brug for mere Garn, men at vi af Hensyn til en eventuel Toldnedsættelse ikke turde købe flere Maskiner. Af Ministerens Svar fik vi det aldeles bestemte Indtryk, at der vilde blive taget saa lempelig paa hele Tekstilindustrien, at der absolut ikke kunde blive nogensomhelst Fare for de i denne Industri anbragte Kapitaler. I Tillid til denne Udtalelse vedtog vi at bygge det nye Spinderi og at udvide vor Aktiekapital, og det kommer nu som en overordentlig stor Skuffelse for os, at vor Beskyttelse foreslaas nedsat med 36 %, thi det er ikke at tage lempeligt paa vor Industri. Det Ækvivalent, vi faar ved Kultoldens Ophævelse, er næsten for intet at regne, thi det andrager aarlig kun ca. 5500 Kr.

Den nuværende Garntold har i de sidste 5 Aar udgjort gjennemsnitlig 8 % af Garnværdien. Det er jo procentvis en ret lav Beskyttelse.

Sammenligner vi de omliggende Landes Told paa Bomuldsgarn med den danske Told, saa viser det sig ogsaa, at vi aldeles ikke kan kaldes gunstigt stillede:

I Sverrig er Tolden paa ufarvet, enkelt Garn 15 Øre pr. Kilo.
og for dubleret Garn 20 - - -

I Tyskland varierer Tolden efter Nummerfinhed og er for enkelt, ufarvet og ubleget Garn indtil Nr. 11 6 Pfg. pr. Kilo.
for Nr. 11 til 17 8 - - -
for - 17 til 22 11 - - -
for - 22 til 32 14 - - -
for - 32 til 47 18 - - -
for - 47 til 63 22 - - -
stigende for finere Numre til 40 - - -

For bleget Garn samt for tvundet Garn kommer der til foranstaaende Toldsatser et Tillæg af respektive 9 Pfg. og 3 Pfg. pr. Kilo.

I Norge fortoldes ubleget Bomuldsgarn med 12 Øre pr. Kilo
bleget enkelt do. - 15 - - -
bleget flertraadet do. - 20 - - -

Sverrig og Tyskland yder altsaa Bomuldsspindingen større Beskyttelse, end vi har for Tiden, og dog er Arbejdslønnen lavere i disse Lande end hos os. Ligeledes er Bomuldsspindingen i disse Lande en gammel Industri, men hos os er den ny. Sammenligningen med disse to Lande taler altsaa for, at Tolden hos os skulde forhøjes og ikke nedsættes.

I Norge er Tolden $^1/_2$ Øre pr. Kilo lavere end vor nuværende Told, men til Gjengæld er der en ekstra Beskyttelse for bleget Garn.

I Henhold til foranstaaende udtaler vi det Haab, at den høje Regering og Rigsdag vil tage Hensyn til vor Protest, saa at Garntolden ansættes til 6 Øre pr. Pund istedetfor, som foreslaaet, til 4 Øre pr. Pund.

Vejle, den 5. Novbr. 1906.

Ærbødigst

Aktieselskabet De danske Bomuldsspinderier.

P. Løfberg. N. Houmann.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Klaviaturinstrumenter.

Toldlovforslagets Pos. 61.

Af det Rigsdagen forelagte Toldforslag ser vi til vor Beklagelse, at den nugældende Told paa Klaviaturinstrumenter, 10 % af Værdien, foreslaas bibeholdt, saaledes at der intet Hensyn er taget til vore Ønsker om en rimelig Forhøjelse af nævnte Toldsats, hvorved vi lettere vilde have været i Stand til at møde den udenlandske, særlig den meget stærke tyske Konkurrence, der har taget megen Overhaand, efter at den høje svenske Told, foruden at standse dansk Import til Sverig af Pianoer, har foranlediget de tyske Fabrikanter til særlig at kaste sig over Danmark, da Sverig blev lukket ogsaa for dem. Noget lignende, om end i mindre Grad, gælder overfor Norge, hvis Told ogsaa er bleven betydelig forhøjet.

Vi beklager saa meget mere Bibeholdelsen af Værditolden, som det har vist sig umuligt at naa en retfærdig Fortoldning gennem den, idet Værdien kan fastsættes paa flere forskellige Maader (Fabrikationsværdi, Forhandlerpris og den endelige Salgsværdi), uden at Toldvæsenet vil kunne forkaste nogen af dem. Vi vilde derfor have fundet det naturligt, om vort Forslag til en Vægttold i Stedet for Værditold var blevet fulgt, saa meget mere som Vægttolden ellers foreslaas indført for saa godt som alle Industrigjenstande, herunder alle andre Musikinstrumenter, der tillige har en Toldforhøjelse af fra 33,3 Øre til 40 Øre pr. Pd. i Udsigt. Ved en Vægttold kommer man sikkert til det retfærdigste Resultat, idet Vægten af Pianoer staar i Forhold til disses Kvalitet og Pris.

Skulde Klaviaturinstrumenterne nu ikke i Analogi med alle øvrige Musikinstrumenter kunne opnaa en meget ønskelig Toldforhøjelse, vil vi indtrængende anmode det ærede Toldudvalg om at søge udvirket, at der i al Fald fastsættes en Vægttold for dem af 15 Øre pr. Pd. (den samme Told, der foreslaas indført for fint Snedkerarbejde, og som svarer til den tyske Told paa Pianoer af 30 Mark pr. 100 Kilo), hvilket Beløb i alt væsentligt vil svare til de foreslaaede 10 % af Værdien.

Paa Dansk Pianofabrikant-Forenings Vegne:

Søren Jensen. **O. V. E. Larsen.** **Fr. Møller.** **Knud Møller.**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Kemisk Industri.

Toldlovforslagets Pos. 3.

Da det af Regeringen i Rigsdagen fremsatte Toldlovforslag i en meget følelig Grad berører vor Virksomhed, saafremt det vedtages uforandret, tillader vi os herved at meddele det ærede Udvalg følgende.

Under den nugældende Toldlovs Position 3, Apothekervarer, 2 Sk. Pundet, henføres ikke alene Droger, men alle Arter af Kemikalier, saa som Salte, Alkaloider, faste Syrer m. m. uden noget Hensyn til, om disse Kemikalier fremkommer i raa, renset eller kemisk ren Tilstand.

Mange af disse Kemikalier importeres i stor Maalestok her til Landet, dels til forskelligt Hjemmeforbrug og dels til Videreforhandling til vore Nabolande, og under de nuværende Toldforhold, som giver en rimelig Beskyttelse overfor Udlandets større Produktionsforhold, er der da ret gode Betingelser for Udviklingen af en udstrakt kemisk Fabrikvirksomhed her i Landet.

Vort Selskab har saaledes, som en Begyndelse til at udnytte disse Betingelser, optaget Fabrikation af Boraks og Borsyre, hvoraf der aarlig anvendes tilsammen ca. 250.000 Kilo her i Landet. Raastofferne til disse Varer findes i mineralsk Tilstand i Sydamerika, Tyrkiet, Asien og flere Steder, hvorfra de i hele Damperladninger ankommer til Hamborg for derfra at fordeles til de evropæiske Fabrikker. De er altsaa lige saa let tilgængelige for danske som for engelske eller tyske Fabrikker, men under de meget større Produktions- og Markedsforhold med billigere Arbejdskraft m. m. i Udlandet er det meget let for de der bestaaende Fabrikker (ved i en kortere Tid at ofre deres Fortjeneste paa et lille Marked som det danske) at nedslaa enhver saaledes begyndende hjemlig Industri, dersom den nu berøves enhver Beskyttelse.

Vi har da ogsaa i højeste Grad faaet Konkurrencen at føle gennem betydelige Prisnedsættelser fra de udenlandske Fabrikanters Side, og saafremt vi ikke havde den fornødne Beskyttelse i Tolden, vilde Virksomheden ikke have været til at føre saa vidt, som allerede sket, idet vi i Aar er naaede til en Omsætning af ca. 150.000 Kilo Boraks og Borsyre til en samlet Udsalgspris af Kr. 62.000. Hele denne Virksomhed, hvortil der for Bygninger og Maskiner er bundet en Kapital af Kr. 70.000, medens den flydende Driftskapital er ca. Kr. 30.000, og som allerede giver udelukkende og fast Beskæftigelse til et Personale, som lønnes med Kr. 6400 aarlig — foruden den indirekte betalte Arbejds-

løn til Bødkere m. m. —, vil være fuldstændig ødelagt, dersom Beskyttelsen pludselig tages bort, idet den da let kan overvældes af de udenlandske Fabrikkers Konkurrence.

Det kan med Sikkerhed siges, at den første Virkning af vor Virksomheds Ødelæggelse ved Toldens Borttagelse vil være en Forhøjelse af de udenlandske Fabrikkers Prisnoteringer, og Toldfriheden vil saaledes ikke blive til nogensomhelst Fordel for Forbrugerne. Hvor Varerne anvendes i Medicinen eller til Præservering af Fødemidler, er Forbruget desuden i hvert enkelt Tilfælde saa yderst ringe, at Tolden ingen Rolle kan spille, hvilket ogsaa udtrykkelig fremhæves i de Toldlovforslaget ledsagende Bemærkninger (Side 5 foroven), og de Industrier, hvortil det væsentligste Forbrug af Boraks gaar, nemlig Emailleringsværkerne, har efter Lovforslaget beholdt deres nuværende Beskyttelse.

Der kan saaledes formentlig ikke findes nogen rimelig Grund til med et Slag at borttage denne Beskyttelse, og set i Sammenhæng hermed vil det vistnok i det hele taget være en stor Fejl at slaa alle Arter af Kemikalier sammen i en stor toldfri Gruppe, idet de efter Anvendelse og Beskaffenhed kan deles i flere Grupper, som toldteknisk set staar meget forskelligt.

Alle de i Medicinen anvendte Kemikalier, de egentlige Apotekervarer, benyttes jo udelukkende i **kemisk ren** Tilstand, og de kan derfor ikke uden videre slaas sammen med **Raavarer,** men maa med Lethed kunne bære en Told af 10 Øre pr. Kilo, navnlig ogsaa under Hensyn til selve Toldlovforslagets Bemærkninger om, at denne Told aldeles ikke vil mærkes af Forbrugerne.

Af de øvrige Kemikalier kan en stor Del ligesom Boraks og Borsyre henføres til en særlig Gruppe, der kun fremstilles af Stoffer, som er lige saa vanskeligt tilgængelige for de udenlandske som for de hjemlige Fabrikker, og alle Kemikalier, der saaledes i større eller mindre Grad virkelig ere **Fabrikater,** burde derfor, i Modsætning til **Affalds- eller Biprodukter** fra andre Fabrikationer, beskyttes ved en rimelig Toldsats, hvad enten den nu sættes lidt højere eller lidt lavere end den nugældende.

Kun de egentlige **Raavarer**, saa som alle raa, ubearbejdede Mineralier, raa og urensede Salte samt mulig Affalds- og Biprodukter fra herskende Storindustrier burde gaa helt toldfrit ind.

Kunde der gennemføres Toldsatser byggede paa disse Betragtninger, vilde der sikkert findes rig Udviklingsmulighed for **dansk kemisk Industri,** uden at andre Erhverv eller Interesser derved berøres paa en for dem skadelig Maade.

Kjøbenhavn, i November 1906.

Ærbødigst

p. p. **Aktieselskabet Sodafabrikkerne.**

Holger Schmidt.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Stivelsesukker og Stivelsesirup samt Karamel.

Toldlovforslagets Pos. 204.

Iblandt de Industrier, der vil blive berørt stærkt af de i det nu fremlagte Toldforslag foreslaaede Nedsættelser, er de Virksomheder, som fabrikerer ovennævnte Artikler.

Den nuværende Told er for Stivelsesukker og Stivelsesirup 8,5 Øre pr. Pd. og for Karamel 4,8 Øre, medens Lovforslaget nedsætter Tolden for begge disse Varer til ikkun 3,5 Øre pr. Pd., altsaa en Nedsættelse af henholdsvis 5 Øre og 1,3 Øre pr. Pd. eller respektive ca. 60 % og ca. 27 %; man skal straks her fastslaa, at en saa stor Nedsættelse af Tolden paa disse Produkter vil umuliggjøre denne Fabrikation her i Landet, hvilket vi nedenstaaende tillader os at begrunde.

Da disse Virksomheder paabegyndtes her hjemme, var Forholdene langt gunstigere for deres Trivsel end nu, idet Konkurrencen den Gang udelukkende kom fra Tyskland, hvorfor ogsaa Fabrikkerne og Virksomhederne her i Landet blev indrettede med denne Konkurrence for Øje, i hvilken Henseende bemærkes, at den langt ældre tyske Industri da nød og vedblivende nyder Gavn af let og billig Adgang til Raamaterialier, hvorfor ogsaa de herværende Fabrikker i det væsentlige forsyner sig med Raastof fra Tyskland.

Faa Aar efter Fabrikkernes Etablering opstod der imidlertid fra Amerika en enorm Konkurrence i disse Artikler.

Medens saavel den danske som den tyske Fabrikation benyttede Kartoffelstivelse som Raastof, begyndte de store amerikanske Majsstivelsefabrikker at anvende Affaldet af Stivelsen til heraf at fabrikere Druesirup og Druesukker.

Denne Konkurrence var saa stærk, at den fuldstændig betog Tyskland dets indtil da dominerende Stilling paa Markedet over disse Varer og standsede dets ret betydelige Udførsel til England; saa meget mere vil man forstaa, at det stærkt paavirkede den danske Produktion.

For Danmarks Vedkommende vilde det — selv om de amerikanske Fabrikker udbød i Markedet det Raastof, som de anvender til Fabrikation af Druesirup og Druesukker, hvad de dog ikke vil gøre — være umuligt at fremføre Raastofferne hertil i brugbar og ufordærvet Stand, idet Stofferne fremkommer i de amerikanske Fabrikker som fugtig Stivelse, der straks maa oparbejdes.

Af amerikanske Raastoffer staar der for den danske Fabrikation saaledes kun tilbage at anvende almindelig ren Majsstivelse, men at dette ogsaa er ugjørligt, vil fremgaa af følgende fra Amerika under 5. Oktober d. A. opgivne Priser:

Ren Majsstivelse kostede da i billigste Notering . . . . . 10/ pr. Cwt. cif her.
Druesirup, altsaa det færdige Produkt, koster i billigste Notering 9/6 pr. Cwt. cif her.

Fabrikkerne har da ingen anden Udvej end at benytte som Raastof Kartoffelstivelse.

Efter det fremlagte Toldforslag vil ogsaa Fabrikationen med Kartoffelstivelse som Raastof vise sig, som nedenfor anført, ikke at kunne konkurrere med det amerikanske Marked.

Stivelsesukker og Stivelsesirup fra Amerika kan købes pr. Cwt. for 9/6 cif her eller pr. 100 Pd.	Kr. 8,50
Told efter det nuværende Lovforslag	— 3,50
Amerikansk Vare fortoldet her	Kr. 12,00

Fra Tyskland noteres Kartoffelstivelse pr. 100 Kilo til Rm. 18,00 fob Stettin eller i Rm. 19,00 cif her, pr. 100 Pd. Rm. 9,50	Kr. 8,55
Hertil kommer Svind 10 à 15 % og Fabrikationsomk. samt Emballage .	— 4,00
	Kr. 12,55

hvortil maa lægges Driftsomkostninger og Avance.

Det kan i det Hele kun vække Forundring, at denne Fabrikation i Lovforslaget er bleven saa haardt medtaget, og Forslagets Motiver indeholder da heller intet til Begrundelse deraf.

Stivelsesukker og Stivelsesirup benyttes til Fabrikation af Bolcher og som Raastof til Karamelfabrikation. Karamel benyttes til Farvning af Øl, Spiritus, Eddike og Kandis samt til Fremstilling af Soya.

Ingen af disse Varer kan betegnes som Nødvendighedsartikler.

Da det tilmed er et forholdsvis ubetydeligt Kvantum Karamel, der bruges for at opnaa den tilsigtede Virkning, er den nuværende Toldsats herpaa for Konsumenterne ganske umærkelig, og den foreslaaede Nedsættelse vil aldeles ikke komme disse tilgode.

Priserne paa Stivelsesukker og Stivelsesirup rette sig efter Melispriserne, dog saaledes, at de to førstnævntes Priser — for at Konsumenterne kunne have Fordel af at anvende de to Produkter — stadig maa holdes noget lavere end Melisprisen, hvoraf atter følger, at den nuværende Toldbeskyttelse ikke bevirker, at Varen fordyres i ublu Grad.

De Industrier, der benytter de her omhandlede Produkter som Raastoffer, faar i øvrigt efter det nu fremlagte Lovforslag en stærkt forøget Beskyttelse, nemlig 5 Øre pr. Pd.

Fra hvilke Synspunkter man end ser Sagen, synes det da rimeligt at lade denne Fabrikation beholde den Beskyttelse, der var Forudsætningen for dens

Etablering under gunstigere Forhold, en Beskyttelse, hvis Opretholdelse i egentlig Forstand er en Livsbetingelse for denne Art Virksomheder.

Ogsaa herved maa det tages i Betragtning, at der er et meget betydeligt Antal Arbejdere og andre Funktionærer, der har deres Livserhverv herved igennem mange Aar; de nu bestaaende Fabrikker her i Landet udbetaler aarlig i Arbejdsløn m. v. et Beløb af ca. 60.000 Kr.

Hermed tillader man sig paa det indstændigste at anmode om, at den nuværende Toldsats for Stivelsesukker og Stivelsesirup samt Karamel bliver bibeholdt.

Aktieselskabet Fabrikken »Fiducia«.

Heinr. Jessen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Tændstikindustrien.

Toldlovforslagets Pos. 82.

Angaaende den danske Tændstik-Industri og dens Udvikling kan vi i et og alt henvise til vor i 1896 afgivne Udtalelse til Toldkommissionen, som paa alle Punkter staar uforandret i Kraft. Justitsministeriet har dog senere givet Tilladelse til Benyttelse af Fyldemaskiner. I nævnte Udtalelse fastslaas bl. a.,

I) at en Nedsættelse af Beskyttelsen vil give Signalet til, at Udlandets Overproduktion kastes ind over vort Land.

II) at der paa en saadan Overproduktion ikke forlanges nogen direkte Avance.

Overproduktionen forøger nemlig ikke de faste Omkostninger til Administration, Skatter, Forrentning etc. og behøver altsaa heller ikke at deltage i disse. En Pris, som blot dækker selve Udgifterne til Raavarer og Arbejdsløn (eventuelt tillagt Fragt og Kommission) skaber derfor Fordel gjennem Afløb og giver samtidig indirekte Avance gjennem den tilsvarende større Produktion.

III) at Svenskerne ved at fabrikere Æsker af lettere Materiale og med tynde Pinde kan bringe Vægten ned til 21 Pund pr. Mille Æsker, hvorved Tolden bliver væsentlig mindre.

Det almindelige svenske Format: $19^1/_2 \times 37^1/_2 \times 57^1/_2$ $^m/_m$ vejer 26 Pd. — det tilsvarende danske vejer 28 Pd. Det er saaledes kun en ringe Vægtnedsættelse, som det svenske Fabrikat behøver. Hvor let en saadan opnaas, illustreres bedst ved Gosch & Co.s »Fakkel«-Format $16 \times 37 \times 53$ $^m/_m$; skønt dette altsaa ikke er meget mindre end det almindelige danske 28 Pd.s Format og ikke er fremstillet af tyndere Æske-Materie, vejer det nemlig kun 21 Pd. pr. Mille Æsker. Vestelommeformatet vejer $10^3/_4$ Pd. pr. Mille Æsker.

IV) at Arbejdslønnen i Sverige er 1 Kr. pr. Mille Æsker mindre end hos os.

Dette sidste Forhold har i de siden forløbne 10 Aar endda ændret sig yderligere i vor Disfavør; saaledes betalte vi den Gang gjennemsnitlig Kr. 19,00 pr. Uge for voksne Mænd og Kr. 11,00 pr. Uge for Kvinder, medens vi i Dag betaler henholdsvis Kr. 22,00 og Kr. 14,00. Eñ tilsvarende Stigning har vist ikke fundet Sted i noget andet Land.

V) at den nugældende danske Brutto-Beskyttelse tvinger den udenlandske Fabrikant (Importør) til at betale et kontant Udlæg til Tolden — af hvilken Grund Overproduktionen søges anbragt paa Markeder, hvor denne Hindring ikke foreligger.

I Regeringens nye Toldforslag er Tolden paa Tændstikker nu foreslaaet nedsat fra 7 Skilling pr. Pd. = $29^1/_6$ Øre pr. Kg. til 20 Øre pr. Kg.

Virkningen af denne over 30 Procent store Nedsættelse vil tydeligst fremgaa af selve Tallene. Vi fremsætter derfor disse, idet vi forud bemærker, at vi, for at gjøre Beregningen saa nøjagtig som muligt, har draget Sammenligningen med de os kendte svenske Produktionsforhold, skjøndt det er aldeles uomstødeligt, at Belgien baade producerer og sælger Tændstikker endnu billigere end Sverige.

Gaar vi altsaa ud fra den nævnte Vægt af 21 Pund pr. Mille, hvormed der under disse Forhold maa regnes, vil Svenskerne ved den foreslaaede Toldnedsættelse kun kom til at betale en Told af 21 × 10 = pr.‰ Æsker Kr. 2,10,0
Fragt fra Sverige og andre Omkostninger vil andrage . . . . . » 0,31,0
Kr. 2,41,0

Men herfra maa saa trækkes den svenske Industris Sær-Fordele:

1) Træ:
Medens vi maa indføre alt vort Træ fra Rusland til en Pris af . . . . . 72 Øre pr. Kubf. ufort.
kan Sverige derimod forsyne den svenske Industri med Halvdelen af dens Træforbrug. Fabrikerne køber det af Bønderne, som tilfører det per Vogn eller per Pram (Wenern og Wettern) til en Pris af højst 50 » » — fort.

Dette giver altsaa en Besparelse:
for det halve Træforbrug af . . . . . 22 » » —
for hele Træforbruget af . . . . . 11 » » —
Da der til 1 Mille Æsker medgaar 1,4 Kubf. Aspetræ, pr.‰ Æsker
sparer Svenskerne saaledes paa Træ . . . . . Kr. 0,15,4

2) Kali:
Den store svenske »Trust« ejer egen Kalifabrik, hvilket antagelig giver Fabrikkerne en Besparelse af 3 Øre pr. Pd. Til 1 Mille anvendes 1,22 Pd.
Besparelse altsaa . . . . . » 0,03,7

3) Papir.
Sverige har de bedste og billigst sælgende Fabrikker for Tilvirkning af Papir til Tændstikindustrien (Katrinefors, Mariestad m. fl.), i hvilke »Trusten« efter Opgivende tilmed er interesseret med Kapital. Saadant Papir fremstilles ikke her i Landet, hvorfor vi maa kjøbe vort Forbrug i Sverige. Selv tyske Fabrikanter kjøber der.
Besparelse (Pris og Fragt) lavt regnet $1^1/_2$ Øre pr. Pd. » 0,03,6

4) Trætolden:
Da Træ i Stammer er toldfrit i Sverige, sparer de svenske Fabrikanter den Trætold, som vi ifølge det nye Forslag skal erlægge med 5,1 Øre pr. Kubikfod (= 1 Kr. 65 Øre pr. Kub.-Meter, Løbe-Nr. 222).
Besparelse = 1,4 Kbkf. á 5,10 Øre . . . . . » 0,07,1

Kr. 0,29,8 Kr. 2,41,0

	pr.‰ Æsker	pr.‰ Æsker
Transp.	Kr. 0,29,8	Kr. 2.41,0
5) Paraffintolden: I Sverige er Paraffin toldfri, medens vi vil komme til at betale 2 Øre pr. Pd. Da der til 1 Mille anvendes 1,46 Pd., bliver Besparelsen altsaa	» 0,02,9	
6) Papirtolden: Svenskerne sparer Tolden, medens vi vil komme til at betale 4 Øre pr. Pd. Nøjagtigt udregnet efter vort Forbrug giver dette en Besparelse af	» 0,09,0	
7) Støttet af disse Fordele har den svenske Industri fra første Begyndelse faaet Midler til at skabe sig den Verdensstilling, den nu indtager; Produktionen er derfor kolossal, paa en enkelt Fabrik (Vulcan) saaledes oppe paa 480.000 Mille Æsker aarlig. Dette giver Fordele og Besparelser paa alle Omraader, mindst	» 0,20,0	
8) Ved »Trustens« Dannelse er hele Indkøbet af Raavarer lagt i én Haand, som saaledes kan dominere og opnaa meget fordelagtige Tilbud. Bortset fra Kali og Papir, der er nævnt ovenfor, opnaas herved en Besparelse af mindst	» 0,10,0	
9) Svenskerne kan med stor Fordel fabrikere alle deres Kasser selv (billigt Træ) . . . . . Besparelse	» 0,05,0	
10) Paa Grund af de store Oplag trykker de selv deres Etiketter paa eget Trykkeri . . . . . Besparelse	» 0,03,0	
Som det andet Hovedpunkt kommer saa:		
Differencen paa svensk og dansk Arbejdsløn — jfr. IV . .	» 1,00,0	» 1,79,8
Pr. Mille . . .		Kr. 0,61,3

Medens den tarifmæssige Beskyttelse er Kr. 2,10 pr. Mille, er den effektive Beskyttelse altsaa kun 61,3 Øre pr. Mille.

Beregningen fastslaar saaledes, at Svenskerne, hvis den danske Told nedsættes til 20 Øre pr. Pd., kun behøver at afgive 61,3 Øre pr. Mille af deres Fortjeneste for at kunne konkurrere med os.

Og enhver Fabrik vil til det yderste bestræbe sig for at slaa sin Overproduktion bort, særligt da naar dette kan ske paa et nyt Marked, hvor der ikke skal tages Hensyn til egne Mærker. Svenskernes egen Toldlov viser tydeligt, at selv de regner med disse Forhold, idet Sveriges Tændstik-Industri trods det, at den har de nævnte betydelige Fordele frem for os og de fleste evropæiske Fabrikker, ikke desto mindre har en Beskyttelse af 5 Øre pr. Kg.

Ved den foreslaaede Nedsættelse vil Danmark altsaa kunne komme i Betragtning som Afløbssted for Svenskernes Overproduktion. Og Faren for at en saadan Overproduktion kan blive kastet herind er større nu end tidligere, 1) fordi samtlige store svenske Tændstikfabrikker i Aaret 1905 blev sammensluttede i en stor

»Trust«, som arbejder efter én fælles Plan, 2) fordi de oversøiske Lande i stadig stærkere Grad indfører eller forhøjer Beskyttelsen for at fremme den nationale Tændstik-Industri (Brasilien f. Eks.), og sidst, men ikke mindst 3) fordi Japanernes stærke Konkurrence særlig i de sidste 5 Aar saa godt som har fortrængt svenske Tændstikker fra de endnu ubeskyttede Markeder i Østen (kun Java importerer endnu en Del svenske Tændstikker).

Tager man disse Faktorer i Betragtning, vil det fremgaa, at den foreslaaede Nedsættelse let kan bevirke, at den danske Industri, for at udelukke Udlandets Overproduktion, tvinges til at arbejde med en Brutto-Avance, som ikke væsentlig kan overstige de omskrevne 61 Øre pr. Mille. Men hermed omstødes vor økonomiske Basis. Danmarks hele Forbrug af Tændstikker udgør 105 à 115,000 Mille Æsker aarlig. Da den i den danske Tændstikindustri bundne Kapital andrager over 2 Millioner Kroner, vil det ses, hvor uheldigt en saa ringe Brutto-Avance vil stille vor Industri og da **særlig de mindre Fabrikker**, som ikke eksporterer, men som udelukkende er henvist til det danske Marked.

Vi skal i denne Forbindelse tilføje, at A/S. H. E. Gosch & Co. og Godthaab vel for Tiden har en lønnende Eksportforretning; men dette skyldes, at den er indarbejdet for Aartier siden, den Gang Svenskerne var fuldstændig eneraadende og deres Priser derfor meget høje. Gosch-Godthaab har endnu paa disse bestemte Markeder kunnet holde den gamle Pris omtrent uforandret, skøndt Svenskernes Pris i Mellemtiden er gaaet over 25 % ned.

Eksportforretning i større Stil og paa nye Markeder er derimod saa godt som udelukket under de nuværende Forhold — under alle Omstændigheder kan vi kun komme i Betragtning ved at tilbyde til en Pris, som netop dækker Udgifterne til Raavarer og Arbejdsløn. I bedste Fald er her saaledes kun Tale om Overproduktionssalg. Den danske Tændstik-Industris — og altsaa særlig de mindre Fabrikkers — vitaleste Interesser er derfor til enhver Tid afhængig af Hjemmemarkedet, — selv om Raavaretoldens Bortfalden vil forbedre Eksportchancerne.

Og dog staar den danske Tændstik-Industri forsynet med de nyeste og bedste Maskiner — H. E. Gosch & Co. og Godthaab er endog gaaet i Spidsen med Indførelsen af nye Maskinsystemer. I 1898 sikrede disse Fabrikker sig saaledes straks Fyldemaskinen ved dens Fremkomst — og blev derved den første evropæiske Fabrik, som med et Slag gik fuldstændig over til Maskinfyldning. Og de samme Fabrikker anskaffede sig forrige Aar som den tredjeførste evropæiske Fabrik Sévène-Cahens meget kostbare Maskinsystem (Komplet-Maskinen).

Af det anførte vil endvidere fremgaa, at Statskassen ikke vil faa nogen som helst Indtægtsforøgelse ved den foreslaaede Nedsættelse af Tolden paa Tændstikker — denne vil kun svække Industrien — og Erfaringen fra de sidste Aar har godtgjort, at den indenlandske Konkurrence er mere end tilstrækkelig til at holde Priserne nede paa et saa lavt Niveau, at Forbrugernes Interesser paa intet Punkt lider ved en Beskyttelse af $29^1/_6$ Øre pr. Kg.

Bemærkningerne i Indberetningen fra 1896: »at den nuværende Salgspris her hjemme ikke er højere end den tilsvarende i Nabolandene«, gælder saaledes stadig.

Den nuværende Beskyttelse faar saaledes sin Hovedbetydning derigjennem, at den, som nævnt under V, tvinger den udenlandske Fabrikant (Importør) til et saa højt kontant Forskuds-Udlæg til Told, at hans Fordel ved at slippe Overproduktionen ikke staar i Forhold til Risikoen. Brutto-Beskyttelsen vil paa den Maade bevare Produktionen for dansk Arbejdskraft — uden at skade andre Interesser.

Det her anførte synes os at forsvare og berettige en Bibeholdelse af den nugjældende Sats ($29^1/_6$ Øre pr. Kg.) Hvis imidlertid de foreslaaede Nedsættelser paa Raavarerne gaar igjennem, hvorved der ifølge nedenstaaende Beregning indvindes nøjagtigt 20,7 Øre pr. Mille, kan den danske Tændstik-Industri sikres ved følgende moderate Ændringer, men ogsaa kun gjennem disse.

I) **Tolden paa færdige Tændstikker nedsættes fra $29^1/_6$ Øre til 25 Øre pr. Kg.**
II) **Aspetræ i hele Stammer henføres under Løbe Nr. 219 A**: Rundtræ af Asp, Eg samt Egetræ — frit.

ad I.

Det maa imidlertid gjælde ogsaa om en saadan Toldnedsættelse, at den bør gjennemføres gradvis. Thi gjennem en Overgangstid maa der bydes os en Mulighed for at afværge Slaget gjennem en Oparbejdelse af Eksporten, der som sagt vil faa bedre Betingelser, naar Trætolden bortfalder, og de foreslaaede Toldnedsættelser paa Raavarer gjennemføres. Endvidere kan vi da maaske regne med den Sandsynlighed, at den svenske Arbejdsløn, som nu er uforholdsmæssig lav, i Tidens Løb vil stige forholdsvis mere end vor.

Endelig har vor Industri ogsaa Krav paa Hensyn paa Grund af de betydelige Beløb, som den aarlig omsætter her i Landet (til Skatter, Handelsomkostninger, Vedligeholdelse, Raavarer etc. etc.) men særligt paa Grund af den Arbejdsstyrke, som under de nugjældende Forhold kan beskæftiges. Den aarlig udbetalte Arbejdsløn har nemlig i de sidste Aar gjennemsnitlig andraget **Kr. 350,000**. Lønnen til Personale og overordnede Funktionærer er selvfølgelig ikke medregnet i dette Beløb.

ad II.

Det synes ganske irrationelt, at Aspetræ i Stammer ansættes til Told (under Løbe Nr. 222: indenlandske Løvtræsorter). Aspetræ dyrkes nemlig slet ikke som Gavntræ her i Landet og benyttes kun til Hegntræer o. lign. For at faa dette Spørgsmaal sikkert besvaret, har vi henvendt os til Hr. Professor A. Oppermann, som i den Anledning under 24. November d. A. meddeler os: »Bævreasp kommer kun i ringe Mængde paa Markedet fra danske Skove og er kun forsøgsvis Gjenstand for Dyrkning i Danmark.« En Toldbeskyttelse af Aspetræ er saaledes uden Værdi for Danmarks Skovejere.

Vi er derfor henviste til udelukkende at benytte russisk Asp — ligesom al den Asp, der indføres i Stammer, kun anvendes i Tændstik-Industrien.

Endnu mere grelt stiller Forholdet sig, naar vi ser hen til, at Trætraad (d. v. s. Aspetræ, der er skaaret til Finér, hugget til Stikker og tørret ad kunstig Vej)

kun fortoldes med 0,6 Øre pr. Kilogram. Da 1 Million Stikker (Trætraad) 51 × 2,1 × 2,1 $^{m}/_{m}$ vejer 187 Pd. = 93½ Kg. (Vægten er Gjennemsnit af 20 forskellige Vejninger), og da der til deres Fremstilling medgaar 14,26 Kubikfod Træ i hele Stammer, betaler vi altsaa følgende Told:

for 1 Mill. Trætraad, der indføres i færdig Stand 93½ Kg. à 0,6 Øre = 56,1 Øre.
» 1 — — som Rundtræ 14,26 Kbf. à 5,10 » = 72,7 »

Tolden for Aspetræ i hele Stammer er saaledes circa 23 % højere end Tolden for det samme Træ, naar det er ophugget til Traad og tørret!

Den meste Trætraad er dertil imprægneret (gjennemtrængt af Fosforsyre), d. v. s. at den har gjennemgaaet endnu en Behandling, inden Fortoldningen finder Sted.

Det nye Toldlovforslag ophæver endvidere den nugjældende Bestemmelse, hvorefter der ved Fortoldning af Aspetræ i Stammer altid fradrages 25 % for Aptering — et Fradrag, der iøvrigt langtfra svarer til Spildet ved Tilskæringen. Den virkelige Told idag er saaledes 3,8 Skilling ÷ 25 %.

Ved Toldfrihed for Aspetræ bortfalder saa den hidtil ydede Godtgjørelse (20 Øre pr. 100 Pd.) for Træ, der eksporteres som Tændstikker.

Af det her anførte vil det iøvrigt fremgaa, at det er en Misforstaaelse, naar det i Regeringens Forslag (Side 177) siges, at der benyttes Elletræ til Tændstikfabrikationen. Vi benytter, som anført, kun Asp.

For Bestyrelserne og Direktionerne for følgende Selskaber:

Akts. H. E. Gosch & Co.s Tændstikfabrikker og Aktietændstikfabrikken Godthaab.
F. Preisler.

Akts. Kjøbenhavns Tændstikfabrikker og Aktietændstikfabrikken Merkur.
Hjalmar Madsen.

Aktietændstikfabrikken Glodefri.
Edv. Jørgensen.

Hellerup Tændstikfabrik.
Otto Hanssen.

Told-Besparelse,

hvis den af Regeringen foreslaaede Nedsættelse af Tolden paa Raavarer gjennemføres.

	Den nugjældende Told.	Den foreslaaede Told.	Besp. pr. Mille Æsker.
Anilin	pr. Pd. $2^1/_{12}$	pr. Pd. 1 Øre	0,007 Øre
Antimon	— $4^1/_6$	fri	0,246 —
Aspetræ	— 5,94	Kr. 1,65 pr. Kbm. = 5,10	1,264 —
Bindegarn	— 12,96	pr. Pd. 6 Øre	0,034 —
Brunsten	— $2^1/_{12}$	fri	0,048 —
Caput mortuum	— $2^1/_{12}$	fri	0,042 —
Chlorbarium	— $4^1/_6$	fri	1,307 —
Fosfor	— $4^1/_6$	fri	0,253 —
Fosforsyre	— $1^1/_{24}$	fri	0,161 —
Glaspulver	pr. 100 Pd. 0,40	fri	0,068 —
Gummi	pr. Pd. $10^5/_{12}$	fri	1,224 —
Kali, chlorsur	— $4^1/_6$	fri	4,987 —
Kali, chromsur	— $2^1/_{12}$	fri	0,315 —
Kul	pr. 100 Pd. $4^1/_2$	fri	0,821 —
Lim	pr. Pd. $6^1/_4$	pr. Pd. 5 Øre	0,271 —
Maskinolie	— $4^1/_6$	— 3 —	0,084 —
Mønnie og Sølverglød	— $2^1/_{12}$	fri	0,355 —
Paraffin	— $6^1/_4$	pr. Pd. 2 Øre	6,025 —
Umbra	— $2^1/_{12}$	— 1 —	0,049 —
Zinkblik	— $2^1/_{12}$	fri	0,291 —
Ruller Papir, Straapapir, Kardus	— $5^1/_5$	pr. Pd. 4 Øre	2,539 —
Etiketter	— $5^1/_5$	— 4 —	0,320 —
			20,711 Øre

Beregningen er foretaget paa Grundlag af det Forbrug af Raavarer og den Produktion, som vore Forbrugs- og Produktionslagre udviser for Regnskabsaaret 1. April 1905 — 31. Marts 1906.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Glasindustrien.

Lovforslagets Pos. 49–52.

I Anledning af det Rigsdagen foreliggende Forslag til en Toldrevision tillader vi os at fremkomme med følgende Udtalelser angaaende Tolden paa Glasvarer.

Som Indledning skal vi først tillade os at henlede Opmærksomheden paa, at undertegnede Holmegaards Glasværk ikke alene er Fabrikant, men ogsaa Importør af Glasvarer, og at det er blevet tvunget til stadig at udvide Importen i Stedet for at udvide Fabrikationen, da den nuværende Told ikke yder tilstrækkelig Beskyttelse, fordi det med den høje Arbejdsløn, som betales her i Landet, er umuligt fuldtud at konkurrere med Tyskland og til Dels med Sverrig, hvilke Lande ved den lavere Arbejdsløn og støttede af den stedse dalende Fragt sættes i Stand til at konkurrere paa en meget følelig Maade, og hvilke Lande ogsaa, naar Forholdene tvinger dem til at realisere Overproduktionen, finder et gunstigt Salgssted i Danmark, der ikke som andre Lande har fundet det formaalstjenligt at beskytte Industrien tilstrækkeligt gjennem Tolden.

Der er oftere fra frihandelsvenlig Side blevet sagt, at Glasfabrikationen ikke egner sig for Danmark, men derimod bedre for Tyskland, fordi dette Land skulde være bedre i Stand til at besørge Fabrikationen i Betragtning af, at det ikke i saa høj Grad som Danmark behøvede at tage sin Tilflugt til Kjøb af fremmed Raamateriale. Denne Udtalelse er ikke rigtig, thi Glasfabrikation passer netop godt for Danmark, fordi Arbejdslønnen spiller en saa dominerende Rolle overfor de øvrige Fabrikationsomkostninger.

Til Belysning af denne Paastand skal undertegnede Holmegaards Glasværk meddele, at i Aaret 1905 udgjorde af Holmegaards Glasværks samlede Produktionsomkostninger (Forhandlingsomkostninger ikke medregnede):

Arbejdslønnen	c. 69	%
Udgift til indenlandsk Brændsel (kun Arbejdsløn, da Mosejorden ikke er medregnet)	11,8	—
— - — Raamateriale	1,9	—
	82,7	%
Lægges hertil Arbejdsløn ved indført Materiale	0,7	—
vil man se, at ialt	83,4	%

af Produktionsomkostningerne udelukkende falder Landet tilgode, og at der kun bliver 16,6 % til Rest; men end ikke denne Rest gaar helt til Udlandet, thi Fragt af indført Materiale med danske Skibe og danske Baner udgjør 1,25 %, Bygnings- & Arealskatter 1 %, og 1 % medgaar til Kjøb hos indenlandske Fabrikanter og Haandværkere, som dog maa bringe Landet nogen Fordel.

Tilbage bliver der saa kun 13,35 %, som fordeler sig saaledes:

11,90 % til udenlandsk Materiale,
0,50 % - — Brændsel,
0,95 % - Assurance i Udlandet.

Nu skal det ganske vist indrømmes, at Holmegaard indtager en Særstilling overfor de andre Glasværker, fordi det i Stedet for Kul anvender Tørv; men selv om Tørvene regnes fra, bliver der dog c. 71 % af Produktionsudgiften tilbage, som falder Indlandet tilgode.

At Glasværkerne giver et Overskud, lader sig naturligvis ikke nægte; ellers var det vel utænkeligt, at de vilde vedblive at fabrikere. Men som Regel sælger Udlandet vel heller ikke til Kalkulationspris; ogsaa der ligger en Fabrikationsavance. Opretholdes Fabrikationen her i Landet, saa bliver Overskuddet ogsaa her, og af det flyder der en efter de nye Skatteforhold ret respektabel Skat til Statskassen.

Saa er der sagt, at Glasfabrikationen er baseret paa Anvendelse af udenlandske Arbejdere, men det er ikke Tilfældet. Aldeles afset fra, at det jo forsaavidt kan være ligegyldigt, om det er danske eller fremmede Arbejdere, som anvendes, som Fortjenesten jo dog bliver brugt her i Landet, kan det oplyses, at Holmegaards Glasværk, som beskæftiger 220 à 230 Mænd, kun har 9 ikke danskfødte Glasmagere og Slibere, og selv dem tør man vel næppe kalde for fremmede, da de alle har erhvervet Indfødsret og derfor maa være at betragte som Danske.

Ved ovenstaaende antages det at være tilstrækkeligt godtgjort, at Glasfabrikationen hører til de Industrigrene, som passer for Landet, og at det, set fra et nationaløkonomisk Standpunkt, vilde blive et afgjort Tab for Landet, hvis Fabrikationen blev ført over til Udlandet, aldeles afset fra, at Udlandets Priser selvfølgelig holdes i Skak af de indenlandske Fabrikker og vilde stige, naar den indenlandske Konkurrence hørte op.

Spørges der nu, om det forelagte Toldlovforslag berører Glasfabrikationen, saa kan Svaret kun blive bekræftende. Selvfølgelig berører en Toldreduktion altid den indenlandske Industri, men Skaden kan føles mere eller mindre haardt, alt efter den Udstrækning, i hvilket det har været den paagjældende Industri muligt at udnytte Beskyttelsen. Størsteparten af Beskyttelsen gaar vel tabt for de allerfleste Industrigrene i et lille Land som Danmark, der skal kæmpe mod de store Landes Storindustri, og Glasfabrikationen har i den Henseende ikke været nogen heldig Undtagelse. Det skal her oplyses, at det for Holmegaards Glasværk kun er lykkedes at udnytte c. 20 % af Beskyttelsen, og det er altsaa i Virkeligheden kun i Ly af denne Rest af Beskyttelsen, at Holmegaards Glasværk har kunnet eksistere, har kunnet holde Stillingen som betydelig Arbejdsgiver og har kunnet byde sine Arbejdere de gode Vilkaar, som Udlandet ikke byder sine Arbejdere. Angribes denne Part af Beskyttelsen, og det sker jo ved Nedsættelsen af Tolden, saa har det forskjellig Betydning til de

forskjellige Tider. Er Udlandets Overproduktion kun ringe, er Faren mindre, men er den stor, er Faren ogsaa stor. Hvad enten man nu vil kalde nuværende Tids Konjunkturer gode eller slette, saa kan vel alle blive enige om, at slette Konjunkturer er noget, som der maa regnes med, naar Talen er om at vedtage en Toldlov. Man har jo herhjemme et godt Bevis paa, at det gaar ikke i en Haandvending at faa Tolden forandret. En Beskyttelsestold maa derfor ikke alene være et Værn i det givne Øjeblik, da Konjunkturerne maaske er gode, men bør være af den Beskaffenhed, at den ogsaa omfatter et Reserveværn for de Industrier, som af Hensyn til Udlandets Storindustri kun kan udnytte en ringe Del af Beskyttelsen, og til dem hører Glasfabrikationen ubetinget. At forsvare en Told ud fra Betragtningen af, hvorledes Situationen er lige i Øjeblikket, er med vor hjemlige Langsomhed og Udlandets ofte meget store Hurtighed i Vendingen *in mente* kun et Udtryk for en lunken Vilje til Beskyttelse af den hjemlige Industri. Det er Taalemaader og ikke andet.

Ser man nu paa den for Glasvarer foreslaaede Told, saa vil det ses, at **Pos. 51** er nedsat med 4,6 Øre og **Pos. 52** med 0,6 Øre, d. v. s. med henholdsvis c. 33 % og 4 %. Nedsættelsen paa den sidste Position spiller ingen Rolle. Om den første gjør det for Forbrugerne, er tvivlsomt. Lampeglas, som hører ind under Positionen, danner c. $^1/_3$ af Holmegaards Glasværks hele Import, og der er andre store Importører af Lampeglas, altsaa en betydelig Import, skøndt 3 indenlandske Glasværker driver Fabrikation af Lampeglas i større Udstrækning, det ene (Fyens Glasværk) endog som Specialitet. Den nuværende Told er altsaa ikke Hindring for Import. Holmegaards Glasværk er ikke Part i Sagen som Fabrikant betragtet, da det slet ikke fabrikerer Lampeglas. Det er kun Importør, og forsaavidt skulde man tro, at det maatte være interesseret i en Nedsættelse. Der er imidlertid ingen Tvivl om, at Nedsættelsen vil medføre en Forhøjelse af Udlandets Pris. De store tyske Lampeglasfabrikanter, som har Betydning her for Landet, har ingenlunde samme Priser overalt. Prisen er forskjellig for de forskjellige Lande og afpassede efter de forskjellige Fragt- og Toldforhold. De sættes saaledes, at der kan blive Vej for Varerne, men heller ikke billigere. Toldnedsættelsen bliver for Lampeglassenes Vedkommende utvivlsomt en Gave til de tyske Fabrikker. — Men hvad Glæde man har deraf, er ikke godt at se.

Hvad angaar de andre Sorter, som hører ind under Pos. 51, da vil Nedsættelsen virke forskjelligt for de forskjellige Sorter. Positionen er ikke, som det ved første Øjekast kan se ud til, affattet saaledes, at den kun angaar ordinære Varer, men spænder over Varer lige fra det kostbareste Rubinglas og fine, glatte, hel Krystals Servicer ned til det tarveligste Ansjosglas. Det er da uundgaaeligt, at Tolden kommer til at virke meget forskjelligt. Thi Holmegaards Glasværk, som kun udnytter gjennemsnitlig c. 20 % af sin samlede Beskyttelse, vil med den foreslaaede Told slet ikke kunne udnytte nogen Beskyttelse paa Pos. 51, men faar tvertimod et Tab, som skal bæres af den bevarede Told paa Pos. 52. De andre Glasværker vil næppe kunne gjøre det bedre, selv om de faar en Besparelse paa Kullene, hvad Holmegaards Glasværk ikke faar, thi Ophævelsen af Tolden er vel en Lettelse for Glasværkerne, men ingenlunde af den Betydning, som man fra beskyttelsesfjendtlig Side vil give den. Glasværkernes dominerende Hovedudgift er Arbejdslønnen. De udenlandske Glasværker vil snart skaffe sig Føling med Forholdene, og det er højst sandsynligt, at Nedsættelsen vil

blive en Animation for Udlandet til at slaa det afgjørende Slag i Kampen mod de indenlandske Glasværker i Bevidstheden om, at Ofret nu ikke er saa stort som tidligere. Overhovedet kan Nedsættelsen af Pos. 51 ikke motiveres paa plausibel Maade.

Saa bliver der **Pos. 50** tilbage. Her er der foreslaaet en Forhøjelse af 2,9 Øre, men den er afgjort for ringe. I Virkeligheden er det ogsaa kun en Forhøjelse af en ganske særegen Art. Positionen angaar delvis Medicinglas. I den nuværende Toldlovs første Tid hørte disse Varer ind under dem, paa hvilke Tolden er 7 Skilling, men paa Grund af Uklarhed i Lovens Aflattelse gled man efterhaanden over til ad administrativ Vej (Resolutioner) at betragte dem som $1^1/_2$ Skillings Varer, naar de var stærkt halvhvide. Man gled videre og videre og endte med at kalde alle Medicinglas halvhvide. Der kom fuldstændigt Virvar i Klareringen; hvor den ene Toldembedsmand saa hvidt, saa den anden halvhvidt. Ikke alene for Farvens Vedkommende blev Usikkerheden større og større, men ogsaa for Sorternes Vedkommende. I Provinserne er der blevet klareret halvhvide Fluefangere, der dog ikke kan siges at være Emballageglas, ind som $1^1/_2$ Skillings Varer, skøndt der ikke er mindste Hævd derfor i Toldloven, og der heller ikke vides at være nogen Resolution, som angaar halvhvide Varer, der ikke hører ind under Emballageglas. Halvhvide Medicinglas er bleven sat i Told til 7 Skilling, fordi vedkommende Toldembedsmand fandt dem at være hvide, og helhvide er bleven sat i Told til $1^1/_2$ Skilling, fordi en anden Toldembedsmand kaldte dem for halvhvide. For at konstatere det Virvar, der har udviklet sig med Hensyn til Tolden paa Medicinglas, indforskrev Holmegaards Glasværk fra Tyskland en Kasse, indeholdende

1) helhvide,
2) saakaldte $^3/_4$ hvide (der slet ikke er andet end frasorterede helhvide) og endelig
3) halvhvide Medicinglas,

Varerne blev angivne til Klarering med Angivelse »Indhold ubekjendt«, og de blev sat i Told til $1^1/_2$ Skilling. Der blev saa skrevet til Generaldirektoratet derom, men dette sluttede sig til Toldekspeditionen og erklærede, at Flaskerne ikke kunde kaldes helhvide, da de havde en »svag, grønlig Farvetone, som navnlig kom tilsyne i den tykke Del af Glasset«. Som om man kunde finde et Glas, selv blandt det fineste Krystal, som ikke har en let Farvetone i de tykke Dele af Glasset! Varerne ligger endnu paa Toldboden og har ikke været ude af Toldvæsenets Værge, og Holmegaards Glasværk agter at lade dem blive der, til der engang kommer en definitiv Ordning, for til enhver Tid at kunne konstatere det nuværende Virvar. Det er bevisligt, at der i Kassen findes Flasker, der er kjøbt og betalt som helhvide, og intet Glasværk fabrikerer hvidere Medicinglas.

Efterhaanden er Indforskrivningen af Emballageglas ogsaa bleven belemret med ren Humbug. Ved Udstedelsen af Resolutionerne er man formodentlig gaaet ud fra, et halvhvidt Glas er en simplere Vare end helhvidt, og det er det jo ogsaa; men Toldvæsenet er formodentlig ubekjendt med, at Importørerne bestiller Glassene med en grønlig Tone for at faa dem ind som $1^1/_2$ Skillings Varer, og at dette naas, ved at Glasfabrikanter, som kun er indrettede paa at fabrikere helhvidt Glas, ganske sim-

pelt forurener Glasmassen. Dette »Raffinement« koster jo ikke mange Penge. Holmegaards Glasværk bruger ved Indforskrivningen samme Trafik. Der er ikke anden Vej at komme uden om de for alt Kjendskab til Glasfabrikation blottede Resolutioner.

At Toldvæsenet, efter at være kommet til Erkjendelse af dette Virvar, som det for enhver er umuligt at undlade at komme til Erkjendelse af, og hvilken Erkjendelse jo ogsaa med klare Ord vedgaas i Anmærkningerne til Regeringens Forslag, gjør Skridt til en Forandring, er ikke mere end billigt: men det er meget ubilligt, at Skridtet ikke gjøres helt ud, og at Medicinglas ikke sættes ind under den Position, hvor de rettelig hører hjemme. Der er ingen Mening i at skille Medicinglas ud fra andre hvide Hulglasvarer. Ad administrativ Vej har man i Tidens Løb faaet Medicinglas eskamoteret over i samme Position som alm. Øl- og Vinflasker, uagtet den helt forskjellige Fabrikationsmaade. Da den nuværende Toldlov traadte i Kraft, var der ikke et Menneske, som tænkte paa at søge dem der. Glasværkerne har maattet finde sig deri i Haab om, at der, naar den nye Toldlov kom, vilde blive indført naturlige Forhold. Men Regeringen, som jo maa have indset det meningsløse i Situationen — siden den dog foreslaar en Forhøjelse, der jo ellers ikke staar i Samklang med hele Lovforslagets Karakter — indskrænker sig til en Forhøjelse, som holder en Middelvej mellem, hvad den nuværende Toldlov i rigtig Forstaaelse af Forholdene oprindelig maa have tænkt, og det, som man ad administrativ Vej i fuldstændig Misforstaaelse af Forholdene er gledet over til.

Den foreslaaede Forhøjelse er absolut for lille og forhindrer næppe, at hele Medicinglasproduktionen her i Landet lidt før eller senere nedlægges. Under alle Omstændigheder maa Holmegaards Glasværk indrette sig derpaa og holde sig klar til at udvide sin allerede betydelige Import af tyske Medicinglas. Man har fundet sig i at vegetere paa denne Vare, fordi man har haabet paa bedre Forstaaelse af Forholdene, men naar dette Haab brister, er der ingen Mening i, at man vedblivende beskjæftiger sig med en Fabrikation, som paa Grund af Udlandets storstilede Konkurrence ganske udelukker alt Udbytte. Bliver den i Regeringsforslaget nævnte Told den definitive, er der ikke anden Redning for Medicinglasfabrikationen end en Nedsættelse af Arbejdslønnen, og dette staar for meget i Strid med Tidernes Krav til at kunne tænkes gjennemført. Basere en Fabrikation paa en uafbrudt Kamp med Arbejderne vil under alle Omstændigheder Holmegaards Glasværk ikke.

Undertegnede A/S »De forenede Glasværker« (Aarhus og Odense) kan i et og alt tiltræde den af »Holmegaards Glasværk« foranførte Fremstilling af Sagen, og vi kan endvidere tilføje, at vi beskæftiger c. 450 Arbejdere og udbetaler aarlig i Arbejdslønninger over $^1/_2$ Million Kroner.

Vi har med de nuværende Toldforhold og høje Arbejdslønninger betydelig Konkurrencekamp med Udlandet, og selv om Kultolden bliver ophævet, er dette for intet at tale om mod den betydelige Nedsættelse i Tolden, c. 33 % for Pos. 51.

I denne Forbindelse kunde det ikke være overflødigt at bemærke, at de danske Glasværker, saafremt Talen er om Salg til Tyskland, er særdeles uheldigt stillede. Thi ikke alene er den tyske Indførselstold betydelig højere end den danske, men Fragtforholdene er ogsaa i høj Grad i vor Disfavør. Paa samme Tid, som de tyske Glasværker ere saaledes beliggende, at de er nær ved de store Handelscentrer i det indre

af Tyskland og derfor har meget smaa Fragtudgifter, maa de danske betale fuld og høj Fragt til de tyske Markeder. Men naar de tyske Glasværker skal eksportere, nyder de som bekjendt godt af den meget store Fragtnedsættelse, som ydes for »Ausfuhrgut«.

Saafremt den nævnte Toldnedsættelse for Pos. 51 finder Sted, vil dette for den væsentligste Del af vor Produktion (særlig Lampeartikler) være til betydelig Skade, og gjør det tvivlsomt, om vi vil kunne fortsætte Fabrikationen.

Medens de foranstaaende Udtalelser, forsaavidt de ikke gjælder Glasfabrikationen i al Almindelighed, kun tager Sigte paa Fremstillingen af de saakaldte Hvidglasvarer, tillader vi os med Hensyn til Fremstillingen af almindelige Flasker, der omtales under **Pos. 49**, at bemærke følgende: Tolden paa almindelige Flasker foreslaas nedsat til 4 Øre pr. Kilo, hvilket betyder en Nedsættelse af 33 %. Uagtet en saadan maa siges at være temmelig stor, tør vi dog ikke gjøre os Haab om at opnaa nogen væsentlig Ændring, naar det drejer sig om Tolden paa almindelige grønne Flasker, men vi maatte meget ønske, at den lave Told kun kommer til at omfatte netop grønne Flasker, og at der derfor indsættes en Bemærkning i saa Henseende og paa samme Tid en ny Position, som hedder brune, olivenfarvede og andre ikke grønne Flasker til Vin og Øl 6 Øre, forsaavidt de ikke henhører under Pos. 50 eller 51.

Disse Bemærkninger vedrørende Flaskefabrikationen tiltrædes ogsaa af undertegnede »A/S Frederiksberg Glasværk«, som ikke har Produktion af Hvidglas.

Undertegnede Glasværk i Aalborg kan for sin Hvidglasfabrikations Vedkommende slutte sig til ovenstaaende, da hvad der dér er sagt om Forholdene paa Holmegaards Glasværk og A/S De forenede Glasværker, ogsaa gjælder for Aalborgs, og dette finder derfor ikke Anledning til at gøre særlige Bemærkninger.

Efter det saaledes fremførte tillader vi os at haabe, at det ærede Udvalg vil finde det rimeligt, at vi anmoder om dets Støtte for at opnaa, at Pos. 51 sættes til mindst 24 Øre pr. Kilo og Pos. 50 om muligt til det samme, dog ikke under 20 Øre, samt at i Pos. 49 »almindelige Flasker« ændres til »almindelige grønne Flasker«, og der efter Pos. 49 nedsættes en ny Position saalydende: »brune, olivenfarvede og andre ikke grønne Flasker til Vin og Øl, forsaavidt de ikke henhører under Pos. 50 eller 51: 6 Øre pr. Kg.«

Ærbødigst

p. p. A/S **De forenede Glasværker**.
Valdemar Hansen.

A/S **Frederiksberg Glasværk**.
H. H. H. Jensen.

A/S **Glasværket i Aalborg**.
A. Seedorff.

p. p. **Holmegaards Glasværk**.
C. G. Høyrup.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Tagpap.

Toldlovforslagets Pos. 169.

I Anledning af foreslaaet Toldnedsættelse paa Pos. 169 (nuværende Toldlovs Pos. 190) tillader vi os at fremsætte følgende Redegjørelse for Tagpap-Industriens Stilling:

Af Tagpap fabrikeres for Tiden 2 Arter, nemlig:

1) sandet Tagpap i flere Kvaliteter og
2) usandet Tagpap i en Kvalitet,

og der bør ved Toldansættelsen nøje skjelnes mellem disse Arter af Tagpap.

Den foreslaaede Nedsættelse af 0,25 Øre pr. ℔ kan nok gjennemføres uden nævneværdig Skade for de sandede Tagpappers Vedkommende.

Derimod maa vi i al Ærbødighed tillade os at hævde, at Tolden paa den usandede Tagpap ikke kan nedsættes, men derimod maa forhøjes, hvis vi ikke i Konkurrencen med Udlandet skal ligge under.

En Rulle prima usandet Tagpap af Indhold 15 □ Alen vejer c. 25 ℔, hvoraf Raapappen udgjør i Vægt c. 11 ℔, for hvilke c. 11 ℔ vi maa betale 1 Øre pr. ℔ i Told, saa Beskyttelsen altsaa kun haves paa de c. 14 ℔ pr. Rulle, hvilke 14 ℔ hovedsagelig bestaar af indenlandsk Kultjære, som ved Behandling — Destillering — gjøres anvendelig til dette Øjemed.

Under de nuværende Toldforhold finder Import Sted, navnlig fra Tyskland, og dertil i mindre gode Kvaliteter — en Import, som jo saa meget lettere lader sig gjøre, som

1) de tyske Fabrikanter kjøber deres Kultjære 20—30 Procent billigere, end vi maa betale; dertil
2) har de et langt større Virkefelt og altsaa større Produktion, som atter giver forholdsvis mindre Produktionsomkostninger, og
3) kaster deres Overproduktion til lave Priser ind til os.

Forholdene er derfor allerede nu særdeles vanskelige for os at arbejde under, og faar de tyske Fabrikanter den foreslaaede Toldlettelse, vil det kun forøge Misèren for de danske Fabrikanter og deres Arbejdere. Forøvrigt maa til Bedømmelse af Forholdene tages i Betragtning, at vor Arbejdsløn er højere end i Tyskland, og de øvrige Driftsomkostninger, i vore mindre Forhold, er relativt højere end de tilsvarende i et stort Samfund.

Sluttelig anføres, at

1 Rulle sandfri Tagpap koster i Told for Raapap efter Pos. 170 à 1 Øre, c. 11 Øre.

1 Rulle Tagpap koster i Told efter Forslaget $^3/_4$ Øre af c. 25 ℔ = 19 Øre, hvorefter Beskyttelsen af 1 Rulle er 8 Øre; men da den tyske Fabrikant, ifølge forud nævnte Redegørelse, har en Række Fordele fremfor os og dertil hjælpes af de i vor Tid billige og lette Dampskibsforbindelser, synes vor Stilling at berettige os til Forhøjelse af Tolden paa sandfri Tagpap istedetfor Nedsættelse, hvis ikke Forholdene skal blive skæbnesvangre for vor Eksistens.

Af Hensyn til Forbrugerne, som ikke altid har Evne eller Lejlighed til at vurdere Tagpappens Kvalitet, og for hvilke Hensynet til lavere Pris er Hovedsagen, bør Toldgrænsen hellere sættes op, hvad den usandede Tagpap angaar, for dermed at fremme Brugen af det hjemlige gode Fabrikat.

Kjøbenhavn den 9. November 1906.

for Dansk Tagpap- og Asfalt-Fabrikantforening:

Rud. Petersen,
f. T. Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Filthatte-Industrien.

Toldlovforslagets Pos. 133.

Vi undertegnede tillader os herved, støttede paa de faktiske Forhold, at give en Fremstilling af vor Fabrikations uheldige Situation under den nugældende Toldlov samt af de Følger, det nye Toldlovforslag vilde have for vor Virksomhed, idet vi tillige vil klargøre de særlige Forhold, der er til Stede for vor Fabriks Vedkommende, den eneste i denne Branche her i Landet.

Der er her i Landet gjentagne Gange gjort Forsøg paa at tilvirke Filthatte, f. Eks. i Begyndelsen af 70'erne af et Aktieselskab, Nordisk Filthattefabrik, der i 1876 overtoges under samme Firma af A. F. Bodecker, men disse Forsøg havde et negativt Resultat. Til Trods for denne Kjendsgjerning paabegyndte Firmaet J. C. Modeweg & Søn paa Brede i 1890 Fabrikationen af Uldhatte for Herrer, Damer og Børn, idet man gik ud fra, at en saadan Fabrikation, naar den grebes rigtig an, og man forsynede sig med de bedste og fuldkomneste Maskiner og Apparater, havde tilstrækkelig Kapital at disponere over, samt for den første Tid sikrede sig dygtige og erfarne udenlandske Fagfolk og øvede udenlandske Arbejdere, under den daværende Toldbeskyttelse maatte kunne gjennemføres og senere blive et dansk Erhverv, der kunde beskæftige adskillige af Landets Borgere og Arbejdere. Dette Firma har bevisligt i mange Aar ofret betydelige Kapitaler som Driftstilskud paa sin Plan, og har i Aaret 1905 opgivet denne Fabrikation, idet det har solgt sit Departement for Hattefabrikation til vort Aktieselskab »Dansk Hattefabrik«.

Firmaet Lange i Svendborg, der gik ud fra samme Forudsætning som ovennævnte Firma, paabegyndte ogsaa Fabrikationen af Filthatte, men maatte efter betydelige Driftstab opgive denne Virksomhed i Aaret 1903. Derefter overtog 1904 Rudolf Schulze, en anerkjendt dygtig, udenlandsk Fagmand, denne Virksomhed, men maatte allerede 1905 standse den, efter at have tilsat sin ikke ubetydelige Kapital.

Alle Forsøg, som hidtil ere blevne gjorte paa at indføre denne Fabrikation her i Landet, er altsaa ikke lykkedes, hvilket formentlig maa kunne anses som et fuldgyldigt Bevis for, at den Toldbeskyttelse, under hvilken Filthattefabrikationen hidtil har arbejdet, ikke har været saa stor, at den kunde give Ly for en rolig Udvikling. Vi har alligevel, som nævnt, overtaget denne Virksomhed, gaaende ud fra at det skulde lykkes os at gjennemføre Driften ved at arbejde paa den mest

rationelle Maade. Vort Fabrikat har et godt Navn her i Landet, og vi har en aarlig Omsætning af Kr. 300,000. — Der beskjæftiges i vor Virksomhed circa 75 Arbejdere, hvoraf kun 6 er Udlændinge. Saafremt de i Toldforslaget nævnte Toldsatser for vor Artikel skulde blive til Virkelighed, vilde vor Virksomhed være dødsdømt. Toldlovforslaget nedsætter Toldsatserne for vort Fabrikat fra $66^2/_3$ til 55 Øre og fra 1,33 til 1,20 Øre, medens samtidig vore Hjælpematerialier fordyres gennem forhøjede Toldsatser; f. Eks. forhøjes Tolden paa

Helsilke . . . . fra Kr. 4,00 til Kr. 5,00 pr. Pund
Halvsilke . . . » » $2,66^2/_3$ til Kr. 3,00 pr. Pund
Svederemme . » » $0,33^1/_3$ » » 0,40 eller Kr. 1 pr. Pund.

De i Toldlovforslaget hjemlede eventuelle Nedsættelser for vore andre Hjælpematerialier har kun forsvindende Betydning for os. Da vi ikke selv producerer vor Damp, men betaler en for mange Aar fastsat Afgift, vil Ophævelsen af Kultolden ikke komme os til gode, og selv naar den ad Aare vilde kunne udnyttes, saa vilde den kun andrage en Sum af ca. Kr. 200 om Aaret.

For en Række andre Industriers Frembringelser, hvis Hjælpematerialier fordyres gennem Toldlovforslaget, er der i samme foreslaaet en højere Toldbeskyttelse.

Selv om flere af deres Frembringelser indeholder en større Procentandel af det gjennem Tolden fordyrede Materiale end Hatte, saa er Toldforhøjelserne paa Hjælpestoffer til Hatte meget væsentlige, da de omfatter Svederemme, Halvsilkekantebaand, Halvsilkebindebaand, Slutsløjfer og Hattefor af Silke. Alle disse Hjælpestoffer finder det mod os konkurrerende Udland toldfrie i sit eget Land, medens vi maa indforskrive og fortolde disse Materialier til en nu allerede høj Toldsats. Det er udelukket, at nævnte Hjælpestoffer kan ventes fremstillede indenfor vor Toldgrænse, da der deraf er en altfor lille Afsætning her i Landet.

Den nuværende Toldbeskyttelse udnyttes, især ved vore billigste Fabrikater og ved Mellemkvaliteterne, kun i en ganske ringe Grad og falder derfor ikke Konsumenterne til Last. Naar det derimod drejer sig om Indførsel af Udlandets Udskudsvarer, Varer som enten har mindre Fejl, der af Konsumenterne ikke opdages, eller som er bleven umoderne i Udlandet, saa beskytter den nuværende Toldsats ikke det reelle danske Fabrikat tilstrækkeligt.

De bedre og bedste Kvaliteter er lettere i Vægt og derfor mindre beskyttede end de tarveligere Kvaliteter, hvorimod det til de bedre Kvaliteter anvendte Udstyr, saasom Baand, Silkestof til For og Remme er af sværere Vægt og derfor betydeligt dyrere ved Indførsel gennem den høje Told paa disse Artikler, som endda nu foreslaas forhøjet.

Man maa ikke forudsætte, at det konsumerende Publikum vil have Fordel af en gennem Toldloven eventuelt fremtvungen Nedlæggelse af Fabrikationen af Uldhatte her i Landet, tværtimod vil denne Vare fordyres for Konsumenterne. Som Bevis for denne Paastand kan vi anføre det Faktum, at Salgsprisen for Uldhatte, der næsten udelukkende forbruges af Almuen, efter Oprettelsen af I. C. Modeweg & Søns Uldhattefabrik i 1890 og i de følgende Aar saavel af Grossister som af Detaillister maatte sættes betydeligt ned. Dette blev foranlediget ved, at Publikum

kunde kontrollere Prisen paa det indenlandske Fabrikat, hvilket ikke var muligt ved Fabrikater, der hidrørte fra mange forskjellige udenlandske Fabrikker. Den danske Fabrik var og er stadig nødsaget til at sælge paa billigste Vilkaar for at sikre sig en tilstrækkelig stor Omsætning her i Landet, og maa derfor søge Afsætning hos alle Handlende her i Landet, hvorimod den udenlandske Fabrik kan nøjes med enkelte Aftagere. Af disse Grunde vil Konsumenterne, naar Fabrikationen af Uldhatte umuliggøres her i Landet, igjen komme til at betale Hattene dyrere.

Efter ovenstaaende Udvikling, som i alle sine Punkter kan belægges med Beviser, turde det være klart, at vor specielle Industris Eksistens er alvorligt truet ved de foreslaaede Toldnedsættelser. Som det af ovenstaaende fremgaar, er vor Industri her i Landet ganske ung og trænger til et Værn for at vedblive at bestaa og udvikle sig. Vi vil heller ikke lade ubemærket, at vi betaler betydeligt højere Lønsatser end det med os konkurrerende Udland. Det tør vel ogsaa i denne Sammenhæng anføres, at i de Lande, særlig Tyskland, hvorfra Uldhatte især eksporteres hertil, og hvor denne Industri er mest udbredt og stærkest, har netop i de sidste 2 Aar mange større Fabrikker i denne Branche maattet standse deres Virksomhed, hvilket turde være et Bevis for den vanskelige Situation, i hvilken denne Erhvervsgren for Øjeblikket befinder sig.

Vi ønsker, at vi her i Landet maa faa en lignende Beskyttelse, som et stort Industriland som Tyskland anser for nødvendig, eller som vore Nabostater Sverrige og Norge har fundet hensigtsmæssig at etablere. Disse Landes Indførselstold er:

Tyskland:	Herrehatte af Haarfilt, Pos. 537,	
	ugarnerede: 70 pf.	= $62^1/_2$ Øre pr. Stk.
	garnerede: 100 »	= 89 » »
	Herrehatte af Uldfilt, Pos. 538,	
	ugarnerede: 30 pf.	= 26,7 Øre pr. Stk.
	garnerede: 40 »	= 35,6 » »
	Hattestumper af Haarfilt, Pos. 540. 45 pf.	= 40,1 Øre pr. Stk.
	» » Uldfilt 20 »	= 17,8 » »
Norge:	Pos. 197. Hatte af alle Slags Filt	0,50 Øre pr. Stk.
	Maksimal Tarif	0,75 » »
	Pos. 199. Hatteemner af Filt og Filtstumper	pr. Kilogram Kr. 1,50 Øre.
	Maksimal Tarif » »	» 2,00 »
Sverige:	Pos. 208. Hatte, garnerede	Kr. 0,75 Øre pr. Stk.
	» 209. » ugarnerede	» 0,50 » »
	Anmærkning: Filtstumper, øjensynlig bestemte til Hatte,	fortoldes som Hatte med 0,50 Øre pr. Stk.

Skulde det ikke lade sig gjøre at forhøje Tolden paa Hatte i Almindelighed, kunde det Tab, som paaføres vor slet stillede Industri gjennem det nye Toldlovsforslags Bestemmelser om Forhøjelse af Tolden paa vore væsentligste Hjælpematerialier, reguleres derved, at Hatte med Silkefor fortoldes i Henhold til Pos. 96 i den nugjældende Toldlov, men med Tillæg af Tolden paa Silkestoffet,

jfr. Løbe-Nr. 96 i Regeringsforslaget, hvorefter Klædningsstykker og Dele dertil fortoldes som Hovedstoffet med et Tillæg til dettes Told — af 100 %, saafremt Hovedstoffet er i Forbindelse med højere beskattet Stof, ellers af 50 %. Paa denne Maade vilde vor Hatteindustri blive stillet nogenlunde ens med Udlandets, der arbejder under en langt stærkere Beskyttelse end vor.

I Betragtning af, at der til Hattefabrikationen, foruden Silkeforet, forbruges endnu mange andre gjennem Tolden stærkt fordyrede Materialier og Furniturer, som alle maa indføres fra Udlandet, saasom Kantebaand, Bindebaand, Remme, Forme, Matricer, Formsnore, Staalvirer og Silkehætter, foruden Maskiner o. s. v., tror vi ikke at være ubeskedne, naar vi foreslaar, at Hatte med Silkefor fortoldes efter den nugjældende Told paa færdige Hatte, nemlig Kr. 1.33 pr. Pund med et Tillæg af 60 Procent.

Vel bliver Silkestof, baade Hel- og Halvsilke, i Regeringsforslaget betragtet som Luksus, men vi maa for vort Vedkommende gjøre gjældende, at disse Stoffer, i Form af Hattefor, Kante- og Bindebaand etc. er for Hatteindustrien aldeles nødvendige Materialier, som ikke kan forskaffes her i Landet.

Aktieselskabet Dansk Hattefabrik.

Hans Cohn.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Klædevarer.

(Lovforslagets Pos. 135 og 136).

Paa Grundlag af modtagne Henvendelser fra Aktieselskabet J. C. Modeweg & Søn, Aktieselskabet Hørsholm Klædefabrik, Aktieselskabet Kjærs Mølles Fabrikker, Klem & Krügers Klædefabrik, Gustav Krüger & Co. samt Aktieselskabet J. P. Johnsen, Skodsborg Klædefabrik, skal Udvalget — idet det i det hele henviser til og supplerende slutter sig til den fra »Klædeindustriens Toldudvalg« udsendte særlige Fremstilling — tillade sig at fremføre nedenstaaende Bemærkninger.

Klædefabrikationen er ikke nogen for vort Land unaturlig Industri; den har været hjemmehørende her som Husflid og Husindustri (Vadmel) fra den fjærneste Oldtid og drives endnu saaledes i Bondestuer. Men den egentlige haandværksmæssige, senere fabriksmæssige, Tilvirkning af Klæde hører til de Erhvervsvirksomheder, som fra Middelalderen af berøvedes vort Land af Udlandet — de den Gang overmægtige Hansestæder. Som bekjendt søgte Enevoldskongerne at gjenerobre denne Industri for Landet paa en Tid, da Folket manglede alle Betingelser (baade Intelligens og Kapital) derfor; men under de sidste Slægtleds nationale Opsving, og særlig siden 1864 er Betingelserne komne tilstede, og den private Foretagelsesaand har taget sig for — ogsaa paa dette Omraade — at gjenvinde, hvad Fortiden tabte, At disse Bestræbelser har haft Held med sig, fremgaar af, at der ifølge »Vejviseren« findes 57 Klædefabrikker i Landet; derom bærer ogsaa selve Anmærkningerne til Regeringens Toldlovforslag Vidne, thi de siger (Side 104), at Uldmanufakturindustrien er bleven »et af Landets største industrielle Erhverv«, og de føjer til, at den skete Udvikling ikke har fundet Sted paa de smaa Forbrugeres Bekostning: »De nugjældende Toldsatser betyder meget langtfra en tilsvarende Forøgelse af Varernes Pris; de udnyttes nemlig som Regel ikke tilnærmelsesvis for de fortrinsvis af den mindre Befolkning anvendte grove og groveste Klæde- og Hvergarnsstoffers Vedkommende« — et Omdømme saa hæderligt, som nogen Industri kan forlange.

Under disse Omstændigheder kunde det med al Rimelighed være ventet, at Regeringen — i Erkjendelse af den fortræffelige Maade, hvorpaa den danske Klædeindustri har anvendt sin Toldbeskyttelse — i det mindste havde ladet denne urørt, saa meget mere som den selv (paa det nylig anførte Sted, Side 105) udtrykkelig erkjender, at endog en betydelig Nedsættelse af Tolden for disse Varer kun i forholdsvis ringe Grad vil komme det mere almindelige For-

brug til gode. Det kommer derfor som en Overraskelse, at Tolden paa »alle andre« Varer af Uld, som efter den nugjældende Toldlov udgjør 1 Kr. 33 Øre pr. Kilogram, foreslaas nedsat til 1 Kr. 20 Øre og 1 Kr. (efter 4 Aars Forløb til 1 Kr. 10 Øre og 96 Øre) — idet Positionen foreslaas delt i to; halvuldne og heluldne Varer — uden at der gives nogen fyldestgjørende Motivering derfor; thi de af Regeringen foreslaaede Toldlettelser paa Kul, Farvevarer etc. kan absolut ikke indeholde en saadan Motivering, eftersom de tilsammen (jfr. Klædeindustriens Toldudvalgs Opgjørelser) ikke kan opveje blot 1 Øre Pundet i Toldnedsættelsen paa de færdige Uldmanufakturvarer.

Da det ogsaa i Henhold til Regeringens egne, nylig anførte Udtalelser maa anses for givet, at disse foreslaaede Nedsætlelser ikke vil kunne komme Landets ubemidlede Forbrugere til gode, maa det vel antages, at Regeringen har anset den danske Klædeindustris Konkurrencekamp overfor Udlandet for at være saa legende let, at en Toldnedsættelse ikke vil kunne hæmme den i nogen nævneværdig Grad. Men er dette Tilfældet, beror det paa en fuldstændig Fejltagelse. Det ligger ligesom i Sagens Natur, at den Gjenfødelseskamp, som et lille Lands i de sidste 40 Aar fremvoksede Industri maa føre med store Nabolandes gamle Industri og rodfæstede Kapitalmagt, har frembudt de største Vanskeligheder og fremdeles frembyder saadanne, alt som vor egen Industri — efter at have bemægtiget sig sit eget Marked for de simplere Kvaliteters Vedkommende — gaar over til at optage Kampen med Udlandet paa de finere og kostbarere Kvaliteters Omraade. Netop paa et saadant Tidspunkt bør Toldbeskyttelsen ikke nedsættes, idet den jo udgjør et procentvis langt svagere Værn for de finere end for de grovere Varer.

Der er under de talrige Toldlovsbehandlinger fremskaffet saa stort et Materiale til Belysning af det her anførte, at vi ikke skal trætte med paany at anføre lange Rækker af Tal i dette Øjemed. Vi skal nøjes med paa dette Punkt i vor Fremstilling at lade Hørsholm Klædefabrik tale. Denne Fabrik giver gjennem nedenstaaende Oplysninger en Forestilling om, hvorledes dansk Industri maa arbejde sig frem, og hvad de foreslaaede Toldnedsættelser vil betyde for dettes Arbejde:

»I Forstaaelsen af, at det paa vort stærkt begrænsede Marked gjælder om at naa til den størst mulige Produktion i specielle Kvaliteter for overhovedet at kunne imødegaa Konkurrencen fra Udlandet, har vi bragt betydelige Ofre — saavel personlige som pekuniære — for at fremstille særegne Kvaliteter. Og vi tør sige, at vi netop paa dette Omraade er naaede saa vidt, at der er Udsigt til at opnaa et, dog endnu kun beskedent, Udbytte af vore Bestræbelser. For en enkelt Vares Vedkommende — fabrikeret af indførte Kamgarner til en Told af 4 Sk. pr. Pund — vil vi saaledes i indeværende Aar opnaa det efter vore Forhold ret betydelige Salg af ca. 45,000 Alen, et Salg, der Alen for Alen er fravristet Udlandet, og som kun har været opnaaeligt derved, at vi har indrettet os paa først at tage en Avance, naar der forelaa et tilstrækkeligt stort Salg. Nu har vi endelig et nogenlunde konstant Marked for denne Vare og en deraf resulterende Avance, der dog, som berørt, kun er beskeden, idet vi stadig maa sælge Varer billigere end den tilsvarende Vare fra Udlandet.

»Og her har vi et af de Tilfælde, hvor det er let paaviseligt, at den til-

syneladende ringe Toldnedsættelse, som udenforstaaende mulig vil tro er meget taalelig, spiller en væsentlig Rolle for Varens Fabrikation. Varen vejer 75 Kvint pr. Alen, og Tolden foreslaas nedsat (efter 4 Aar) fra 66,7 til 55 Øre pr. Pund, altsaa en Nedsættelse af ca. 9 Øre pr. Alen. Men denne Nedsættelse vil være ensbetydende med, at Salget og Fabrikationen af denne Vare vil umuliggjøres; thi vi har ikke opnaaet en Avance, der tillader os at gaa 9 Øre længere ned i Prisen.

»Vi ved selvfølgelig, at det er vanskeligt at overbevise Ikke-Fagmænd om sligt; det er jo saa let at sige, at 9 Øre paa en Alen Klæde ikke gjør saa meget; men for denne enkelte Vares Vedkommende vil Nedsættelsen svare til 3,780 Kr. for os om Aaret, og paa den anden Side vil Nedsættelsen utvivlsomt ikke gavne Publikum. Til en Herreklædning af denne Vare medgaar der 5 Alen, og den almindelige Detailpris for den færdige Klædning er ca. 55 Kr. Det har da sikkert ingen Rimelighed at forudsætte, at den foreslaaede Toldnedsættelse — 45 Øre —, som ikke andrager 1 Procent af Klædningens Salgsværdi, vil komme Forbrugerne tilgode gjennem Afslag i Prisen, medens vi med overbevisende Tydelighed ser, at alle vore Bestræbelser og alle vore Ofre har været forgæves.

»Noget lignende vil gjøre sig gjældende med Hensyn til en anden Vare, der fabrikeres af Garn, som vi selv spinder, og som har en Vægt af 68 Kvint pr. Alen. Nedsættelsen vil her blive lidt mindre, nemlig ca. 8 Øre pr. Alen; idet Varen anvendes hovedsagelig til Damekostymer, og der til et saadant medgaar ca. 6 Alen, vil det ses, at Nedsættelsen ejheller her andrager blot 1 Procent af det færdige Kostymes Salgspris. Forholdene vil altsaa ogsaa her stille sig paa lignende Maade som nys berørt, og af denne Vare har vi forceret Salget saaledes, at den i Aar vil vise et Salg af ca. 50,000 Alen, hvilket vil sige, at Nedsættelsen alene her vil svare til ca. 4000 Kr. aarlig.

«Disse Eksempler turde klart belyse, hvor uheldig den foreslaaede Toldnedsættelse vil virke. Det turde da være indlysende, hvor uretfærdigt og uforsvarligt det er med et Slag at knuse saadanne Resultater af dansk Foretagelsesaand paa det industrielle Omraade, naar der er overvejende Sandsynlighed for, at ikke en eneste Øre af Nedsættelsen vil komme Forbrugerne tilgode, medens der er Vished for, at de Penge er spildte, som blev anvendt paa at oparbejde denne Branche, og for at danske Arbejdere, som med ikke ringe Møje er bleven oplært til dette specielle Arbejde, vil komme til at forlade deres Erhverv.«

Det her anførte er kun et Eksempel blandt mange, men vi tror, at det — givet som det er med Fabrikkens egne Ord — egner sig stærkt til at indskærpe Regering og Rigsdag, hvilket Ansvar Toldnedsættelser medfører. Hvor haard Konkurrencekampen i det hele taget er, viser den fremmede Indførsels Størrelse. I 1890 indførtes under Pos. 60 (»alle andre« Uldvarer) 3,159,000 Pund til en Værdi af 12,022,327 Kr.; i 1905 udgjorde Indførselen 4,104,000 Pund til Værdi 19,904,000 Kr. Som bekjendt haves der desværre ikke endnu nogen dansk Produktionsstatistik; men det Tilløb, som vi fik dertil gjennem Industritællingen i 1897, kunde kun konstatere en indenlandsk Produktion af Klæde, Hvergarn og Kjoletøj paa 3,953,000 Alen, hvad der vel kun vil svare til ca. $2^1/_2$ Mill. Pund; herefter er uden Tvivl den indenlandske Produktion

ikke nær saa stor som det fra Udlandet indførte Kvantum. Imidlertid burde den allerstørste Del af den ca. 20 Millioner Kroners Indførsel paa Pos. 160 (hvoraf $^2/_3$ antages at være vævede Uldvarer) kunne tilvirkes her i Landet, saaledes at kun de Varer indførtes, som den Befolkningsdel kræver fra Udlandet, der lægger særlig Vind paa at følge Udlandets nyeste Moder; men der kan vel vanskelig tænkes nogen mere uomtvistelig Luksusbeskatning end en Told paa Modens ivrigste Dyrkere, og som saadan vilde Klædetolden jo efterhaanden komme til at virke, naar den nuværende Udvikling blev fortsat; Regeringen selv har jo, som tidligere anført, erkjendt, at Tolden ikke, eller saa godt som ikke, tynger paa Smaafolk.

Til dette kommer, at Klædetolden ingenlunde særlig udnyttes af Stordrift; hvad der gjælder vor Væveindustri i sin Helhed, har endog særlig Gyldighed for Klædeindustrien: der begyndes smaat hele Landet rundt. Af Industritællingen 1897 fremgaar det saaledes — selv naar der ses bort fra »Væverier i Almindelighed« og »Uldspinderier«, under hvilke Grupper uden Tvivl de talrigste Spirer til fremtidige Klædefabrikker skjuler sig — at der blandt 53 egentlige Klædefabrikker og Uldværverier fandtes 2 ganske uden Arbejdere (altsaa Enkeltmandsbedrifter), 3 med 2 Arbejdere, 1 med 3 Arbejdere, 4 med 4 Arbejdere, 11 med 6—10 Arbejdere, 10 med 11—20 Arbejdere. Som hele vor Industris Historie udviser, er det fra saadanne Smaaforetagender, alle vore store Bedrifter er spirede frem, og paa disse Smaaforetagenders Trivsel beror da ogsaa Fremtidens Udvikling; men saa er det ogsaa klart, at det er efter deres Forhold og Konkurrenceevne, Toldbeskyttelsen maa afpasses — ikke efter de største og mest kapitalstærke Bedrifter. Man beskærer ikke Millionforetagenders overflødige Overskud ved at nedsætte Klædetolden: man hæmmer den danske Industris Opvækst derved.

Til det saaledes anførte maa føjes, at Bevægelsen i det bedrestillede Publikum overfor Beklædningsgjenstande i de senere Aar mere og mere gaar i Retning af lettere Varer, ligesom Smagen og forøget Købeevne fører til forøget Anvendelse af Kamgarnsvarer; derved vil de foreslaaede Nedsættelser, som vil reducere Toldbeskyttelsen stærkt netop for disse Varer, komme til at virke særlig uheldigt, idet de vil nedslaa den indenlandske Industris hidtil vellykkede Bestræbelser for at hæve sig til et med Udlandets fuldstændig sideordnet teknisk Standpunkt. Vi tilskyndes derfor yderligere gjennem dette Forhold til indtrængende at andrage den høje Regering og Rigsdag om, at den paatænkte Nedsættelse af Klædeindustriens Beskyttelse opgives, saaledes at man — hvis man ikke vil gaa til en Forhøjelse af Tolden paa de finere Uldmanufakturer, hvad der som en fuldtud forsvarlig Luksusbeskatning vilde være det rette og anbefalelsesværdige — i hvert Fald blev staaende ved den nuværende Told paa alt Klæde af $66^2/_3$ Øre Pundet.

Sluttelig bemærkes, at der fra flere Klædefabrikker udtales Ønske om, at naturfarvet Uldgarn, der efter Regeringsforslaget vil blive toldbeskattet som farvet Garn, maa blive fortoldet — ligesom det nu er Tilfældet — som ufarvet Garn, idet denne Vare er et ikke uvæsentligt Raastof i Klædeindustrien, og der ikke menes at være uovervindelige Vanskeligheder for Toldvæsenet forbundet med at skjælne imellem naturfarvet og farvet Garn.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Kartoffelmel.

Til Lovforslagets Pos. 81.

Som det sikkert endnu vil være kjendt, har man under den i tidligere Tid eksisterende Toldbeskyttelse — indtil 1857 med 3 Øre og derefter med $2^1/_2$ Øre Pundet — overalt paa Landet været inde paa Fremstilling af Kartoffelmel til eget Forbrug ved paa ganske primitiv Maade at rive Kartofler af egen Avl og udvaske samt tørre det derved indkomne Mel.

Efterat Toldloven af 1863 havde ophævet den nævnte Beskyttelse, og Landet efterhaanden oversvømmedes af Kartoffelmel fra de tyske og hollandske Fabrikkers Overproduktion, fortrængtes dog denne husflidsmæssige Tilvirkning af Kartoffelmel lidt efter lidt, saaledes at den nu vistnok kun ganske ungtagelsesvis kan paavises.

Trods dette har den Tanke dog stadig holdt sig oppe herhjemme, at Danmark med sine mange for Kartoffelavl fortrinligt egnede Arealer maatte have udmærkede Betingelser for at blive Hjemstedet for en paa rationelt fabriksmæssigt Arbejde baseret Kartoffelmelsindustri, som kan tage Konkurrencen op med de udenlandske Fabrikker, og at Tanken herom har været oppe paa flere Steder ses alene deraf, 1) at Staten har opfordret dertil kvalificerede Mænd til med dens Understøttelse at foretage Rejser i Udlandet for at studere Kartoffeldyrkning og Kartoffelmelsfabrikation, 2) at der har været udsat Præmier for Afhandlinger om dette Emne, senest i 1905 ved »Den tekniske Forening«s Initiativ. Det da udkomne Prisskrift af Hr. Landbrugskandidat Anton Christensen fik Understøttelse til dets Udgivelse af saavel »Den Raben-Levetzauske Fond« som af Landhusholdningsselskabet. Men hvad der vistnok turde veje mest er 3) at der, hovedsagelig efter Opfordring af Landbrugere, i de senere Aar er oprettet to Fabrikker her i Landet for industrimæssig Tilvirkning af Kartoffelmel, deraf den ene ved undertegnede Selskab, som i Aaret 1900 begyndte sin Fabrikationsvirksomhed.

Tiltrods for, at der saaledes har været arbejdet ret ihærdigt paa at faa Kartoffelmelsfabrikationen gennemført og gjort rentabel her i Landet, hvor der som nævnt utvivlsomt findes mange store og naturlige Betingelser for denne Virksomhed, maa dette Arbejde dog siges hidtil at være resultatløst eller nærmere mislykket, og det af følgende Grunde.

I Sammenligning med Udlandet staar Kartoffelavlen her i Landet endnu paa et meget primitivt Standpunkt, og det er hidtil ikke lykkedes at interessere det praktiske Landbrug for i større Stil at optage et rationelt Arbejde for Kartoffelavlingen

hvortil kommer, at den Pris, der under de nuværende Forhold kan betales for Industrikartofler, er temmelig lav i Forhold til den dyre Arbejdsløn, der gaar med under Høsten — Optagningen — af de for Fabrikationen bedst egnede sildigt modne Kartofler.

Fabrikkerne har derfor ikke hidtil været i Stand til at forskaffe sig det fornødne Kvantum Raamateriale til en saadan Pris, at Driften kan blive lønnende, og det er utvivlsomt, at man gennem en Aarrække vil blive nødt til at betale en Pris af ca. Kr. 2,50 pr. Tønde for i større Udstrækning at faa Landbruget interesseret i Avlen af Industrikartofler, medens de tyske og hollandske Fabrikker, hvormed der skal konkurreres, er i Stand til at forskaffe sig meget rigeligt Materiale til Priser varierende mellem Kr. 1,35 og Kr. 1,80 pr. Tønde.

At Prisen for Kartofler er saa lav i Udlandet, skyldes vel nok for en Del den billigere Arbejdsløn, men navnlig den gennem mange Aar oparbejdede Interesse for en omhyggelig og rationel Avlingsmaade; denne giver et meget større Udbytte pr. Tønde Land end her almindeligt og har bragt Kartoffeldyrkningen i de nævnte Lande fremad til dens nuværende høje Standpunkt.

Da der aarligt forbruges mindst 12,000,000 Pund Kartoffelmel her i Landet, skulde man synes, at ikke alene Fabrikkerne, men hele det danske Samfund og da i første Række Landbruget maatte være interesseret i, at de nuværende Forhold ændres saaledes, at Kartoffelavlen og Kartoffelmelsfabrikationen i stor Stil bliver i Stand til at optage Konkurrencen med Udlandet, og at den hjemlige Produktion selv kan forsyne det danske Marked med denne som Næringsmiddel saa vigtige Vare. Dette kan selvfølgelig kun ske derved, at der gives den hjemlige Produktion nogen Beskyttelse imod Udlandets Overproduktion, idet der lægges en saadan Told paa Indførsel af Kartoffelmel, at de danske Fabrikker gjennem en højere Pris for Kartoflerne kan interessere Landbruget saaledes for Sagen, at Produktionen gjennem bedre Forsyning med Raavarer kan blive tilstrækkelig stor og derved lønnende. Man skulde desuden synes, at dette maatte være en simpel Retfærdighedshandling imod de magre Egne af Landet, som i betydelig højere Grad kan trænge til Hjælp end de fede Egne, hvor Sukkerroeavlen fremdeles beskyttes, og Landbruget er jo saa stærkt repræsenteret i vor Rigsdag, at en nærmere Paavisning af den Betydning, det vil have for Landets magre Egne, om Kartoflen her kan blive en Salgsafgrøde til Fabriksbrug, i Lighed med hvad Sukkerroen er for de gode Jorder, sikkert vil være ufornøden. Vi skal da kun nævne, at dersom hele Landets Forbrug af ca. 60,000 Sække Kartoffelmel produceredes af herhjemme avlede Kartofler, vilde et Landejendomsareal af 25 à 30 Kvadratmil blive direkte interesseret i Kartoffelmelsindustrien.

Fabrikkerne vil næppe faa megen direkte Fordel af en saadan Beskyttelse, som for aller største Delen vil gaa til Leverandørerne, men efterhaanden som Kartoffelavlingen, støttet af Tolden, forbedres og forøges, vil den indenlandske Industri tiltage i Styrke under Konkurrence mellem de nuværende og nyopstaaende Fabrikker, og man vil vel da endog kunne naa til at gjøre denne Industri eksportdygtig, hvorved en ny Indtægtskilde vilde være skabt for hele Landet. Vi finder endnu Anledning til at udtale, at Kartoffelmel og Kartoffelstivelse her i Landet ikke alene anvendes som direkte Næringsmiddel. Det anvendes ogsaa i meget stor Maalestok som Fyldmasse for Papir, Sæbe og Gær samt omforarbejdes til Dekstrin og Stivelsesirup. Stivelse-

sirup anvendes som Tilsætning og delvis Erstatning for Sukker ved Fabrikation af Konditorvarer, Bolcher og Brystsukker, og gjennem den toldfrie Indførsel af Kartoffelmel og Kartoffelstivelse som Raaprodukt til denne Sirup skabes der altsaa en direkte Konkurrence til det toldpligtige og afgiftspligtige Sukker.

Til nærmere Belysning af de for vort Foretagende specielle Forhold skal anføres, at vor Fabrik ved Holstebro er baseret paa aarligt at oparbejde 40,000 Tønder = ca. 4,100,000 Kilo Kartofler, hvortil det fornødne Areal forud var tegnet hos 144 Leverandører med et samlet Ejendomsareal af ca. 14,000 Tdr. Land. Fabrikejendommen med Bygninger har kostet Kr. 93,000, Maskiner og Inventar Kr. 95,000 og er saaledes afpassede, at Driften kan holdes gaaende i ca. 3 Maaneder med det ovennævnte Kvantum Kartofler.

Det viste sig imidlertid hurtigt, at der paa langt nær kom Raamateriale nok til en saa lang Driftsperiode, dels fordi der avledes meget mindre end paaregnet, og dels fordi man undlod at dyrke hele det tegnede Areal. Resultatet er, at trods det, at Antallet af Leverandører efterhaanden er steget til 249 med et samlet Areal af ca. 20,000 Tønder Land, har det hidtil største Kvantum i et Aar leverede Kartofler været 25,200 Tønder, som betaltes med Kr. 52,000 eller ca. Kr. 2,06 pr. Tønde, leveret lige fra Marken straks efter Optagningen.

Af nævnte 25,200 Tdr. Kartofler produceredes 4572 Sække Mel à 100 Kilo eller ialt 457,200 Kilo Mel, som paa Grund af sin fortrinlige Kvalitet opnaaede den forholdsvis høje Pris af Kr. 79,300 eller Kr. 17,34 pr. Sæk frit paa Bane i Holstebro. Imidlertid androg Beløbet for Lønninger Kr. 9800, Kulforbrug Kr. 3500, Told paa Emballage ca. Kr. 365 o. s. v., saa enhver let vil kunne udregne, at selv i dette for Udsalgsprisens Vedkommende meget gunstige Aar kunde der, naar øvrige Omkostninger medregnes, knap blive tilstrækkeligt tilovers til Afskrivning paa Anlægsomkostningerne og langt mindre til Forrentning og Udbytte af Kapitalen. Dette Forhold stiller sig selvsagt langt værre i saadanne Aar, hvor Udsalgspriserne ifølge Konjunkturerne paa Verdensmarkedet bliver lave, eller hvor Leveringerne er mindre end det nævnte hidtil største Kvantum.

Idet vi nu støtter os paa ovenanførte faktiske Forhold, tillader vi os sluttelig herved at andrage om, at der i den nu mulig fremkommende nye Toldlov optages en Bestemmelse om, at der ved Indførsel fra Udlandet af Kartoffelmel erlægges en Told af 2 — er to — Øre Pundet, hvilket forhaabentlig vil være tilstrækkeligt til at hjælpe denne for Landet saa vigtige Industri fremad.

Kjøbenhavn, i November 1906.

Ærbødigst

Aktieselskabet **De Danske Kartoffelmelsfabrikker,**

S. Sthyr. Holger Schmidt.

Idet vi fuldt ud slutter os til ovenstaaende Andragende, bemærker vi, at vi paa Grund af manglende Tilslutning fra Landmændenes Side — idet den opnaaede Pris

pr. Td. Kartofler af de i foranstaaende Udtog anførte Grunde ikke kan svare Regning for dem — kun er i Stand til at fremstille ca. 800—1000 Sække Kartoffelmel, medens Fabrikken var baseret paa 3—4000 Sække og ogsaa i sin Tid begyndte med et betydeligt større Kartoffelareal, end den nu har.

Af ovennævnte Grunde har Fabrikken intet kunnet afskrive paa Anlægsomkostningerne, endsige svaret Rente af Kapital.

Aktieselskabet **Dansk Kartoffelmel- og Stivelsefabrik,**

Ernst Meyer.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Slemmekridt.

(Lovforslagets Pos. 67).

Fra Aktieselskabet Kongsdal Kalkværk og fra Nørre Flødals Fabrikker har Udvalget modtaget følgende:

Allerede inden Toldkommissionen havde indgivet sin Betænkning, indgav de danske Slemmerier den i Betænkningens Tillæg som Bilag 19 optagne Fremstilling, hvori de paaviste, at en fuldstændig Toldfrihed vilde umuliggjøre dansk Industri paa deres Omraade.

Da den enige Toldkommission og Regering derefter i deres Toldlovforslag desuagtet ansatte Slemmekridt til Toldfrihed, indgav man i 1897 et fornyet Andragende til Lovgivningsmagten, hvori man paany paapegede Umuligheden for dansk Virksomhed paa dette Omraade, naar der ikke ydedes en beskeden Beskyttelse for denne Industri, som i Modsætning til de fleste andre Industrier end ikke vilde faa nogen Fragtbeskyttelse at holde sig til.

Heller ikke denne Henvendelse bar nogen Frugt, og det nu foreliggende Toldlovforslag har ej heller taget mindste Hensyn til vore Henvendelser.

Forinden vi definitivt opgiver Haabet om at bevare denne Industri for Landet, hvor Raaproduktet findes i tilstrækkelige Kvantiteter og i passende Kvaliteter, og som brødføder ca. 50 Arbejdere og deres Familier, skal vi endnu en Gang paapege Grundene til, at vi ikke kan undvære en beskeden Toldbeskyttelse som Værn, navnlig mod Sveriges Konkurrence.

Skøndt vi her i Landet, som alt berørt, har rigeligt og godt Materiale til Landets Forbrug, har vi dog en skarp Konkurrence i denne Artikel fra Sveriges Side, der har sine Kridtfabrikker liggende ved Sveriges Vestkyst, hvorfra der er betydelig lettere Adgang og billigere Fragt til vort største Marked, Kjøbenhavn, end fra vore Fabrikker; særlig Malmø med sin bekvemme og billige Færgeforbindelse vil i Tilfælde af Toldfrihed kunne fuldstændig udelukke dansk Slemmekridt. Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at Sverige selvfølgelig har en Told, som udelukker Indførsel af danske Varer, nemlig 1 Øre pr. Kg.

Den nuværende Told af 2,1 Øre pr. Pd. er selvfølgelig unødvendig høj for en Vare, hvorfor Fabrikkerne kun kan hjemtage en Pris for Fabrikationen af Kr. 5,48 pr. 1000 Pd., og det er jo altsaa ogsaa hermed givet, at Beskyttelsen langtfra bliver

misbrugt; men da der tilmed paa andre Punkter kun ydes os en saare ringe Toldlettelse, idet en Del af Slemmerierne ikke bruger Kul, men Vandkraft, og de, der bruger Kul, ved disses Toldfrihed kun kan opnaa en Besparelse af $2^1/_2$ Øre pr. 1000 Pd. og ikke, som i Toldkommissionens Betænkning anført, 52 Øre pr. 1000 Pd., og da Arbejdslønnen udgjør den aldeles overvejende Del af Slemmekridtets Kalkulationspris, kan man ikke tænke sig, at Lovgivningsmagten ved nøjere Overvejelse vil nægte en saa naturlig dansk Industri en Beskyttelse, som den ikke kan undvære, fordi os nærliggende Lande — ogsaa Rygen har Kridtslemmerier — har lige saa gode Raaprodukter og bedre Fragtforhold, og som den for Øjeblikket nyder til Overmaal.

Vi maa da efter det anførte, ikke mindst i vore Arbejderes Interesse, anmode om en Toldsats som Sveriges af 1 Øre pr. Kg.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Traadvæv.

(Lovforslagets Pos. 150).

Foranlediget ved den Reduktion, som ifølge det nye Toldlovforslag tænkes iværksat for galvaniseret Traadvævs Vedkommende (Pos. 150), nemlig en Nedgang i den virkelige Beskyttelse fra resp. 8,34 Øre (nugjældende Toldlovs Pos. 174) til 3 Øre pr. Kg., tillader undertegnede to Fabrikker, som har bestaaet siden resp. 1896 og 1898, sig herved at anmode den høje Regering og Rigsdag om atter at underkaste denne foreslaaede Toldsats en nærmere Undersøgelse, fordi en saadan Nedsættelse, uden at komme Forbrugerne til Gode, vil være skadelig for baade Fabrikkerne og disses Arbejdere.

Vi tillader os at paapege, at vi i vort Fag kun har store udenlandske Syndikater til Konkurrence, som vi i 7 Aar har maattet kæmpe imod, og som navnlig i de første Aaringer paa alle mulige Maader har søgt at tvinge os ind under sig. Det skyldes den nuværende Toldlov med dens Beskyttelse, at vi overhovedet har kunnet indtage den Særstilling, vi i Aarenes Løb har gjort; om fuld Udnyttelse af Toldbeskyttelsen har der dog af samme Aarsag ikke været Tale, til Tider slet ikke, og naar vi har haft Gavn af Toldbeskyttelsen, er der i hvert Fald i rigelig Grad tilflydt vore Arbejdere deres Part.

Saafremt den foreslaaede Toldlov bliver vedtaget for vor Artikels Vedkommende, vil Situationen derefter blive, at de mange Gange større sammensluttede tyske Værker uden Besvær vil kunne oversvømme Landet med deres Fabrikater, naar vi ikke har nogen nævneværdig Beskyttelse, og da vor Eksistens derved er meget stærkt truet, vil den naturlige Følge være, at vi da, imod vort Ønske, maa gaa ind i de kontinentale Truster, hvorved vor Produktion ganske vist vil blive betydelig nedsat, men paa den anden Side Priserne ad kunstig Vej blive forhøjede. Det er klart, at Forbrugerne derved ikke vil opnaa billigere Vilkaar end de nuværende, tværtimod, Priserne vil stige til langt over de hidtidige, og ved Siden deraf vil vi gjennem den før omtalte Fabrikations-Indskrænkning blive saare ugunstigt stillede.

Vi maa til Belysning af Forholdet bemærke, at vore Arbejdere er betydelig bedre lønnede end de udenlandske; thi medens de i Tyskland beskjæftigede Arbejdere har en Ugeløn af ca. 22 Mark pr. Mand, andrager den gjennemsnitlige Løn paa Fabrikken i Kjøbenhavn 28 Kr. pr. Mand.

Der beskjæftiges ialt paa begge Fabrikker ca. 50 Arbejdere.

Saafremt nu Toldbeskyttelsen paa galvaniseret Traadvæv bliver reduceret fra 8,34 Øre pr. Kilo til 3 Øre pr. Kilo, vil Følgen deraf blive, at vi samtidig med Produktionsindskrænkningen vil se os nødsagede til at afskedige en Del af vort Personale samt nedsætte Lønnen for den resterende Del.

Denne Reducering af Personale og Lønning vil endvidere virke konsekvent i endnu større Udstrækning, idet begge Fabrikker næsten udelukkende anvender Raamateriale, i nærværende Tilfælde trukken Traad, fra dansk Fabrik.

Vi tillader os derfor at rette den ærbødige Henstilling til den høje Regering og Rigsdag, at den hidtilværende Toldbeskyttelse maa blive bibeholdt, idet vi dog bemærker, at saafremt Jerntraad bliver ansat som frie Varer, maa Traadvæv selvfølgelig reduceres 4 Øre pr. Kg., og er det vort Haab, at den høje Regering og Rigsdag vil tage dette vort ærbødige Andragende under velvillig Overvejelse.

Ærbødigst

Aktieselskabet de Borgersenske Fabrikker, København.
V. Truelsen. Th. Petersen.

Jerntraadspinderiet, Aktieselskab, Varde.
Carl Jensen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Korsetfabrikationen.

(Lovforslagets Pos. 96).

Udvalget har modtaget følgende;

De Toldsatser, som nærmest berører Korsetfabrikationen, er den nu gjældende Toldlovs Pos. 118 og 149 (det nye Lovforslags Løbe-Nr. 96 samt 128—129) for Klædningsstykker og ensfarvede Linned- og Bomuldsvarer.

Efter den nugjældende Toldlov fortoldes:

Korsetter under disse Pos. med 41,7 Øre + 50 % pr. ℔ =	62,50 Øre
efter Regeringens Lovforslag med $32^1/_2$ Øre + 50 % pr. ℔ =	48,75 -
hvilket giver on **Toldnedsættelse pr. ℔** af	13,75 Øre

eller ca. 1 Kr. pr. Dusin, en Nedsættelse, som den i Forvejen af tysk Konkurrence saa haardt trængte danske Korsetfabrikation absolut ikke kan taale, i hvilken Henseende vi henviser til nedenstaaende Oversigt over den urimelig ringe Beskyttelse, de i Regeringens Lovforslag anførte Tillæg for færdige Varer vil yde os, idet vi jo nemlig ogsaa maa fortolde hele det betydelige Svind af Affald, der fremkommer ved Udskæringerne.

Vi har til Grund for Beregningen lagt den mest benyttede Korsettype, nemlig den, som udbydes saavel fra tyske som danske Fabrikanter til en Pris af ca. 20 Kr. pr. Dusin.

Et saadant Dusin Korsetter koster ifølge Forslaget at indføre $48^3/_4$ Øre pr. ℔, og vejer 6 ℔ 20 Kvint, hvorefter Tolden altsaa bliver ..... Kr. 3,02

Samme Korset, fabrikeret herhjemme, koster i Told:

Told af 3 ℔ 15 Kvint Stof og Affald à $32^1/_2$ Øre	Kr. 1,02	
— - Tillæget, diverse Positioner	- 0,43	- 1,45
	Beskyttelse ...	**Kr. 1,57**

Naar der imidlertid tages Hensyn til, at Sylønnen for et saadant Dusin Korsetter, her i Landet, hvor Arbejdet som Regel udføres i Hjemmet, betales med... Kr. 3,25
medens den i Tyskland, hvor Arbejdet foregaar i store Fabriker, ikkun betales med ca.. ..... - 0,75*

fremkommer alene for Sylønnens Vedkommende en Difference til Fordel for den tyske Konkurrent af ..... Kr. 2,50
Drages herfra den foreslaaede nedsatte Toldbeskyttelse ..... - 1,57

har den tyske Fabrikant et Forspring af Kr. ..... Kr. 0,93 pr. Dusin, **eller ca. 5 % af Varernes Værdi.**

Forat den danske Fabrikant kunde blive ligestillet med den tyske og saaledes kunde bibeholde den forholdsvis gode Syløn, der nu gives her i Landet for Korsetter (hvilken iøvrigt under de i dette Fag fra Fagforeningens Side skabte Forhold næppe kan tænkes nedsat) vilde det være nødvendigt, at Tolden af denne Artikel beregnes efter Grundstoffets Toldsats med et Tillæg af mindst 100 %, hvilken Beskyttelse altsaa netop vilde udligne den ovenanførte Difference af 0,93 Øre.

Vi tillader os derfor at foreslaa, at Korsetter fortoldes:

efter Hovedstoffet + mindst 100 % pr. ℔ og
efter do. + mindst 150 % pr. ℔, saafremt Besætningen kan henføres under en højere Toldsats end Hovedstoffet.

Korsetfabrikationen er her i Landet i det væsentlige at betragte som Husflid og bør i det store og hele ogsaa være det, fordi den samtidig med at give Fortjeneste tillige giver nyttig Beskæftigelse i Hjemmet i saadan Tid, som ellers oftest spildes.

I de senere Aar har Forholdene udviklet sig særlig uheldigt for denne Industri, idet større og større Masser af disse Beklædningsartikler indføres i færdigsyet Stand fra Udlandet.

Søger man nu Grunden til dette uheldige Forhold, da maa denne i første Række siges at ligge i den bestaaende Toldlov, som muliggjør, at udenlandske Fabrikker næsten uhindret kan kaste deres — som oftest slet forarbejdede — Beklædningsgjenstande herind, saaledes at vi danner en god og bekvem Afløbskanal, særlig for deres Overproduktion.

Den nuværende Toldbeskyttelse er ganske vist 50 % Forhøjelse af Stoffets Told, naar dette indføres fra Udlandet i syet Tilstand, men denne Beskyttelse er tildels illusorisk, idet den indenlandske Fabrikant, som ovenfor anført, maa betale Told af Affald og Fraskæringer, hvilket opsluger en væsentlig Del af Beskyttelsen.

Omendskøndt Korsetfabrikationen, saaledes som det fremgaar af det foran udviklede, arbejder under meget vanskelige Forhold herhjemme, baade med Hensyn til høj Arbejdsløn og lav Toldbeskyttelse, beskæftiger dette Fag dog forholdsvis mange Hænder, antagelig her i København 4 à 500 Mennesker, som kan tjene indtil 15 Kr. ugentlig, og det maa jo siges at være af stor Betydning i mangt et Arbejderhjem, naar Hustruen eller Døtrene kan fremskaffe saadanne Bidrag til Udkommet.

* I Württemberg kan faas saa mange Korsetsyersker, der ønskes, til 40 Pf. pr. Dag.

Denne Virksomhed vil imidlertid — saafremt Minimumstolden af færdige Korsetter ikke ansættes til mindst 100 % à 150 % Tillæg til Stoftolden — blive tilintetgjort.

I det hele taget vilde det efter vor Overbevisning være til stor Gavn for den hjemlige Beklædnings-Industri — og i Særdeleshed for den Del heraf, som kan udføres i Hjemmene — om den Forskel, der bliver gjort paa Tolden af Grundstoffet og Tolden af den forarbejdede Vare, blev gjort meget større end foreslaaet, idet en Mængde Beklædnings-Artikler da let vilde lade sig tilvirke her i Landet og beskæftige Tusinder af Hænder, medens saadanne Ting som f. Eks.:

Forklæder, Skørter, Linned, Damebluser, Korsetter, Reformbenklæder m. m.

for Tiden meget vanskelig eller slet ikke kan tilvirkes her, fordi at der saa godt som ingen Toldbeskyttelse er herpaa.

Arbejdslønnen for disse Varer, der kan anslaas til Millioner af Kroner aarlig, unddrages derfor de danske Syersker til Fordel for de udenlandske Arbejdere.

Kjøbenhavn, den 24. November 1906.

p. p. **Dansk Manufaktur-Industri.**
Louis Cohn.

J. P. Lindhard & Co.

Kjøbenhavns Korsetfabrik.
Michael Madsen.

Dansk Korsetfabrik.
Clara Mortensen. Nathalie Fasmer.

Einar Munksgaard.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Possementmagerarbejde.

(Lovforslagets Pos. 126, 134 og 138).

Allerede den Gang Folketinget i 1897 vedtog en Nedsættelse af Tolden paa Bomulds- og Uld-Possement fra 1 Kr. til 75 Øre pr. Pd., gjorde Possementmagerlavet opmærksom paa, at denne Nedsættelse vilde være en saadan Beskæring af de Livsbetingelser, hvorunder dette Haandværk virker, at den vilde være truende for dets Eksistens, og Landstinget har da ogsaa siden da stadig fastholdt en Told af 1 Kr. pr. Pd. for disse Artikler.

Da det foreliggende Lovforslag har akcepteret Folketingets Vedtagelse for Possementvarers Vedkommende, skal man tillade sig atter at henlede Opmærksomheden paa, at en saadan Nedsættelse vil være aldeles ødelæggende for dette Fag, der her i Landet nærmest drives som Haandværk og delvis som Husflid.

For ca. 15 Aar siden, da der var en ikke ringe Afsætning til Norge og Sverige, trivedes Faget herhjemme; men efter at vore Nabolande ved Toldsatser, der efterhaanden er stegne til 2 Kr. pr. Pd., har lukket os ude, er vi udelukkende henviste til vort eget lille Marked, hvor vi har at kæmpe med en Konkurrent som Tyskland, der har en overordentlig stor Possement-Industri med kolossale Fabrikker, som beskæftiger Arbejdere i Tusindvis. Naar man betænker, at Tyskland selv kan frembringe og forarbejde en Masse Ting, som vi maa betragte som Raamateriale for vort Haandværk, og naar man betænker, at den tyske Akkordløn pr. Meter er omtrent den samme som vore Arbejderes pr. Alen, altsaa ca. 30 % billigere, vil man kunne forstaa, at det kun har været med den største Vanskelighed, at Faget har kunnet hævde sig. Det er ogsaa kun sket i Læ af den nuværende Told. Medens Norge og Sverige i Ly af deres Toldsatser, som ogsaa holder de tyske Varer ude, har set en ikke ringe Possement-Industri blomstre frem, har Faget vegeteret herhjemme og vil under Toldsatser som de foreslaaede snart se sine Værksteder staa tomme og sine Arbejdere uden Fortjeneste.

Saafremt Faget skal vedblive at bestaa, maa derfor den nuværende Told fuldt ud bevares, og saafremt det skal ophjælpes, maa Tolden forhøjes i Lighed med vore Nabolandes, hvad der turde være saa meget mere forsvarligt, som Fagets Frembringelser for den allerstørste Del er Luksusvarer, der godt kan bære en forhøjet Told, uden at den store Forbrugerbefolkning kommer til at lide nogen Men derved. I saa Fald vil der ogsaa herhjemme kunne beskjæftiges yderligere adskillige Hundreder af Arbejdere, især Kvinder, som her vilde finde et smukt og godt Virksomhedsfelt, som tilmed tildels kunde finde Sted i Hjemmet.

Johannes Güthler,
Formand for Possementmagermester-Foreningen i Danmark.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Kjole- og Korsetfjedre m. m.

Regeringsforslagets Pos. 96.

Fra Fabrikant F. C. Dahl i Kjøbenhavn har Udvalget modtaget følgende:

Ifølge den nugjældende Toldlov fortoldes Kjolefjedre og Korsetfjedre, Blanchetter etc., overtrukne med Manufakturstof, efter Overtrækkets Beskaffenhed. Sandsynligheden taler jo for, at disse Varer ogsaa efter det foreliggende Lovforslag vil blive fortoldede efter Overtrækkets Beskaffenhed, idet man formentlig her vil anvende Forslagets § 6, der fastsætter, at Gjenstande, der er sammensatte af forskjellige Bestanddele, og i denne deres Sammensætning ikke henhører under nogen af Tariffens Satser, fortoldes i deres Helhed som den blandt Bestanddelene, der efter Toldvæsenets Skjøn giver Gjenstandene deres Karakter, selv om denne Bestanddel ikke kan siges at være Hovedbestanddelen.

Da en mangeaarig Praksis har fastslaaet den nu anvendte Fortoldningsmaade, og da de under Manufakturvaregruppen anførte Anmærkninger formentlig ogsaa nærmest tager Sigte paa at give administrative Afgjørelser Lovform, finder man det imidlertid heldigst, at der til disse — f. Eks. under Pos. 96 — føjes en Anmærkning saalydende:

»Kjolefjedre, Korsetfjedre, Korsetlaase, Blanchetter o. l., betrukne med Manufakturstof, svarer af hele Fortoldningsgjenstanden den Told, som er fastsat for Overtrækket«.

Det kan formentlig kun være en Fordel for Toldvæsenet at have en bestemt Lovtekst at holde sig til i Stedet for at skulle anvende et lovhjemlet Skjøn, og man skjønner ikke rettere end, at en ny Toldlov i selve sin Tarif saa vidt mulig bør optage saadanne administrative Afgjørelser, der har en almindelig Karakter og derfor helst skal fremgaa af selve Loven.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Farvevarer.

(Lovforslagets Pos. 31—34).

Som allerede paavist i en til Landstinget i 1897 indgivet Forestilling, og som erkjendt i Bemærkningerne til det foreliggende Toldlovforslag, er det fuldstændig irrationelt at undtage Bogtrykkerfarve og al anden Trykkerfarve fra de øvrige, i Løbe-Nr. 32 til en Told af 20 Øre pr. Kg. ansatte, i Fernis tilberedte Malervarer. Ganske vist eksisterer denne Anomali ogsaa i den nuværende Toldlov, hvor Trykkerfarve under Benævnelsen Trykkersværte fortoldes med 2 Sk. pr. Bruttopund; men en ny Toldlov burde dog vel først og fremmest raade Bod paa ganske abnorme Forhold, hvad det foreliggende Lovforslag ogsaa paa mange andre Punkter søger at gjøre.

I Virkeligheden er Forskjellen mellem Bogtrykkerfarver og i Olie eller Fernis revne Malerfarver saa uvæsentlig, at ingen efter Varens Udseende eller Konsistens bestemt kan sige, til hvilken Position den rettelig henhører; det vil altsaa udelukkende komme til at afhænge af Importørens Angivelse. Dertil kommer, at Trykkerfarverne i Reglen har en langt højere Værdi end Malerfarverne, saa ogsaa i den Henseende er Adskillelsen meget uheldig.

Til nærmere Oplysning herom hidsættes følgende Eksempel:

Sort Farve, reven i Linolie i Forholdet 60 Pd. Farve og 40 Pd. Linolie til en samlet Værdi af 15 Kr. pr. 100 Pd., vil, naar den angives som Malerfarve, efter Forslaget koste i Told ..... Kr. 10,00.

Sort Farve, reven i Fernis i Forholdet 50 Pd. Farve og 50 Pd. Fernis til en samlet Værdi af indtil 500 Kr. pr. 100 Pd., vil, naar den angives som Trykkerfarve, efter Forslaget koste i Told... Kr. 4,00.

Efter Lovforslaget koster Fernis 20 Øre pr. Kg. og Farve 2 Øre pr. Kg. i Told. Trykfarve, reven her, vil saaledes for 2 Kg. koste i Told 22 Øre, medens 2 Kg. Trykfarve, reven i Udlandet, kun vil koste 16 Øre i Told, altsaa en dansk Beskyttelse for udenlandsk Industri af 6 Øre pr. Kg.

Man maa efter det ovenfor fremførte indstændigt andrage om, at »Bogtrykkerfarve og al anden Trykkerfarve« udgaar af Teksten i Løbe-Nr. 33 og indsættes i Teksten til Løbe-Nr. 32, hvor Varerne i langt højere Grad høre hjemme end de deri optagne Tegnekridt, Tegnekul etc.; i hvert Fald maa man holde for, at kulørte Bogtrykfarver, som kun i ringe Grad finder Anvendelse til Aviser, Tidsskrifter og Bøger, bliver undtagne fra den billigere Toldsats.

Dejgfarver er, naar de ikke er anbragt paa Farvelader etc., efter Lovforslaget henførte til Løbe-Nr. 33, 1 Kg. 8 Øre, efter Bemærkningerne med den Motivering, at de er af en ringere Beskaffenhed — der menes vel altsaa ogsaa af ringere Værdi — end de i Olie og Fernis revne Malervarer. Ganske vist er det flydende Stof i olierevne Farver værdifuldere end Dejgfarvernes Vand; men denne Forskel mere end opvejes ved, at Farvestoffet i Dejgfarven altid er et Produkt af kemisk Udfældning af hyppigt meget kostbare Farvestoffer. Naar en ganske enkelt Dejgfarve undtages, er det derfor ikke rigtigt, at Dejgfarver har en ringere Værdi end de i Løbe-Nr. 32 nævnte Farver, og man maa andrage om, at de, som af Landstinget i Rigsdagssamlingen 1899—1900 vedtaget, ansættes til en Told af 20 Øre pr. Kg. og altsaa udgaar af Teksten til Forslagets Løbe-Nr. 33 og indsættes i Teksten til Løbe-Nr. 32.

Paa Grund af Emballagens Beskaffenhed er de med særlig Omhu fabrikerede Tubefarver for Kunstmalere, hvis Værdi gjennemsnitlig er 18 Kr. pr. Kg., meget uheldigt stillede overfor Udlandets Konkurrence. Skjønt de selvfølgelig henhører til Farvevarernes højeste Sats under Løbe-Nr. 32, 20 Øre pr. Kg., nyder den udenlandske Fabrikant nemlig en dansk Beskyttelse af 10 Øre pr. Kg., idet han indfører Farverne paa Tuberne og betaler 20 Øre pr. Kg. for den samlede Vægt, medens den danske Fabrikant maa indføre Tuberne og efter Lovforslaget betale 30 Øre pr. Kg. for disse. For at ophæve dette Misforhold skal man derfor tillade sig at foreslaa, at Tuber af Bly og Tin til Emballage om Farver, Lim etc. udskilles fra Løbe-Nr. 160 og indsættes under Løbe-Nr. 156 til Toldfrihed, da disse Varer næppe kan tænkes at blive Gjenstand for Tilvirkning her i Landet. Saafremt man ikke ad denne Vej vil hæve den bestaaende Anomali, maa man andrage om en tilsvarende Forhøjelse af Tolden paa Tubefarver, der f. Eks. i Sverige bærer en Told af 150 Øre pr. Kg.

Under Henvisning til den i Tillæget til Toldkommissionens Betænkning, Bilag 6, fra Silkeborg Farvefabrik givne udførlige Fremstilling af Fabrikationen af Jordfarver her i Landet, tillader man sig paany at henlede Opmærksomheden paa denne nyttige Industri.

Som i Fremstillingen paavist, udnytter denne Fabrikation et her i Landet tilstedeværende naturligt Raamateriale, som ellers ikke vilde have nogen Værdi, og tilmed udnytter den baade Dyrs og Menneskers Arbejdskraft paa en Tid, da denne ellers maatte ligge brak. Den skaber derfor en for den mindre Landbruger i de fattige Hedeegne højst nødtørftig Indtægt, som han maa undvære, hvis den eksisterende Beskyttelse af 2 Øre pr. Pd. ikke opretholdes; thi da maa Fabrikken, som allerede nu har ondt ved at hævde sin Stilling overfor Udlandets Overproduktion, standse sin Virksomhed. Da der tilmed paa Grund af det ringe Kvantum Farve, der medgaar til hver enkelt Forbrugers Behov, utvivlsomt ikke vil indtræde billigere Priser for Malerarbejde, hvis den foreslaaede Nedsættelse traadte i Kraft, synes det rimeligt og billigt ikke at berøve denne for Landet saa naturlige Virksomhed nødtørftige Beskyttelse.

For at kunne udnytte de Kul, som Hedeselskabet nu producerer af sit Udhug i Plantagerne, har Fabrikken anskaffet sig Maskiner til Fremstilling af Kønrøg, og

det er lykkedes den at fremstille et godt Fabrikat. Saavel for denne Fabrik som for Hasle Kønrøgfabrik, der udnytter Træ fra de bornholmske Statsskove, er imidlertid den nuværende Beskyttelse en Betingelse for deres Trivsel.

Ogsaa paa andre Omraader finder der her i Landet Tilvirkning Sted af tørre Farver, f. Eks. grønne og blaa Farver, der hidtil har nydt en Beskyttelse af 5 Sk. pr. Pd., og som formentlig ikke bør have denne Beskyttelse nedsat til 2 Øre pr. Kg. Derimod findes der herhjemme ingen Fabrikation af Blyhvidt, Zinkhvidt, Litoponhvidt og Mønnie, hvilke Varer man derfor skal foreslaa udskilte fra Løbe-Nr. 34 og — som rene Raastoffer — under Løbe-Nr. 31 ansatte til Toldfrihed, medens Satsen for Løbe-Nr. 34, under hvilken bl. a. de blaa og grønne Farver, Jordfarver og Kit da vil blive tilbage, ansættes til 4 Øre pr. Kilogram i Stedet for, som foreslaaet, 2 Øre.

Endelig skal endnu anføres, at Farvefabrikanterne, som saa mange andre Industrier, meget ønsker Terpentinolie, Benzin, Nafta og lignende Olier, der ikke kan fremstilles her i Landet, ansatte til Toldfrihed.

De forenede Malermestres Farvemølle, Akts.
P. Chr. Nørbye.

Vilh. Pacht,
adm. Direktør for
danske Bogtrykkeres Farvefabrik.

Kjøbenhavns Farvefabrik og Papirfarveri.

Silkeborg Farvefabrik.

P. A. Fischer,
Kjøbenhavn.

Holmblad & Co.s Eftf.,
Kjøbenhavn.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Papirfabrikationen.

Regeringsforslagets Pos. 170, 172 og 173.

Undertegnede Firma Aktieselskabet De forenede Papirfabrikker tillader sig herved at henvende sig til den høje Regering og Rigsdag for at henlede Opmærksomheden paa de i Hans Eksellence Finansministerens Toldlovforslag anførte Positioner for Papir og da navnlig Positionerne 170, 172 og 173. De for disse Positioner anførte Toldsatser betyder nemlig, i Sammenligning med den efter den nugjældende Toldlov af 1863 opkrævede Told, en saa betydelig Nedsættelse i Beskyttelsen, at vi kun med stor Bekymring kan se Fremtiden imøde.

Da Toldlovforslaget blev forelagt i Folkethinget af Hans Ekscellence Finansministeren, blev Papirfabrikkerne her i Landet betegnet som en Trustdannelse og et monopoliseret Erhverv. Herimod tillader vi os at bemærke, at der for c. $^1/_2$ Aar siden er dannet et Aktieselskab (Ravnholm Papirfabrik), der har stillet sig til Opgave at konkurrere med de bestaaende danske Papirfabrikker, og hvis Bestyrelse har udtalt den Formening, at den nye Fabrik kan ventes at komme i Gang til Foraaret. Den siges at stile efter at levere mindst 6 Millioner Pund Papir aarlig paa én Maskine og bygges saaledes, at der bliver Plads til at opstille endnu en Maskine. Det kan saaledes formentlig neppe forudsættes, at der, naar en ny Toldlov kommer, eksisterer noget, der kan betegnes som en Trust, i Papirfabrikationen her i Landet. Da det ikke kan betale sig at fabrikere Papir her i Landet til Eksport, er vi udelukkende henviste til Landets Forbrug, og allerede nu producerer vi mere, end vi kan sælge. Den Omstændighed, at der kommer en ny Fabrik som den nævnte, betyder saaledes afgjort, at der her i Landet forestaar en Overproduktion i Papir.

Hvorledes Stillingen bliver for vort lille Marked, naar der — aldeles afset fra Forholdet til Arbejderne — paa en Gang opstaar en Konkurrence med deraf følgende Overproduktion her i Landet og en betydelig Nedsættelse i Toldbeskyttelsen, der gjør det lettere at kaste Udlandets Overproduktion ind paa vort Marked, er os ganske umuligt at overse og beregne. Udlandets Overproduktion kan mulig da kaste sig over vort lille Marked med de lavere Toldmure med saa intensiv Kraft, at den delvis ødelægger vor Papirfabrikation, der er en af Landets ældste Industrier og brødføder flere Tusinde af Landets Indbyggere. Allerede nu importeres der fra Udlandet, som har billigere Drivkraft, Arbejdsløn og Raavarer (Cellulose og Træmasse), aarlig c. 17 Millioner ℔ Papir og Pap (deraf 6 Millioner ℔ Pap), men Indførslen vil sikkert i høj

Grad stige, særlig hvis Tolden paa Avispapir nedsættes som foreslaaet, jfr. herom nærmere nedenfor, og vi maa være belavede paa, at vor Afsætning i høj Grad vil gaa ned, saa at en Nedsættelse af Produktionen og deraf følgende Standsning af en eller flere Fabrikker samt Afskedigelse af Arbejdere kan blive nødvendiggjort.

Naar det derhos af Hans Eksellence Finansministeren ved Forelæggelsen af Toldlovforslaget blev udtalt, at »disse 2 Truster (Sukker og Papir) i Ly af den store Beskyttelse har givet Aktionærerne et overordentlig stort Udbytte«, beder vi derved bemærket, at A/S De forenede Papirfabrikker, der har bestaaet i $17^1/_2$ Aar, kun i de sidste 4 Aar har betalt Aktionærerne over 6 % p. a. i Udbytte, og at Selskabet formentlig ved Siden deraf ogsaa har haft anden Betydning for Samfundet, idet det beskjæftiger c. 1000 Personer, hvoraf mange er Familiefædre, og i de forløbne 17 Aar til Støtte for Funktionærerne har opsamlet en Pensions- og Understøttelsesfond paa 300,000 Kr. og til Støtte for Arbejderne hvert Aar har henlagt til en Arbejderfond. Derhos har det støttet 2 Jernbaneanlæg (Vejle—Vandel Jernbanen, hvor 2 af dets Fabrikker Haraldskjær og Vingsted Mølle ligger, og Lyngby—Vedbæk Banen, hvor dets Fabrikker Ørholm og Nymølle ligger) saa virksomt, at det tør siges, at de ikke var komne til Eksistens uden Selskabets Bidrag.

Endelig har en Kontrakt, det har sluttet med Næstved Byraad om Transport af Raavarer fra Karrebæksminde ad Susaaen til Næstved, muliggjort, at Byraadet til Bedste for Byens Borgere har kunnet uddybe og forbedre Karrebæksminde Havn.

Vi skal derefter gaa over til de enkelte Positioner i Toldlovforslaget.

Medens Position 170 er uforandret (nu $^1/_2$ Sk. pr. ℔, fremtidig 2 Øre pr. Kilo) og den i Anmærkning anførte Betegnelse af, hvilke Pap- og grove Pakpapirer der skal henføres under denne Position, formentlig er ligesaa rammende som den i den nugjældende Toldlov angivne, saa indeholder

Pos. 172, almindeligt ufarvet Avispapir, en Nedsættelse fra $2^1/_2$ Sk. pr. ℔ = 5,2 Øre pr. ℔ til 4 Øre pr. Kilo eller 2 Øre pr. ℔,

eller omtrent 62 % Nedsættelse.

Pos. 173, andet Papir og Pap, en Nedsættelse fra $2^1/_2$ Sk. pr. ℔ = 5,2 Øre pr. ℔ til 8 pr. Kilo eller 4 Øre pr. ℔,

eller omtrent 24 % Nedsættelse.

Saafremt den nu forelagte Toldlov skulde blive vedtaget i sin nuværende Skikkelse, vil der vist nok neppe findes nogen anden Fabrikation af Betydning her i Landet, som vil blive ramt saa haardt af Loven som Papirfabrikationen.

Naar der drages Sammenligning imellem den i Henhold til Toldloven af 1863 gjældende Told paa Papir og den nu foreslaaede Told, maa vi endvidere gjøre opmærksom paa, at skjøndt Positionerne for Papir ikke i den mellemliggende Tid er forandrede, er Papirfabrikationen dog i Kraft af Toldloven blevet bebyrdet med en Udgift derved, at den maa betale 10 % Told af Papirmasse (af os benævnet Træmasse og Cellulose). Disse Raastoffer — fremstillede af Grantræ — eksisterede eller kjendtes ikke i 1863; men da disse Varer fremkom i Begyndelsen af Halvfjerdserne, henførtes de under »Ubenævnte Varer«, og der er de endnu, saaledes at Papirfabrikkerne her i Landet gjennemsnitsvis aarlig har betalt en Told af 159,572 Kroner af indført Træmasse, hvortil kommer det ganske vist langt mindre Beløb, som er betalt i Form af

Beskyttelse for den indenlandske Produktion af samme Vare, der neppe udgjør $^1/_7$ af det, der indføres. Denne Told af Papirmasse, som Regeringsforslaget opretholder i Pos. 179, faar imidlertid større og større Betydning for Papirfabrikkerne, jo stærkere Beskyttelsestolden for Papir nedsættes.

For Eks. for Avispapir er Toldbeskyttelsen nu.....	5,2	Øre
som nedsættes med.....	3,2	»
	til 2,0	Øre
÷ Udgift pr. ℔ Avispapir i Told af Træmasse og Cellulose $^1/_2$ og $^3/_4$ Øre pr. ℔ lavest.....	0,5	Øre
	Rest 1,5	Øre
	pr. ℔.	

hvorfra yderligere vil være at fradrage et lille Beløb til anden Told af Materialier og Hjælpestoffer.

I Sammenhæng hermed meddeler vi, at de Lettelser, det forelagte Toldlovforslag medfører for os, udgjør c. 31,000 Kr. aarlig, heraf for Kul 21,000 Kr. — altsaa aldeles forsvindende i Forhold til de adskillige Hundrede Tusinder Kroner, som unddrages vore Papirfabrikker i Beskyttelse ved Toldens Nedsættelse.

Alene for Avispapir er dette Beløb stort. Vi antager, at det aarlige Forbrug af Avispapir her i Landet er mindst 15 Millioner Pund. Forbruget af Avispapir bliver vistnok lidt større, fordi der er en Del Papirer, som anvendes i andre Øjemed end til almindelige Aviser, og som ved Fortoldningen ikke vil kunne skjelnes fra almindeligt Avispapir, med mindre der tilføjes en særlig Bemærkning ved denne Position.

Ovenanførte Beregning var kun for Avispapir; dertil kommer saa Nedsættelsen fra 5,2 Øre til 4 Øre pr. ℔ for alt andet Papir henført under Position 173.

Udsigterne for Papirfabrikationen her i Landet bliver ikke gode. Naar for Eks. Tolden for Avispapir sættes til kun 2 Øre pr. ℔, medens der samtidig skal betales $^1/_2$ à $^3/_4$ Øre Told af Papirmasse for hvert Pund Papir, foruden anden Told, vil der efter al Rimelighed blive gjort meget billige Tilbud fra Udlandet. Sverrig og Norge er slemme Konkurrenter, men særlig frygter vi Tyskland, hvis store Salgssyndikater ved den her indtrædende Forandring i Tolden let vil føres til at sælge af Overproduktionen her til Danmark. Vi skal ikke trætte med en lang Udvikling om Nødvendigheden af Toldbeskyttelse for Industrien i et lille Land som Danmark, men kun tillade os at henvise til Hans Ekcellence Finansministerens Udtalelser ved Toldlovens Forelæggelse, hvor Hans Ekcellence henleder Opmærksomheden herpaa (se Rigsdagstidende Side 36 og 37 d. 2 Oktober d. A.). Lige derefter udtaler Hans Ekcellence Finansministeren (nederst Side 37) at bratte Overgange kommer vi allesammen til at bøde for. Det forekommer os, at Nedsættelsen af Tolden paa Avispapir fra 5,2 Øre til 2 Øre pr. ℔ — 62 % Nedsættelse — er i Strid hermed.

Medens vi — hvorvel vi under de i nær Fremtid kommende vanskelige Forhold er betænkelige derved — mener at kunne resignere overfor Nedsættelsen af Tolden paa Papir, som i den nugjældende Toldlov henføres under Position 191, fra $2^1/_2$ Sk. til 4 Øre Pundet, maa vi indtrængende anmode om at fritages for en lavere Told for Avispapir end for de øvrige under nuværende Pos. 191 hørende Papirer. Vor Henstilling gaar da ud paa,

at Position 172, »almindeligt ufarvet Avispapir«, udgaar, saaledes at Avispapir henføres under Pos. 173, 8 Øre pr. Kilo.

For det Tilfælde, at dette vort Forlangende mod Forventning skulde vise sig uopnaaeligt, maa vi som en yderste og absolut Henstilling fra vor Side anmode om, at Pos. 179 — »Papirmasse af Træ, Straa, Klude og deslige, 10 Procent af Værdien« — sættes til Toldfrihed.

Vi vilde gjærne have undgaaet at stille denne Fordring, da vi af Regeringsforslagets Motiver ser, at Tolden er paalagt for den danske Træproduktions Skyld; men overfor en Nedsættelse af Avispapirtolden under 8 Øre pr. Kilo tvinges vi til at fastholde denne Henstilling.

Endvidere maa vi da tillige henstille, at Teksten til Pos. 172 forandres, for derved saavidt mulig at forhindre, at der under denne lavere Toldsats indføres Papir, der ikke skal anvendes til daglig udgaaende Blade.

I Stedet for

almindeligt ufarvet Avispapir foreslaas:

»almindeligt hvidt uglittet Avispapir, der indføres til Anvendelse ved Trykning af Dagblade og som ved Indførslen paa Tro og Love angives at skulle anvendes til dette Formaal.«

Naar vi i Stedet for »ufarvet«, som Avispapir benævnes i Toldlovforslaget, anfører »hvidt«, er det, fordi der i Virkeligheden er tilsat Farve i Avispapir for at faa det hvidt.

Saafremt Bestemmelsen om at afgive Erklæring paa Tro og Love ved Fortoldning af Avispapir ikke vinder Bifald, henstiller vi følgende Tekst:

»almindeligt hvidt uglittet Avispapir

Anm. Herunder henføres kun saadant svagt limet, mindst 60 % træholdigt Papir af hvid Masse i Ark. og Ruller af mindst 50 Ctm. Bredde og Længde, der ikke er krideret eller glittet og ikke hensigtsmæssig kan anvendes som Skrive eller Tegnepapir«.

Bemærkningen om Træholdigheden er anført som Oplysning i Toldlovforslaget, Side 143, men det vilde formentlig give mere Sikkerhed, naar det anførtes i selve Loven. Minimumsstørrelsen 50 Ctm. vil hjælpe til at skjelne Avispapir fra andet Papir, idet der, saa vidt os bekjendt, ikke her leveres uglittet Avispapir til nogen Avis under denne Størrelse.

I Henhold til det foran anførte beder vi altsaa den høje Regering og Rigsdag om, at Pos. 172 maa udgaa og Avispapir henføres under Pos. 173: Told 8 Øre pr. Kilo, eller, hvis dette er umuligt at gjennemføre og Tolden paa Avispapir bliver sat lavere end 8 Øre pr. Kilo,

at Pos. 179 (Papirmasse) da ansættes til Toldfrihed og Teksten til Pos. 172 ændres som ovenfor foreslaaet.

Kjøbenhavn d. 11 December 1906.

Aktieselskabet »De forenede Papirfabrikker«.

P. B. V.

F. Zahle,	J. C. E. Michaelsen,	H. Trolle.
Formand for Bestyrelsesraadet.	Næst-Formand i Bestyrelsesraadet.	administrerende Direktør.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Fajance.

Regeringsforslagets Pos. 74—75.

I.

Fajancefabrikken Aluminia beskjæftiger circa 250 Mennesker.
I de sidste 4 Aar har dens Regnskab i sine Hovedtræk set ud som følger:

Udgifter	1902	1903	1904	1905
Kul og Raamaterialier	104000	102000	95000	104000
Reparationer etc.	46000	83000	51000	32000
Diverse Lønninger	235000	257000	272000	275000
Tilsammen	385000	442000	418000	411000
Indtægten har været	402000	415000	419000	428000
Brutto Overskud	+ 17000	+ 27000	+ 1000	+ 17000

Af disse Udgifter kommer Lønninger helt og Reparationer delvis Landet tilgode.

Det skal bemærkes, at den til Fajancefabrikkens Oprettelse medgaaede Kapital, som vil være at forrente af Overskudet, er c. 1,200,000 Kr.

Vi tror specielt at burde henlede Opmærksomheden paa, at Lønningerne er mellem 60 og 70 % af den samlede Indtægt, et Forhold, der vist er enestaaende.

De i det ny Toldlovforslag staaende Positioner er:

Løbe Nr. 74. Figurer, Statuetter, Medailloner, Nips og lignende finere Forarbejdninger til dekorativ Anvendelse, samt alle ikke ovenfor tariferede Arbejder med virkelig eller saakaldt Forgyldning eller Forsølvning. .. 1 Kg. 20 Øre

Løbe Nr. 75, ellers ..... 1 » 10 »

De nuværende tilsvarende Toldsatser er: ..... 1 » $33^1/_3$ »

1 » $12^1/_2$ »

Hvorledes saadanne ny Toldsatser vil kunne indvirke paa 1) Fabrikken, 2) Landet, 3) Forbrugerne, skal vi nu oplyse.

1) Fabrikken

har i sidste Aar produceret 900,000 Kg. Fajance, som kommer ind under Løbe Nr. 75

Foreslaaet Told:	nuv. Told
1 Kg. 10 Øre	1 Kg. $12^1/_2$ Øre

Differensen $2^1/_2$ Øre pr. Kg. vil for Fabrikken give en aarlig Mindreindtægt af 900000 × $2^1/_2$ Øre er ..... Kr. 22500
herfra maa dog trækkes Toldnedsættelse paa Kul ..... » 2500

Mindreindtægt aarlig..... Kr. 20000

det vil altsaa sige, at Fabrikken vilde have havt rent Tab,

2) Landet.

I Tilfælde af at Fabrikken ikke drives, vil Landet efter det ny Toldlovforslag komme til at betale mindre for

900,000 Kg. her produceret Fajance
1700,000 » importeret —

er 2600,000 Kg. à $2^1/_2$ Øre.. .... Kr. 65000
men samtidig tabe en Arbejdsindtægt af..... » 275000

altsaa i saa Fald et aarligt nationaløkonomisk Tab af..... » 210000

Dog vil Kartellerne i Tyskland, naar der ingen dansk Konkurrence er, uden Tvivl inddrage Danmark under deres stipulerede Interessesfære, der skal betale samme Priser som i Tyskland, og den ovennævnte Prisnedgang af 65000 Kr. derved sandsynligvis gaa tabt. Det er for os oplyst, at tyske Forbrugere nu betaler indtil 20 % mere end danske for den samme Vare.

3) Forbrugerne.

Til Oplysning om, hvorledes de nye Toldsatser vil virke som Lettelse for Forbrugerne, angives følgende Tal:

Løbe Nr. 75		Told efter Forslaget 10 Øre	nu $12^1/_2$ Øre		
			Detailpris		
	Vægt	Toldbesparelse	hvid	blaamalet	trykket
1 Spisetallerken.....	400 Gr.	1 Øre	19 Øre	28 Øre	30 Øre
1 Par Kopper	250 »	0,6 »	18 »	25 »	24 »
1 hvidt Vandstel	3600 »	9 »	315 »	490 »	
1 dekoreret do. (større)	6000 »	15 »			830 »

Vi anser det for ganske utænkeligt, at disse smaa Toldbesparelser i Virkeligheden vil komme Forbrugerne tilgode, og skal eksempelvis oplyse, at et Par Kopper, som af os er ansat til en Detailpris af 24 Øre, og som med den givne Forhandlerrabat godt kan sælges i Butikkerne for denne Pris, i alle af os her i Byen undersøgte Butikker sælges for 25 Øre, d. v. s. at Udsalgspriserne holder sig til de runde Tal og lader sig ikke paavirke af minimale Prisforandringer.

Efter vor Mening er Forslaget imidlertid for saa vidt ikke rigtigt, som Skjellet mellem de to Positioner er sat paa et forkert Sted.

Forskjellen mellem de finere og grovere Varer er ikke, om Gjenstandene »er« eller »ikke er« dekoreret med Guld eller Sølv, men om den i det hele taget er eller ikke er dekoreret.

Al dekoreret Fajance er i større eller mindre Grad Luksus; man spiser og drikker akkurat ligesaagodt af en Tallerken eller en Kop, hvad enten den er hvid eller dekoreret, men for at tilfredsstille Øjets Behag i at se paa noget smukt eller livligt dekoreres Gjenstanden.

Hvis Toldsatserne skal forandres, saa bør der formentlig tages Hensyn hertil, saaledes at Positionerne faar følgende Affattelse:

Løbe Nr. 74:

Figurer, Statuetter, Nips og lignende finere Forarbejdninger til dekorativ Anvendelse, samt alle ikke ovenfor tariferede Arbejder med Dekoration

1 Kg. Øre

ellers

1 » »

Med Hensyn til Toldsatsernes Størrelse, da vil man let forstaa, at Fabrikken med det kummerlige Resultat af de sidste Aars Arbejde for Øje kun med stor Bekymring ser en Reduktion af disse imøde, og at vi ikke mener at kunne tilraade lavere Takster — med den af os foreslaaede Affattelse af Forslaget — end

Løbe Nr. 74 25 Øre pr. Kg.
Løbe Nr. 75 $12^1/_2$ » » »

Naar Fabrikken i de senere Aar har havt meget vanskelige Kaar at kjæmpe med, saa skyldes det — foruden den i Forhold til Tyskland særdeles høje Arbejdsløn herhjemme — dels Tyskernes Anvendelse af »Dumping Princippet« ved Salg til Danmark, og dels Publikums bristende Evne til at gjøre Forskjel paa den af os tilbudte Kvalitet og de fra Tyskland udbudte simple Kridtfajancer, som i Virkeligheden — paa Grund af deres ringe Holdbarhed — betales meget for dyrt i Forhold til, hvad den danske Fajance kan kjøbes til.

Fajancefabrikken Aluminia.

Dalgas.

Kjøbenhavn den 8de December 1906.

II.

Lervareindustrien her paa Bornholm har saagodtsom udelukkende havt sit Hjemsted i Rønne, for hvilken Bys Erhvervsliv den i over 100 Aar har havt særlig Betydning; men gjennem de senere Tider er der arbejdet under meget trykkende Vilkaar, saaledes at de Personer, der for Tiden ernærer sig ved Lervarevirksomheden her i Rønne, næppe overstiger ca. 300 i Tal (heri ikke medtaget Teglværker, Kaolin- og Chamotte- og Klinkerstensfabrikkerne).

Aarsagen til Tilbagegangen, der særlig har ramt den almindelige, men stærke gule Fajance, maa nærmest søges i Udlandets Stordrift og Fabrikation af lettere brændte, men mindre holdbare Varer, ligesom ogsaa i Fabrikationen af emaillerede Blikvarer.

Ved særlige Anstrængelser for at forbedre Arbejdsmaaden og Varerne, ligesom ogsaa, saavidt det har været muligt, ved at hjembringe Kjendskab til Udlandets Fabrikationsmaade, skjønnes her imidlertid at være en Fremgang, saaledes at man nærede Forhaabning til en bedre Fremtid indenfor vore Fag.

Saa overraskes vi da med, at der paa Udlandets Produkter ved Toldlovforslaget vil blive en Prisnedsættelse af $1^1/_4$ Øre pr. Pund, der vil betyde en Nedgang i vort Arbejdsudbytte, særlig paa den gule Fajance, af ca. 9 % eller saa stor en Nedgang, at der er meget truende Udsigt til, at denne Del af vor Virksomhed kan blive betydelig hæmmet, om ikke helt umuliggjort.

Saaledes foranlediget tillader vi os meget indtrængende at anmode om, at den Beskyttelse, vi for Tiden har for vore Virksomheder, opretholdes, saameget mere som det næppe vil virke hæmmende for Forbrugerne, at netop denne Vare, der spredes over hele Danmark, beholder sine nuværende Priser, hvorom vi aldrig fra Kundernes Side har modtaget Besværinger. Vi maa altsaa anmode om, at Lovforslagets Løbe Nr. 75 ansættes til en Toldsats af $12^1/_2$ Øre pr. Kg.

Yderligere finder vi Anledning til at henlede Opmærksomheden paa, at der paa Nips- og Galanterivarer er sket en Forhøjelse af 6,7 Øre pr. ℔, hvilket formentlig skal henfalde under Begrebet Forhøjelse paa Tolden af Luksusartikler. Herunder henregnes formentlig ogsaa Figurer og Nips fabrikerede af brændt Ler, hvilket, hvis det er rigtigt, meget vil støtte vort ikke ubetydelige Nipsarbejde i Majolika, Terrakotta og Stentøj saavelsom Figurarbejde; til Eksempel kan anføres, at Udlandet indfører en ret betydelig Mængde Nipsgjenstande, der sælges til Turister som bornholmske Souvenirs, og Turistantallet har i indeværende Aar været mindst 11,000. Men da vi ikke føler os fuldt sikre paa, at Nips af brændt Ler falder ind under denne Position, tillader vi os at andrage om, at Pos. 74 maa blive affattet saaledes, at vore Nipsfabrikater utvivlsomt kommer til at indgaa derunder.

Endvidere andrager vi om, at Mønnie maa blive indført toldfrit, hvilket ikke vil kunne skade nogen anden dansk Industri, men være os til ikke ringe Gavn.

Rønne i November 1906.

Michael Andersen. C. Wolffsen.

Som særlig valgte Udvalgsmedlemmer for de herværende Lervarefabrikanter.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Straahatte.

Regeringsforslagets Pos. 113—115 og 233—236.

Under den hidtilværende Toldlov har herværende Straahattefabrikanter ingenlunde været heldigt stillede, idet Sverige, hvortil vi tidligere udførte en Del, nu er fuldstændig lukket for os ved en Told af 50 Øre pr. Stk. paa ugarnerede Hatte; paa Damehatte, udstyrede med Blomster, Fjer eller Kniplinger, er Tolden for 1 Stk. 4 Kr., paa andre Straahatte, forsynede med For, Svederem, Baand eller andet lignende Tilbehør er den for 1 Stk. 75 Øre.

Tyskland, hvorfra Masser af Hatte indføres her til Landet, har nu, ved en fuldstændig Frigivelse af Told paa Fletninger, yderligere kastet sin Overproduktion ned over vort Land til stor Skade for den herværende Industri.

Der indførtes saaledes ifølge Toldkommissionsbetænkning af 1896 her til Landet Straahatte sammensyede af Fletninger, Pos. 61 i

1894 . . . . . 15788 Pd.
1895 . . . . . 19339 »

At denne Indførsel er stegen i overvældende Grad, beviser Indførselen i den nyere Tid, nemlig:

1902 . . . . . 50381 Pd.
1903 . . . . . 59500 »
1904 . . . . . 71200 »

Naar nu Tolden paa Hatte (Pos. 113 og 233) foreslaas nedsat fra 1 Kr. $33^1/_3$ Øre pr. Pd. til 2 Kr. 40 Øre pr. Kilo og Fletninger (Pos. 236 og 115) kun nedsættes fra 50 Øre pr. Pd. til 60 Øre pr. Kilo, vil Tilstanden for os forværres, og Indførselen af Hatte yderligere tiltage, idet Fabrikanterne i Tyskland vil paaføre os en Konkurrence, som vil virke aldeles ødelæggende paa vor Industri, der dog hidtil har skaffet Brødet til ca. 600 Mennesker, hvoraf Størstedelen Kvinder. At de tyske Fabrikanter kan undersælge os og saaledes bemægtige sig Markedet, ligger hovedsagelig i deres Masseproduktion og langt billigere Arbejdsløn. Eksempelvis kan anføres, at Arbejdslønnen for en almindelig Hat i Tyskland er 5 Øre, medens vi her betaler $7^1/_2$ Øre, og for mere komplicerede Forme er den i Tyskland $6^1/_2$ Øre, her

12 Øre. Som omstaaende nævnt, har de tyske Fabrikanter nu toldfri Indførsel af Fletninger samt toldfri Adgang til alle Hjælpestoffer, som alle fabrikeres der i Landet, nemlig Garn, Lak, Remme, Forstoffer, Baand etc., hvilke Hjælpestoffer vi alle maa indføre fra Udlandet og fortolde.

For at kunne opretholde denne Industri herhjemme mod vort væsentlige Konkurrenceland, Tyskland, er det efter det udviklede derfor aldeles nødvendigt, at der ydes ogsaa os Toldfrihed for vort Raaprodukt, Fletninger, som aldrig har været og aldrig kan tænkes at blive Gjenstand for Tilvirkning her i Landet. Kun under denne Forudsætning vil man kunne arbejde med de foreslaaede Toldsatser for færdige Hatte. Vi tillader os derfor at foreslaa:

Pos. 113. Hatte af italiensk og flækket Straa, hidtil $83^1/_3$ Øre pr. Stk., ansættes som foreslaaet til 2 Kr. 40 Øre pr. Kilo.

Pos. 233. Hatte, sammensyede af Fletninger, hidtil 1 Kr. $33^1/_3$ Øre pr. Pd., ansættes som foreslaaet til 2 Kr. 40 Øre pr. Kilo.

Pos. 114 og 234. Vævede Hatte, som foreslaaet til 80 Øre pr. Kilo.

Pos. 115 og 236. Fletninger gives toldfri.

Af Hensyn til Udførsel vilde det være ønskeligt, om kunstige Blomster og Fjer, Pos. 6, kunde tages paa Kreditoplag med en Tilskrivning af 5 Kilo og en Afskrivning af $^1/_2$ Kilo.

Foreningen af kjøbenhavnske Filt- og Straahattefabrikanter.

G. Harder,
f. T. Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Nordiske Kabel- og Traadfabrikker.

(Lovforslagets Pos. 147, 149, 150, 155, 156, 157 og 158).

Herved tillader vi os at henlede den høje Regerings og Rigsdags Opmærksomhed paa, at en Misforstaaelse utvivlsomt har gjort sig gjældende ved Udarbejdelsen af det nye Toldlovforslag, idet man ifølge Forslaget (Side 123 og 129), som Følge af den forholdsvis ringe Fabrikation her i Landet, mener, at enhver Beskyttelse kan fratages Metaltraad.

Vi skal hertil tillade os at bemærke, at vort Firma, Aktieselskabet Nordiske Kabel- og Traadfabrikker, arbejder med en indbetalt Aktiekapital af 2,000,000 Kr. foruden henved 1,000,000 Kr. andre Midler, og at næsten hele vor Virksomhed er baseret paa at fremstille Traad af indført valset Materiale. Den Traad, vi selv fremstiller, sælger vi igjen, dels som blank Traad, forzinket eller fortinnet Traad, og dels fører vi Fabrikationen videre, idet vi af Traaden fremstiller Søm og Stifter, svejsede Kæder, Møbelfjedre, Pigtraad samt andet Hegnsmateriale etc. etc. og endelig i meget betydeligt Omfang blanke og med Bomuld, Jute, Silke, Gummi, Guttaperka, Voks, Bly og Jern isolerede og armerede elektriske Ledninger og Kabler.

Uden særlig Forbindelse med Traad fremstiller vi endvidere Blyrør, ligesom vi har et større Kobberværk under Udførelse til Fabrikation i stor Maalestok af Plader, Traad etc. direkte af Kobbererts.

Vore Fabrikker ligger dels i Middelfart og dels i Kjøbenhavn.

Traadtrækning danner altsaa, som det af ovenstaaende og efterfølgende tabellariske Oversigt vil ses, Grundlaget for vor Virksomhed, og naar det menes, at Fabrikationen er uden Betydning for Landet, skal vi i Korthed gjøre opmærksom paa, at vi, efter en Del Udvidelser, som er under Udførelse, og som vil være færdige i Løbet af nærmeste Tid,

beskjæftiger ca. 500 Arbejdere,
anvender ca. 1000 mek. HK. og
fabrikerer ca. 10,000,000 Kg. Traad om Aaret,
i alle Tykkelser og hovedsagelig under 2 Linier.

Saa vidt vi kan skjønne, indføres der af trukken Traad fra Udlandet ikke $^1/_{20}$ tilsammen af, hvad vi fabrikerer.

Foruden den ringe Beskyttelse paa Traad, som vi hidtil har haft, og som nu er foreslaaet hævet, er Tolden paa Blyrør ogsaa foreslaaet hævet og den nedsættes endelig for en stor Del af vore andre, af Traad videre forarbejdede og forfinede Artikler i en saadaa Grad, at det vil betyde en øjeblikkelig Afbrydelse og Lukning af Virksomheden. Vor nuværende Beskyttelse forholder sig som 1 til 3 i Sammenligning med den Beskyttelse, som f. Eks. Tyskland yder sin i enhver Henseende gunstigere stillede og paa indirekte Maade af sin Regering yderligere beskyttede og favoriserede Traadindustri, ja vi skal endogsaa senere i denne Henvendelse tillade os at paavise, hvorledes den danske Lovgivningsmagt gjennem Jernbanetakster yder den tyske Industri en væsentlig Beskyttelse paa dansk Industris direkte Bekostning.

Det er en Livsbetingelse for os ikke at stilles blot overfor Udlandet, der, som nedenfor vist, yder Eksporten til Danmark en Støtte, som vi ikke kjender Mage til her, og en moderat Beskyttelse, i Lighed med den vi hidtil har haft, kan vi ikke paa nogen Maade undvære; men samtidig skal vi dog tillade os at udtale, at vi, under Forudsætning af at berettigede Hensyn tages, kun skal hilse en Regulering af den gamle Toldlov med dens mangfoldige, ogsaa for os skadelige, Bestemmelser og Satser med den største Glæde. Det vil af vort Forslag paa næste Side ses, at vi paa en Del Punkter mener at kunne arbejde med endog ret betydelige Nedsættelser; men for at muliggjøre dette er det forudsat, at der samtidig paa andre Punkter, hvor der nu er uretfærdige og yderst skadelige Bestemmelser, ydes os Retfærdighed.

En detailleret Redegjørelse for denne Fremstilling vil blive for omfangsrig til at fremkomme med her, men vi er selvfølgelig villige til paa ethvert Punkt at fremlægge en saadan og meddele enhver anden Oplysning, som maatte ønskes.

Vi indskrænker os her til i store Træk at give en detailleret Oversigt over vor Virksomheds Omfang, de nu gjældende Toldsatser samt de af Regeringen foreslaaede og endelig en Angivelse af, hvilke nye Toldsatser vi mener at kunne nøjes med under Forudsætning af, at valset Traad til videre Forarbejdning (som let kjendes ved sin Glødeskal og lign.) og som nu koster henholdvis $^1/_4$ og 1 Skilling i Told pr. Pd. for Jern og Kobber, bliver fri.

Denne valsede Traad, som vi efter vor oprindelige Plan altid har tænkt os at optage Fabrikationen af, naar vor Virksomhed blev stor nok dertil, maa vi i dette Tilfælde, hvor betænkeligt det end er for os for al Tid at skulle gjøre os afhængige af udenlandske Valseværker, opgive at fremstille selv.

Valstraaden danner jo for Størstedelen Grundlaget for vor Virksomhed, som Raamateriale betragtet, skøndt den i høj Grad er et saakaldet Halvfabrikat.

Vi skal i det følgende give en kort Motivering af de af os foreslaaede Toldsatser, idet vi dog forinden tillader os at bemærke, at Regeringsforslaget, naar det ved at ophæve Tolden paa Traad, Blyrør m. m. samt nedsætte Tolden paa diverse andre Varer tilsigter at skaffe vedkommende Forbrugere billigere Raamateriale, af følgende Grunde ganske sikkert ikke vil komme til at virke i den tilsigtede Retning.

Efter det erfaringsmæssige Kjendskab, som vi ifølge vor Virksomhed har til de tyske Truster og Syndikater, som fuldstændigt og enevældigt behersker det mellemevropæiske Metalvaremarked, og som for Eksportens Vedkommende er begunstigede

Fabrikationsartikel	Aarlig Produktion	Nugæld. Told	Regeringens Forslag	Vort Forslag
	Kilogram	Øre pr. Kilogram		
Trukken Jern- og Staaltraad	10,000,000	4,16	fri	3
Jernsøm og Stifter	6,000,000	4,16	3	4
Pigtraad, Traadvæv, snoet Traad af Jern og Staal	800,000	12,48	3	4
Kæder af $4^1/_2$ m/m (2 Linier) Tykkelse og derover	250,000	4,16	over 9 m/m fri	4
Kæder under $4^1/_2$ m/m (2 Linier) Tykkelse samt Kædetilbehør (Ringe, Hvirvler, Kroge, Hager)	50,000	12,48	under 9 m/m 3 Øre	10
Møbelfjedre	100,000	12,48	3	10
Blyrør og Plader	600,000	4,16	fri	4
Traad af Messing, Kobber og Bronce samt snoet Traad	500,000	12,48	fri	10
Kobberplader		12,4	10	10
Kobber- og Messingstifter	25,000	12,48	4	10
Elektrisk Ledningstraad og Kabel	250,000	12,48 eller 10% af Værdien	4	se nedenfor

ved Eksportpræmier, nedsatte Jernbanefragter etc., vil en eventuel Aabning af det danske Marked i første Linie bevirke, at Trusterne ved at sælge til »Eksportpriser« vil tilintetgjøre enhver Livsbetingelse for den paagjældende danske Industri; naar saa denne, som Følge af den ulige Kamp har maattet standse sin Virksomhed, vil der for Trusterne ikke være noget mere til Hindring for at inddrage det danske Marked under de indenlandske (tyske) Salgsbetingelser, hvilket vil sige, at det staar den paagjældende Trust frit for at lade det danske Marked betale Varerne højere, end om en moderat beskyttet indenlandsk Industri eksisterede.

Til Eksempel herpaa kan vi fremdrage de i Øjeblikket herskende Forhold ved Blykabelfabrikationen.

De tyske Fabrikanter i denne Branche, som iøvrigt arbejder i Forstaaelse med de østerrigske, schweiziske, belgiske og engelske Blykabelfabrikanter, har dannet en Trust (Bleikabelkartell), som sikrer samtlige Fabrikker en Nettofortjeneste af 20—25 % paa Blykabler paa Bestillinger fra Indlandet; derimod er der paa det udenlandske Marked fri Konkurrence mellem de enkelte Fabrikker (ved herværende Licitationer vil det kunne ses, at Tilbudspriserne er 20 % lavere end ved Licitationer, afholdte paa samme Kabler i Tyskland og Schweiz).

Vi ved nu fra sikker Kilde, at det i det tyske Bleikabelkartell for kort Tid siden har været paa Tale, i Betragtning af at der i Danmark ikke fandtes nogen Blykabelfabrikation, at inddrage det danske Marked i det »indenlandske« Salgsomraade, og dette forhindredes kun ved en af Deltagernes Meddelelse om, at vort Firma i Læ af den nugjældende Toldbeskyttelse af 10 % var i Færd med at anlægge en Blykabelfabrik.

Ogsaa paa Traad- og Sømfabrikationens Omraade har vi flere Beviser for, at vi kun er »taalte« i Læ af den hidtil gjældende Beskyttelse.

Tolden har altsaa i dette Tilfælde en regulerende og overfor udenlandske Truster defensiv Virkning, idet det danske Marked uden Toldbeskyttelse vilde være prisgivet disse.

Den yderligere Lettelse for tysk Eksport gjennem Undtagelsestakster, som ydes af den tyske Regering, og som vi ikke kjender Mage til her, støttes som berørt endogsaa af den danske Lovgivningsmagt i en paafaldende og følelig Grad derved, at denne, som i sin Tid vedtog at forhøje Fragttaksterne for indenlandsk Godsforsendelse, samtidig lod de gamle og lavere Takster vedblive at gjælde for gjennemgaaende Fragter fra Tyskland, og naar vi dertil tager i Betragtning, at Fragtberegningen for kortere Afstande er forholdsvis højere end for lange Afstande, saa har vi udregnet, at en vestfalsk Fabrik med Fragtbasis Hamm, som sender sine Traadvarer direkte til danske Pladser, i Tidsrummet 1ste Dec. 1902 til 1ste Dec. 1903 alene igjennem disse for os saa uheldige Forhold har haft en Beskyttelse paa de af os i nævnte Tidsrum fabrikerede Varer af næsten 50 Øre pr. 100 Kg., som vi har betalt til Fordel hovedsagelig for de danske Statsbaner.

I foranstaaende tabellariske Oversigt har vi foreslaaet en Told af 3 Øre pr. Kg. af Jern- og Staaltraad. Da Trækning af Jern- og Staaltraad, ialt 10 Millioner Kg. pr. Aar, saaledes udgjør vort fundamentale Fabrikationsfelt, skal vi i Korthed videre motivere vort Forslag:

3 Øre pr. Kg. er den allermindste Told, som vi paa nogen Maade kan hjælpe os med for trukken Traad. Det tyske Staalværksforbund giver 1 Pfennig Udførselsgodtgjørelse pr. Kg. og den tyske Regering giver Undtagelsesfragt for Traad og Stifter.

Dertil betaler vi ganske betydelig højere Arbejdsløn end i Westfalen.

Spiger, Stifter, Søm, Kæder over $4^1/_2$ Mm., Pigtraad, Væv etc. etc., som er videre forarbejdede Produkter af over Halvdelen af det Kvantum Traad, som vi fremstiller, tror vi at turde foreslaa fortoldet ens, naar ingen Undtagelse gjøres, og vi vil da kunne nøjes med 4 Øre pr. Kg. At vi overhovedet ikke paa nogen Maade tør se Tolden yderligere nedsat, fremgaar tydeligt af, at vi f. Eks. den 8de ds., da vi har solgt et Kvantum Varer, samtidig kan konstatere, at medens Grundprisen paa Traad

i Tyskland da var Mk. 16,25 og 19,50 for henholdsvis blank og forzinket Traad, var den her i Landet Mk. 14,85 og 17,67. Dette i Forbindelse med hvad vi i det foregaaende har sagt, viser formentlig tilstrækkelig tydeligt, at vi ikke kan undvære noget af den moderate Beskyttelse, som vi foreslaar, at vi næppe kan siges direkte at tjene paa Beskyttelsen, og at denne nærmest er et absolut nødvendigt Bolværk for vor Eksistens. Uden vor Eksistens vil Tyskerne selvfølgelig sætte sine Priser op her, saa langt som Konkurrencen fra andre Lande tillader, og vi er i Øjeblikket langt under, hvad der bydes fra saadanne.

For Kobber-, Messing- og Broncetraad, hvis Værdi er ca. 14 Gange Værdien af Jern- og Staaltraad samt for Stifter af samme Materiale har vi foreslaaet samme Toldsats som den i Regeringsforslagets Nr. 158 for Kobberplader fastsatte, idet trukken Traad repræsenterer en mindst lige saa stor Forædling af Raamaterialet som valsede Plader, for hvilke Forslaget anfører 10 Øre pr. Kg. Kobbertraad taaler absolut ikke mindre.

Da Eksporten af Blyrør fra Tyskland nyder lignende Begunstigelser som Jern- og Staaltraadseksporten, vil en Fortsættelse af denne Fabrikationsgren være betinget af, at vi fremtidig beholder samme Beskyttelse som hidtil.

Vi oplyser her, at den langt overvejende Mængde af Blyrør, som bruges her i Landet, er til Anlæg af Vandklosetter. Et saadant Anlæg koster gjennemsnitlig pr. installeret Sæde, indbefattet Ledninaer, Kr. 200. Hertil anvendes gjennemsnitlig følgende Blyrør: 6 Kg. $^5/_4$″ Rør, $2^1/_2$ Kg. 2″ Rør og $^1/_2$ Kg. 1″ Rør, hvilke tilsammen i Told koster ca. 37 Øre. Vi tør nu gaa ud fra, at uden vor Eksistens vil det ovennævnte Kvantum Blyrør koste 25 Øre mere fra Udlandet, og vi fordyrer ikke Anlægget med mere end højst 12 Øre, hvilket formentlig aldeles ingen Rolle spiller, medens vort Anlæg af en Blyrørsfabrik, som har kostet henved 50,000 Kr., forrentes deraf, foruden at 4 Mand beskjæftiges derved Aaret rundt.

For elektrisk Ledningstraad og Kabel er i Regeringsforslaget, af Hensyn til denne Artikels højst variable Værdi pr. Vægtenhed, foreslaaet 2 Positioner, nemlig for Ledninger henholdsvis indvævede med Silke eller ikke.

I sidste Tilfælde fastsættes en Told af 4 Øre pr. Kg. for alle Ledninger; denne Toldsats staar imidlertid i afgjort Misforhold til Værdien af de forskjellige Ledningssorter, som har en Værdi fra 60 Øre til Kr. 5 pr. Kg., alt efter som der til Isolationen benyttes mere eller mindre kostbare Stoffer, samt efter Forholdet mellem Vægten af disse og Kobbertraaden; denne Toldsats vil saaledes umuliggjøre al videre Fabrikation af forskjellige Sorter Ledningstraad og vil paa Grund af sin Lidenhed i Længden vanskeliggjøre Konkurrencen med Udlandet paa alle øvrige Sorter.

For at komme til et retfærdigere Resultat har vi søgt at klassificere de vigtigste Sorter Ledninger i Grupper efter Isolationens Beskaffenhed og giver paa omstaaende Side Gjennemsnitsprisen pr. Kilogram* af hver af de forskjellige Grupper, som saaledes vilde kunne benyttes til Grundlag for en retfærdigere Vægt-Tarifering end

---

* I den i Toldlovforslaget trykte Oversigt bag i Bogen staar angivet et indført Kvantum elektrisk Kabel- og Ledningstraad = 140,000 Kg. = 53,000 Kr.; dette maa bero paa en Fejltagelse, da det giver 38 Øre pr. Kg., hvilket er en altfor ringe Enhedspris.

den i det foreliggende Lovforslag fastsatte. Vi tilføjer, at denne Klassificering ikke vil volde Toldvæsenet nogensomhelst Vanskelighed ved Bedømmelsen og bemærker, at de af os foreslaaede Toldsatser af ca. 10 % af Varens Værdi kun betyder en effektiv Beskyttelse af ca. 5 %, idet flere af de til Fabrikationen benyttede Stoffer er toldpligtige, saaledes Silke, Bomuld i Traad og Baand, Papir, Jute etc.

Foreslaaet Positionsbet.	Gjennemsnitsværdi pr. Kilogram	Nugæld. Told	Regeringens Forslag	Vort Forslag
		Øre pr. Kilogram.		
Kobber- og Broncetraad i Forbindelse med Silke....	Kr. 10,00	12,48	30	100
Kobber- og Broncetraad i Forbindelse med Bomuld, Harpikser og Lak	Kr. 2,10	12,48	4	20
Kobber- og Broncetraad i Forbindelse med Gummi og Guttaperka	Kr. 3,00	12,48	4	30
Kobber- og Broncetraad i Forbindelse med Isolationsmateriale af Gummi eller Vegetab. samt Bly ell. Jern	Kr. 0,80	10 %	4	10

Skulde man alligevel være imod en saadan Underdeling af de Ledningstraad og Kabler vedrørende Positioner, foreslaar vi subsidiært, at der blandt Metalvarepositionerne indsættes en alle Metaller omfattende særlig Position: »Elektrisk Ledningstraad og Kabler . . . af Værdien 10 Procent« eller, om det skulde anses for formaalstjenligere, to saadanne Positioner, en under »Jern og Staal« og en under »Andre Metaller«.

Kjøbenhavn Ø, Ryesgade 105.

Aktieselskabet Nordiske Kabel- og Traadfabriker.

J. Glückstadt,
p. t. Formand.

H. P. Prior,
Adm. Direktør.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Læstefabrikation.

(Lovforslagets Pos. 241.)

Fra Hellerup Læstefabrik har Udvalget modtaget følgende;

Læstefabrikationen hører til den mere ubemærkede Industri, idet den ved sin Natur og Anvendelse ikke kommer i Føling med det store Publikum, som i mange Tilfælde ikke aner dens Tilværelse; men denne Industri har dog i mange Aar beskjæftiget en Del Mennesker og hævdet sin Stilling i Konkurrencen overfor Udlandet, saalænge Fabrikatet, som tilvirkedes, benyttedes til Haandskomageribrug (d. v. s. Læster uden Jernbund) og saalænge Raamaterialet, Hvidbøgen, kunde faas her i Landet; nu derimod, da Fabrikationen fremstilles beslaaet med Staalplader, og Raamaterialet, da Landet ikke afgiver tilstrækkeligt Hvidbøg, delvis maa indføres fra Tyskland, er Stillingen saadan, at dansk Industri i denne Branche ikke med Udsigt til Fremgang kan konkurrere med Tyskland, med mindre en passende Beskyttelse opretholdes.

Til bedre Forstaaelse skal jeg oplyse om, at som Følge af Haandskomageriets Hendøen og Publikums Overgang til mere og mere at benytte mekanisk fremstillet Fodtøj, er det jo naturligt, at Forbruget af Trælæster, som benyttes ved Haandskomageriet, efterhaanden ophører, og Forbruget af Læster med Staalbund tiltager, da disse sidstnævnte alene benyttes til Fremstillingen af Fodtøj ad mekanisk Vej.

Den hidtil gjældende Told af Læster 3 Sk. — 6,25 Øre pr. ℔, der ved Regeringsforslaget yderligere nedsættes til 5 Øre, har i de senere Aar, da Forbruget særligt er gaaet over til Læster med Staalplader, og da Tolden af disse jo desværre er den samme som Tolden paa Læster uden Staalplade, foranlediget, at de danske Fabrikker har maattet gaaet af Vejen for de tyske Fabrikker og overladt disse hele Storforbruget her i Landet, dels paa Grund af den i Forhold til Tyskland langt højere Arbejdsløn, og dels fordi Raamaterialierne som Staalplader, Skruer, Laase og delvis Hvidbøgen maa indføres fra Udlandet.

Hvis Regeringsforslaget bliver til Lov, stiller Forslaget sig saaledes, at den gjennemsnitlige Told andrager for:

1 Par Hvidbøg Herrelæster uden Beslag, som koster 90 Øre pr. Par i Udsalg og vejer $2^1/_4$ ℔: Told à 5 Øre Pundet = $11^1/_4$ Øre (tidligere à 6,25 Øre = 14 Øre),

1 Par Hvidbøg Herrelæster med Beslag, som koster Kr. 2,80 pr. Par i Udsalg og vejer 3 ℔: Told à 5 Øre Pundet = 15 Øre (tidligere à 6,25 Øre = $18^3/_4$ Øre),

og det er indlysende, hvilket Misforhold der her kommer til at raade imellem Tolden og Varens Værdi.

At denne i sig selv haardt betrængte Industri efter Regeringsforslaget yderligere ved Nedsættelsen vil gaa over til tyske Fabrikanter er jo selvindlysende, hvorfor jeg paa denne Industris Vegne henstiller, at;

1) Tolden paa almindelige Skomagerlæster (Læster uden Beslag og Staalbund) ikke nedsættes,
2) Tolden paa Hvidbøgslæster med Beslag og Staalbund ansættes efter Pos. 240 til 30 Øre pr. Kilogram.

Hellerup Læstefabrik.

Rudolph Nielsen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Voksdug.

Lovforslagets Pos. 98, 99 og 101.

Med Hensyn til Voksdugsfabrikationen stiller Forholdene sig saaledes:

1) 1 □ Alen Voksdug paa Jutelærred til en Pris af 55 Øre Netto vejer $1^1/_2$ ℔ og beregnes efter Forslaget med 5 Øre pr. ℔ . . . . . = $7^1/_2$ Øre.

Herfra gaar Tolden paa de anvendte Materialier, nemlig:

$^1/_2$ ℔ Jutelærred ca. 4 Øre . . . . . = 2 Øre.
1 ℔ olierevne Farver . . . . . = 10 —

Tilsammen . . . 12 Øre,

altsaa en effektiv Beskyttelse ÷ $4^1/_2$ Øre eller ÷ 8 %.

2) Voksdug paa ubleget Bomuldstøj:

12 Alen $^6/_4$ Sengevoksdug Netto . . . . . Kr. 10.50.
Vægt 7,20 ℔, foreslaaet Told ca. $17^1/_2$ Øre . . . . . = Kr. 1.26.

Herfra gaar Tolden paa de anvendte Materialier, nemlig:

2,20 ℔ ubleget Bomuldstøj ca. $17^1/_2$ . . . . . = $38^1/_2$ Øre,
5 ℔ Fernis og oljerevne Farver ca. 10 . . . . . = 50 —

Kr. $88^1/_2$ Øre,
altsaa effektiv Beskyttelse . . . . . = + $37^1/_2$ Øre,
eller . . . = + $3^1/_2$ %.

3) Klar Vokstaft:

12 Alen $^7/_4$ ca. Netto Pris . . . . . Kr. 11.00 Øre
vejer 6,20 ℔, foreslaaet $22^1/_2$ Øre pr. ℔ . . . . . = Kr. $1.39^1/_2$ —

Derfra gaar Tolden paa Materialierne, nemlig:

1,50 ℔ bleget Bomuldstøj à $22^1/_2$ . . . . . = $33^3/_4$ —
4,70 ℔ Fernis og Lak à 10 . . . . . 47 —

Kr. $0,80^3/_4$ Øre,
altsaa effektiv Beskyttelse . . . . . = + 59 Øre eller + $5^1/_2$ %.

Naar hertil kommer Tolden paa den Del af de anvendte Materialier, som gaar til Spilde under Fabrikationen, hvorved den effektive Beskyttelse yderligere forringes, vil man ikke kunne forundres over, at Fabrikationen af Voksdug i det hele er sygnet hen, og at man har taget i Betænkning ved Anskaffelse af kostbare Maskiner, Trykforme etc. at binde større Kapital for at imødegaa den udenlandske Konkurrence, som raader over et langt større Marked end vi.

Vi fortsætter imidlertid Fabrikationen for de Varers Vedkommende, hvor vort Haandarbejde kan konkurrere, og kunde derfor ønske, at Voksdug i den nye Toldlov tariferedes uden Hensyn til Nedsættelsen i Tekstil-Industriens Frembringelser.

I Henhold til det her fremførte maa man derfor henstille:

1) at Toldsatsen for Løbe-Nr. 98 sættes til mindst 20 Øre pr. Kg. og
2) at Sætningen »— andre Slags, som Stoffet« efter Løbe-Nr. 100 udgaar, saaledes at Voksdug, som ikke er fabrikeret af Jute eller Silke, vil falde ind under Løbe-Nr. 101 — 1 Kg. 80 Øre.

Danchells Fabrikker.

W. Danchell.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Skotøjsfabrikanter.

(Lovforslagets Pos. 196).

Fra Foreningen for Kjøbenhavns Skotøjsfabrikanter har Udvalget modtaget følgende:

Naar der fra vor Industris Side maa rettes Anker mod det foreliggende Toldforslag, formuleres disse naturligst ved at tage Forslagets Bemærkninger Side 155 angaaende Fodtøj til Udgangspunkt. Disse Bemærkninger er følgende:

»Som i nærværende Forslag bemærket under »Fodtøj« er denne Vareartikel indordnet under de Varegrupper, hvor den efter Stoffets Beskaffenhed henhører, hvorfor kun Fodtøj af Læder eller dog med Karakter af Læderarbejde vil falde ind under Løbe-Nr. 196. Toldsatsen for Løbe-Nr. 196 er, endskøndt Tolden for Raastoffet delvis er noget forhøjet, under Hensyn til, at Fodtøj er en Vare, der maa betegnes som en Nødvendighedsartikel, ikke foreslaaet forhøjet, men afrundet nedefter til 1 Kr. 30 Øre pr. Kg.«

Her maa vi da først gjøre opmærksom paa, at Udtrykket »Fodtøj med Karakter af Læderarbejde« synes os at være et daarligere valgt Udtryk end den nugjældende Toldlovs »Fodtøj i Forbindelse med Læder«. Det er jo ganske indlysende, at det første Udtryk levner større Plads for Misforstaaelser og Fortolkninger end det sidste, og saafremt det med denne Udtryksforandring har været Meningen, at f. Eks. Fodtøj med Overdele af Sejldug eller anden Bomuldsvare og med Saaler og Hæle af Læder skulde undtages fra Pos. 196 og falde til Fortoldning med en Sats af 22 Øre pr. Kg., maa man paa det indstændigste anmode om, at Udtrykket forandres, saaledes at en saadan Fortolkning er ganske udelukket. Denne Slags Fodtøj repræsenterer nemlig antagelig omtrent en Fjerdedel af den samlede danske mekaniske Skotøjsindustris Produktion, og en Fortoldning heraf efter Overdelens Beskaffenhed med f. Eks. 22 Øre pr. Kg. vilde betyde en Nedgang i Tolden af 83 % og derved bevirke en meget betydelig Indførselspræmie for saadant Fodtøj: thi man maa erindre, at saavel Sejldugen som navnlig Underlæderet ved Udskæring til Fodtøj giver en betydelig Mængde værdiløst Affald, for Underlæderets Vedkommende ca. 30 %.

Man skjønner ikke rettere, navnlig under Hensyn til den finansielle Opgjørelse af Lovforslaget, hvorefter den samlede Nedgang i Fodtøjstolden er opgjort til ikkun 7,966 Kr., at det ikke kan have været Hensigten med det foreliggende Forslag at fastsætte saadanne Indførselspræmier og med et Slag at standse en Fjerdedel af den

danske Skotøjsindustri; men det forekommer os, som sagt, at der i saa Fald ikke er nogen som helst Grund til at fravige den nuværende Toldlovs Tekst, og man maa derfor andrage om, at denne bliver bibeholdt. Det kan ikke betragtes som nogen Vinding, at et klart og utvetydigt Udtryk i den nuværende Toldlov ombyttes med et mindre klart, der aabner Spillerum for individuelle Skjøn ikke blot af den enkelte Toldfunktionær eller Klarerer, men ogsaa af den øverste Administrations vekslende Personligheder.

Vi gaar nu over til det egentlige Læderfodtøj, og vi maa da straks bemærke, at vi i Modsætning til andre Industrier har faaet Forhøjelse i vor Raavaretold, thi selv om denne Forhøjelse ikke er synderlig stor, vil den dog i Forbindelse med Nedsættelsen af Tolden paa det færdige Fodtøj for hver enkelt af de betydeligere Virksomheder indenfor Faget medføre en Nedgang af den bestaaende effektive Beskyttelse paa nogle Tusinde Kroner om Aaret. Da den Drivkraft, vor Industri benytter, er særdeles ringe, vil Ophævelsen af Kultolden kun faa ganske forsvindende Betydning.

Vor største Skuffelse er imidlertid, at vi i det saa længselsfuldt imødesete nye Toldlovforslag ikke har fundet Forstaaelse af og Hensyntagen til den Udvikling, som Fodtøjsindustrien og Fodtøjsforbruget i det sidste Aarti har undergaaet, og som Toldlovgivningen i vore Nabolande ogsaa nøje har taget i Betragtning.

Denne Udvikling kan i faa Ord udtrykkes ved, at Fodtøj er blevet lettere og lettere i Vægt, saaledes at det nu navnlig er Landbefolkningen og Arbejderne, der — i naturlig Sammenhæng med deres Beskjæftigelse — benytter det gammeldags, solide, men svære Fodtøj, medens den mere velstillede Del af Bybefolkningen stadig benytter lettere og lettere Fodtøj, lige til det eleganteste Luksus-Fodtøj, der ikke kan blive let nok.

Det er det lette Fodtøj, der i saa stor en Maalestok indføres fra Udlandet, — ikke fordi vore danske Fabrikkers Teknik og Ledelse staar tilbage for Udlandets, ej heller fordi vore faglærte Arbejdere mangler Dygtighed (de danske Skomagersvende faar i Reglen let Arbejde i Udlandet), men udelukkende fordi dette lette Luksusfodtøj altid har været saa godt som uden Toldbeskyttelse. Som allerede ovenfor bemærket giver nemlig Læder ved Udskæring til Fodtøj saa meget værdiløst Affald, at naar man beregner den effektive Beskyttelse ved fra det færdige Produkts Told at trække den af Raavarerne betalte Told, bliver Resultatet slet ingen Beskyttelse paa de allerfineste Ting, og paa det almindeligere lettere Fodtøj omkring 2 % af Værdien. Disse 2 % repræsenterer kun en Brøkdel af den store Forskjel paa Arbejdslønnen her og i Østrig — navnlig Bøhmen og Mähren, hvorfra saadant Fodtøj for en stor Del indføres — og hvor Arbejderne i denne Industri lever under særlig elendige Forhold, thi hele Familier er der beskjæftigede ved Hjemmearbejde med en utrolig ringe Fortjeneste.

For det svære Fodtøjs Vedkommende stiller Forholdet sig noget anderledes. Dette laves herhjemme ikke alene af Storindustrien, men ogsaa Landet over af talrige mindre Haandskomagermestre, navnlig i Landsbyerne, og om end der kan indføres, og ogsaa virkelig indføres, meget saadant Fodtøj fra Udlandet, støttes vi dog en Del i denne Konkurrencekamp ved de Fordringer, som det hjemlige Forbrug stiller til dette Fodtøjs Materiale, Former og solide Udførelse, — det er her som ved saa mange Varer: den jævne Mand hænger mest ved de nationale Ejendommeligheder og maa

desuden nødvendigvis forlange at faa noget virkelig holdbart for sine Penge, medens de mere velstillede Klassers Forbrug følger Moden og derfor har et ganske anderledes internationalt Præg.

Det, vi altsaa savner i Forslaget om Tolden paa egentligt Læderfodtøj, er Hensynstagen til,

1) om det Fodtøj, der skal fortoldes, er Nødvendigheds-Fodtøj eller Luksus-Fodtøj,
2) at Vægten af Fodtøjet saa langt fra staar i Forhold til Værdien, at tvertimod det billigste Fodtøj fremstilles af de tungeste Materialer.

Og dette har undret os saa meget mere, som vi ved Gjennemlæsning af det hele Toldlovforslag har faaet det Indtryk, at man ellers, hvor man har kunnet, med stor Dygtighed har taget væsentligt Hensyn til, at Tolden, selv om den bestemtes efter Vægt, dog kom til at staa i et nogenlunde rimeligt Forhold til Værdien, og at Tolden endvidere helt igjennem er sat højere for Luksus end for Nødvendighedsartikler.

Naar vi ovenfor har udtalt, at vore Nabolandes Toldlovgivning paa Fodtøjspositionerne har taget saadanne Hensyn, skal vi tillade os at anføre følgende Eksempler:

Tyskland har i sin avtonome Toldtarif;

Told for Fodtøj, der vejer mere end 1200 Gram Parret	85	Pf. pr. Kg.
— - — , der vejer mellem 600 og 1200 Gram Parret	120	» - »
— - — , der vejer under 600 Gram Parret	180	» - »

Sverig har;

Told for Fodtøj af Saffian, Karduan, farvede, pressede eller lakerede Skind	6	Kr. pr. Kg.
Told for Fodtøj af andre Lædersorter	2	» - »

Norge har:

Told for Fodtøj af lakeret, chagrineret, bronceret, aluneret, ferniseret eller farvet Skind i eller uden Forbindelse med andre Slags Skind	6	Kr. pr. Kg.
Told for Fodtøj af Skind eller Læder (undtagen Fedtlæder) anderledes behandlet	2 Kr.	50 Øre pr. Kg.
Told for Søstøvler og andet Skotøj af Fedtlæder	1 »	50 » - »

Til Belysning af den danske Skotøjsindustris Betydning skal vi oplyse, at der i Dag alene i Fabrikkerne beskjæftiges ca. 2500 mandlige og kvindelige Arbejdere, hvortil kommer Haandskomageriets Arbejdere, som ved Industritællingen 1897 opgjordes til 5378.

Iøvrigt staar vi selvfølgelig med Glæde til Tjeneste med detaillerede Oplysninger.

Vi skal endvidere tillade os at fremhæve en for vor — og sandsynligvis for andre Industrier — ret mærkelig og ikke helt betydningsløs Raavaretold. Vi benytter nemlig en Del Artikler f. Eks. Celluloid-Ringe og Hægter, forskjellige Slags Spænder, Dele af Pap (Gelænkstykker, Kapper, Taakapper) o. s. v., hvilke Artikler saavel i Følge den gjældende Toldlov som i Følge det nye Lovforslag bærer den samme Told som

Galanterivarer. Saadanne Dele til en Fabrikation, der vel at mærke ikke kan sælges for sig gjennem Detailhandlere, men kun kan bruges af Haandværkeren eller Industrien, kunde formodentlig uden alt for store Tekst-Vanskeligheder holdes ude fra Positionen Galanterivarer, da det formentlig maa anses for ganske uhensigtsmæssigt, at Tolden for saadanne Varer, der er Specialartikler, som ikke kan tænkes fremstillede her i Landet, forhøjes, naar Tolden paa Raa- og Hjælpestoffer iøvrigt nedsættes.

I Forbindelse hermed kan vi ikke undlade at nævne, at Silketraad for os ikke er nogen Luksusartikel, men en absolut Nødvendighedsartikel; thi Silke er den eneste Traad, der har saa megen Elasticitet, at Overdele til Fodtøj kan sys dermed. Den foreslaaede Toldforhøjelse paa Silke vil derfor ramme os føleligt.

Man skal til Slutning henlede Opmærksomheden paa, at det er ganske urimeligt, naar Fodtøj uden Forbindelse med Læder, f. Eks. saadant, hvor saavel Overdele som Saaler er af Filt, ikke bliver delagtiggjort i Procenttillæg efter Pos. 96, Klædningsstykker. Det er en Artikel, som har en ikke ringe Betydning som Hjemmesko om Vinteren, og her er Raavaretolden saa høj, at vor hjemlige Industri nu kun med stor Vanskelighed konkurrerer med Udlandet. Selvfølgelig fremkommer der ogsaa her et betydeligt Svind ved Tildannelsen, og man staar ganske uforstaaende overfor den Tanke, der ligger til Grund for, at Syning og Tilpasning her ingen Beskyttelse skal have. Man maa derfor andrage om, at Landstingets Affattelse, saaledes som dette Ting vedtog i Samlingen 1899—1900, lægges til Grund, hvorefter der for Fodtøj, som ikke er i Forbindelse med Læder, gives et Tillæg af 50 pCt.

Vi haaber, at man i Henhold til de foranførte Betragtninger vil underkaste Forslaget om Fodtøjstolden fornyet Overvejelse, og at denne maa resultere i:

1) at man bevarer den nugjældende Toldlovs klare og utvetydige Udtryk »Fodtøj i Forbindelse med Læder« som Tekst til Forslagets Pos. 196.
2) at man kun bliver staaende ved den foreslaaede Told af 1 Kr. 30 Øre pr. Kg. for det grovere Fodtøj, medens Tolden for det finere Fodtøj sættes noget højere, hvad enten man nu kommer til det Resultat, at Grænsen for de forskjellige Klasser bør rette sig efter Materialets Beskaffenhed, som i Sverige og Norge, eller efter Vægten af Fodtøjet pr. Par, som i Tyskland, og
3) at Fodtøj udgaar i Anmærkning 1d under Pos. 96 og optages som nyt Punkt i Anmærkning 2.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Herre-Konfektions-Industrien.

(Lovforslagets Pos. 96).

Foreningen af kjøbenhavnske Fabrikanter af Herreklæder, som repræsenterer 20 af Industriens største Fabrikanter, tillader sig herved i Anledning af de Nedsættelser i Toldafgiften for færdige Herreklæder, som det af Regeringen i Rigsdagen fremlagte Forslag til en ny Toldlov tilraader, at fremføre følgende Redegjørelse for Virkningerne af dette Forslags Gjennemførelse, som efter vor Formening vil give Anledning til denne betydelige Industris Tilbagegang, eventuelt sukcessive Ophør her i Landet.

Da Toldloven i 1863 vedtoges, var denne Industri uden Betydning; først i Slutningen af Halvfjerdserne tog den Fart saavel her som i Udlandet, og herhjemme naaede den til en mere fuldkommen Udvikling i Slutningen af Firserne. Siden da er Industrien vokset betydeligt saavel i Udlandet som her, og den er sikkert herhjemme en af Landets betydeligste Industrier, som i Kjøbenhavn beskjæftiger ca. 4,000 Arbejdere og i den øvrige Del af Landet ca. 6,000, ialt ca. 10,000 Arbejdere.

Men da Industrien slet ikke nyder nogen Beskyttelse ved den nugjældende Toldtarif, som tvertimod kun beskytter Indførselen af tysk Fabrikat, ja endda indirekte sætter en Præmie for al Indførsel af tysk Konfektion, hvilket vi i nærværende Redegjørelse skal føre Bevis for, er det jo forstaaeligt, at det for os danske Fabrikanter ikke har været muligt at tilkæmpe os hele Industrien; vi har med Skam Aar for Aar været Vidne til, at flere Hundredtusind Pund »færdigsyede Herreklæder« i stadig stigende Skala indførtes her til Landet fra Tyskland, repræsenterende en Omsætning paa flere Millioner Kroner.

Naar dette er et Faktum, — og det ligeledes er et Faktum, at der samtidig klages over kronisk Arbejdsløshed her i Landet, som har givet Anledning til, at Rigsdagen forbereder en Lov til Beskyttelse af de arbejdsløse —, saa skulde man synes, at det var langt nemmere ved tilstrækkelig Toldbeskyttelse at lukke for Tilførsel fra Tyskland af de Fabrikater, som Landets egne Industrier i saa Tilfælde med Glans kunde bestride. Landets Arbejdere fik da mere Arbejde, Arbejdsløsheden aftog, og Staten slap for den nysnævnte Understøttelse. De flere Hundrede Tusind Pund Konfektion, der indføres hertil aarlig fra Tyskland, repræsenterer en Værdi af flere Mill. Kroner, hvoraf Arbejdslønnen efter statistisk Opgjørelse vilde andrage ca. 20 %. Af de ca. 640,000 ℔, der ifjor indførtes, androg sikkert de 500,000 ℔ færdige Herreklæder, og 20 % af Værdien af disse 500,000 ℔ vilde da andrage mellem 800,000 og 1 Mill. Kroner, som altsaa repræsenterer den Arbejdsløn, som gik vore Arbejderes Næser forbi.

Hvad man nu kan mene om Beskyttelse og om Frihandel, saa maa man dog forudsætte, at Forkæmperne for begge Principper vil være enige om, at en Toldbeskatningsform, som giver den udenlandske Konkurrence Fordele paa den danske Industris Bekostning, er uforsvarlig og meningsløs. Ikke desto mindre har den nu gjældende Toldtarif i de 43 Aar, den har eksisteret, forurettet den danske Industri af Herreklæder paa denne Maade, og dette Forhold søger den nu foreslaaede Toldlov at forværre ved yderligere at nedsætte Beskyttelsen.

Toldloven af 1863 begik nemlig den Fejl at mene, at 50 %, respektive 100 %, paa Grundstoffets Toldsats maatte være Beskyttelse nok for den Industri, der omformede disse Grundstoffer til Klæder. Man havde tilsyneladende overset, at det Grundstof, den danske Fabrikant indførte, tabte ca. 25 % i Vægt ved at blive skaaret op til Klæder. Naar der altsaa til en Klædning indførtes 4 ℔ Materialer, svandt disse under Tilskæringen ind til 3 ℔, og den tyske Konkurrent, som indførte færdige Klæder, indførte altsaa ikke 4 ℔ Grundstof til Grundstoffets Told + respektive 50 og 100 %, — men kun 3 ℔; dette Svind glemte man i 1863 at tage Hensyn til, da man fastsatte Tolden for »færdig Konfektion«. Men ikke nok hermed, nej, man tog heller ikke Hensyn til, at Arbejdslønnen hos os er højere end i Tyskland. Og denne Forglemmelse bevirkede, at den fornævnte ringe Beskyttelse, som reduceres 25 % ved »Svindet«, helt forsvandt ved Differensen imellem Arbejdslønnen her og i Tyskland og omformedes til en indirekte Indførselspræmie for Tyskerne af ca. 1 Kr. pr. Klædning.

Disse Kjendsgjerninger skal vi herved illustrere ved nogle Eksempler, som vi nøjagtig har beregnet:

Oversigt over Toldbeskyttelse for en Klædning.

	Vægt i ℔	Ifølge nugjældende Tarif				Ifølge Regeringsforslaget			
		Position	Told pr. ℔	Kr.	Øre	Løbe-Nr.	Told pr. ℔	Kr.	Øre
Den færdige Klædning.....	3,35	160	66,7 +50%	3	35	136	55+ 50%	2	76
Materialierne dertil:									
Yderstof.....	2,72	160	66,7	1	81,42	136	55	1	49,60
Uldlasting.....	0,32	160	66,7	0	21,34	135	48	0	15,36
Bom. Lasting og Shirting.....	0,35½	149	41,7	0	14,80	129	32,5	0	11,54
Trykket Ærme- og Vestefor...	0,40	147	66,7	0	26,68	127	50	0	20
Ubleget Stout.....	0,15	150	25	0	03,75	130	17,5	0	02,63
Stivlærred og Kløtzel.....	0,28	143	12,5	0	03,50	122	7	0	01,96
Egbaand.....	0,02	145	33,3	0	00,67	129	32,5	0	00,65
Spænder og Hægter.....	0,03	174	6,3	0	00,19	—	6,3	0	00,19
Stennødsknapper.....	0,03½	28	33,3	0	01,17	—	40	0	01,40
Metalknapper.....	0,02	178	16,7	0.	00,33	—	16,7	0	00,33
Ialt...	4,33			2	53,85			2	03,66
Toldbeskyttelsen for den danske Industri andrager altsaa ca....				0	81	og ca.....		0	72

Svindet ved Tilskæringen af denne Klædning andrager altsaa 0,98 ℔, og gjennemsnitlig for svære og lette Stoffer vil det andrage ca. 25 %.

Oversigt over Toldbeskyttelse for en Paletot.

	Vægt i ℔	Ifølge nugjældende Tarif				Ifølge Regeringsforslaget			
		Position	Told pr. ℔	Kr.	Øre	Løbe-Nr.	Told pr. ℔	Kr.	Øre
Den færdige Paletot.....	2,12	160	66,7 +50%	2	12		55+ 50%	1	75
Materialierne dertil:									
Yderstof.....	1,66	160	66,7	1	10,72	136	55	0	91,30
Uldlasting.....	0,42	160	66,7	0	28,02	135	48	0	20,16
Shirting og Eisengarn.....	0,33	149	41,7	0	13,76	129	32,5	0	10,73
Stivlærred.....	0,30½	143	12,5	0	03,81	122	7	0	02,13
Poss. Knapper.....	0,02	159	100	0	02	—	75	0	01,50
Egbaand.....	0,01	145	33,3	0	00,33	129	32,5	0	00,32
Ialt...	2,74½			1	58,64			1	26,14
Toldbeskyttelsen for den danske Industri andrager altsaa ca. ...				0	53	og ca. ...		0	49

Svindet ved Tilskæringen af denne Paletot andrager ca. 0,62 ℔, og gjennemsnitlig for svære og lette Stoffer vil det andrage ca. 25 %.

De til Beregningerne benyttede Klædningsstykker og Materialier tilbyder vi at fremsende til Eftersyn, ligesom vi er til Disposition med enhver Oplysning, som maatte ønskes.

Men Arbejdslønnen for ovennævnte Klædning andrager som Minimum (i Henhold til den her for Tiden gjældende Priskurant):

for Jakken ..... Kr. 3,50
- Benklæderne.... - 0,90
- Vesten..... - 0,90

Kr. 5,30

medens Arbejdslønnen for Jakker for bedre Arbejde i Tyskland er inddelt i 7 Klasser efter Stoffernes Art og Kvalitet og fra 1. Oktbr. 1906 (i Henhold til vedtagen Priskurant, hvoraf Kopi findes paa Side 87) andrager fra Mk. 1,70 til Mk. 3 (= Kr. 1,50 til Kr. 2,70). For Benklæder og Vest er Arbejdslønnen delt i 4 Klasser fra Mk. 0,40 til Mk. 0,90 efter Stoffernes Art og Kvalitet. For det nærværende Stofs Vedkommende andrager Arbejdslønnen:

for Jakken ..... Mk. 2,50
- Benklæderne.... - 0,70
- Vesten ..... - 0,70

Mk. 3,90 = Kr. 3,50

Vi har altsaa her i Landet en Merudgift til Arbejdsløn paa Habitten af **Kr. 1,80**, og den tyske Fabrikant kan altsaa sælge Habitten Kr. 1,80 billigere end vi, og naar den foroven kalkulerede tilsyneladende Beskyttelse drages fra disse Kr. 1,80, vil **han** have en Beskyttelse for Indførselen af sit Fabrikat her i Landet af ca. 1 Krone — med andre Ord: den nuværende Tarif yder ikke den danske Fabri-

kant Spor af Beskyttelse, men giver indirekte den tyske Fabrikant en Importpræmie af ca. 1 Kr. for hver Klædning, han indfører her i Landet.

Men det er ikke alene denne Grund, der giver den tyske Fabrikant af Herreklæder Fortrinet i Konkurrencen her i Landet med den danske Fabrikant. Nej, han har yderligere den Begunstigelse at bo i Verdenscentret for de Industrier, som forfærdiger alle de Materialer (Klæde, For o. s. v.), hvoraf de færdige Herreklæder fremstilles, hvilket giver Anledning til, at han opnaar billigere Offerter end den danske Fabrikant — mange Gange betydelig billigere, — og denne Begunstigelse føjet til de fornævnte Begunstigelser, som kommer ham tilgode i Form af den billige Arbejdsløn, det store Svind af Materialierne under Forfærdigelsen af Klæderne her i Landet og sluttelig den »faktiske« Beskyttelse, den nuværende Toldtarif yder Indførselen af færdige Herreklæder her, giver ham saadanne Kort paa Haanden i Konkurrencen, at den danske Fabrikant, hvis han i det hele taget vil optage Konkurrencen og bevare Industrien for de danske Arbejdere, maa sælge med en urimelig ringe Avance — et Forhold, som vi danske Fabrikanter desværre daglig har maattet underordne os i 40 Aar. Følgen af denne mægtige Konkurrence er bleven den, at vi Fabrikanter, som Aar for Aar er bleven flere om den begrænsede Omsætning, som et saa lille Land repræsenterer, for hver især at søge at bevare vor Omsætning har maattet undersælge hverandre, saaledes at Avancen for flere Varers Vedkommende til Slutning er bleven 0, ja for flere Tilfældes Vedkommende endda under 0 — et Forhold, som vor Organisation har maattet sætte en Stopper for ved at foranledige vedtaget en Minimal-Priskurant for Salget af Herreklæder af forskjellige kjendte Kvaliteter. Intet Medlem kan nu undersælge denne Priskurant uden at udsætte sig for en Minimumsbøde af 5,000 Kr. — For enkelte af disse Stoffers Vedkommende levner Minimal-Priskuranten kun Fabrikanten af Herreklæder en Avance af 2 % for større Ordres mod kontant Betaling.

Dette Moment turde være et eklatant Bevis for, hvilke Vanskeligheder vor Industri i de 40 Aar har maattet kæmpe med i Anledning af, at den absolut har været blottet for endda Skin af Beskyttelse ligeoverfor Indførselen af tysk Fabrikat af Herreklæder og derfor aldrig har kunnet optage Konkurrencen med Tyskland i Herreklæder, forfærdigede af de Stoffer, som fabrikeres i Tyskland.

Af de her fremførte Momenter vil det formentlig tydelig fremgaa, at »færdigsyede Herreklæder« aldrig har egnet sig til Fortoldning efter det nuværende Toldsystem. Hvis denne Industri overhovedet skal kunne staa Maal med Tysklands Konkurrence, maa den beskyttes med Kr. 2,50 pr. Kilo som Minimum. Denne Told vil lige dække, saaledes at det danske Fabrikat og det tyske bliver lige dyrt for Forhandleren her i Landet.

Det er, som sagt, en stor Industri herhjemme, den repræsenterer en selvstændig Fabrikation, og som saadan bør den betragtes og opføres i Toldloven. Afhængighedsforholdet til Tekstilfaget, saaledes at færdige Herreklæder fortoldes paa Basis af Materialiernes Told plus henholdsvis 50 eller 100 Procent, er i Henhold til de meddelte Oplysninger angaaende Svind og højere Arbejdsløn her absolut ulogisk og en Uretfærdighed mod den danske Industris Udøvere, da en saadan Toldbehandlingsmaade ikke tager tilstrækkeligt Hensyn til de nævnte Faktorer: Svind og højere Arbejdsløn. Ikke at tale om, at Toldbehandlingen vil lettes betydeligt ved Oprettelsen af en særlig Position.

I Tilslutning til de ovenstaaende Beregninger, sammenholdte med mange andre Beregninger, som vi i en Aarrække har udført angaaende Størrelsen af den Beskyttelse, vor Industri bør nyde for at blive ligestillet i Konkurrencen med Tyskland paa Markedet her, tillader vi os at henstille, at færdige Herreklæder sættes i en særlig Position (uafhængig af andre Positioner) til følgende Toldsatser:

1. Færdigsyede Herre- og Drenge-Klæder samt tilskaarne eller færdige Dele til saadanne af Uld, Halvuld eller Bomuldsfløjl, hvor For eller Besætning eller Dele deraf ikke bestaar af højere beskattede Stoffer end Hovedstoffet ..... pr. Kilo Kr. 2,50.
2. do. do. hvor For, Besætning eller Dele deraf er af højere beskattede Stoffer end Hovedstoffet ..... » » » 5.00.
3. do. do. hvor Hovedstoffet er ivævet Silketraade ..... » » » 6.00.
4. do. do. af Bomuld eller Lærred ..... » » » 1.50.

I Tyskland paa de under Punkt 1 anførte Klædningsstykker Told 3 Kr. 12 Øre pr. Kilogram.

Fra den danske Generalkonsul i Berlin har vi modtaget en Skrivelse af 7. December d. A. saalydende:

»I Henhold til Deres ærede Skrivelse af 3die ds. fremsendes separat under »Korsbaand 10 Eksemplarer af Minimal-Lohn-Tarif für Maass- & Lagerkonfektion. »Udtrykket »Qualitäten« refererer saavel til de forskjellige Klasser af Priser som »til Stoffernes Kvalitet, idet Arbejdets Udførelse stedse staar i Forhold til Varens »Beskaffenhed og Pris. — Saaledes staar f. Ek. Berliner-Konfektion med de »bedre Stoffer højest. Derefter kommer de øvrige Konfektionspladser i følgende »Orden: Stettin, Frankfurt a. M., Breslau, Aschaffenburg, Posen-Liegnitz og »München-Gladbach. Det sidstnævnte Sted hovedsagelig med Arbejder-Konfektion. »Naar Lønnen er saa meget lavere — indtil 50 % — i Tyskland, saa turde dette »for en væsentlig Del have sin Grund i den Omstændighed, at de herværende »Fagforeningers Magt ikke er saa stærk som de danske Foreningers. Desuden »er Arbejdernes Antal forholdsvis større her. Dertil kommer endnu, at Kvinderne »paa Grund af Arbejdernes Kaar i det store og hele i Tyskland arbejder mere »med end i Danmark. Den lavere Løn i Posen kan forklares med, at man der »benytter polske Arbejdere, som er billigere. — Hovedaarsagen er dog Varens og »Arbejdets Kvalitet.

»Der ivres stærkt her for Ophævelse af Afgiften for udenlandske Handels»rejsende (Adgangsbeviset) i Danmark. Skulde dette opnaas og Toldnedsættelse »for Konfektionsvarer vedtages, vil Eksporten i denne Branche til Danmark til»tage betydeligt.

»Generalkonsulatets Udlæg beløber sig til 2,50 Mk.

»(sign) Paul v. Mendelsohn-Bartholdy
Kongl. Dansk Generalkonsul«.

Generalkonsulens Udtalelser bekræfter altsaa Rigtigheden af vor Paastand om, at Indførselen hertil af tyske Konfektionsvarer efter eventuel Vedtagelse af Regeringsforslaget vil tiltage betydeligt, — hvilket som anført formentlig vil foraarsage den danske Industris Ødelæggelse og at ca. 10,000 faglærte Arbejdere eventuelt bliver erhvervsløse. Vilde dette kunne forsvares lige overfor en saa mægtig Arbejdsstyrke, som i de forholdsvis faa Aar har forstaaet paa sit Fagomraade at perfektionere sig saa godt som sket er, og som for Tiden har under Overvejelse yderligere at perfektionere sine Medlemmer ved Oprettelsen af Fagskoler?

Ved vor sidste Forhandling om en ny Priskurant med vore Arbejdere i April 1905, efterat Arbejderne havde opsagt den da gjældende Priskurant, som de fordrede forhøjet, tog vi, — efterat have kommet deres Ønske imøde for at undgaa Konflikt, — den Reservation med Hensyn til Aaremaalet for den nye Priskurants Uopsigelighed, at Opsigelsen (som ellers først kunde ske til 1910) dog skulde kunne finde Sted til enhver Tid med 3 Maaneders Varsel fra Fabrikanternes Side, hvis Rigsdagen vedtog en ny Toldlov, som nedsatte de gjældende Toldsatser paa færdige Herreklæder. Nu ligger dette Tilfælde maaske for, og vi nødsages til, — hvis Forslaget, saa utænkeligt det end er, skulde blive til Lov, — at opsige den nugjældende Priskurant og stille Arbejderne betydelig daarligere Arbejdsvilkaar end hidtil. Saafremt Arbejderne ikke vil modtage disse, hvad der er sandsynligt, vil der opstaa en meget uheldssvanger Konflikt, hvis Resultat særlig vil ramme Arbejderne, da vor Fabrikation jo ikke betinger Maskinkraft, og vi som en Følge heraf har lettere ved at flytte vor Virksomhed til Tyskland eller andet formaalstjenligt Sted og der fabrikere færdige Herreklæder til en betydelig lavere Arbejdsløn og atter importere disse her til Landet.

For at undgaa disse Kalamiteter for Landet og dets faglærte Arbejdere, henstiller vi til det ærede Toldudvalg at tage videst muligt Hensyn til vore her præciserede, absolut berettigede Krav med Hensyn til den Beskyttelse, der er nødvendig, hvis vor Industri skal vedblive at bestaa og kunne optage Konkurrencen med den tyske Import.

Kjøbenhavn, i December 1906.

I »Foreningen af kjøbenhavnske Fabrikanter af Herreklæder«:

Brødr. Andersen. L. V. Andersens Eftf. Joh. Bigler & Søn.
F. E. Binzer. I. R. Bock. Peter Buch. J. Dahlenborg.
Dansk Beklædnings-Kompagni, A/S. Conrad Haunstrup.
Carl Holten. Carl Jensen & Freund, A/S. H. Jensen.
Vilh. F. Jensen. P. C. Nielsen. Aug. Neubert.
Fr. Petersen. Herman Simonsen. Jul. Tafdrup.
L. Thorndahl. F. Zachariae.

Sammenlignings-Tabel over dansk og tysk Arbejdsløn for Herre-Konfektion.

(Uddrag af de gjældende Løn-Tariffer).

	I Danmark:									
	I		II		III		IV		V	
	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Enradet Jakke	3	50	3	00	2	25	1	80	-	-
— Jaket	5	00	-	-	-	-	-	-	-	-
Toradet engelsk Frakke	9	50	9	00	-	-	-	-	-	-
Kjole	10	50	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinter-Overfrakke	5	25	4	50	4	00	3	75	3	00
Sommer- do.	4	00	2	75	-	-	-	-	-	-
Benklæder	0	90	0	80	0	70	-	-	-	-
Vest	0	90	0	80	0	70	-	-	-	-

Gjældende fra

1ste Febr. 1905 til 1ste Febr. 1910,

men kan dog opsiges af Fabrikanterne med 3 Maaneders Varsel til enhver Tid, hvis Rigsdagen vedtager en Toldlov, som yder Fabrikanterne mindre Beskyttelse end den nu gjældende.

	I Tyskland:															
	Berlin og Stettin:														Posen og Sydtyskland:	
	I		II		III		IV		V		VI		VII		I	II
	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Enradet Jakke	2	70	2	45	2	25	2	00	1	80	1	65	1	50	1	10	1	00
— Jaket	3	60	3	35	3	10	2	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toradet engelsk Frakke	4	25	4	00	3	80	3	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kjole	5	80	5	40	4	90	4	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vinter-Overfrakke	3	80	3	60	3	35	3	10	2	90	2	70	2	45	-	-	-	-
Sommer- do.	3	60	3	35	3	10	2	90	2	70	2	45	2	25	-	-	-	-
Benklæder	fra 80 Øre til 35 Øre								...	...	...	...	...	...	0	30	0	30
Vest	- 80 „ - 35 „								...	...	...	...	...	...	0	30	0	30

Gjældende fra

1ste Oktober 1906 til 1ste Oktober 1909.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Dame-Konfektions-Industrien.

(Til Regeringsforslagets Pos. 96.)

Vi undertegnede Indehavere af Engros-Forretninger i Damekonfektion (færdigsyet Dameovertøj) skal i Anledning af det Rigsdagen forelagte Regeringsforslag om Toldafgifter m. m. tillade os for det ærede Udvalg at fremsætte følgende Bemærkninger:

Damekonfektion eksisterede ikke som Industri af nogen Betydning, da Toldloven af 1863 indførtes. Den er opstaaet senere og har under den almindelige Forbrugsstigning og det voksende Krav hos den store arbejdende og næringsdrivende Befolkning paa let og hurtig Adgang til Fornødenhedernes Tilfredsstillelse udviklet sig jævnt og støt til en Industri af virkelig Betydning og til et Arbejdsfag, der bl. a. giver Tusinder af Kvinder Beskjæftigelse ved et for Kvindehænder særlig egnet Arbejde. Naar Resultatet af den foretagne Industritælling foreligger, vil Statistikken give nøjagtigere Oplysning om Fagets Arbejdsmark, men det kan dog allerede nu med Bestemthed siges, at der heri Landet alene ved Tilvirkning af Dameovertøj er beskjæftiget 10 à 12000 Syersker.

Med dette for Øje og under Hensyn til hele Tankegangen i den Del af det foreliggende Toldlovforslag, der angaar de forskjellige Industriers Beskyttelse, mener vi os berettigede, ja forpligtede til at henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, at den Beskyttelse, man mener at give Damekonfektion ved at lade denne Artikel fortolde efter Toldsatsen for det i det færdige Klædningsstykke anvendte Stof med Tillæg af 50 %, henholdsvis 100 %, i Virkeligheden paa det nærmeste er ensbetydende med ingen Beskyttelse, ja, under de nu herskende Moder i mange Tilfælde endog med Beskyttelse for det udenlandske Arbejde. Man kan nu — forekommer det os — mene, hvad man vil, om Beskyttelse i Almindelighed og som Princip, det vil dog alle kunne være enige om: at skal Beskyttelsen opretholdes for en Række Industrier — saaledes som den jo efter det nye Toldlovforslag skal — da har først og fremmest den kvindelige Arbejderhær Krav paa at blive beskyttet. Endvidere kan der vel heller ikke findes en eneste, Frihandelsmand eller Beskyttelsesmand, der vil forsvare en Bestemmelse, hvorved man ad Toldbeskatningens Vej giver en positiv Fordel til den udenlandske Konkurrent paa den danske Industridrivendes Bekostning.

Det er imidlertid det, man gjør, naar man for Damekonfektion opretholder en Fortoldningspraksis, der vel kan være anvendelig og retfærdig, hvor der er Tale om

en vis Ensartethed og Simpelhed, baade med Hensyn til Tilskjæring og Udstyrelse, men som for det heromhandlede Fag er ganske forældet og i Virkeligheden, med de nuværende Tillægs-Procentsatser, ganske umulig. Vi skal tillade os nærmere at paavise dette.

Den gamle Toldlovs Ophavsmænd gik for 43 Aar siden — og den Gang med nogen Ret — ud fra, at et Tillæg af 50 % til Stof-Toldsatsen, naar Klædningsstykket var uden højere toldbeskattet Besætning, og 100 %, naar saadan højere beskattet Besætning fandtes, maatte give en passende Beskyttelse for en Industri som Forfærdigelse af Damekonfektion. Senere er Tilskjærerkunsten samtidig med Damemoderne undergaaet en saadan Udvikling, Kombinationerne af Hovedstof og Besætning bleven saa mangfoldige, at Stofspildet ved Fabrikationen nu er bleven langt større, medens samtidig en Rigdom af forskjellig Silkebesætning (Tyllsblonder, Chiffon o. l. ofte tilsat andet og tungere Pynt af Metal og Perler) anvendes i stedse stigende Omfang. Af den Slags Besætning, der efter den nugjældende Toldlov i de allerfleste Tilfælde, indført for sig, toldbeskattes med 2 Rdlr. pr. Pund og efter Forslaget til en ny Tarif fremtidig i alle Tilfælde skal beskattes med 10 Kr. pr. Kilo, indføres nu, anbragt paa et Overstykke af Uldstof, stedse for 133 Øre pr. Pund, og anbragt paa et Stykke af Bomuldsstof endog for 85 Øre pr. Pund. Herved fremkommer det urimelige Forhold, at det samlede Raastof til en Kaabe eller et Overstykke af de Typer, som de nuværende Moder kræver, koster mere i Indførselstold end det færdige Stykke — undertiden endog det dobbelte eller mere. Af en Række Eksempler, som vi har ladet udarbejde og som tilligemed Materialet i de færdige Stykker og det fraklippede Spild, staar til det ærede Udvalgs Disposition, fremgaar bl. a. følgende: Til en Klædes Jaket med Halvsilkefor, men uden Besætning, er der brugt:

1,07	Pund	Uldstof	Spild	0,27	Pund
0,59	»	Halvsilke	»	0,15	»
0,26	»	Lærred, Knapper etc. .	»	0,08	»
1,92	Pund	Materiale	Spild	0,50	Pund.

Dette Raamateriale, altsaa Spildet indbefattet, har, nøjagtig udregnet, kostet Fabrikanten i Indførselstold Kr. 2,41, og efter det nye Toldlovforslags Satser vil det (paa Grund af Silketoldens Forhøjelse) komme til at koste Kr. 2,51. Den færdige Jaket vejer imidlertid kun 1,40 Pund og kan saaledes indføres efter gammel Toldsats (2 Mark plus 100 %) for Kr. 1,87 og efter den foreslaaede nye (60 Øre plus 100 %) for Kr. 1,68! Altsaa en Beskyttelse for den udenlandske Fabrikant af henholdsvis 54 og 83 Øre. Med andre Ord: dette skrigende Misforhold er ved Udarbejdelsen af det nye Forslag saa langt fra taget op til Undersøgelse og Rettelse, at man tvertimod ved Hovedraastof-Positionens Nedsættelse har tildelt den fremmede Fabrikant en ny Fordel.

Dette er et Gjennemsnits-Eksempel. Det vilde føre for vidt her at specificere en hel Række, og vi skal blot nævne, at for rigere besatte og udstyrede Ting, altsaa saadanne Klædningsstykker, som kjøbes af det bedrestillede Publikum, er Forholdet naturligvis endnu mere graverende. En finere Jaket med Helsilke-For og en Del

Besætning kan indføres efter gammel Sats for Kr. 2,26 og efter ny for Kr. 2,04, medens en nøjagtig Udregning giver til Resultat, at der for det benyttede Raamateriale i Told er erlagt Kr. 3,44 og efter det nye Forslag skal erlægges Kr. 4,15. Altsaa: jo flottere Klædningsstykke, jo mindre Beskatning; af den danske Handlendes Fortjeneste toldes der her til den fremmede Industridrivende for et enkelt Stykke Kr. 2,11! Allerværst bliver iøvrigt Misforholdet, hvor der er anbragt rigelig Silkebesætning paa Bomulds Understof. Moden har i de senere Aar begunstiget saadanne Luksus-Stykker som Fichus og Halskraver, der væsentligst kjøbes af det bedrestillede Publikum. Disse Stykker, der er oversyede med en Mængde kruset og paa anden kunstfærdig Maade arrangeret Silkebesætning og fremtræder som flotte Silke-Stykker, bliver, selv naar Besætningen er anbragt paa et saa godt som usynligt Understof af Bomuld, fortoldet for 20 Skilling plus 100 %, hvorefter i et bestemt Tilfælde 12 Stykker, der tilsammen vejede $1^1/_2$ Pund, indførtes for Kr. 1,25, medens Indførsel af det tilgaaede Materiale i Alenvis vilde have kostet Kr. 3,83 i Told, og efter det nye Forslag endog Kr. 4,67, samtidig med at Tolden paa de færdige 12 Stykker efter dette Forslag gaar ned til 98 Øre!

Dette Eksempel er betegnende, men ingenlunde saaledes at der ikke kan forekomme adskillige endnu meget værre. Her er Tale om lette Sager, men Moden begunstiger ogsaa lange og forholdsvis tunge Overstykker, der er fuldstændig overdækkede med Silkekniplinger eller Silkebroderi, medens det saakaldte Hovedstof kan være af Bomuld. I et saadant Tilfælde vilde et elegant, færdigt Stykke efter det nu anvendte System meget vel kunne indføres for 2 à 3 Kr., medens en selvstændig Fortoldning af Silkebesætninger og Silkefor vilde give et Beløb af 10 à 12 Kr. Hvad Silkebesætning og Silketillæg til Overstykker betyder, fremgaar af den Kjendsgjerning, at et enkelt af de underskrevne Firmaer i 1905 og de tre første Kvartaler af 1906 gjennem Kreditoplaget har indført Silkevarer til et Toldbeløb af over 36,000 Kr., som alt er anvendt til For og Besætning, og som efter Regeringsforslaget vilde andrage ca. 42,000 Kr., medens det, anbragt paa Dameoverstykker, efter samme Forslag vilde kunne indføres for ca. 15,000 Kr.

Af det her udviklede fremgaar det formentlig med nogenlunde Klarhed, at vore Artikler ikke egner sig for et Fortoldningssystem som det hidtil anvendte. Damekonfektion er en selvstændig Fabrikation, der fuldt saa vel som alle andre heltfærdige Fabrikater har Krav paa at bedømmes og toldbehandles som saadan. Urimeligheden af at fortolde f. Eks. Alenvarer efter Tolden paa Garn osv., vil vistnok være enhver indlysende, men at lægge Tolden for Tekstilartikler til Grund for Toldbehandlingen af færdigsyede Dame-Overstykker, er i Virkeligheden ikke mindre urimeligt og fører, som paavist. til ligesaa forvirrende og uretfærdige Resultater. En særlig Position for Damekonfektion — saaledes som man ogsaa har det i andre Lande — vilde efter vor Mening være det eneste rigtige og baade gjøre Toldbehandlingen lettere og Beskatningen mere rationel og retfærdig. Vi tillader os da for det ærede Udvalg at fremlægge følgende Forslag til en særlig Position for færdigsyet Dameovertøj, idet vi bemærker, at de forskjellige foreslaaede Satser er Resultatet af nøje Overvejelser og omhyggelige Undersøgelser, hvorved vi alene har haft det Maal for Øje at fjærne de ovenfor skildrede Urimeligheder samt at sikre vort Fag en lille Beskyttelse — en

Beskyttelse, der i hvert Fald er meget ringere end den, samme Industri nyder i andre beskyttede Lande. Som Eksempel nævner vi, at Norge for Nr. 1 i nedenstaaende Forslag har Satserne Kr. 2,75 (sværere Grundstof) og Kr. 3,25 (lettere Grundstof) pr. Kilo, og for Nr. 2 henholdsvis Kr. 5,25 og Kr. 5,75. De svenske Satser nærmer sig mere til de her foreslaaede:

1. Færdigsyede (eller tilklippede) Kaaber og Overstykker af Uld, Bomuld og Bomuldsfløjl, hvorpaa der ikke findes Besætning, For eller lignende af højere beskattede Varer pr. Kilo — Kr. 2,00.
2. Færdigsyede Kaaber og Overstykker af Uld, Bomuld og Bomuldsfløjl med Besætning, For eller lignende af højere beskattede Varer pr. Kilo — Kr. 4,00.
3. do. do. af $^1/_2$ eller $^1/_1$ Silke uden Hensyn til Besætning pr. Kilo — Kr. 15,00.
4. do. do. af andre Stoffer med ivævet Silke, uden Hensyn til For eller Besætning pr. Kilo — Kr. 6,00.
5. do. do. (eller tilklippede) af farvet eller ufarvet Lærred, uden Hensyn til For eller Besætning pr. Kilo — Kr. 1,50.

Th. Dalgaard. William Jeppesen. A/S J. Moresco.

Gammeltoft Skougaard. P. Trolle.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Plader til Aftryk af Land- og Søkort, Billeder etc.

(Lovforslagets Pos. 146).

Udvalget har modtaget følgende:

I Anledning af det foreliggende Toldlovforslag skal man tillade sig at fremsende følgende Bemærkninger:

Allerede under Landstingets Behandling af Toldloven i 1899 henledtes Opmærksomheden paa den Urimelighed, at ætsede eller graverede Metalplader af Zink, Staal, Messing eller Kobber, monterede paa Træ eller uden Montering, til Trykning af Billeder, Land- og Søkort, Relieftrykning etc. fortoldedes under Positionen Skriftstøberiarbejder. (Se Bemærkningen til Løbe-Nr. 146 i Regeringens Toldlovforslag). Landstinget tog Hensyn til Henstillingen og udskilte disse væsentlig nyere Fremstillingsformer for Billedtrykning under Position Løbe-Nr. 156 og satte dem til den yderligt moderate Told af 20 Øre pr. Pd. Folketingets Toldlov af 1900 slog atter Billedpladerne sammen med Skriftstøberarbejde, men udelod, vistnok af Misforstaaelse, Ordene »Forsiringer eller Former af Metal i eller uden Forbindelse med Træ« af Positionen.

Vi maa paany stærkt henlede Opmærksomheden paa disse ætsede og graverede Plader til Billedtrykning, der paa ingen Maade kan eller bør behandles som Skriftstøberarbejde; til dette hører de saakaldte Forsiringer eller Former af Metal samt galvanoplastiske Billed- og Skriftforme, understøbte med Skriftmetal med eller uden Forbindelse med Træ, samt Stereotypiplader og Plader med Nodestik, der alle er meget vægtige og mere masse- og maskinmæssigt fremstillede Varer, medens de ætsede og graverede Billedplader lige modsat er overordentlig lidt vægtige, hvadenten de er monterede paa Træ eller uden saadant Underlag. Disse er endvidere Ting, der er fremstillede efter Tegning eller Fotografi, som Regel kun i et Eksemplar og ofte ved ret omstændeligt og vanskeligt Haandarbejde.

Vi, der fremstiller denne Art af Arbejder herhjemme, kjender godt nok Udlandets Konkurrence og venter ikke at slippe for denne ved den rimelige Told, vi formentlig i Forhold til andre Erhverv mener os berettiget til at vente; men vi ser dog nogen fornuftmæssig Betryggelse ved overhovedet at faa vort Arbejde udskilt af en Position, hvor det fornuftstridigt er anbragt, og ad hvilken Vej der aabnes Adgang til Indførsel af ret kostbart fremstillet Arbejde til Billedtrykning saa godt som afgiftsfrit. En Toldbeskyttelse, der for os skal være virkelig, kan kun fremgaa ved en Værditold; men vi agter ingenlunde nu at rejse Krav om en saadan, men mener at have rimelig

Ret til ikke at blive slettere stillede end andre Haandværk, der i nogen Maade kan sidestilles med vort Fag. Vi henviser i saa Henseende til Toldlovens Positioner: 239: Billedskærerarbejde, 42: Galanteri- og Bijouterivarer, 159: Arbejder i ædle Metaller, 42: finere Drejerarbejder, 198: Læder-Galanteriarbejder og endelig Instrumentmagerarbejde, hvilke samtlige er satte til en Told af 40 Øre pr. Pd. Regeringens Toldlovs-Bemærkninger om: »at man saavel af toldtekniske Hensyn som i Betragtning af det forholdsvis ringe Kvantum, der indføres af disse Sager, ikke mener, der er Grund til at udskille dem fra Skriftstøberarbejdet«, forekommer os ingenlunde indlysende. Ingen, der en Gang har set disse Tings højst forskjellige Karakter, vil have Vanskelighed ved at afgjøre, hvad der er Skrift og dertil hørende Forsiringer etc., Stereotypiplader, Nodeplader eller galvanoplastiske Affældinger — alene Vægten er et usvigeligt Kjendemærke — og hvad der er ætsede og graverede Billedplader til Trykning i Bogtryk, Kobbertryk eller i Litografi.

Vi tillader os derfor at foreslaa, at Regeringens Toldlovforslags Løbe-Nr. 146 affattes saaledes:

Skriftstøberarbejde, alle Slags, herunder Bogstaver, Forsiringer eller Former af Metal, galvanoplastiske Affældninger understøbte med Skriftmetal, Nodeplader, alt i eller uden Forbindelse med Træ, for Bogtrykkere, Nodetrykkere, Bogbindere, Kattuntrykkere, Tapetfabrikanter og desl.: . . . 1 Kg. 10 Øre.

Nr. 146 b.:

Alle Arter i Metal (Zink, Staal, Messing eller Kobber) graverede eller ætsede Billedplader (Billedformer i eller uden Forbindelse med Træ) til Aftryk af Land- og Søkort, Billeder, Prægetryk og desl.: 1 Kg. 80 Øre.

Reproduktionsanstalternes Principalforening.

Bernh. Middelboe.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Smergellærred.

Lovforslagets Pos. 100.

I.

Udvalget har modtaget følgende:

Allerede da Toldkommissionen var nedsat, fremkom undertegnede med et Indlæg, hvori jeg bl. a. androg om, at den nuværende Told paa Smergellærred blev bibeholdt. Da hverken Toldkommission eller Regering tog Hensyn til mit Andragende, indgav jeg i 1897 til Landstinget et fornyet Andragende med Fremstilling af de Kaar, hvorunder denne Industri virker herhjemme, og hvori jeg paapegede, at det er Toldbeskyttelsen paa Smergellærred, der har været Grundlaget for Fabrikkens Etablering og dens Opretholdelse, og at en Nedsættelse af Tolden fra 25 Øre til 8 Øre pr. Pd. vil være denne Virksomhed og de dertil knyttede Personers sikre økonomiske Ruin. Jeg havde da den store Tilfredsstillelse, at Landstinget tog Hensyn til denne Industris Nødraab, saaledes at Smergellærred blev ansat til samme Told som det underliggende Lærred.

Da det foreliggende Lovforslag atter fremfører den samme ødelæggende Sats for Smergellærred som de tidligere fremsatte Lovforslags, nødes jeg til atter at henlede Lovgivningsmagtens Opmærksomhed paa denne Industri og indstændig anmode om, at den ikke ad Lovgivningens Vej maa blive lagt øde her i Landet.

Da Kjøbenhavns Smergelfabrik for 15 Aar siden grundlagdes herhjemme, var der overhovedet ingen Industri her i Landet af den Art; men undertegnede, der i Udlandet havde sat sig ind i denne Fabrikation og selv konstrueret Maskiner dertil, anvendte nu i en Række af Aar sin bedste Kraft og sin Formue paa at føre den frem her. Til Trods for, at Fremstillingen af den granulerede eller kornede Smergel, der kræver et stort og omhyggeligt Arbejde, ikke nyder nogen Toldbeskyttelse, men toldbehandles som Smergel i naturlig Tilstand; til Trods for, at den lave Told af 1 Øre pr. Pd. paa en Artikel som Sandpapir og $5^5/_{24}$ Øre pr. Pd. i Told for det underliggende Papir forhindrer Fabrikationen af denne store Artikel her i Landet; til Trods for, at Udlandet, da Fabrikationen paabegyndtes her i Landet, nedsatte Priserne med 20 %, og til Trods for, at den danske Fabrikant maa kjøbe sit Raalærred i Udlandet, da det ikke fremstilles herhjemme, lykkedes det mig dog at arbejde Fabrikken frem til almindelig Anerkjendelse, saaledes at jeg foruden at fremstille en stor Del af den granulerede Smergel, der anvendes her i Landet, er naaet til i de sidste Aar at fremstille 900,000 Ark Smergellærred.

Det vil imidlertid let forstaas, at det udelukkende er Toldbeskyttelsen paa Smergellærred, der har gjort dette muligt; den har sikret Fabrikkens Bestaaen og tilmed skaffet danske Forbrugere billigere Varer, end de havde tidligere. Naar Raalærredet dertil nu er nedsat fra en Told af 50 Øre til 35 Øre pr. Kg., er dette selvfølgelig allerede en Svækkelse af Beskyttelsen; men en Nedsættelse af denne til 16 Øre pr. Kg. vil være aldeles ruinerende, hvad der under de tidligere Toldlovsforhandlinger af tyske Fabrikanter ogsaa er meddelt danske Kunder med Opfordring til lige saa godt først som sidst at kaste sig i deres Arme.

Skjønt man stadig maa fastholde det uretfærdige i, at granuleret Smergel som et fortrinligt og ret kostbart Pudsemiddel stilles uden Toldbeskyttelse, naar tilmed simplere og lettere fremstillelige Pudse- og Polermidler med Tilsætning af Fedtstoffer i Lovforslagets Pos. 70 er ansatte til en Told af 4 Øre pr. Kg., skal man dog indskrænke sig til kun at andrage om det nødvendigste for Fabrikkens Eksistens, nemlig at Tolden for Smergellærred, som hidtil og som af Landstinget sidst vedtaget i Samlingen 1900—1901, bliver den samme som for det underliggende Lærred, saaledes at Lovforslagets Pos. 100 udgaar.

Oscar Weitemeyer,
Kjøbenhavn.

II.

I Forbindelse med ovenstaaende skal jeg tillade mig at fremføre følgende:

For $2^1/_2$ Aar siden oprettede jeg en Fabrik til Fremstilling af Smergellærred her i Landet. Som Følge af den derved opstaaede Konkurrence faldt efterhaanden Prisen paa de færdige Varer — saavel indførte udenlandske som indenlandske —, der nu sælges c. 15 % billigere end for $2^1/_2$ Aar siden, uagtet Priserne paa Raamaterialier er højere nu end dengang.

Forbrugerne har altsaa høstet Fordel ved denne Konkurrence.

Dersom Regeringen ved Forslaget til de nye Toldsatser for færdige Varer tilsigter at gjøre disse billigere for Forbrugerne og derfor mener at kunne forsvare at ødelægge et Par Fabrikker, da vil den blive skuffet i sine Forventninger; thi lige saa sikkert det er, at udenlandske Fabrikker har nedsat Priserne for at kunne konkurrere med de indenlandske Fabrikker, da disse opstod, ligesaa sikkert vil Priserne atter stige, naar de indenlandske Fabrikker lukker, og disse maa nødvendigvis lukke, selv om de nuværende Toldsatser paa færdige Varer blot nedsættes noget.

Som Støtte for Rigtigheden af min Paastand om, at Prisen paa færdige Varer vil stige, hvis de nuværende Satser nedsættes, skal jeg anføre, at Grossister, som ikke plejer at slutte for Aar ad Gangen til faste Priser, i Aar har ønsket saadanne Akkorder indgaaede for 1907 med den Motivering, at de frygter Prisstigninger fra Udlandet, hvis Toldloven skulde medføre Lukning af de danske Fabrikker.

B. Berlème-Nix,
Kjøbenhavn.

Tekstilindustrien i Almindelighed. Bomuldsvæverierne. — Linnedvæverierne.

Fra Tekstilfabrikantforeningen har Udvalget modtaget følgende:

Følgende 35 danske Tekstilfabrikker: A/S Aarhus Dampvæveri, A/S Brandts Klædefabrik, Odense, A/S Bloch & Andresen, Fredericia, A/S Crome & Goldschmidts Fabrikker, Horsens, A/S Dansk Gardin- og Tekstilfabrik, Lyngby, A/S De forenede Tekstilfabrikker, Aalborg, Carl Flensburg & Sebbelow, Kjøbenhavn, A/S Fredericia Tæppefabrik, A/S Grenaa Dampvæveri, A/S Hansens mek. Væveri, Vejle, A/S Hellebæk Fabrikker, Helsingørs Væveri, A/S Hjørring Dampvæveri, Holm & Voigts Eftf., Aarhus, A/S Hørsholm Klædefabrik, A/S Skodsborg Klædefabrik, A/S Kjærs Mølles Fabr., Aalborg, Klem & Krüger, Kjøbenhavn, Gustav Krüger & Co., Odense, A/S F. C. Madsens Dampvæveri, Horsens, A/S J. C. Modeweg & Søn, Brede pr. Lyngby, O. V. Müller & Co., Kjøbenhavn, Aug. Neubert, Kjøbenhavn, Nordisk Tekstil Akts., Kjøbenhavn, Søndergadens Dampvæveri, Odense, Vejle Dampvæveri, Brødr. Volkert, Kolding, A/S Mogensen & Dessaus Væverier, Odense, A/S I. L. Binder & Co., Lyngby, A/S C. F. Geismar & Co., Kjøbenhavn, Chr. Junckers Klædefabrik, Randers, A/S Svendborg Klædefabrik, A/S De danske Bomuldsspinderier, Vejle, A/S Windfeld Hansens Bomuldsspinderi, Vejle, A/S De forenede Tekstilfabrikkers Bomuldsspinderi, Aalborg, har med Navns Underskrift til Tekstilfabrikantforeningen opgivet, at Gjennemførelsen af det af hans Eksc. Finansminister Lassen forelagte Toldlovsforslag for deres Vedkommende vil betyde en Nedgang i Beskyttelsen, d. v. s. en Lettelse af eller mindre Hindring for udenlandske Varers Indførsel, svarende til: 1,642,459 Kr. 73 Øre, som fordeler sig saaledes paa de forskjellige Varegrupper:

Ublegede Bomuldsvarer	208,540	Kr. 88	Øre
Ensfarvede og flerfarvede Bomulds- og Linnedvarer	459,461	— 20	—
Blegede Bomulds- og Linnedvarer	19,173	— 73	—
Klare eller aabne Varer	75,000	— 00	—
Heluldne Varer	399,630	— 48	—
Halvuldne Varer	161,495	— 19	—
Trykkede Varer	97,712	— 00	—
Uldgarn	10,340	— 00	—
Ufarvet Bomuldsgarn	211,106	— 25	—
Ialt...	1,642,459	Kr. 73	Øre

Den Kompensation, der bydes de samme Fabrikker gjennem Nedsættelser paa Kul, Farvevarer, Kemikalier, farvet Garn etc. vil udgjøre ialt:

154,659 Kr. 15 Øre pr. Aar,

som fordeler sig saaledes:

paa Kul	38,064	Kr. 15	Øre
— Farvevarer, Kemikalier og Olie	19,768	— 65	—
— Indigo	6,200	— 80	—
— farvet Bomuldsgarn	5,170	— 08	—
— Linnedgarn	6,211	— 64	—
— Uldgarn	3,318	— 83	—
— Jutegarn	1,300	— 00	—
— ublegede Bomuldsvarer	73,800	— 00	—
— ublegede Linnedvarer	825	— 00	—
	154,659	Kr. 15	Øre

Kompensationen svarer saaledes kun til $9^1/_2$ % af Toldnedsættelsen.

Hertil kunde fremdeles føjes 8,090,074 Pund ufarvet Bomuldsgarn à $2^1/_4$ Øre. — Imidlertid benytter Væverierne nu hovedsagelig dansk Bomuldsgarn, som ikke er fordyret med Toldens fulde Beløb, saaledes at denne Sum maatte væsentlig nedsættes, hvis den virkelige Toldbyrde skulde angives.

For de foran nævnte 35 Fabrikker vil Lønningskontoen i 1906 andrage:

5,692,599 Kr. 82 Øre

(heri ikke medregnet Løn til den overordnede Ledelse, Direktører og Chefer).

Beregningen af Lønnen er foretaget paa Grundlag af de første 10 Maaneder af Aaret 1906, idet de foregaaende Aar, dels paa Grund af store Konjunktursvingninger og dels paa Grund af Strejke ikke har været normale Arbejdsaar, hvilket derimod er Tilfældet med 1906.

Det bemærkes, at der foruden de her anførte Firmaer findes en Mængde større og mindre Tekstilfabrikker i Danmark, som ikke er medtagne. — Af Bomuldsvæverier er der saaledes bl. a.: Harald Cohn, Conrad Haunstrup, A/S Th. Wessel & Vett, Herm. Mogensen & Co., Messens Dampvæveri, L. Koppel, M. E. Grøn & Søn, A/S De forenede Linnedvarefabrikker, alle af Kjøbenhavn, Svendborg Tekstilfabrik, — og af Klædefabrikker bl. a.: P. D. Beck, Hjørring, Johs. J. Bruun, Viborg, Ole Glistrup, Ringkjøbing, Randboldals Fabrik, Vejle, Chr. Hammer, Silkeborg, Chr. Meldal, Faaborg, Mortensen & Pedersen, Nykjøbing M., Brødr. Mathiasen, Løgstør, S. Nielsen & Søn, Skive, J. G. Nyebølles Eft., Kjøbenhavn, Meldal & Co., Odense, Brodr. Hvalsøe, Odense, Andreas Quist, Grenaa, Ryesgades Fabrikker, Nørresundby, Niels Stampe, Aarhus, Sophus Thomsen, Hjørring, G. Undin, Thisted, A/S. Eriksen og Kjær, Varde, Verner & Jensen, Silkeborg, F. Zederkop, Kjøbenhavn, Brødr. Lund, Herning.

Foruden de her nævnte Fabrikker findes der en stor Del mindre Tekstilvirksomheder spredt over hele Landet. Industritællingen af 1897 opførte saaledes i alt 105 Uldspinderier, 21 Bomuldsvæverier, 30 Linned- og Damaskvæverier og ikke færre end 2949 Bedrifter i »Væveri« i Almindelighed. Ligesom Tilfældet er i andre Grene af Væveindustrien er det aldeles overvejende Antal af disse Bedrifter smaa — endogsaa meget smaa.

Af de 105 Uldspinderier havde saaledes kun 1 flere end 20 Arbejdere (nemlig 22); 13 var Bedrifter ganske uden Medhjælp, 25 havde 1 Arbejder hver, 17 2 Arbejdere, 16 havde 3, 11 havde 4 og 5 havde 5 Arbejdere; 15 havde 6—10 og 2 11—20 Arbejdere. Noget tilnærmelsesvis lignende gjælder for Linned- og Damaskværierne, og af de 2949 »Væverier« var endogsaa de 2674 Enkeltmandsbedrifter uden Medhjælp, 191 havde 1 Arbejder, 36 havde 2, 7 havde 3, 4 havde 4, 3 havde 5 Arbejdere; vi kommer saa til de 34 større Bedrifter: 15 med 6—10 Arbejdere, 5 med 11—20, 4 med 21—50, 5 med 51—100 og 5 med over 100 Arbejdere. Til Uldspinderierne hørte i 1897 et samlet Personel af 4322 Personer, hvoraf 3404 var egentlige Arbejdere; de 21 Bomuldsvæverier havde et Personel af 2085 Personer, hvoraf 1910 var egentlige Arbejdere, og de 2949 Væveriers Personel udgjorde 5388, hvoraf 2323 var egentlige Arbejdere.

Disse Oplysninger viser, at Væveindustrien her i Landet ikke er en Industri, der drives »fra oven af«, af »Storkapitalen«, men at den vokser frem fra neden gjennem en overordentlig tæt Opvækst af smaa og meget smaa Bedrifter og derigjennem paa slaaende Vis godtgjør sin Berettigelse som naturlig, hjemmehørende-dansk Industri. Værd at lægge Mærke til er det her, at denne Industri ganske særlig har sin Opvækst i Landdistrikterne. Af de 105 Uldspinderier findes de 58, af de 2949 »Væverier« de 2836 i Landdistrikterne. Og det er udenfor al Tvivl, at Resultaterne af Industritællingen i 1906, naar de bliver bekjendt, vil vise endnu langt større Tal.

Det er selvfølgelig store danske Kapitaler, der er anbragte i denne Industri. Af de 35 Fabrikker, for hvilke de efterfølgende Beregninger er foretagne, er følgende Aktieselskaber, og af dem igjen offentliggjør de 11 førstnævnte deres aarlige Regnskaber. For disse er det i de sidste 5 Aar udbetalte Udbytte beregnet, hvorimod der for de øvrige kun er opgivet Aktiekapital, Obligationslaan og Prioriteter:

	Aktiekapital	Obligationslaan og Prioriteter	Udbyttet taget for de sidste 5 Aar.*)	Gjennemsnit pr. Aar Procent
Hellebæk Fabrikker	1,000,000	115,612	$5^1/_2$, 4, 7, 7, 7,	6,1
Hørsholm Klædefabrik	650,000	350,000	0, 0, 0, 0, 0,	0,0
J. C. Modeweg & Søn	1,500,000	900,000	4, 2, 4, 4, 4,	3,6
Brandts Klædefabrik	700,000	350,000	8, 9, 9, 10, 10,	9,2
Crome & Goldschmidt	1,600,000	1,095,000	7, 5, 5, $6^1/_2$, 5,	5,7
De forenede Tekstilfabrikker	600,000	271,000	0, 5, 7, 5, 5,	4,4
Fredericia Tæppefabrik	300,000	»	5, 7, 7,	6,3
Hjørring Dampvæveri	100,000	»	3, 4, 7, 8, 6,	5,6
F. C. Madsens Dampvæveri	300,000	164,000	2, 0, 0, 2, 0,	0,8
Mogensen og Dessaus Væverier	1,000 000	600,000	6, 6, 0, $4^1/_2$,	4,1
Vejle Bomuldsspinderier	1,500,000	273,000	6, 6, 6, 7,	6,3
	9,250,000	4,118,612		

*) Efter Greens: „Danske Fonds og Aktier 1905".

For disse 11 Aktieselskaber udgjorde Aktiekapitalen altsaa ialt 9,250,000 Kr., hvortil kom Obligationslaan og Prioriteter 4,118,612 Kr., tilsammen 13,368,612 Kr. Udbyttet beløb sig i Gjennemsnit pr. Selskab til 4,74 %.

Fremdeles fandtes følgende Aktieselskaber, hvis Udbytte ikke er offentliggjort:

	Aktiekapital	Obligationslaan og Prioriteter	
Nordisk Tekstil A/S	2,500,000	1,500,000	(først stiftet i 1906).
Dansk Gardin og Tekstilfabrik	1,000,000	195,000	
De forenede Linnedvarefabrikker	200,000	»	
Skodsborg Klædefabrik	350,000	»	
Bloch & Andresen	700,000	»	
Hansens mek. Væveri	70,000	»	
Kjærs Mølles Fabrikker	800,000	»	
Laurbjerg Tekstilfabrik	25,000	»	
Svendborg Tekstilfabrik	40,000	»	
Windfeld Hansens Bomuldsspinderi	150,000	150,000	
Ialt for disse 10 Selskaber	5,835,000	1,845,000	

For samtlige 21 Aktieselskaber udgjorde altsaa Aktiekapitalen ialt 15,085,000 Kr., Obligationslaan og Prioriteter 5,963,612 Kr., tilsammen 21,048,612 Kr.

Medens Fabrikantens Avance i de senere Aar, grundet paa den stærke Konkurrence, er gaaet nedad, er Arbejdslønnen samtidig steget meget betydeligt, hvad efterfølgende vil vise:

I Toldkommissionens Betænkning af 1896 (Afd. B. Pag. 103) findes følgende Arbejdslønninger opgivet af Tekstilfabrikanterne:

Spolere og Bobbinere	Kr.	10,00	pr. Uge
Væversker i ubleget Stout	»	9,00	» »
Vævere i kulørte Bomuldsvarer (Mænd og Kvinder)	»	16,00	» »
Arbejdsmænd	»	13,20	» »
Spindere (Mænd)	»	18,00	» »
Slettere (Mænd)	»	15,00	» »
Farvere (Mænd)	»	16,00	» »

Nuværende Lønninger, opgivne af forskjellige større Fabrikker:

Spolere og Bobbinere	fra	12	til	17,00	Kr. pr.	Uge
Væversker i ubleget Stout ved 4 Væve	»	19	»	24,00	» »	»
Vævere og Væversker i ubleget Stout ved 2 a 3 Væve	»	16	»	26,00	» »	»
Vævere og Væversker ved Bomuldstøj	»	17	»	26,00	» »	»
» » » Bolster, Satin og Nankin	»	18	»	27,00	» »	»

En Fabrik i Kjøbenhavn, der hovedsagelig laver Bomuldstøj, opgiver Gjennemsnitslønnen for alle Vævere (hvoraf 75 % Kvinder) til ..... 20,33 Kr. pr. Uge
Uldspindere (Mænd) tjener nu ..... fra 20 til 26,00 Kr. pr. Uge
Slettere » » » ..... » 20 » 23,00 » » »
Farvere » » » ..... » 18 » 24,00 » » »

* *
*

Til foranstaaende tillader Tekstilfabrikantforeningens Bestyrelse sig at knytte følgende:

For de svære og tunge Varer udnyttes Toldbeskyttelsen ikke tilnærmelsesvis, men man er i de senere Aar mere og mere kommen ind paa at lave lettere Ting i saavel Lærred, vævede og trykkede Bomuldstøjer som Kjoletøj og Klædevarer, og disse Varer kan absolut ikke bære den Toldnedsættelse, der er foreslaaet. — Tekstilindustrien har benyttet vor Toldlov paa en saadan Maade, at ingen, hverken Statskassen eller Forbrugerne, har skjellig Grund til Klage. Hvorfor skal der da tales om den uhyre Beskyttelse, som Tekstilindustrien nyder? Hvorfor skal det forespejles Folk, hvilken Fordel de vilde have, om Tolden nedsattes eller ophævedes? Det faktiske Forhold er jo, at ingen Told spiller saa ringe en Rolle for det enkelte Individ som netop Tolden paa Tekstilvarer, hvorfor vi nedenstaaende skal anføre Beviser. Der foreslaas nu Nedsættelser indenfor Tekstilindustrien, der for flere Positioners Vedkommende vil være ødelæggende, for andre lammende for den. Og hvad vinder saa Forbrugerne derved? Toldnedsættelserne ifølge Regeringsforslaget vil udgjøre:

for en Hat	$3^1/_3$ Øre
Et Stk. Damelinned	1 »
En Dowlasskjorte	2 »
En Bomuldstøjs Bluse	6 »
En Flonels Skjorte	7 »
Et Par Molskins Benklæder	9 »
Et Lagen af ubleget Tvistlærred	10 »
En Bomuldskjole	12 »
Et Dynevaar af Nankin	18 »
Møbelbetræk til en Chaiselongue	25 »
En Sommerfrakke	$26^1/_2$ »
En ulden Kjole	40 »
En Sommerhabit	35 »
En Vinterfrakke	41 »
Et Sæt Herretøj	fra 40—70 Øre.

Mon der er noget Menneske, der tror, at disse Nedsættelser vil komme Forbrugerne tilgode? De vil selvfølgelig forsvinde i Mellemhandelen. — Den danske Tekstilindustri er i de senere Aar gaaet frem med Kjæmpeskridt. Der er ofret meget betydelige Summer paa ved Hjælp af al Nutidens Teknik at bringe den op paa

Højde med Udlandets. Aar efter Aar har man fravristet Udlandet den ene Artikel efter den anden, men samtidig er Fabrikkernes Avance gjennem den skarpe indenlandske Konkurrence gaaet meget ned, hvorimod Arbejdslønnen er steget meget betydeligt, hvad de anførte Eksempler udviser. — Udlandets Konkurrences Overlegenhed beror i første Række paa en efter dansk Maalestok ligefrem fabelagtig billig Arbejdsløn, og Gjennemførelsen af det foreliggende Toldlovsforslag vil lamme den danske Tekstilindustri i saa høj en Grad, at Forhøjelser i Arbejdslønnen og Nedsættelse af Arbejdstiden vil være umuliggjort for en uoverskuelig Aarrække.

Idet der henvises til det allerede indsendte Indlæg fra Klædeindustrien og iøvrigt til de speciellere Redegjørelser for en Række af Tekstilindustriens Brancher, som er fremkomne eller vil fremkomme, skal der her gives nedenstaaende orienterende Oplysninger vedrørende to af Industriens Hovedgrupper: Bomuldsvæverierne og Linnedvæverierne.

Bomuldsvæverierne.

(Lovforslagets Pos. 127—131).

Foranlediget ved det paa Rigsdagen fremlagte Toldforslag tillader danske Bomuldsfabrikanter sig at fremkomme med nedenstaaende Bemærkninger til velvillig Overvejelse.

De Positioner, hvorpaa Opmærksomheden særlig henledes, er:

Nuværende Toldtarifs Pos. 150, Løbe-Nr. 130—131 i Toldlovforslaget. Nr. 130 og 131 omfatter alle almindelige, ufarvede, ublegede og blegede Bomuldsvarer. Herpaa foreslaas Tolden nedsat fra 50 Øre til 35, resp. 45 Øre pr. Kilogr., eller c. 30 og 10 %. Der indføres allerede nu Millioner af Pund aarligt fra Udlandet af disse Varer, og det staar de danske Fabrikanter klart, at efter nævnte Nedsættelse vil næsten hele Forbruget blive indført, og flere Fabrikker, der udelukkende beskjæftige sig med disse Varer, maa standse Driften.

Det henstilles derfor, at Toldsatsen 50 Øre pr. Kilog. for Løbe-Nr. 130 opretholdes, og at Tolden for Løbe-Nr. 131 forhøjes til 60 Øre.

Nuværende Toldtarifs Pos. 148 og 149, Løbe-Nr. 128 og 129 i Toldlovforslaget, omfatter flerfarvede og ensfarvede Bomuldsvarer af meget forskjellige Arter. Den foreslaaede Nedsættelse — henholdsvis 20 og 22 % — vil utvivlsomt ødelægge Virksomheden for flere Fabrikker, der kun fremstiller disse Varer. Da Fabrikationen allerede har maattet indskrænkes paa Grund af forhøjede Arbejder-Lønninger herhjemme og den betydelige Konkurrence fra Udlandets Side,

hvor der forefindes en saa billig Arbejdskraft, maa der derfor insisteres paa, at Tolden ikke nedsættes.

Fabrikanterne tillader sig at foreslaa, at ensfarvede og flerfarvede Bomuldsvarer under ovenstaaende Positioner samles i en Position, og at Tolden derpaa ansættes til den nugjældende Sats for flerfarvede Varer, nemlig 100 Øre pr. Kilogr.

Nuværende Toldtarifs Pos. 147, Løbe-Nr. 127 i Toldlovforslaget (trykkede Varer).

Herpaa foreslaas Tolden nedsat fra $133^1/_3$ Øre til 100 Øre pr. Kilogr. eller 25 %. Med denne Nedsættelse vil Trykkerierne her umulig kunne optage Konkurrencen med Udlandets Trykkerier. Som nedenanførte Opstilling udviser, er Arbejdslønnen i Trykkerierne i Tyskland og Østerrig — hvorfra den stærkeste Konkurrence møder os — kun c. 50 % af den herværende Arbejdsløn.

Arbejdslønnen pr. Dag paa 9 Arbejdstimer er	
i herværende Trykkerier	Kr. 3,50
Arbejdslønnen pr. Dag paa 10 Timers Arbejde:	
i Italien	— 1,45—1,67
i Schlesien	— 1,63—1,93
i Bøhmen	— 1,37—1,82
i Østerrig	— 1,67—2,28
i Rhinegnene	— 2,89—3,07

Det henstilles, at den nugjældende Told ikke nedsættes.

Under de bestaaende Forhold har det været muligt at efterkomme Arbejdernes Krav paa højere Lønninger, saaledes at man nu her i Landet betaler Arbejder-Lønninger, der stiller sig 50—100 % højere end konkurrerende Landes.

Ved at nedsætte Tolden vil man bringe Tusinder af Menneskers Indtægt tilbage til Lønninger, som man betalte for 10—12 Aar siden, og hvorledes dette vil virke nu, hvor alle Livsfornødenheder er stegne, turde det være overflødigt at paavise.

Indførselstolden her i Danmark er som bekjendt en af de laveste i Verden. Den er for Manufakturvarer saa lav, at udenlandsk Konkurrence altid har fundet et taknemmeligt Marked her, hvilket fremgaar af den overordentlig store Import (ifølge Statistikken i selve Toldlovforslaget c. $5^1/_2$ Million Pund aarlig af de foran nævnte fire Positioner).

For Erhvervslivet i Almindelighed spiller det en meget betydelig Rolle, at Importen indskrænkes og den danske Bomuldsvare-Industri vedligeholdes, naar henses til, at Fabrikationen af for 10 Millioner Kroner Bomuldsvarer giver Eksistens til c. 3000 Arbejdere og Funktionærer, medens en Import af samme Kvantum kun vil give Beskæftigelse til c. 200—300 Mennesker ved en gros Forhandlingen af disse Varer.

Som den høje Regering gjentagende har præciseret, ønsker den ikke at lægge Industrien øde. Dette vil dog blive Tilfældet, naar de forskjellige Nedsættelser blive gjennemførte ved Loven, og det henstilles derfor, at de nugjældende Toldsatser ikke nedsættes. Thi det er sikkert, at den Fordel, Konsumenterne maatte opnaa ved de

foreslaaede Nedsættelser, er aldeles betydningsløs i Forhold til, hvad der for Tiden kommer hele Landet til Gode ved den Arbejdsløn, der fortjenes af den store Tekstil-Arbejderstand.

Linnedvæverierne.

(Lovforslagets Pos. 120—123, 128 og 131).

Saavel den nugjældende Toldlov som samtlige tidligere og Regeringens nu foreliggende Toldlovforslag sammenkobler Linned- og Bomuldsvarer under de samme Toldpositioner for blegede Varers Vedkommende; for ublegede Varer tariferes derimod Linnedgods under særlige Positioner med betydelig lavere Toldsatser end de for Bomuldsvarer gjældende. Maa det end indrømmes, at de grove, raa Linnedvarer paa Grund af deres større Vægt kan taale en noget lavere Toldansættelse end de tilsvarende Bomuldsvarer, maa vi dog fastholde, at saavel den gjældende Toldlov som det foreliggende Regeringsforslag gaar alt for vidt overfor disse Varer, idet de bestaaende og foreslaaede Toldsatser faktisk betyder et Forbud mod indenlandsk Tilvirkning af disse Varer. Saaledes har da ogsaa den gjældende Toldlov virket; alt, hvad der forbruges i Landet af grove, raa Linnedvarer, indføres fra Udlandet, saaledes gjennemsnitlig i Aarene 1902—1904: 2,735,482 Pd. aarlig foruden 1,607,000 Pd. Jutevarer aarlig.

Medens saaledes samtlige Toldforslag er enige om at tarifere grove Linnedvarer billigere end de tilsvarende Bomuldsvarer, findes der intetsteds nogen tilsvarende højere Tarifering for de finere Linnedvarer, der i Sammenligning med Bomuldsvarer repræsenterer en langt højere Værdi og mindre Vægt; altsaa er Beskyttelsen procentvis betydelig mindre for disse end for Bomuldsvarerne, skjøndt de Linnedvarer, der her sigtes til — fine Creas Lærreder, Dækketøjer etc. — er at betragte som rene Luksusvarer, der meget godt kunde taale en betydelig højere Told og derigjennem en rimelig Beskyttelse for den danske Linnedindustri. Denne har hidtil maattet kæmpe med Udlandets Konkurrence under meget ugunstige Vilkaar, idet den gjældende Toldlov kun yder en nogenlunde rimelig Beskyttelse for sværere, blegede Mellemvarer, hvorimod grove Raavarer og fine, blegede Varer er saa at sige uden Beskyttelse, medens vor hjemlige Industri paa den anden Side betaler betydelig højere Arbejdslønninger end dens udenlandske Konkurrence; denne kommer væsentlig fra Schlesien, Bøhmen etc., hvor Arbejdslønningerne endnu er nede paa et efter hjemlige Forhold usselt Niveau. Dertil kommer endelig, at Udlandets Industri, hvis Hjemmemarked er den sikret ved Toldmure, der er flere Gange saa høje som vore, under forretningsløse Perioder kaster sin Overproduktion ind paa det herværende Marked til Priser, som ofte end ikke dækker Bekostningen ved Fremstillingen, for derved at holde Fabrikkerne

i fuld Gang — Hovedbetingelsen for al rentabel Fabriksdrift — uden at ødelægge det hjemlige Marked. Derved bliver saadanne forretningsløse Perioder dobbelt trykkende for den danske Industri, der derved faar sit Hjemmemarked ødelagt for lange Tider, uden at den har noget Udemarked at bebyrde med sin Overproduktion.

Idet vi i det følgende ved Toldbeskyttelsen stadig forstaar Differensen mellem Tolden paa de færdige Varer og Tolden paa Garnet — efter den gjældende Toldlov 3 Sk. pr. Pd., efter Regeringens Forslag 4 Øre pr. Pd. — skal vi opstille en Sammenligning mellem Virkningen af den gjældende Toldlov og de af Regeringsforslagets Løbe-Numre, som berører den danske Linnedindustri.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 120: Raat Linnedgods med mindre end 19 Traade pr. □ Ctm.: Told 5 Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse 1 Øre pr. Pd. Disse Varer har hidtil haft en negativ Toldbeskyttelse, idet Linnedgarn efter den gjældende Toldlov fortoldes med 3 Sk. pr. Pd. under Pos. 140, medens det raa Linnedgods med under 24 Traade pr. $^1/_2$ Tom. i □ fortoldes med 2 Sk. pr. Pd. under Pos. 142. Dette ganske urimelige Forhold har Regeringsforslaget for saa vidt raadet Bod paa, som det giver disse Varer en Beskyttelse af 1 Øre pr. Pd.; men denne Beskyttelse, der repræsenterer ca. 1—2 % af Værdien, er selvfølgelig ganske utilstrækkelig, og Forholdet vil da ogsaa fremtidig som hidtil blive, at alt, hvad der bruges her i Landet af saadanne Varer (det vil sige 1,640,641 Pd. aarlig), forbeholdes Udlandets Industri.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 122: Ikke mønstervævede, raa Linnedvarer med over 19 Traade pr. □ Ctm.: Told 7 Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse 3 Øre pr. Pd. Disse Varer er hidtil fortoldede under Pos. 143 med 6 Sk. pr. Pd., altsaa Toldbeskyttelse 3 Sk. pr. Pd.; Regeringsforslaget betyder altsaa for disse Varer en Nedsættelse af Beskyttelsen til under det halve af den nuværende. Da Beskyttelsen hidtil har andraget 3 - 6 % af Værdien, bliver denne efter Forslaget $1^1/_2$—3 % af Varernes Værdi eller — som foran udviklet for de grovere Raavarer — ganske utilstrækkelig til, at disse Varer kan fremstilles herhjemme.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 121: Mønstervævede, raa Linnedvarer: Told 11 Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse 7 Øre pr. Pd. Disse Varer er hidtil fortoldede under Pos. 143 med 6 Sk. pr. Pd., altsaa Toldbeskyttelse 3 Sk. pr. Pd.; Regeringsforslaget giver altsaa her en ringe Toldforhøjelse paa $^3/_4$ Øre pr. Pd., hvorved Beskyttelsen kommer til at andrage omkring 5% af Varens Værdi. Dette vil dog lige saa lidt som den nuværende Beskyttelse være tilstrækkeligt til, at vor hjemlige Industri kan optage Konkurrencen med Udlandets.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 123: Ikke fuldblegede, ikke mønstervævede Linnedvarer med under 32 Traade pr. □ Ctm.: Told 11 Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse altsaa 7 Øre pr. Pd., skulde efter Regeringsforslaget optage en Mængde Linnedvarer, som, uden at være færdigtblegede til Brug, dog er underkastede en Behandling ved Kogning, Bygning, svag Blegning eller lignende, der har frataget disse Varer Præget af Raavarer. Men Regeringsforslagets Definition af de Varer, som kan indgaa herunder, er meget uheldigt affattet, idet den meget let fører til, at halvblegede og $^3/_4$-blegede Lærreder vil kunne henføres herunder. Det foreslaas derfor at ændre Udtrykket »ikke fuldblegede« til »ikke blegede« og Anmærkningens Ordlyd til: »Ved ikke blegede, ufarvede Varer forstaas saadanne, der, uden at fremtræde med

Karakter af blegede, kjendelig har undergaaet en Behandling«. Det vil formentlig herved opnaas, at kun de hidtil som Raavarer under Toldlovens Pos. 143 indførte, saakaldte cremerede Linnedvarer vil kunne henføres herunder. Disse er hidtil fortoldede med 6 Sk. pr. Pd., Toldbeskyttelse altsaa 3 Sk. pr. Pd. Regeringsforslaget giver altsaa disse Varer en Toldforhøjelse paa $^3/_4$ Øre pr. Pd., hvad der imidlertid lige saa lidt som den nuværende Toldbeskyttelse vil være tilstrækkeligt til, at de kan tilvirkes herhjemme, idet Beskyttelsen kun andrager 3—5 % af Værdien, og Forbruget (ca. 500.000 Pd. aarligt) vil da fremdeles komme Udlandets Industri tilgode.

Medens de under de foregaaende Løbe-Numre hørende Varer hidtil ikke i nævneværdig Grad har været Gjenstand for Tilvirkning herhjemme og heller ikke efter Regeringsforslaget vil kunne fabrikeres her, har den danske Linnedindustri i de forløbne Aar kastet sig over de i de følgende Løbe-Numre omhandlede finere Varer, uden dog paa Grund af den ringe Beskyttelse, som den gjældende Toldlov har ydet disse Varer, at have formaaet tilnærmelsesvis at fortrænge Udlandets Indførsel.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 128: Flerfarvede, ensfarvede mønstrede samt mønstervævede: Told 40 Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse 36 Øre pr. Pd. Herunder hører alle Dækketøjer, Haandklædedrejler og Vidskestykker med farvede Striber eller Tærn, hidtil fortoldede under Pos. 149: 20 Sk. pr. Pd., Toldbeskyttelse 17 Sk. pr. Pd. Regeringsforslaget giver altsaa disse Varer en ganske betydningløs Forhøjelse af Beskyttelsen paa 0,6 Øre pr. Pd. Medens denne foreslaaede Toldansættelse giver de sværere og grovere Kvaliteter, der har en i Forhold til Værdien ret betydelig Vægt, en nogenlunde rimelig Toldbeskyttelse, der dog ikke er større, end at der aarlig er indført over $1^1/_2$ Mill. Pd. Manufakturvarer under Pos. 149 — hvoraf fremgaar, at Beskyttelsen ingenlunde har været tilstrækkelig, end sige for høj — faar de finere Linnedvarer, Dækketøjer, Haandklæder etc. derimod kun en saare ringe Beskyttelse af den foreslaaede Toldsats, idet deres ringe Vægt, men store Værdi reducerer den Beskyttelse, Toldsatsen giver dem, til fra 2—8 % af deres Værdi, hvad der er saa meget mere urimeligt, som de Varer, her tales om, er rene Luksusvarer, der udmærket kunde bære en højere Beskyttelse. Saaledes har en Damaskesdug, hvis Engros-Salgspris er:

6,04 Kr.,	en Toldbeskyttelse af		$43^1/_2$ Øre	=	7,2 %
30,50 »	-	—	-	1,02 Kr.	= 3,3 %
43,49 »	-	—	-	81,4 Øre	= 1,9 %

En betydelig Forhøjelse af Tolden paa disse Ting vilde ikke betyde en Fordyrelse af Livsfornødenhederne for det store Publikum, da det udelukkende er ret kostbare Luksusvarer, det drejer sig om, og de følgelig kun kjøbes af den mere velstaaende Befolkning; men en saadan Forhøjelse vilde betyde en betydelig Hjælp for den i andre Henseender af Toldloven saa ilde medtagne danske Linnedindustri. Det foreslaas derfor, at Toldsatsen forhøjes til 1 Kr. pr. Kilo, samt at den for de under dette Løbe-Nr. hørende halv- og hellinnede Varer, der har over 50 Traade pr. □ Ctm,, forhøjes med 50 % eller ansættes til 0,75 Kr. pr. Pd. eller 1,50 Kr. pr. Kg. Nævnte Traadtal danner saa nogenlunde Grænsen mellem, hvad man kan renregne til Luksusvarer og almindelige Brugsartikler.

Regeringsforslagets Løbe-Nr. 131: Ikke mønstervævede, ufarvede Varer: Told $22^1/_2$ Øre pr. Pd., Toldbeskyttelse $18^1/_2$ Øre pr. Pd. Herunder hører

alle blegede Lærreder, hidtil fortoldede under Pos. 150 med 12 Sk. pr. Pd., Toldbeskyttelse 9 Sk.; disse faar altsaa en lille Nedgang i Beskyttelsen paa ca. $^1/_4$ Øre pr. Pd.

For Lærreder gjælder nogenlunde det samme, som ovenfor er sagt om de mønstervævede Varer: at de grovere, sværere Kvaliteter faar en nogenlunde Beskyttelse gjennem de gjældende og de foreslaaede Toldsatser, de finere Kvaliteter derimod kun meget ringe Beskyttelse. Saaledes har en Alen fint, saakaldet Creas-Lærred, hvis Engros-Salgspris er:

96	Øre	pr.	Alen	en	Beskyttelse	af	6,6	Øre	pr.	Alen	= 6,9 %
119	»	-	—	-	—	-	6,6	»	-	—	= 5,6 %
125	»	-	—	-	—	-	6,4	»	-	—	= 5,1 %

Navnlig i Betragtning af, at ogsaa disse Varer maa anses for rene Luksusartikler — den store, mindre bemidlede Befolkning benytter udelukkende Bomuldsvarer — er denne Beskyttelse urimelig lav og i hvert Fald ganske utilstrækkelig for dansk Industri; men selv for de grovere Lærreder, som falder ind under denne Position, andrager Beskyttelsen kun 10 à 12 % af Værdien. Det foreslaas derfor, at Toldsatsen for dette Løbe-Nr. forandres til 30 Øre pr. Pd. = 60 Øre pr. Kg., og at Tolden for de under dette Løbe-Nr. hørende halv- og hellinnede Varer, der har over 32 Traade pr. □ Ctm., forhøjes med 50 % eller ansættes til 45 Øre pr. Pd. = 90 Øre pr. Kg. Det nævnte Traadtal er det samme, hvorom Regeringsforslaget i Bemærkningerne til Løbe-Nr. 123 siger, at det vil udelukke fine, kostbare Lærreder, f. Eks. det fintraadede og tætvævede Creas, medens derimod grovere Varer, f. Eks. groft Lærred til Lagener m. v., vil falde indenfor den foreslaaede Grænse.

Groft	Lærred	vilde	altsaa	i	ikke bleget	Tilstand	være	at	fortolde	pr. Pd.	med 11 Øre
—	—	—	—	-	bleget	—	—	-	—	—	- 30 »
Fint	—	—	—	-	ikke bleget	—	—	-	—	—	- 30 »
—	—	—	—	-	bleget	—	—	-	—	—	- 45 »

Den foreslaaede Adskillelse mellem Bomuldsvarer og hel- og halvlinnede Varer formenes ikke at kunne volde nogen Vanskelighed i Praksis saalidt som den foreslaaede Deling efter Traadtallet; i hvert Fald har f. Eks. den svenske Toldlov begge Delingslinier, for Traadtallets Vedkommende endda en hel Skala. Saaledes svarer linnede Lærreder med

under	25	Traade	pr.	□	Ctm.	40 Øre	pr. Kg.
25	—35	—	-		—	45 »	- »
35	—50	—	-		—	100 »	- »
over	50	—	-		—	175 »	- »

De foreslaaede Ændringer vilde, uden paa noget Punkt at berøre den mindre bemidlede Befolknings Brugsartikler, lægge en større Told paa en hel Række Luksusartikler, der hidtil er gaaede saa temmelig ubeskattede gjennem Toldvæsenet, til Fordel for den danske Linnedindustri; denne vilde derved faa sit Marked betydeligt forøget, samtidig med at dens rent tekniske Udvikling i Retning af at fremstille finere og kostbarere Kvaliteter kunde fortsættes uden de Ødelæggelser, som Afsættelsen af Udlandets Overproduktion paa det herværende Marked nu medfører.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Blegning af Bomuldsvarer.

(Lovforslagets Pos. 130 og 131.)

I Anledning af de foreslaaede Nedsættelser paa blegede og ublegede Bomuldsvarer skal vi tillade os at fremkomme med nedenstaaende Bemærkninger:

Det forekommer os, at blegede Varer (Pos. 131 »ellers«) bliver meget stedmoderligt behandlet i Regeringens Toldlovsforslag, idet vi anser den foreslaaede Told 22,5 Øre som altfor lav i Forhold til det store og vanskelige Arbejde, Blegning af Bomuldsvarer er; der kræves hertil et meget stort, kompliceret og dyrt Anlæg, og til denne vanskelige Forædlingsproces kommer, at Varernes Vægt formindskes som Regel ikke saa lidt ved, at de bliver blegede, hvilket yderligere indskrænker Toldbeskyttelsen. Vi formener, at denne Position rettere burde forhøjes til 30 Øre pr. Pund i Stedet for at gjøres til Gjenstand for en Nedsættelse til $22^1/_2$ Øre.

Det bemærkes, at Stykblegningen her i Landet er af temmelig ny Dato, idet det kun er nogle faa Aar siden, at det første Blegeri blev anlagt. I Løbet af dette korte Tidsrum har de danske stykblegede Varer som Dowlas, Shirting og Medium vundet sig et stort Marked, idet der nu aarlig produceres over 70,000 Stykker, — en Produktion, der fuldstændig er fravristet Udlandet.

Varerne, der bleges, væves i ubleget Tilstand. De senere Aars Teknik har medført, at disse Varer føres over paa Flervæve-Systemet; men til Trods herfor er det endnu ikke lykkedes de danske Fabrikker i Konkurrencen at komme saaledes paa Højde med de store, gamle, engelske Fabrikker, hvis Specialitet disse Varesorter er og altid har været, at de danske Fabrikker har kunnet beherske Markedet her i Landet. Statistikken udviser, at der aarlig indføres Masser af lette Grey Stouts, som vi absolut selv burde være i Stand til at producere og forsyne Markedet med. Imidlertid vil den foreslaaede Nedsættelse af Pos. 130 i Regeringens Toldlovsforslag (ublegede Varer af Bomuld) fra 25 til $17^1/_2$ Øre pr. Pund særlig ramme disse Varer, saaledes at en Udvidelse af Markedet heri maa betragtes som ganske udelukket, hvis denne Nedsættelse vedtages, hvorimod en betydelig Indskrænkning i Produktionen utvivlsomt vil blive Følgen.

Paa de svære Varer som Ravndug, svære, ublegede Stouts etc. vil Toldnedsættelsen ikke blive saa følelig; men for de lettere Varers Vedkommende maa vi af

ovennævnte Grunde bestemt protestere imod den ca. 30 % Nedsættelse, der er foreslaaet.

Til Oplysning tjener, at Arbejderne paa disse Varer har en meget god Fortjeneste; Vævere og Væversker tjener som Regel fra 18 til 23 Kr. pr. Uge ved dette Arbejde. I de sidste 3 Maaneder har Gjennemsnitslønnen for samtlige Vævere og Væversker paa vor Hvidevarefabrik været 20 Kr. 51 Øre pr. Uge.

Med Højagtelse

Mogensen og Dessaus Væverier,
Aktieselskab.

Hermed fuldstændig overensstemmende Henvendelser har Haandværkets og Industriens Toldudvalg modtaget fra Vejle Dampvæveri ved Bundegaard og Eldrup og flere Fabrikker.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Mønstervævede Møbelstoffer.

(Regeringsforslagets Pos. 128 og 135).

I Anledning af det af Hans Ekscellence Finansministeren forelagte Toldlovforslag tager vi os den Frihed at fremkomme med følgende Bemærkninger:

Vor Virksomhed vil i meget følelig Grad blive berørt af den foreslaaede Nedgang i Toldbeskyttelsen. Dette gjælder særlig vor Hovedbranche: Fabrikation af mønstervævede Møbelstoffer af Bomuld og Jute og halvuldne mønstervævede Møbelstoffer, og Nedgangen vil ramme denne Fabrikation særlig haardt, fordi den i flere Henseender indtager en Særstilling indenfor Tekstil-Industrien, hvad vi skulle tillade os at gjøre Rede for i det følgende.

Foruden af undertegnede Firma fabrikeres disse Varer af følgende Firmaer: Crome & Goldschmidt, Horsens, Mogensen & Dessau, Odense, og Th. Wessel & Vett, Kjøbenhavn, og den aarlige Produktion andrager ialt 5 à 6000 Stkr. Varer.

Fabrikationen omfatter:

A. Flerfarvede, mønstervævede Møbelstoffer:

1. af Bomuld og Jute til en Værdi af fra ca. 65 Øre til ca. Kr. 1,20 pr. Al., og som vejer fra ca. 40 til ca. 60 Kvint pr. Alen.
2. alene af Bomuld til en Værdi af fra ca. Kr. 1,10 til ca. Kr. 1,50 pr. Al., og som vejer fra ca. 45 til ca. 60 Kvint pr. Alen.

Henhørende under den nugjældende Toldlovs Pos. 148 til 50 Øre pr. Pd., nu foreslaaet til en Sats af 40 Øre pr. Pd.

B. Flerfarvede og ensfarvede mønstervævede Møbelstoffer af Uld og Bomuld til en Værdi af fra ca. Kr. 1,25 til ca. Kr. 2,00 pr. Al., og som vejer fra ca. 45 Kvint til ca. 70 Kvint pr. Al., henhørende under den nugjældende Toldlovs Pos. 160 til $66^2/_3$ Øre pr. Pd., nu foreslaaet til en Sats af 48 Øre pr. Pd.

De anførte Prisangivelser betegne rene Netto Priser for Kontant ved Salg en gros.

Det nye Toldlovforslag vil, efter at der er taget Hensyn til de Told-Lempelser paa Raa- og Hjælpestoffer (Kul, Garn, Farvevarer etc.), som Forslaget bringer, medføre følgende Nedgang i Toldbeskyttelsen:

paa de under A nævnte Varer: med 4—6 % af Varernes Værdi
» » » B » » » 7—8 % » » »

Dersom den foreslaaede Toldnedsættelse paa ufarvet Bomuldsgarn fra $6^1/_4$—4 Øre (af Hensyn til de indenlandske Spinderier) ikke finder Sted, maa Nedgangen i Beskyttelsen selvfølgelig blive endnu betydeligere.

Vi skal ikke opholde os ved de almindelige kjendte Fakta, der stiller den danske Industri ugunstig i Konkurrencen med Udlandet, saasom den høje Arbejdsløn og det lille Marked, hvilket ovenikøbet hyppigt maa tjene som Afløb for Udlandets Overproduktion. Vi anfører kun, at Ulempen ved det lille Marked, som det vil fremgaa af det følgende, særlig rammer mønstervævede Varer og hævde, at Toldbeskyttelsen for disse Fabrikata i Forvejen er meget lav.

Særlig vil det gjælde alle bedre Kvaliteter. Tager man en af vore halvuldne Hovedkvaliteter (Vareklasse B., se Prøve B. 722), der koster Kr. 1,25 og vejer ca. 50 Kvint pr. Al., da vil Nedgangen i Beskyttelsen blive 9 Øre pr. Al. (7—8 % af Varens Værdi), og vi er ganske sikre paa, at det vil være ensbetydende med, at vi maa ophøre med at fabrikere Varen, da vi allerede under de nuværende Forhold ofte her møder Udlandets Konkurrence i dens værste Skikkelse. Baade i Norge og Sverrig er Tolden for denne Vare $87^1/_2$ Øre pr. Pd.; hos os foreslaas den nedsat fra $66^2/_3$ Øre til 48 Øre pr. Pd.

Toldnedsættelsen vil uvægerlig have den uheldige Følge, at vort Virkefelt bliver betydeligt indskrænket. For de foran nævnte Vareklassers Vedkommende begrænses det Omraade, hvor vi under normale Forhold, d. v. s. hvor vi ikke staar overfor abnorme udenlandske Overproduktions-Tilbud, kan konkurrere, af de anførte højeste Priser, respektive Kr. 1,20, 1,50 og 2,00 pr. Al. Kommer man op til Priser herover, er Beskyttelsen i Forhold til Vareværdien allerede nu for lav. Der er i hele Tekstilindustrien en Tendens til at udvide Fabrikationsomraadet til bedre Kvaliteter paa Udlandets Bekostning. Vi for vort Vedkommende har i de senere Aar tilkjæmpet os et anseligt Salg netop i saadenne bedre Stoffer. Men for disse Bestræbelser vil en Toldlov som det foreliggende Forslag sætte en forsvarlig Bom. Resultatet vil kun kunne blive en Indskrænkning af Produktionen og en almindelig Niveau-Sænkning af hele vor Virksomhed.

Hvad der imidlertid i Særdeleshed giver vor Virksomhed sin Særstilling, er den Omstændighed, at Branchen udelukkende omfatter mønstervævede (jacquardvævede) Varer.

Vor aarlige Udgift til Mønstre er meget betydelig, vor Beholdning andrager for Tiden ca. 1200 forskjellige Mønstre. Den vekslende Mode og Smag kræver, at der stadig fremkommer nye Mønstre, og enhver større Kunde forlanger sine egne Dessiner. Der stilles paa dette Omraade de samme Krav til den mindre, danske Fabrik som til den større udenlandske, men selvfølgelig bliver den pekuniære Byrde meget forskjellig, idet den udenlandske Fabrik kan fordele Udgiften til Mønster paa Hundredvis af Stykker Vare, hvor vi maaske kan fordele den paa Snese af Stykker.

Vore Fabrikater blive ved dette Forhold stillede anderledes og endnu ugunstigere i Konkurrencen med Udlandet end Varesorter, til hvis Fremstilling der ikke kræves Jacquard-Maskine og Mønsterkort, og det er derfor formentlig en Urimelighed, naar Varer som de under omstaaende Klasse A 1 og 2 nævnte fortoldes efter samme Toldsats som f. Eks. almindeligt flerfarvet Bomuldstøj til Beklædningsforbrug, hvilken Vare vi ikke fabrikerer.

For at belyse dette fremsendes et lille Hefte Prøver af vore forannævnte Fabrikata mrk. A 1, A 2 og B tilligemed en Prøve af flerfarvet Bomuldstøj mrk. X.

Tolden er efter den nugjældende Toldlov for Varerne mrk. A 1 og 2 samt X 50 Øre pr. Pd. (Pos. 148, flerfarvede, ikke trykkede), efter det nye Toldlovforslag 40 Øre pr. Pd.

Os bekjendt kan den indenlandske Fabrikation af Varen X ikke taale en Nedgang i Toldbeskyttelsen som den foreslaaede; men selv om det modsatte var Tilfældet, maatte vi hævde, at denne Vare er saa forskjellig fra vore Fabrikater (A 1 og 2), at hvad der gjælder den ene Artikel, ikke kan gjælde den anden. Prøven X henhører under de saakaldte »skaftevævede« Varer, hvis Fremstilling bl. a. tilsteder, at én Arbejder kan passe flere Væve (hvorved opnaas billigere Arbejdsløn), medens vore, i egenligste Forstand mønstervævede (jacquardvævede) Varer saa at sige altid kræver en Arbejder til hver Væv. Fremstillingsmaaden og Udgiften til Mønstre gjør saaledes vore Varer værdifuldere, og Toldbeskyttelsen bliver derved forholdsvis mindre.

Den svenske Toldlovgivning skjælner udtrykkelig mellem disse Varesorter, idet den udskiller som hørende under lavere Toldsatser Varer efter følgende Definition: »Glatte, toskaftede og saadanne kiprede, hvis hele Ydre maa henføres til Varesorten »ensartede« (ikke mønstervævede) Satin eller Atlasvævning undtagen«. Til lavere Toldsatser henregnes ogsaa »bolster«- og »korset-vævede« Varer. I Sverrig vil Varen X svare til en Told af 50 Øre pr. Pd., vore under A 1 og 2 nævnte Fabrikata 75 Øre pr. Pd.

I Henhold til ovenfor anførte tager vi os den Frihed at gjentage, at vor Virksomhed, særlig for de bedre Kvaliteters Vedkommende, vil være meget alvorligt truet, dersom det nye Toldlovforslag føres ud i Livet i den forelagte Skikkelse, og vi tillader os at andrage den højtærede Lovgivningsmagt om at tage Hensyn hertil ved Forslagets Behandling og lade saadanne Ændringer indtræde i dette, at den nuværende Toldbeskyttelse for de nævnte Fabrikata om muligt bibeholdes.

Særlig gjælder dette de under A 2 og B nævnte Varer; for de sidstnævntes Vedkommende navnlig: at de ikke sættes til lavere Toldsats end heluldne Varer vil blive sat.

I fornødent Fald tillader vi os at foreslaa, at der skælnes mellem »skaftevævede, glatte, kiprede o. s. v.« og egentlig mønstervævede Varer, eventuelt ved at benytte en Definition som den svenske eller ved blot at specificere de Varesorter, f. Eks. »mønstervævede Møbel- og Gardinstoffer«, som skal henføres til en højere Toldsats (Smlg. den norske Toldlov under Nr. 720).

Til Slutning tillader vi os den almindelige Bemærkning, at saafremt det Princip, at dyrere (bedre) Varer maatte svare højere Told, kom til at gjøre sig stærkere gjældende i den nye Toldlov end i den gamle — et Princip, som f. Eks. træder stærkt frem baade i den norske og svenske Tolvlov — vilde det i meget høj Grad støtte vor Industri og bidrage til at fremme dens Konkurrencedygtighed.

Kjøbenhavn i December 1906.

Carl Flensburg & Sebbelov.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Gummi-Industrien.

Lovforslagets Pos. 53—55.

I.

I Anledning af det nu forelagte Toldlovforslag og dets Toldsatsers eventuelle Virkninger paa dansk Gummiindustri tillader vi os at oplyse følgende:

Forslagene er:

Gummi uden Lærred,	Told nu	5 ß	pr. Pd.,	foreslaas	fri
do. med	»	16 ß	»	»	8 Øre pr. Pd.
Raa Gummi	»	5 ß	»	»	fri.

Vi tager hver Toldsats for sig til Behandling.

Gummi uden Lærred, der nu fortoldes med 5 ß pr. Pd., foreslaas frit.

Hidtil har vi arbejdet under saa haarde Vilkaar, at Udlandet, hovedsagelig Tyskland, indførte sine færdige Gummivarer uden Lærred til 5 ß pr. Pd. i Told, det samme som vi maatte betale for Raastoffet — den uforarbejdede, raa Naturgummi — der ofte giver et Svind af op til 50 %, hvoraf vi ogsaa maa betale Told.

At en færdig Vare selvfølgelig burde fortoldes langt højere end Raastoffet, behøver ingen nærmere Paavisning; naar det desuagtet ikke skete, maa det søges i, at nævnte Toldsats er ældre end den hjemlige Gummi-Industri; man vilde i sin Tid skaffe Forbrugeren Varen hjem fra Udlandet saa billigt som muligt, og under denne Synsvinkel virker Loven altsaa efter sin Hensigt.

Anderledes stiller Sagen sig, efter at dansk Gummi-Industri i 20 Aar har arbejdet og levet, men ikke kunnet blomstre af Mangel paa Beskyttelse. De tyske Kolossalfabrikker, der har Millioner og Verdensmarkedet til Raadighed, maa alene i Kraft af deres Kapital og Omsætning kunne fabrikere og sælge billigere end en lille dansk Fabrik. De nuværende 5 ß pr. Pd. Indførselstold virker dog som en Art Beskyttelse, især for simplere Varer, idet der til disse i betydeligt Omfang kan anvendes gammel Gummi, som indføres toldfrit; men ogsaa denne Beskyttelse skal jo nu fratages os, idet man vil give de tyske, færdige Gummivarer uden Lærred toldfrit Kjørind og herimod kun frigive os Tolden paa vore øvrige Raaprodukter, som ikke er mere end 9000 Kr. aarlig. Følgen vilde blive en for os knusende Forøgelse af den tyske Indførsel.

Med Fabrikationens Ruin for Øje vil vi her klargjøre, hvilken Eksistensberettigelse den danske Gummifabrik har, og hvorledes vi ikke blot har bestaaet, men er avancerede.

Vi har selvfølgelig altid maattet tjene mindre end vore heldigt stillede tyske Konkurrenter; vi har straks fra først af, for at komme ind, leveret finere Kvaliteter og opretholdt disse, hvilket kom Forbrugerne til Gode og gav os taalelige Livsbetingelser. Efterhaanden arbejdede vi os saa op ved Overholdelsen af dette Princip, men naaede i Mangel af den Beskyttelse, som vor Lidenhed netop trængte til overfor Konkurrencens overmægtige Storkapitaler, aldrig den Førerstilling paa det hjemlige Marked, som ellers havde været os sikker, og som kunde have givet Brødet til Tusinder, da Forbruget er stort nok.

For Forbrugerne er en dansk Industri af væsentlig Betydning, dels ved den hurtigere Effektuering, dels ved den lettere Adgang til Forhandling om vanskelige tekniske Spørgsmaal, Forsøg og lignende, dels derved, at en dansk Fabrik kun kan holde sig oppe ved at give Forbrugerne finere Varer, end hvad der bydes fra Udlandet til lige Pris; man har det Indtryk, at det er en god lille Fabrik, og favoriserer den derfor, hvor Udlandets Overmagt ikke gjør dens Anstrengelser til Skamme.

Det sidste skal nok vise sig ved Toldnedsættelsen paa Gummi med Lærred. Tolden herpaa er nu pr. Pd. 16 ß, men foreslaas til 8 Øre, altsaa en Toldreduktion pr. Pd. af $25^1/_3$ Øre.

Eksempel: af Cykledæk, hvoraf der sælges Masser, leverer Tyskerne:

Sekunda Vare.		Prima Vare.	
for Rmk. 2,50, er	Kr. 2,25	Rmk. 10, er	Kr. 8,90
+ Told $1^1/_2$ Pd. à 16 ß . .	» 50	+ Told $1^3/_4$ Pd. à 16 ß . .	» 58
	Kr. 2,75		Kr. 9,48

Efter det nye Toldforslag vil det blive:

for Dækket	Kr. 2,25	for Dækket	Kr. 8,90
+ Told $1^1/_2$ Pd. à 8 Øre . .	» 12	+ Told $1^3/_4$ Pd. à 8 Øre . .	» 14
	Kr. 2,37		Kr. 9,04

hvilket giver den danske Importør, Grossisten, henholdsvis 38 og 44 Øre Fortjeneste mere. Hvilken Rolle spiller disse 38 eller 44 Øre for Forbrugeren? De naar ham aldrig, da de smuldrer umærkeligt bort i Mellemhandelen. Og hvilken Betydning vilde 2×38 Øre $= 76$ Øre eller $2 \times 44 = 88$ Øre have for 2 Dæk til en Cykle til Kr. 150? Men vi, den danske Fabrik, rammes føleligt derved. Den danske Fabrik faar Slaget, og det grundigt. Tilmed er det Fabrikationen af Cykledæk, der skal afstive Fortjenesten for tekniske Varer, som paa Grund af den vilde Konkurrence er endnu mindre lukrativ.

Ved Toldnedsættelsen af Gummi med Lærred vil den tyske Eksport hertil af slette og billige Dæk tage yderligere Fart; danske Kjøbere findes der trods alt med Lethed til de billige Priser, men saa længe Raseriet varer, maa danske Gummi-

fabrikker følge med og maa levere bedre Varer for ikke at blive fejede ud, naar Forbrugerne føler sig skuffede; thi den danske Fabrik kan Forbrugerne faa Ram paa og misrekommandere, medens den udenlandske Fabrik ikke kan naas, og Importøren, Grossisten, dækker sig ved at have solgt uden Garanti. Det bliver da ogsaa Forbrugerne, det vil gaa ud over.

Der er ingen, hverken Cyklefabrikanter eller andre, der høster Fordel ved en Toldbesparelse af 38 eller 44 Øre for et Cykledæk, den vil Konkurrencen af sig selv nok sikre dem; det er derfor unødvendigt, for at opnaa dette, at ødelægge de danske Gummifabrikker.

Vi henviser tillige til Fagpressens vedvarende Klager over Importen af primitive, billige, tyske Gummivarer; den burde stoppes ved passende Beskyttelsestold; det var ganske vist i vor, men fuldt saa meget i Forbrugernes Interesse hele Landet over. Men faar de mægtige, tyske Gummifabrikker den Fordel, som Toldnedsættelsen agter at give dem som Foræring, saa faar de Magt til helt at knuse de danske Gummifabrikker, og sker det, saa drages andre danske Virksomheder med ind i Katastrofen; alene af dansk Lærred forbruger vort Firma saaledes aarlig for 60,000 Kr.

Til yderligere Belysning af Toldens Virkning paa tekniske Gummivarer, saavel i Forbindelse med Lærred som uden Lærred, hidsættes følgende Eksempel:

Til 25½ Pund Gummi uden Lærred benyttes:

	Værdi	Nuv. Told	Foresl. Told.
10 Pd. raa Gummi à 3 Kr., som ved Behandling svinder 50 % i Vægt, altsaa giver 5 Pd. udvasket Gummi...	Kr. 30,00	Kr. 1,04	fri
½ Pd. Svovl à 9 Øre	» 0,05	fri	fri
5 Pd. Gummisubstitut à 30 Øre ...	» 1,50	» 0,15	fri
5 Pd. Zinkhvidt à 27 Øre...	» 1,35	» 0,10	Kr. 0,05
10 Pd. Spat à 4 Øre	» 0,40	» 0,20	» 0,10
Ialt Raastoffer ...	Kr. 33,30	Kr. 1,49	Kr. 0,15

Hertil kommer saa Arbejdsløn og andre Omkostninger, ved hvis Tillæg den færdige Vares Pris bliver ca. 50 Kr. Paa denne Vare er der nu en Toldbeskyttelse af 5 β Pundet, paa 25½ Pund altsaa 2 Kr. 66 Øre ÷ den anførte Raastoftold 1 Kr. 49 Øre; altsaa en effektiv Beskyttelse paa Kr. 1,17 eller kun godt 2 Procent af Varens Værdi. Varen skal efter Regeringsforslaget indgaa toldfrit — altsaa have en negativ Beskyttelse, lig Raastoftolden 15 Øre!

Anvendes den ovenfor omhandlede Gummiblanding til en Gummiplade med Lærreds-Indlæg og Omlæg, vil der yderligere medgaa;

2½ Pd. ubleget Bomuldslærred à 2 Kr.	Kr. 5,00	Kr. 0,62	Kr. 0,44
2 Pund Benzin à 16 Øre (der fordamper under Fabrikationen) ..	» 0,32	» 0,08	» 0,04
Raastoffer til 28 Pd. Gummipl. altsaa	Kr. 38,62	» 2,19	» 0,63

Med Arbejdsløn etc. koster denne Vare færdig ca. 58 Kr. Herpaa er der nu en Toldbeskyttelse af 16 ß Pundet, paa 28 Pund altsaa 9 Kr. 33 Øre ÷ Raastoftolden 2 Kr. 19 Øre, altsaa effektiv Beskyttelse 7 Kr. 14 Øre eller ca. 12 Procent af Varens Værdi. Efter Finansministerens Forslag gaar Tolden ned til 8 Øre Pundet, altsaa for 28 Pund Kr. 2,24 ÷ Raastoftold Kr. 0,63; altsaa effektiv Beskyttelse Kr. 1,61 — hvilket er 2 à 3 Procent af Varens Værdi!

Toldforslaget byder os til Gjengæld for Beskyttelsens Nedsættelse bl. a. billigere Kul, men da vi bruger Dieselmotorer med Olie til Brændsel, er denne Toldnedsættelse os ikke til nogen Nytte.

Nej, hvad dansk Gummi-Industri trænger til er:

Toldfrihed for alle Raavarer.
Told paa Gummivarer uden Lærred 50 Øre pr. Kilo.
Told paa Gummivarer med Lærred 1 Kr. pr. Kilo.

Derved kunde fremmede daarlige Kvaliteter holdes ude, da de ikke taaler denne Fordyrelse; de fremmede, fine Kvaliteter taaler Forhøjelsen og vilde ikke udeblive. Billighed taler for dette Forslag, som ikke er skruet i Vejret; se blot, hvorledes Sverig, vort Naboland, beskytter sin Gummi-Industri, endskjøndt det kun har 4 Fabrikker: Tolden for Gummi med Lærred er der 2 Kroner pr. Kilo.

Var det saaledes i Danmark, saa kunde danske Gummifabrikker i Løbet af 25 Aar oparbejde et Marked, der kunde føde 5000 danske Arbejdere; thi der indføres nu aarligt af vore nuværende Fabrikater alene for $1^1/_5$ Million Kroner, og Forbruget er stærkt stigende, thi Indførselen er i Følge Statistikken vokset i de sidste 12 Aar fra 138,700 Pd. til 607,000 Pd., det er 338 %, og den vedbliver at vokse.

Vi vilde meget værdsætte, om der kunde gives en Lejlighed til ved personlig Konference yderligere at belyse nævnte Forhold, der for os ganske tilsvarer Hamlets bekendte Replik: »To be or not to be, that is the question«.

Aktieselskabet De forenede Gummi- & Luftringe-Fabrikker,
Schiønning & Arvé.

Schiønning.

II.

Angaaende Løbe-Nr. 55 formener vi, at kun den raa Gummi samt gammel og regenereret Gummi og Nafta og Benzin til Gummivarefabrikation bør være toldfri. Thi i saa at sige alle fabrikerede Gummivarer henhørende under Nr. 55 findes der betydelige Kvanta af Farvevarer, som skal fortoldes efter Løbe-Nr. 34 til 1 Øre, Løbe-Nr. 32 til 10 Øre, Løbe-Nr. 4 til 5 Øre pr. Pund, foruden regenereret Gummi og Talkum. Man kan vel sige, at der gjennemgaaende i de Varer, som er benævnt under Nr. 55, ikke findes over $^1/_5$ Gummi, de $^4/_5$ er Varer som ovennævnte; selvfølgelig findes der Varer, der er omtrent ren Gummi, men der findes til Gjengjæld ogsaa Varer, der er fremstillede af tildels gammel Gummi og Kemikalier med en meget liden Tilsætning af Raagummi.

Angaaende Løbe-Nr. 54 vil det, dersom Regjeringsforslagets Toldsats 8 Øre pr. Pund bliver vedtaget, omtrent eller absolut umuliggjøre Fabrikationen herhjemme. Der anvendes nemlig betydelige Kvanta af Nafta eller Benzin (vi anvender f. Eks. ca. 30 à 40,000 Pund aarlig til Opløsning af Gummi. Dette kemiske Præparat (Løbe-Nr. 164 à 2 Øre pr. Pund) fordamper fuldstændig under Fabrikationen ved Gummiering af Stoffer uden at efterlade nogen Vægt, hvorfor Tolden heraf helt gaar tabt, og der bruges til Opløsning af hvert Pund Gummi i Forhold til de forskjellige Blandinger gjennemsnitlig ca. 6 Pund Nafta, altsaa i Told alene 12 Øre til hvert Pund Gummi. Tillige bruges til Waterproofing, hvor Gummilaget vejer c. $^1/_3$, diverse Manufakturvarer, c. $^2/_3$ af Vægten, i hel Uld, halv Uld og mønstrede Bomuldsstoffer, der er foreslaaede til henholdsvis 55 og 48 Øre, og til 40 Øre pr. Pund.

Cykledæk, Plader, Slanger etc. i Forbindelse med Manufakturvarer bliver ligeledes gummierede paa Linned- og Bomuldsstoffer, hvortil altsaa ogsaa benyttes en betydelig Del Nafta og Benzin, og Tolden for disse Stoffer er foreslaaet til henholdsvis 11, 32,5, 17,5, 22,5 og 40 Øre pr. Pund. Som oftest er Stoffet det overvejende i Vægten, og naar det samlede Hele foreslaas til 8 Øre pr. Pund imod tidligere 33,3 Øre, vil Udlandet ligeledes kunne ødelægge hele denne Industri paa Grund af de foreslaaede Forandringer i Tolden.

Vi slutter os derfor til »De forenede Gummi- og Luftringe Fabrikkers« Forslag om, at Tolden paa Gummivarer uden Lærred sættes til 50 Øre pr. Kilo og paa Gummivarer med Lærred til 1 Krone pr. Kilo, medens Raavarer gaar frit ind.

Hvad angaar Regnkapper, Gummislag o. a. Beklædningsgjenstande, sammensyede eller sammenklæbede, der er gjort vandtætte ved Hjælp af Gummi, forudsættes det som givet, at de falder ind under Regeringsforslagets Løbe-Nr. 96, Klædningsstykker. Skulde dette ikke være ganske utvivlsomt, tillader vi os at andrage om, at Løbenumrets Ordlyd eller en sig til Numret sluttende Anmærkning affattes saaledes, at al Tvivl herom bortfalder. Forsaavidt man skulde gaa til en fast Told paa Klædningsstykker, hvad vi for vort Vedkommende vilde foretrække, andrager vi om, at denne for Gummifrakker etc. sættes til 2 Kr. pr. Kilo.

Med Hensyn til Pos. 53 »Fodtøj«, d. v. s. Galoscher, for hvilke Tolden foreslaas nedsat fra $33^1/_3$ til 25 Øre pr. Pund, bemærker vi, at denne Nedsættelse vil være ganske uden Betydning for Forbrugerne, medens den helt vil umuliggjøre Fabrikationen af Galoscher her i Landet, idet der bruges saavel toldpligtige Manufakturstoffer som en Mængde Nafta til Fremstillingen af disse Varer. Det naturlige vilde være, at Galoscher indgik til samme Told, som vi har foreslaaet for andre Gummivarer med Lærred, nemlig 1 Kr. pr. Kilo, og vi henstiller, at dette sker; men under alle Omstændigheder bør den nu bestaaende Told ikke nedsættes, for at ikke al Grund skal tages bort under Fødderne paa de stadig paany opdukkende Bestræbelser efter at drage ogsaa denne Industri ind under dansk Arbejdes Omraade.

Skandinavisk Gummi-Kompagni, Akts., Odense.

Paulli Harder.

Trikotage.

Lovforslagets Pos. 121, 127 og 136.

Fra »Foreningen af Danske Trikotagefabrikanter« har Udvalget modtaget følgende:

I tidligere Indlæg til Lovgivningsmagten har Trikotageindustrien stærkt beklaget sig over de foreslaaede Nedsættelser af Tolden paa dens Frembringelser. Desuagtet frembyder det foreliggende Toldlovforslag ikke alene Nedsættelser i rigeligt Maal for de færdige Varer, men forhøjer oven i Kjøbet Tolden paa et af vore vigtigste Raamaterialier, nemlig naturfarvet Uldgarn, med over 80 %.

Vi og saa godt som alle Trikotagefabrikanter hele Verden over faar vore Garner i færdig Stand, lige til at sætte paa Maskinen, og da en meget stor Del af Garnsorterne til vor Fabrikation maa indføres fra Udlandet, kan vi intet have at indvende imod de Nedsættelser, der er foreslaaede for Garn. Men den Garnsort, der for vor Fabrikation er den vigtigste, naturfarvet Uldgarn, og dermed altsaa ogsaa Bomuldsgarn blandet med naturfarvet Uldgarn, er sat op fra 8,3 Øre til 15 Øre pr. Pd. Denne Told vil for Garn, der f. Eks. indeholder 2 % Uld, og som ofte er nede paa en Pris af Kr. 1.05 à 1.10 pr. Kg., blive 30 Øre pr. Kg. eller ca. 25 % af Raamaterialets Værdi, en skrigende Modsætning til, at Forslaget samtidig letter Importen af halvulden og ulden Trikotage fra Udlandet med 11,6 Øre pr. Pd. eller 17 % Nedsættelse af den nuværende Told.

Den langt overvejende Del af normalfarvet (naturfarvet) Underbeklædning for Kvinder og Børn fremstilles af de billigere naturfarvede Garnsorter, og den foreslaaede Toldforhøjelse herpaa vil medføre en betydelig Prisstigning paa alle de billigste og nødvendige Underbeklædningsgjenstande, der særlig benyttes af de ubemidlede og brede Lag i Befolkningen.

I Bemærkningerne til Lovforslaget anføres som Grund til Forhøjelsen, at naturfarvet Garn skulde være mere værdifuldt end kunstfarvet, hvorhos der tillægges Forslaget stor Betydning for Opnaaelse af Ensartethed ved den nu meget usikre Toldbehandling. Naturfarvet Uldgarns større Værdifuldhed for os ligger i hvert Fald kun i, at vi har kunnet indføre dette vort Raamateriale til en lavere Told; saa snart dette Garn skal betales med samme Told som farvet Uldgarn, bliver det første os ikke en

Øre mere værdifuldt end det sidste. Man ser derfor nærmest Grunden til Forhøjelsen i Toldvæsenets Uvilje imod den noget større Ulejlighed, det forvolder en mindre sagkyndig Mand at skælne mellem kunstfarvet og naturfarvet, og skal derfor henstille, at naturfarvet Uldgarn fremdeles maa indgaa som ufarvet Uldgarn til en Told af 16 Øre pr. Kg.

Medens Sylønnen paa alle Klædningsstykker, tilvirkede af heluldne, halvuldne, linnede, Bomulds- og andre Stoffer er beskyttet, og ogsaa efter Regeringsforslaget foreslaas beskyttet, saa har Trikotage-Underbeklædning, som kræver en fuldtud saa omhyggelig og omfattende Syning som alle andre Klædningsstykker, af hvad Art nævnes kan, ikke en Øres Beskyttelse, hvortil kommer, at Tolden paa færdig Bomulds-Trikotage foreslaas nedsat fra 66,7 til 50 Øre pr. Pd. (ca. 25 %) og paa Uldtrikotage til 55 Øre pr. Pd. Man maa her ønske, at der, ligesom Tilfældet er for anden Konfektion i den nuværende Toldlov, tilstaas ogsaa Trikotage-Underbeklædning et Tillæg af 50 Procent til Stoftolden, eller, forsaavidt en fast Told for Konfektion skulde blive indført i den ny Toldlov, at denne da kommer til at svare til de nugjældende Stoftoldsatser + 50 Procent.

Det maa ikke forglemmes, at selv om Stoffet er færdigt fra Væven, har det en lang og omstændelig Vej at gjennemgaa, før det er forarbejdet til Underbeklædnings-Gjenstande.

Naar Varen er færdig fra Væven, træder den store Stab af Tilskærere og Syere etc. til, og Forholdet bliver da det, at medens vi behøver 1 Arbejder til at passe 4 à 5 Væve, saa maa der 7 à 8 Personer til for at færdiggjøre Varerne af det Raamateriale, som denne ene Person fremstiller.

Saa snart der er Tale om finere og bedre Ting i Underbeklædning, vil vi Trikotagefabrikanter efter den foreslaaede Toldnedsættelse paa færdig Trikotage-Underbeklædning næppe med Held kunne konkurrere med Udlandets Import, og en Reduktion af Arbejdsstyrken og Sylønnen vil blive en naturlig Følge af Regeringsforslagets Vedtagelse; desuden mener vi, at en Uretfærdighed som den, der ligger i, at Arbejdere af Underbeklædning af Trikotage ikke nyder samme Beskyttelse som Arbejdere, der forfærdiger Klædningsstykker, ikke kan forsvares. Og vi tilføjer, at Trikotagetilvirkningen ikke er nogen ringe Industri her i Landet; Industritællingen af 1897 opregner saaledes et Antal af 589 Forretninger med et samlet Personel af 4,322, hvoraf 3,404 var egentlige Arbejdere, aldeles overvejende Kvinder, som i denne Industri finder en lønnende Sysselsættelse.

Dertil er Arbejdslønnen stegen overordentlig, hvorom følgende Oversigt over den ugentlige Arbejdsløn i 1896 og 1906 vil give Oplysning:

	1896	1906
for Væversker	Kr. 8,00	Kr. 15,00
» Strikkersker	» 11,00	» 15,00
» Klippere	» 12,00	» 17,00
» Ketlere	» 9,00	» 14,00
» Spolere	» 12,00	» 15,00
» Syere	» 7,00	» 15,00
Ugelønnen	» 10,00	» 14,00

Det bemærkes, at i 1896 arbejdede vi kun med Haandkraft, men nu med overvejende Motordrift; i 1896 havde hver Arbejder sin Maskine, men nu, ved elektrisk Drift, passer en Arbejder 3 à 4 Maskiner.

Foreningen af danske Trikotagefabrikanter.

C. Petersen Schmidt,
f. T. Formand.

Henvendelser af ganske lignende Indhold har Haandværkets og Industriens Toldudvalg modtaget fra K. Christiansens og J. Chr. Møllers Trikotagefabrikker, Aarhus.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Uldne og halvuldne Kjolestoffer.

(Lovforslagets Pos. 135—136).

Fra Crome & Goldschmidts Fabrikker har Udvalget modtaget følgende:

Ifølge det af Regeringen indbragte Toldlovforslags Positioner 135 & 136 skal Tolden paa: »Alle andre« Varer af Uld, saasom Klædevarer, Kjoletøjer, Forstoffer m. m. nedsættes fra 66,7 Øre pr. Pund til (efter 4 Aars Forløb) 48 Øre for halvuldne og 55 Øre for heluldne Varer pr. Pund, saaledes at: »halvuldne« Varer 4 Aar efter Forslagets Vedtagelse kan indføres 18,7 Øre og »heluldne« Varer 11,7 Øre pr. Pund billigere end hidtil.

Der er allerede fra forskjellige Fagmænd fremkommen mange Protester mod Toldnedsættelsen, og den ubodelige Skade, denne vil gjøre den danske Tekstilfabrikation, er for mange Branchers Vedkommende bleven belyst og fastslaaet, men der er endnu en Gren af den indenlandske Fabrikation, der, saavidt os bekjendt, endnu ikke er bleven omtalt, og for hvilken vi her gjerne vil gjøre os til Talsmænd.

Den indenlandske Fabrikation af billige halv- og heluldne Kjoletøjer er efter danske Forhold meget betydelig — Crome & Goldschmidts Fabrikker, Horsens, tilvirker saaledes af disse Varer alene ca. 200,000 Alen aarligt. Men vedtages Regeringens Forslag, vil den danske Fabrikation af disse Varer blive — om ikke aldeles slaaet ned, saa dog hæmmet i en meget betydelig Grad, uden at det Publikum, der kjøber de billige Kjoletøjer, og som helt repræsenterer Middelstanden, opnaar nogensomhelst Fordel derved. Hele Forandringen vil komme til at bestaa i, at Publikum, naar den nye Toldlov vedtages, vil komme til at klæde sig i indførte udenlandske Varer paa den danske Industris og de danske Arbejderes Bekostning, men uden nogensomhelst pekuniær Fordel for Publikum selv. Et Par Eksempler vil maaske bedst belyse dette:

Vort Firma producerer af en billig halvulden Vare i Kjoletøj, der vejer 22,74 Kvint pr. Alen, betydelige Kvantiteter, og Forbrugerne hører, som klart er, alle til Arbejder- og Middelstanden. Denne Vare koster efter den nugjældende Toldlov at indføre pr. Alen 15,17 Øre; efter Toldlovforslaget vil Indførselstolden kun blive 10,91 Øre pr. Alen, og Nedsættelsen, der kommer de danske Fabrikanters udenlandske Konkurrenter tilgode, andrager altsaa 4,26 Øre pr. Alen. Nu kan der ganske vist, dersom Garntolden nedsættes, indvindes 0,47 Øre pr. Alen, men alligevel bliver der en Nedsættelse i Udlandets Favør af 3,79 Øre pr. Alen.

En anden billig helulden 128 Ctm. bred Vare, hvoraf der ligeledes produceres og sælges betydelige Kvantiteter, vejer 37,23 Kvint pr. Alen. Indførselstolden vil efter den nugjældende Toldlov for denne Vare andrage 24,83 Øre pr. Alen, efter Toldlovforslaget 20,48 Øre pr. Alen. Der indvindes ved den nedsatte Garntold 0,80 Øre pr. Alen, og Nedsættelsen i Beskyttelsen andrager altsaa 3,55 Øre pr. Alen.

Disse Eksempler viser, at Nedsættelsen i Toldbeskyttelsen for halv- og helduldne Kjoletøjer andrager gjennemsnitlig ca. 4 Øre pr. Alen — det Beløb altsaa, der skulde komme Publikum tilgode. Nu er det imidlertid klart, at en Fordel paa 40 Øre paa en Kjole syet af 10 Alen Stof — om Fordelen i det hele taget kommer længere end til Kjøbmanden — er aldeles betydningsløs for den enkelte; men lige saa klart er det, at de 4 Øres Nedsættelse paafører et Firma som Crome & Goldschmid ts Fabrikker med dets Produktion af 200,000 Alen Kjoletøj, en forstærket udenlandsk Konkurrence,, der omsat i Penge svarer til ca. 8,000 Kr. aarlig alene paa Kjoletøjsfabrikationen.

Endnu værre stiller Forholdet sig for Fabrikationen af halvuldne Zanella. En $^3/_4$ bred Zanella, hvoraf der nu produceres ret betydelige Kvantiteter, vejer til Eksempel 34,15 Kvint pr. Alen. Tolden efter den nugjældende Toldlov er 22,78 Øre pr. Alen, efter Toldlovforslaget 16,39 Øre pr. Alen; der kan indvindes ved den forandrede Garntold 0,43 Øre pr. Alen, og Nedsættelsen andrager altsaa 5,96 Øre pr. Alen. Alene paa Crome & Goldschmidts Zanella-Produktion af blot 800 Stkr. à ca. 80 Alen aarlig betyder denne Nedsættelse altsaa en Forøgelse af den udenlandske Konkurrenceevne paa henimod 4000 Kr. aarlig; og at det vil være saa at sige umuligt for den danske Zanellafabrikation at bære en saadan forøget Konkurrence siger sig selv, saa meget mere som man i Forvejen har Udlandets Udførselspræmie (15 %) for Zanella at kæmpe imod.

Det nye Toldlovforslag indeholder nu ganske vist Nedsættelser paa forskjellige Raaprodukter, der bruges til Fabrikationen, og iblandt disse er Kul naturligvis langt det betydeligste. Men regner man, at der medgaar 300 Tons Kul til ovennævnte Kjoletøjsfabrikation, er Besparelsen i Told alt i alt 270 Kr. eller ca. 0,13 (knapt $^1/_8$) Øre pr. Alen, altsaa ganske forsvindende.

Paa en saa forholdsvis lille Gren af den omfattende Fabrikation, som Kjoletøjs- og Zanellafabrikationen udgjør, paaføres der altsaa, hvis Toldlovforslaget vedtages, et Firma som Crome & Goldschmidts Fabrikker en forøget udenlandsk Konkurrence, der vil svare til ca. 12,000 Kr. aarligt. Hvilken betydelig Sum Toldnedsættelsen efter Forslagets Vedtagelse vil andrage for Firmaets hele Fabrikation, kan man herefter gjøre sig et Begreb om saa vel som om det vanskelige for ikke at sige umulige for Firmaet i at modstaa den Konkurrence, der derved skabes det.

— Foruden Crome & Goldschmidts Fabrikker har følgende Firmaer ogsaa en meget væsentlig Fabrikation i Kjoletøjer: Kjærs Mølles Fabrikker, Aalborg; Chr. Junchers Klædefabrik, Randers; Sophus Thomsen, Hjørring; Mogensen & Dessaus Væverier, Odense; Chr. Hammer, Silkeborg og Th. Wessel & Vett, Kjøbenhavn.

Porcellæn.

(Lovforslagets Pos. 68—69).

I det af Regeringen fremsatte Lovforslag om Ændringer i den nu gjældende Toldlov er:

Pos. Nr. 68, dekoreret Porcellæn, nedsat fra $66^2/_3$ Øre til 60 Øre pr. Kg.
» » 69, hvidt og ensfarvet do. » » $33^1/_3$ » » 20 » »

Det er om den sidste af disse Positioner — Løbe-Nr. 69 – , at de to danske Porcellænsfabrikker herved tillader sig at fremsætte nogle Bemærkninger.

Hvidt Porcellæn indføres saa godt som ikke her til Lands for direkte at gaa over i Befolkningens Forbrug. Det anvendes derimod som et halvfærdigt Produkt til Maling og Forgyldning og forhandles først derefter som flerfarvede og forgyldte Varer. I en Række Aar har den indenlandske Produktion af disse Varer maattet udholde en stedse stærkere Konkurrence med udenlandske, væsenlig tyske, Fabrikker, hvis store Omfang, lettere Adgang til Raamaterialier og frem for alt langt billigere Arbejdslon satte dem i Stand til efterhaanden at erobre det danske Marked. Om Forskjellighederne i Produktionsvilkaarene for danske og udenlandske Fabrikker henvises til Bilag 20 Pag. 64—68 og Bilag 25 Pag. 79—80 i »Tillæg til Toldkommissionens Betænkning 1896«, paa hvilket Sted der vil findes fyldestgjørende Fremstilling af disse Forhold.

At Indførselen af hvidt (og ensfarvet) Porcellæn er den langt overvejende, vil fremgaa af selve Toldlovforslaget, hvor det Pag. 235 oplyses, at der gjennemsnitlig importeredes ca. 105000 Kg. dekoreret Porcellæn under Løbe-Nr. 111, medens der under Lobe-Nr. 112, hvidt, indgik ca. 308000 Kg., altsaa omtrent 3 Gange saa meget.

Kunde de danske Fabrikker gjennem en skaansommere Nedsættelse af Pos. 69 end den foreslaaede, som udgjør $33^1/_3$ % af den nu gjældende Beskyttelse, løse den Opgave at forsyne det hjemlige Marked med de Varer, som nu indføres fra Udlandet, vilde det økonomiske Resultat blive: En forøget Udgift for Forbrugerne af 15400 Kr., dersom Tolden sættes til 25 Øre pr. Kg. i Stedet for 20 Øre. Omsætter man denne Udgift til en Standard-Artikel som Kaffekopper, vil de 308000 Kg. Porcellæn under denne Position udgjøre — ved en Vægt af 2 Kg. pr. Dusin Kopper — 154000 Dusin af disse Varer, hvilket er lig med en Fordyrelse af 10 Øre pr. Dusin Kopper, altsaa

$^5/_6$ Øre pr. Par. Denne Udgift for Forbrugerne paa 15400 Kr. opvejes imidlertid ved den Arbejdsløn, som vilde tilfalde vore egne Arbejdere, dersom Varerne tilvirkedes her; denne udgjør i egenlig Svendeløn for 154000 Dusin Kopper ca. 62000 Kr., hvortil kommer de betydelige Udgifter til Materialets Tilberedelse, Glassering, Brænding og øvrige Færdiggjørelse.

Skjellet mellem, hvorvidt en Gjenstand af Porcellæn kan betegnes som Luksus- eller Forbrugsartikkel, er i Forslaget — maaske som Følge af Bestemmelsen i den nu gjældende Toldlov — sat ved Afgjørelsen af, om Varen er behandlet med flere Farver (og forgyldt), eller om den kun er paamalet én Farve (og hvid). Denne Adskillelse mellem Porcellæn med én eller flere Farver er sikkert ikke rationel; den er i hvert Fald ikke Udtryk for Varens forskjellige Værdi. Der kan paavises mange Eksempler paa, at Gjenstande med en enkelt Farve baade i Produktions- og Salgspris langt overgaar tilsvarende forgyldte og flerfarvede. En stor Del »ensfarvede« Arbejder kan betegnes som udprægede Luksus- og Kunstprodukter og burde i Følge Sagens Natur henregnes til den højere Position.

I Henhold hertil tillader man sig at andrage om, at de paagjældende Positioner i Toldloven maa blive ansat saaledes:

Løbe-Nr. 68: Dekoreret Porcellæn . . . . 60 Øre pr. Kg.
Løbe-Nr. 69: Andet Porcellæn . . . . . 25 Øre pr. Kg.

Kjøbenhavn og Frederiksberg den 20. December 1906.

Aktieselskabet Bing & Grøndahls Porcellænsfabrik.

Harald Bing.

Den Kongl. Porcellænsfabrik.

Dalgas.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Hvidgarveri og Skindfarveri.

(Lovforslaget Pos. 192 og 194).

Undertegnede Virksomheder tillader sig at henlede Opmærksomheden paa, at der allerede i den nugjældende Toldlov er et Misforhold til Stede imellem Tolden paa hvidgarvede (allunerede) ufarvede Handskeskind (Glacéskind) og Tolden paa farvede Handskeskind, samt at dette Misforhold vil blive endnu større ved det af Regeringen forelagte Forslag.

Misforholdet fremkommer ved, at de hvide ufarvede Handskeskind — der er at betragte som Raastof for de farvede Skind — under Behandlingen i Farveriet, hvor overflødige Hvidsubstanser, Skindtrevler og Overskud af Allun fjernes, taber 20 à 30 % i Vægt.

Med de nugjældende Toldsatser for Øje og med et Svind af ca. 22 % stiller Forholdet sig saaledes:

100 Stkr. hvide ufarvede Handskeskind, hvis Vægt er 36 ℔, svarer i Told (Pos. 213): $16^2/_3$ Øre pr. Pd. = Kr. 6,00. De samme Skind farvede vejer 28 ℔ (Pos. 212) og svarer 25 Øre pr. Pd. = Kr. 7,00 i Told. Den effektive Toldbeskyttelse for Skindfarvningen er altsaa: 1 Kr. pr. 100 Skind.

Efter det forelagte Toldlovforslag vil Forholdet blive:

100 Stkr. hvide ufarvede Handskeskind til 18 Kg. (Løbe-Nr. 194) à 40 Øre = Kr. 7,20; disse 100 Skind farvede vejer 14 Kg., og Tolden (Løbe-Nr. 192) à 50 Øre udgjør = Kr. 7,00. De farvede Handskeskinds effektive Beskyttelse bliver altsaa negativ.

Vor nuværende Toldlov har fremkaldt en stedse stigende Import af farvede Handskeskind, og efter den foreslaaede Toldlov vil den blive endnu større. Saa længe de farvede Handskeskind ikke er tilstrækkeligt beskyttede, tjener Importørerne paa de udenlandske farvede Handskeskind, hvad de udenlandske hvide ufarvede Handskeskind vilde have kostet i Told; dette gjør Toldforhøjelsen af de hvidgarvede Skind aldeles illusorisk. Man kan ikke undlade at se, at de uforholdsmæssige Toldsatser for ufarvede og farvede Handskeskind vil — i Forbindelse med den billige tyske og bøhmiske Fabrikation og den store Import af Skindhandsker — ødelægge den sidste Rest af dansk Handskeskindsfabrikation.

Produktionen af hvidgarvede Skind herhjemme er gaaet ned til en lille Brøkdel af, hvad den har været, og Skindfarvningen er nu knapt en Fjerdedel af, hvad den var for 10 Aar siden.

Vi maa derfor indstændig anmode om, at Forslaget ændres derhen, at farvede Handskeskind – som »Arbejde af« ufarvede Handskeskind — henføres til Løbe-Nr. 198: 1 Kg. 80 Øre.

100 Stkr. farvede Handskeskind vil da blive at fortolde med 14 Kg. à 80 Øre = Kr. 11,20. Derved vil der fremkomme en effektiv Beskyttelse af 4 Kr. pr. 100 Stkr. farvede Handskeskind til en Værdi, der for Tiden kan ansættes til 281 Kr.

Tillige vilde vi sætte Pris paa, at der for hvidgarvede og farvede Handskeskinds Vedkommende maatte blive opført to særlige Positioner, da det vil være af stor statistisk og faglig Interesse at erfare Indførselens Størrelse for hver af disse Artikler.

Chr. Brøndum,
Hvidgarver i Viborg.

Chr. Pedersen,
Nørrebros Hvidgarveri, Odense.

Høffner Kjærup,
Damp-Glacélæder-Fabrik, Odense.

L. Chr. Petersen,
Hvidgarver i Odense.

G. Malmberg,
Glentevej. L. Kbhvn.

Joh. Bjørkegren & Søn,
Blegdamsvej 36-38. Kbhvn.

W. Klenows Sønner,
Vesterfælledvej 6. Kbhvn.

H. K. Larsen,
Nørregade 27. Kbhvn.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Handskemagere.

(Lovforslagets Pos. 195).

I Anledning af det foreliggende Lovforslag tillader Handskemagerlavet sig indstændig at anmode om, at Spørgsmaalet om en forhøjet Told paa Skindhandsker maa blive taget op til fornyet Drøftelse.

Allerede 1895 henvendte vi os til den daværende Toldkommission, paa et Tidspunkt, hvor vore Kaar — skjøndt i Tilbagegang — dog endnu var nogenlunde gode, med indtrængende Anmodning om Toldforhøjelse, idet vi paapegede den Fare, som den allerede da stigende Indførsel af udenlandske Handsker medførte for vort Haandværk — en Indførsel, som vi forudsaa vilde tiltage, fordi vi navnlig paa Grund af den høje Arbejdsløn vanskelig kunde konkurrere.

Toldkommissionens Mindretal, hvis uforandrede Toldsats Folketinget siden vedtog, ligesom Regeringen nu atter har foreslaaet den, udtalte som Grund til, at det ikke vilde imødekomme vort Andragende, at:

»Det fandt ingen Anledning til at foreslaa nogen Forhøjelse af Tolden paa »Handsker, da Fabrikationen har kunnet trives meget vel med den bestaaende »Told, og der endnu, trods Toldforhøjelsen i Eksportlandene, er en betydelig »Overskudsudførsel af denne Vare. Indførselen, der knn har en Værdi af »50000 Kr. aarlig, er ringe i Forhold til Udførselen og forsvindende i Forhold »til det hjemlige Forbrug«.

Vor Spaadom om, at disse gunstige Forhold ikke kunde vedblive at bestaa med en saa lav dansk Told for Skindhandsker, er desværre i fuldeste Maal gaaet i Opfyldelse, som det til Evidens fremgaar af nedenstaaende Oversigt:

Aar	Forbrug af udenlandske Handsker		Udførsel af danske Handsker	
	℔	Kr.	℔	Kr.
1893	1658	49740	11294	316232
1894	2035	61050	8347	233716
1895	2203	66090	7317	204876
1896	3252	97560	6148	172144
1897	3910	295500	6317	183127
1898	7322	300202	4276	120376
1899	13305	545500	3034	84900
1900	16766	594000	3531	99000
1901	17350	607200	3248	90900
1902	18380	643000	637	17900
1903	21350	731000	257	7200
1904	19800	678000	62	2200
1905	18500	634000	„	„

Heraf ses, at da Toldkommissionens Betænkning forelaa 1896, stemmede Mindretallets ovenanførte Bemærkninger allerede ikke længer med Forholdene, idet Indførselen var steget til det dobbelte af den omtalte Værdi, og Udførselen — som i Fagets Glansperiode 1876 havde været 31200 ℔ til Værdi 940000 Kr., men i 1893 var dalet til 11294 ℔ og 316232 Kr. — atter var dalet til i 1896 at være omtrent kun halvt saa meget som i 1893.

Nu, efter 9 Aars Forløb, viser Mindretallets Bemærkning sig at have været fuldstændig urigtig, idet Eksporten er ophørt og Importen har optaget $^2/_3$ af det hjemlige Forbrug.

Aarsagen til denne kolossale Tilbagegang er at finde deri, at vi betaler en Arbejdsløn med Tillæg, der er 3 à 4 Kroner mere pr. Dusin Par Handsker, end der betales i Bøhmen, som er Produktionsstedet for den overvejende Del af de hertil indførte Handsker; Fabriksprisen for danske Handsker har været ca. $16^1/_2$ Kr. pr. Dusin, medens en gros Prisen for bøhmiske Handsker har været ca. 13 Kr. pr. Dusin ufortoldede.

Da den nuværende Told (1,50 Øre pr. ℔) kun er ca. 1 Kr. pr. Dusin, er Følgen den, at Importørerne har haft de bøhmiske Handsker mindst 2 Kr. billigere pr. Dusin.

Denne Prisforskjel kommer ikke Forbrugerne tilgode, fordi de bøhmiske Handsker, der ikke er saa gode som de danske, gjennemgaaende sælges en detail til samme Pris som disse.

I de sidste Aar har Importen, som anført, haft en Værdi af ca. 650000 Kr., svarende til Værdien af ca. 40000 Dusin Par Handsker, hvis Fremstilling her vilde have givet Beskjæftigelse til 3 à 400 Familiefædre.

Paa Grund af det fremførte andrager vi om, at Tolden paa Skindhandsker maa blive ansat pr. 1 Kilo til 8 Kroner, hvilken Ansættelse altsaa vil blive i Told $2^2/_3$ Kr. pr. Dusin Par Handsker istedet for nu 1 Kr., hvorved den danske Handskeproduktion forhaabentlig vil blive sat i Stand til at indvinde noget af det hjemlige Marked, uden at Toldforhøjelsen vil have nogen Indflydelse paa Handskernes Detailpris.

Kjøbenhavn den 18. December 1906.

Paa Handskemagerlavets Vegne.

P. Aug. Nielsen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Garverne.

(Lovforslagets Pos. 192 og 194).

I Motiverne til Lovforslagets Løbe-Nr. 192 — i hvilket Løbe-Nr. nævnes farvede Skind og Huder — udtales det Side 154, næstsidste Passus, at »under denne Position er henført de vigtigste af de i den nugjældende Toldlovs Pos. 212 (1 Pd. 12 ß = 25 Øre) nævnte Varer, for hvilke den nævnte Told skjønnes at være passende. Udskilt fra Positionen er bl. a. . . . . sværtet Læder, der er af forholdsvis lav Værdi og anvendes til almindeligt Fodtøj og lignende, hvorfor det er henført under Løbe-Nr. 194, 1 Kg. 40 Øre.«

Dette Forslag om en Udskillelse af det sværtede Læder har vakt en ikke ringe Forundring indenfor de forskjellige Fag, som det berører. Af Motiverne fremgaar det, at det kun har været Meningen at ramme Varer, som anvendes til almindeligt Fodtøj og lignende. Der er formentlig nærmest tænkt paa sværtede Huder saasom Smurtlæder, Hestelæder, Tøffellæder og sort Platlæder til Seletøj.

Da imidlertid Lovforslagets Løbe-Nr. 194 omfatter: »alle andre ikke særlig nævnte Skind og Huder, herunder sværtede . . . 1 Kg. 40 Øre«, følger heraf, at ogsaa alle sværtede Skind ville blive nedsatte med 10 Øre pr. Kg.

Paa Grundlag af de ovenfor citerede Motiver og de Værdier, som iøvrigt anføres til Vejledning for de forskjellige Positionsansættelser under beredte Skind og Huder, maa det anses for givet, at der ved Betegnelsen sværtede ikke skal forstaas alle sortfarvede Varer; thi blandt disse findes de fineste, letvægtigste og kostbareste Skindsorter til Portefeuillearbejde, Bogbind, Glacéskind til sorte Handsker o. s. v. til Priser, der varierer fra c. 9 Kr. til 14 Kr. pr. Kg.

Spørgsmaalet bliver da, om det i det Hele taget vil blive praktisk muligt for den enkelte Toldembedsmand med Lethed at skjelne mellem sværtede og sortfarvede Varer; et Spørgsmaal, som maa besvares med et ubetinget Nej.

Sværtning er en Sortfarvningsproces af gammel Dato, baseret paa, at Garvesyre og Jernilte med Lethed danner en Forbindelse, der har en intensiv sort Farve. Den garvesyreholdige Hud eller Skindet lægges paa Bord og overstryges paa den ene Side med en jernholdig Vædske; kun denne Side bliver da sort. I de sidste Aartier er der samtidig med nye Garvningsmethoder ogsaa fremkommet nye Sortfarvningsmaader og nye Hjælpemidler, saaledes den fuldstændige Neddypning af Skindet i Farvevædsken. Ved en saadan Neddypning finder Farvning Sted paa begge Sider, og en saaledes

farvet Varer er let at skjelne fra en sværtet Vare; men i alle de Tilfælde, i hvilke Farvningen sker paa Bord og derved kun paa den ene Side af Skindet, vil en Adskillelse ikke kunne iværksættes, hvilket medfølgende Stykker af forskjellige sorte Skindsorter vil være et Eksempel paa.

I Overensstemmelse hermed maa det derfor paa det indstændigste tilraades:

1) at lade Ordene »herunder sværtede« udgaa af Toldlovforslagets Løbe-Nr. 194, saaledes at dette faar følgende Ordlyd:

> Løbe-Nr. 194 — alle andre ikke særlig nævnte Skind og Huder, samt crouponeret Læder (ɔ: Saalelæder i Kærnestykker) . . . . . 1 Kg. 40 Øre.

2) ikke at indsætte Ordet »sværtede« fra den nugjældende Toldlovs Position 212 i Lovforslagets Løbe-Nr. 192, men lade denne Benævnelse fuldstændig udgaa, da sværtede Varer er farvede Varer.

I Oversigten over Toldindtægten (Side 254) er Nedsættelsen paa sværtet Læder beregnet til at give en Mindreindtægt af 12,500 Kr.; med Vedtagelsen af ovenstaaende Redaktion af Løbe-Nr. 194 vil denne Post udgaa.

Kjøbenhavn, i December 1906.

Garverforeningen i Danmark.

John Messerschmidt,
Formand.

H. Winther.
Næstformand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Sadelmagere.

(Lovforslagets Pos. 155 og 198).

Under den nugjældende Toldlov er, som paavist i Fagets Indlæg til den i sin Tid indsatte Toldkommission, den tarifmæssige Beskyttelse for Fagets Artikler saa ringe, at den i mange Tilfælde end ikke naar op til 2 % af Værdien. Da samtlige til denne Industri hørende Raa- og Hjælpestoffer maa indføres fra Udlandet, fordi de forskjellige Materialier ikke produceres her i Landet i en saadan Form, at Sadelmageren kanbenytte dem, kan det foreliggende Toldlovforslag ikke være vore Haandværk og Industrier velkomment, idet Forslaget gjennemgaaende forhøjer disse Raastoffers Told, saaledes Skind og Huder under Lovforslagets Pos. 194 fra 16 ₰ til 40 Øre pr. Kg. og Laklæder fra 50 Øre til 80 Øre pr. Kg. Hertil kommer, at en Del af de Hjælpestoffer, Beslag, Bøjler, Laasedele etc., som allerede under den bestaaende Toldlovgivning er undergivne en usikker Toldbehandling, der saa at sige kræver, at Klarereren møder med den til Varerne hørende administrative Resolution, ikke ses at være saaledes tariferede i Lovforslaget, at denne Usikkerhed hæves, men endog saaledes, at en højere Beskatning end nu ikke synes at være udelukket; dette vil jo yderligere forværre Forholdet.

Selvfølgelig fremkommer der ved Tilskæring af Læder til Sadler, Kufferter, Tasker og andre Brugsgjenstande et Svind, lige saa vel som ved Læderets Tildannelse til Fodtøj, og man kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at det synes uretfærdigt, at der ikke skal ydes Svindet ved samt Forarbejdningen (Tilskæring og Syløn) af vore Artikler en lignende Beskyttelse, som de tilsvarende Virksomheder faar for Fodtøjs- og Bundtmagerarbejders Vedkommende, for ikke at tale om den Beskyttelse, der ydes Raamaterialets Fremstillere, Garverne og Metalfabrikanterne. Navnlig for Fremstilling af Arbejder af Laklæder virker den foreslaaede Forhøjelse af Raamaterialet uden en tilsvarende Forhøjelse for de deraf tilvirkede Luksus-Gjenstande ganske ødelæggende. Til nærmere Oplysning om Forholdene, som de vil stille sig efter det foreliggende Lovforslag, hidsættes følgende Eksempler:

a) En Sadel til Værdi 75 Kr., Vægt 10 Pd., koster i Told à 40 Øre.... 400 Øre

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

Bommen	4 Pd.	à 5 Øre	= 20 Øre	
Læder	4½ »	à 25 »	= 113 »	
Skind	1 »	à 25 »	= 25 »	
Flonel	½ »	à 55 »	= 28 »	
Stopning	1½ »	frit »	= 00 »	186 »

Difference... 214 Øre

b) 6 Kufferter af Læder til Værdi 240 Kr., Vægt 48 Pd., koster i Told à 40 Øre ..... 1920 Øre

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

18 Pd.	Læder	à 25 Øre	= 450 Øre		
15 »	Jernbøjler	à 5 »	= 75 »		
3 »	Nikkelbeslag	à 40 »	= 120 »		
4 »	For	à 32,5 »	= 130 »		
12 »	Pap	à 1 »	= 12 »	787	»

Difference... 1133 Øre

eller 1 Kr. 89 Øre pr. Kuffert i tarifmæssig Beskyttelse.

c) 6 Tasker af Læder til Værdi 120 Kr., Vægt 20 Pd., koster i Told à 40 Øre ..... 800 Øre

Hertil medgaar inkl. Svind og Affald:

10 Pd.	Læder	à 25 Øre	= 250 Øre		
5 »	Skindfor	à 25 »	= 125 »		
5 »	Bøjler	à 5 »	= 25 »		
$1^1/_2$ »	Nikkelbeslag	à 40 »	= 60 »	460	»

Difference... 340 Øre

eller $56^2/_3$ Øre pr. Taske i tarifmæssig Beskyttelse.

Saafremt de i Eksempel *c* nævnte Tasker havde været af Laklæder, der nu er foreslaaet til en Told af 40 Øre, var Raastoftolden bleven 610 Øre og den tarifmæssige Beskyttelse kun $31^2/_3$ Øre pr. Taske.

Hertil maa yderligere bemærkes, at saafremt ovennævnte Tasker er foret med Halvsilke eller farvet Stof, da vil Toldbeskyttelsen stille sig langt ugunstigere end ovenfor nævnt.

Efter Industritællingen $^{25}/_5$ 97 var der da i Danmark 1,230 Sadelmagerforretninger og Piskefabrikker med et samlet Personel af 2,288 Personer, hvoraf 1,008 var egentlige Arbejdere; endvidere 11 Lædervarefabrikanter med et Personel af 30 Personer, hvoraf 14 var egentlige Arbejdere, samt 5 Forretninger for Tilvirkning af Drivremme, Blæsebælge etc. med et Personel af 54 Personer, hvoraf 40 var egentlige Arbejdere.

Efter Folketællingen $^1/_2$ 1901 var der da i Danmark af Sadelmagere og Tapetserere ..... 4,083 Forsørgere
og 6,230 Forsørgede

ialt... 10,313

(heraf resp. 1,567 og 2,266 = 3,833 i Landdistrikterne)

Af anden Lædervareindustri ..... 112 Forsørgere
og 116 Forsørgede

ialt... 278

Udenlandske Toldsatser.

Norge.	Sadelmagerarbejde med Beslag, forgyldt, pletteret etc. . . .	1	Kg.	200 Øre
	andet Sadelmagerarbejde:			
	Sadler, Ride- og Kjørepiske	1	»	150 »
	andet	1	»	80 »
Sverige.	Rejsekufferter	1	»	120 »
	Sadelmagerarbejde med og uden Beslag	1	»	120 »
Tyskland.	Sadelmagerarbejde med en Vægt af 2 Kg. ell. derover pr. Stk.	1	»	58 »
	do. - - — - under 2 Kg. pr. Stk. . .	1	»	71 »
	do. i Forbindelse med Beslag eller Laase af Metaller	1	»	107 »

At den tyske Told paa Læderarbejde er noget mindre end den danske, beror nærmest paa, at den tyske Industri paa Læderfabrikation er saa stor, at der næppe indføres væsentligt af den Art, saa Tolden næppe har nogen Betydning.

Derimod er den norske og svenske Told langt større end vor, og det vil have en stor Betydning for vort Fag, om vi kunde faa en lignende Beskyttelse.

Man har i det foregaaende omtalt Læderarbejder; men foruden disse falder mange Arbejder af Voksdug, som f. Eks. Skoletasker, Rejseartikler med Betræk af forskjellige Bomulds- og Linnedvarer, der fortoldes under de paagjældende Manufakturvarers Positioner, ind under Fagets Omraade. Ogsaa for disse Artikler gjælder det, at Lovforslaget vil stille vor Produktion ugunstigere end nu, idet Nedsættelsen paa de anvendte Manufakturvarer kommer til at virke ogsaa som Nedsættelse for vore Varer, og man kan derfor kun ønske de Bestræbelser Held, som søger at faa Tolden paa disse Manufakturvarer bibeholdt, uden at man dog skal stille selvstændige Forslag desangaaende. Som Følge af det foranstaaende maa man derfor andrage om, at der ligesom i vore Nabolande Norge, Sverige og Tyskland indsættes en særlig Position for Sadelmagerarbejde med Beslag eller Laase af Metaller paa de færdige Varer til en Told af 1 Kr. pr. Kg., hvilken Sats maatte gjælde ogsaa for Arbejder af Laklæder, hvorhos man maa ønske at faa lovfæstet de nugjældende administrative Bestemmelser vedrørende de Artikler i Beslag og Bøjler med Laasedele af andet Metal end Jern og Staal, som vi ikke kan undgaa at indføre, og som ikke i en nær Fremtid kan tænkes at blive Gjenstand for indenlandsk Tilvirkning.

De af Sadelmagerne ønskede Ændringer i det foreliggende Toldlovforslag er da følgende:

Foran Lovforslagets Position 198 indsættes en ny Position saalydende:

»Alt Sadelmagerarbejde med Beslag eller Laase af Metaller samt Arbejder af Laklæder, ikke andet Steds anførte . . . . . 1 Kg. 1 Kr.«

samt

at der i Teksten til Lovforslagets Pos. 155 tilføjes:

»Beslag, Bøjler etc. til Rejseartikler, ogsaa med Laasedele af andre Metaller«.

V. Danielsen,
Oldermand for Sadelmager- og Tapetserer-Lavet.

Heinr. Dambmann, Aarhus,
Formand for Centralforeningen for Sadelmagere i Jylland.

C. F. Nielsen, Odense,
Formand for Centralforeningen for Sadelmagere i Østifterne.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Elektriske Maskiner.

(Lovforslagets Pos. 141).

Undertegnede Fabrikanter af Dynamoer og Elektromotorer tillader sig herved at fremkomme med nedenstaaende Bemærkninger i Anledning af det i Rigsdagen forelagte Toldlovforslag.

I dette Lovforslag har man bibeholdt den nuværende Tariferingsmaade for Maskiner, hvorefter der stilles Klarereren frit Valg imellem at fortolde disse med 5 % (tidligere 10 %) af Værdien eller tarifmæssig efter Beskaffenheden. — Da de elektriske Maskiner er af forholdsvis ny Dato, er de ikke omtalt i den nu gjældende Toldlov; derimod er det uforklarligt for os, at disse Maskiner slet ikke er nævnt i det nye Lovforslag, eftersom de i høj Grad afviger fra de fleste andre Maskiner (Dampmaskiner, Gasmaskiner og Arbejdsmaskiner), navnlig derved, at de foruden Jern og Staal, der jo for de fleste andre Maskiner er det altovervejende, indeholder en stor Del overspunden Kobbertraad, Kobberstænger og diverse andre Materialier.

Saafremt det foreliggende Lovforslag vedtages i sin Helhed, antager vi, at elektriske Maskiner vil blive indført under Forslagets Løbe-Nr. 150, 1 Kg. 3 Øre, saaledes at de staar i Position med saadanne groveste, smedede og støbte Gjenstande som Dampkjedler, Plove, Ambolte, Ovne og Komfurer.

Som Følge heraf vil Forholdet blive dette, at der kun vil blive en minimal — og i flere Tilfælde maaske en negativ — Beskyttelse for den elektriske Industri, idet Tolden paa de indførte Materialier omtrent bliver lige saa stor som Tolden paa de færdige Maskiner, saaledes som det nærmere vil fremgaa af de i medfølgende Bilag I angivne specificerede Eksempler.

Det kan formentlig ikke ligge indenfor det foreliggende Lovforslags Hensigt, at den elektriske Industri skal stilles særligt ugunstigt, og vi tillader os derfor at paapege, at denne Fabrikation faar en endnu ugunstigere Stilling end de andre Grene af Maskinindustrien, hvis Beskyttelse efter det foreliggende Lovforslag er meget ringe.

Vi maa i denne Forbindelse fremhæve, at elektriske Maskiner i andre Landes Toldlovgivning som Regel indtager en Særstilling, idet Toldsatsen for disse er højere end for andre Maskiner, som det vil ses af medfølgende Bilag II.

Den danske elektriske Industri har meget haarde Vilkaar at arbejde under, idet Udlandets Konkurrence er meget skarp, og Eksporten vanskeliggjøres ved Udlandets høje Toldsatser paa dette Omraade, som ogsaa fremgaar af Bilag II.

Ikke desto mindre er der her i Landet oparbejdet en ikke ubetydelig Industri, som dog i Kampen mod Udlandets Konkurrence for en væsentlig Del maa støtte sig til den hjemlige Interesse for det danske Arbejde, hvorfor det utvivlsomt vil være af Betydning at bevare og lette denne Industri.

Under disse Forhold tillader vi os at foreslaa, at Lovforslagets Gruppe »Maskiner« affattes saaledes:

141 a — Elektriske Maskiner (Dynamoer og Elektromotorer) af Værdien 5 %.
Andre:
efter Klarererens Valg;
141 b — enten af Værdien 5 % eller tarifmæssig efter Beskaffenheden.

Ærbødigst

Aktieselskabet De forenede Jernstøberier. **Thomas B. Thrige.**
Axel Ipsen.

Aktieselskabet Titan.
B. Helweg.

Bilag I.

	3 HK Elektromotor	42 HK Elektromotor
Staalgods Magnetstel og Polsko, Pos. 150, 3 Øre pr. Kg.	98 Kg. = 2,94	554 Kg. = 16,62
Smedejærn og Plade Aksel, Ankerpladerm.m., Pos. 147, frit. Bolte m. m., Pos. 150, 3 Øre pr. Kg.	5 Kg. = 0,15	15 Kg. = 0,45
Bronce og Metal Raat Metal, Pos. 156, frit.		
Kobbertraad Magnettraad, Ankertraad, Pos. 157, 4 Øre pr. Kg.	19 Kg. = 0,76	72 Kg. = 2,88
Kobber Lameller og Stænger, Pos. 157, 4 Øre pr. Kg.	3 Kg. = 0,12	115 Kg. = 4,60
Støbejern Raajærn, frit.		
Isolationslak Pos. 32, 20 Øre pr. Kg.	1 Kg. = 0,20	2,5 Kg. = 0,50
Diverse Dele Kul, Isolationsmateriale, Pos. 142 og 89, 10 Øre pr. Kg.	2 Kg. = 0,20	14 Kg. = 1,40
	Kr. 4,37	Kr. 26,45
	Færdig Motor 180 Kg. efter Position 150 3 Øre pr. Kg. = Kr. 5.40.	Færdig Motor 1300 Kg. efter Position 150 3 Øre pr. Kg. = Kr. 39
Beskyttelsen er altsaa herved	Kr. 1,03.	Kr. 12,55
Vilde efter 5 % af Værdien blive	5 % af ca. 480 Kr. = Kr. 24,00 ÷ Materialier Kr. 4,37 = Kr. 19,63.	5 % af ca. Kr. 1800 = Kr. 90,00 ÷ Materialier Kr. 26,45 = Kr. 63,55.

Bilag II.

Told af Maskiner i andre Lande.

	Elektriske Maskiner	Andre Maskiner
Frankrig	20—30 til 80—120 Frcs. pr. 100 Kg. efter Vægten: 1000 Kg.—50 Kg.	8—6 til 70—50 Frcs. pr. 100 Kg. efter Arten: den høje Told kun for smaa og lette Maskiner.
Finland	47,10 finske Mark pr. 100 Kg.	10,60 til 14,70 finske Mark pr. 100 Kg., efter Arten.
Italien	16—30 til 25—30 Lire pr. 100 Kg. efter Vægten: 1000 Kg. eller under 1000 Kg.	9—14 Lire pr. 100 Kg. efter Arten.
Norge	10—15 %	10 til 15 % toldfri, naar de ikke fabrikeres i Landet.
Portugal	30 %	5—30 Reis pr. Kg. efter Arten.
Rumænien	12 - 30 til 35—50 Lei pr. 100 Kg. efter Vægten: 2000 Kg.—200 Kg.	4 til 50 Lei pr. 100 Kg. efter Art og Vægt.
Rusland	8,50 Rubler pr. Pud.	1,05 til 4,65 Rubler pr. Pud efter Arten.
Sverige	15 %	10 %.
Schweiz	5—14 Frcs. pr. 100 Kg. efter Vægten: 50000 Kg.—100 Kg.	2—10 Frcs. pr. 100 Kg. efter Arten.
Tyskland	4—6 til 5—9 Mk. pr. 100 Kg. efter Vægten: 10000 Kg.—500 Kg.	3,50 til 100 Mk. pr. 100 Kg. efter Art og Vægt: 100000 Kg.—40 Kg.
Østrig-Ungarn	20—24 til 50—72 Kr. pr. 100 Kg. efter Vægten: 8000 Kg.—25 Kg. Igangsættere etc.: 30—120 Kr. pr. 100 Kg. efter Vægten: 200 Kg.—10 Kg.	18 til 40 Kroner pr. 100 Kg. efter Arten.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Rebslagere.

(Lovforslagets Pos. 102—109, 119—123, 128, 129, 131 og 136).

Den nugjældende Toldlov yder ikke det egentlige Rebslagerhaandværk, Tilvirkningen af Tovværk ved Haandspinding, saa lidt som den industrielle Virksomhed nogen nævneværdig Beskyttelse.

Den hjemlige Virksomhed maa nemlig for det første betale en langt højere Arbejdsløn end Udlandets, men Hovedsagen er imidlertid, at det indførte Tovværk paafører vore Rebslagere en meget ulige Konkurrence, idet den største Del deraf bestaar af simplere Materialier, medens saavel vort Rebslagerhaandværk som vor Rebslagerindustri er nødsaget til at anvende prima Raastoffer for overhovedet at kunne faa en nogenlunde Afsætning. Nogen umiddelbar Sammenligning med Hensyn til Priserne lader sig derfor heller ikke opstille, idet det dyrere danske Arbejde paa Grund af de dertil anvendte gode Raamaterialier og den forsvarlige og samvittighedsfulde Udførelse af Arbejdet i Virkeligheden er det billigste for Tovværkets Forbrugere. Saavel de mange Sprængninger af Slæbetrosser ved Skibes Bjærgning og Bugsering under vanskelige Forhold som de i Landbruget gjorte Erfaringer med Hensyn til Tøjrerebets Holdbarhed bekræfter tilfulde Sandheden af ovenstaaende Paastand.

Til Trods for, at det saaledes er i Forbrugernes Interesse at anskaffe det dyrere, men solidere og langt mere holdbare danske Tovværk, er det dog et beklageligt Faktum, at Udlandets Overproduktion af simplere og simpleste Art bliver kastet ind paa vort Marked til Priser, som er lavere end de, hvortil der sælges i Udlandet selv, og overfor hvilke den nuværende Toldbeskyttelse har været ganske illusorisk, hvad den stedse stigende Import: i 1897 2,513,898 ℔ til en Værdi af 613,390 Kr., i 1905 3,786,000 ℔ til en Værdi af 1,150,000 Kr., er et talende Vidnesbyrd om, og hvorved mangfoldige mindre Virksomheder Landet er bragt i en kummerlig Stilling.

Det har da ogsaa vist sig, at Antallet af Fagets Udøvere er i Tilbagegang. Ifølge Folketællingen af 1890 var der i Landets Købstæder og Landsogne 479 selvstændige Rebslagerbedrifter, men ved Industritællingen af 1897 fandtes der kun 331 Rebslagerforretninger, der beskjæftigede et samlet Antal af 1,183 Personer, hvoraf 805 egentlige Arbejdere. Af Bedrifterne havde 119 slet ingen Arbejdere, 192 havde 1—5 Arbejdere, 15 havde 6—10 Arbejdere, 2 11—20 Arbejdere, 2 21—50 Arbejdere og 1 over 100 Arbejdere.

Skal Rebslageriet herhjemme i nogen Maade ophjælpes, maa undertegnede »De danske Rebslagermestres Centralforening« -- der tillige omfatter de herværende industrielle Virksomheder — paa det indstændigste anmode om, at den i Regeringsforslaget 1896 paa Grundlag af Toldkommissionens Betænkning foreslaaede Toldsats af 4 Øre pr. Pd., hvilken Sats ogsaa i det af Landstinget senest vedtagne Toldlovforslag er foreslaaet, bliver den gjældende.

Til samme Position som Tovværk foreslaas i Overensstemmelse med den nugjældende Toldlov henført Sejl- og Bindegarn af mere end 2 Mm.'s Tykkelse.

Fremstillingen heraf er i de senere Aar bleven Gjenstand for en stor selvstændig Industri her i Landet, som foruden de Vanskeligheder, som Udlandets Konkurrence overfor en begyndende Industri i rigeligt Maal har ladet den føle, stadig maa arbejde under Trykket af den langt lavere Arbejdsløn, der betales i vore Konkurrentlande, navnlig f. Eks. Bajern, som er Rebslageriets værste Konkurrent med Hensyn til Sejlgarn.

Her i Landet er Arbejdslønnen pr. Dag à 10 Timer

	i Kjøbenhavn:	i Provinserne:
Svende	Kr. 3,50—3,60	Kr. 3,00—3,50
Arbejdsmænd	» 3,10—3,30	» 3,00—3,10
Kvinder	» 1,50—2,00	» 1,50—1,70
Unge Mennesker	» 1,20—2,50	» 1,20—2,50
Mestersvende	» 150 pr. Md.	» 100 pr. Md.

Den tilsvarende udenlandske Arbejdsløn er f. Eks. i Bajern og Belgien, som er vor Industris værste Konkurrentlande i Tovværk:

2 à $2^1/_2$ Kr. pr. Dag for faglærte Arbejdere.

Da Arbejdslønnen er en vigtig Faktor ved Fastsættelsen af Varernes Værdi, er det derfor ogsaa for denne Del af Positionen en Livsbetingelse, saavel for Rebslagere som for Sejlgarnsspindere, at Toldsatsen bliver som af Landstinget foreslaaet: 4 Øre pr. Pund.

Sejl- og Bindegarn under 2 Mm.'s Tykkelse er under den nuværende Toldlov toldbehandlet som andet Garn, Væverigarn o. s. v., og har ogsaa i det foreliggende Toldlovforslag delt denne Skæbne. Sejlgarnsspinderierne og Rebslagerne er paa Grundlag heraf — formentlig uforskyldt og uden at man iøvrigt skal udtale sig om, hvorvidt Væverigarns-Spinderierne kan taale den foreslaaede Nedsættelse — blevne delagtiggjorte i den betydelige Nedsættelse, hvorefter saadant Sejlgarn, naar det ikke er tvundet, nedsættes til en Told af 4 Øre pr. Pund. Det er i Bemærkningerne til Lovforslaget udtalt, at der under den paagjældende Position — Pos. 109 »ellers« — væsentligst vil falde enkelttraadet Vævegarn af Linned og Bomuld. Naar Vægten lægges paa Ordet »væsentligst«, er Ytringen vistnok rigtig, men Forholdet er dog det, at en ikke uvæsentlig Del af Sejlgarnsfabrikationen, nemlig det enkelttraadede Sejlgarn, der netop bruges til Indpakning, ogsaa falder ind herunder, og en saadan Nedsættelse kan denne Vare ikke taale, hvorfor man maa andrage om, at enkelttraadet (og poleret) Sejl- og Bindegarn undtages herfra og optages i den nærmest foregaaende

Pos. 108. Landstingets Affattelse af Positionen for Sejlgarn under 2 M.'s Tykkelse satte denne til 9 Øre pr. Pd. — en Sats, som man maa andrage om at faa indført i det foreliggende Toldlovforslag —, men undtog Bindegarn, som det ansatte til en Told af 5 Øre pr. Pd.

Lovforslagets Bemærkninger anfører, at det utvivlsomt vilde skabe næppe overvindelige Vanskeligheder at fastslaa et praktisk anvendeligt Skjel mellem Betegnelserne Sejlgarn og Bindegarn. Dette kan man delvis tiltræde, og naar Landstinget i sin Tid undtog Bindegarn fra Sejlgarnets Toldsats, maa det have haft sin Grund i den Misforstaaelse, at f. Eks. det saakaldte Mejegarn, der anvendes i de nu saa almindelig anvendte Mejemaskiner, vilde falde ind under den højere Sats. Dette Garn er imidlertid over 2 Mm. tykt og vil altsaa falde til Fortoldning under Lovforslagets Pos. 103, som Landstinget ansatte til 4 Øre pr. Pd.

Naar der til den af os foreslaaede Tekst til Benævnelsen Sejl- og Bindegarn er tilføjet Udtrykket »poleret«, er der herved formentlig ogsaa givet disse Benævnelser en saadan Begrænsning, at Misforstaaelser og Vanskeligheder ved Toldbehandlingen vil være udelukket.

Blandt de Varer, der falder ind under Lovforslagets Pos. 108, er ogsaa Bomuldstovværk, der efter Lovforslagets Bemærkninger er særlig nævnt i Hovedteksten for Garn og Traad for ikke at blive toldbehandlet som Possementmagerarbejder.

Med en Toldsats, der kun er 4 Øre pr. Kg. højere end Garnet, hvoraf det forfærdiges, er denne Fabrikation imidlertid for lavt beskyttet, og man maa derfor ogsaa af denne Grund andrage om, at der fastsættes en Told af 18 Øre pr. Kg. for Positionen.

Foruden Sejlgarn, Tovværk, Snore og Liner forarbejder Rebslagerne ogsaa saadanne Artikler som Grimer og Gjorder og har i de senere Aar — saavel paa Grund af, at Udviklingen har ført det med sig, som fordi Rebslageriet paa sine Hovedartikler er saa haardt trykket af Udlandets Konkurrence — optaget Artikler som Drivremme af Hamp, Bomuld og Kamelhaar, Pressetøj til Oliemøller, Centrifugesnore af Bomuld, Sprøjteslanger af Hamp og Bomuld m. m. under deres Fabrikation. Saavel i den nuværende Toldlov som i det foreliggende Lovforslag er disse Varer ikke holdt ude fra de øvrige Manufakturvarer, skjøndt deres Udseende, Anvendelse og hele Karakter afviger ikke lidt derfra. Man har derfor altid ønsket disse Varer udskilte, navnlig paa Grund af den Usikkerhed, der nu hersker ved deres Toldbehandling og som antagelig ikke vil blive mindre, saafremt den nuværende Toldlovs Pos. 145 i Overensstemmelse med Lovforslagets spredes imellem de øvrige Positioner. De talrige Resolutioner, der under den bestaaende Toldlovgivning er afgivne for disse Varers Vedkommende, vil næppe mindskes efter det foreliggende Forslag.

En af de væsentligste Grunde til at ønske Drivremme og Sprøjteslanger udskilte af Positionen for almindelig Manufaktur er den, at disse Varer ikke kan toldbehandles efter den for Positionen fastsatte Regel: »Traadtælling«.

Som en særlig Position ønsker man derhos udskilt: endeløse Centrifugesnore og Centrifugeremme.

Disse Varer kan ikke forfærdiges paa Maskiner, og deres Forarbejdning kræver et saa omfattende, forskjelligartet og dertil omhyggeligt Arbejde, at en højere Beskyttelse er en absolut Nødvendighed. Saavel Snore som Remme skal være i den Grad nøjagtigt afpassede for at svare til deres Bestemmelse, at hvert enkelt Stykke koster en for-

holdsvis betydelig Tid og en minutiøs Paapasselighed hos Arbejderen, hvorfor der ogsaa til dette Arbejde maa anvendes særlig uddannede og duelige Arbejdere.

Under Henvisning til foranstaaende Bemærkninger tillader man sig at foreslaa følgende Toldsatser for efternævnte Artikler:

Centrifugeremme og Centrifugesnore, endeløse, af Bomuld . . .	pr.	Kg.	1	Kr.	00	Øre
Vævede Grimer og Gjorder af vegetabilsker Stoffer, ufarvede og ublegede	-	»	0	»	30	»
— — farvede, blegede eller afmønstrede med farvet eller bleget Garn	-	»	0	»	60	»
Drivremme og Sprøjteslanger af vegetabilske Stoffer, ufarvede og ublegede	-	»	0	»	50	»
— — blegede og farvede	-	»	0	»	60	»
— — af Kamelhaar og andre Haar	-	»	0	»	50	»
Pressedug af Uld og Kamelhaar	-	»	1	»	20	»
Logliner og flettede og slyngede Liner af vegetabilske Stoffer	-	»	0	»	50	»

Forsaavidt Tolden paa Garn af Kamelhaar skulde blive forhøjet, andrager man om, at Tolden paa Kamelhaars-Drivremme maa blive forhøjet med et tilsvarende Beløb.

Disse Satser svarer til 10 % af de paagjældende Varers Værdi og overstiger i saa Henseende ikke den for Tovværk foreslaaede Sats.

Kamelhaarsgarn, der nu fortoldes som naturfarvet Uldgarn med 4 ß pr. Pd., foreslaas i det foreliggende Toldforslag fortoldet som farvet Uldgarn med 30 Øre pr. Kg. Denne Toldforhøjelse spiller en saa væsentlig Rolle for de af Rebslagerne fremstillede Drivremme og Pressedug, at det er tvivlsomt, om denne Fabrikation med en saadan Toldforhøjelse for sit Raamateriale og samtidig Nedsættelse for den færdige Vare kan opretholdes. Da Kamelhaarsgarn til Brug for Drivremme tilmed ikke spindes her i Landet, skal man andrage om, at den nuværende Tarifering maa blive bibeholdt.

Kokosgarn andrager man om at faa toldfrit, da man i Overensstemmelse med det i Betænkningen til Toldlovforslaget udtalte betragter Kokosgarn som Raamateriale, der tilmed ikke alene, som i Betænkningen anført, anvendes af en enkelt større Fabrik, men endog af saa godt som alle mindre Rebslagerforretninger.

Man skal til Slutning henlede Opmærksomheden paa, at en Nedsættelse af den bestaaende Toldbeskyttelse for Staaltraadstovværk af 2 Øre pr. Pd., saaledes som foreslaaet ved Forslagets Pos. 149, der med Toldfrihed for Traad under Pos. 147 ansætter Tovværk til en Told af 4 Øre pr. Kg., medens det nu med en Told paa Traaden af 1 ß pr. Pd. fortoldes med 3 ß pr. Pd., baade overfor Varens Værdi — navnlig i de tyndere Dimensioner, hvor den gaar op til 150 Øre og derover pr. Pd. — og overfor den indenlandske Fabrikation er altfor drabelig. De Kaar, hvorunder denne Industri virker, er ikke saa gunstige, at de taaler nogen Nedsættelse. Ogsaa her gjælder det f. Eks., at den danske Industri kun ved Anvendelse af prima Materiale og fortrinlig Udførelse af Arbejdet kan sikre sig Afsætning. Man maa derfor her andrage om en Toldsats af 8 Øre pr. Kg.

Til yderligere Begrundelse af vore Krav og til Belysning af, at vort Fag i særlig Grad trænger til Beskyttelse, skal man pege paa, at vi ikke som de fleste andre Haandværks Udøvere kan beskjæftige vore Arbejdere med Reparationsarbejde, og at, medens man tidligere kunde beskjæftige Arbejderne hele Efteraaret og Vinteren med Forfærdigelse af Sejl- og Bindegarn samt Vævning af Grimer og Gjorder, dette nu er ganske umuliggjort som Følge af den lave Toldsats paa disse Artikler.

Odense, den 5. Januar 1907.

De danske Rebslagermestres Centralforening.

P. Roulund,
p. t. Formand.

J. Jørgensen,
p. t. Sekretær.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Fabrikationen af Gulvklude.

(Lovforslagets Pos. 123).

I Anledning af det foreliggende Toldlovforslag maa denne Industri ligesom ved tidligere Toldlovforhandlinger desværre atter ulejlige Lovgivningsmagten med Anmodning om at beskjæftige sig særlig med disse Varer.

Gulvklude og Gulvkludestof nyder ifølge den nugjældende Toldlov den samme Beskyttelse som ufarvede Bomuldsvarer og burde i det foreliggende Lovforslag henføres til samme Position som ubleget Bomuldslærred, med hvilket de nærmest rangerer baade i Henseende til Værdi og Tilblivelse, idet dog bemærkes, at Arbejdslønnen er højere for disse Artikler end for Bomuldslærred. Deres Henførsel til Lovforslagets Pos. 130, 1 Kg. 35 Øre, vil jo betyde en ikke ringe Nedsættelse i den nuværende Beskyttelse; men man skjønner dog ikke, at denne vil virke ødelæggende for vor Bestaaen. Derimod vil en Nedsættelse af Tolden til 22 Øre pr. Kg., eller mindre end Halvdelen af den nuværende, umuliggjøre Fabrikationen af disse Artikler for Hovedkvaliteternes Vedkommende.

Den danske Gulvkludeindustri — for den ene Fabriks Vedkommende tillige forbunden med Spinderi af Garner, alene anvendelige for Gulvklude — beskjæftiger hele Aaret c. 60 Arbejdere, hvoraf 7 Mænd, c. 44 Kvinder og 10 mindreaarige, til hvilke der udbetales en Arbejdsløn af noget over 50,000 Kr. Anlægssummen andrager c. 185,000 Kr. og denne vil ved en saa lav Beskyttelse som den foreslaaede (22 Øre pr. Kilo) omtrent være helt tabt, da Maskinerne er uanvendelige til andet Brug.

En Toldbeskyttelse for vore Artikler vil aldrig kunne udnyttes fuldt ud, da Forbruget er saa lille, at det, for overhovedet at muliggjøre Fabrikationen, er nødvendigt ved Priser, der er endnu lavere end Udlandets Udbud af dets Overproduktion, at sikre sig den allerværsentligste Del af Markedet. Hertil kommer, at de belgiske Fabrikker, der konkurrerer skarpest, arbejder under særlige gunstige Betingelser, idet Arbejdstiden i disse Fabrikker er fra $5^1/_2$ Morgen til 7 Aften med en Gjennemsnitsfortjeneste for Kvinder af højst 15 Francs pr. Uge; dertil kommer, at de hovedsagelig fremstiller Tæpper for Kongostaten og anvender Affaldet fra disse til Gulvklude, der derved fremkommer i saa store Mængder, at de umulig alle kan anvendes i Belgien og da bliver solgt til Eksport til en hvilken som helst Pris.

Naar der nu tages Hensyn til, at denne Fabrikation er opstaaet i Ly af den nuværende Toldbeskyttelse og kun har været muliggjort ved denne, at den i Forhold til den producerede Værdi kræver et meget dyrt Inventar, og at Arbejdslønnen pr. Pd. mindst er lige saa høj som for Bomuldslærred, vil det forhaabentlig skjønnes, at der ikke er nogen særlig Anledning til at iværksætte Toldnedsættelser for denne Bomuldsindustri.

Man skal derfor andrage om, at Gulvklude og Gulvkludestof af Bomuld maa udgaa af Teksten til Forslagets Pos. 123, hvorved de vil falde ind under Pos. 130.

Dansk Gulvkludefabrik.
C. P. Thomsen.

Kjøbenhavns Gulvkludefabrik.
C. M. Madsen & Co.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Chromgarvet Læder.

(Lovforslagets Pos. 194 og 198).

Fra Danchells Fabrikker har Udvalget modtaget følgende:

For at opnaa en retfærdig Beskatning og Toldbeskyttelse af de forskjellige Lædersorter er en saa ringe Deling som foreslaaet i det foreliggende Toldlovforslags Løbe-Nr. 192—194 ikke tilstrækkelig. De i Forslaget anførte Toldsatser synes kun at tage de Lædersorter i Betragtning, som garves efter den ældre Metode med Bark og andre vegetabilske Garvestoffer, hvorimod man slet ikke synes at have haft Tanke for det Læder, der fremstilles efter den nyeste Metode, ved Garvning med Metalilter, navnlig Chrom, og som i de sidste 10 Aar er skredet saa vidt frem, at det saa godt som helt har fortrængt det Overlæder, der garves efter den gamle Metode, ligesom det ogsaa benyttes til Saalelæder i visse Arter af Skotøj.

Efter meget Arbejde og mange kostbare Forsøg er det lykkedes os og flere andre her i Landet ved denne Garvemetode udelukkende af indenlandske Raavarer at fremstille Læder, der finder en villig Afsætning og kunde have store Muligheder for at udvikle sig til en betydelig Industri og til at beskjæftige mange Folk, hvis Varen opnaaede en i Forhold til Værdien rimelig Beskyttelse.

Dette Læder, som fremstilles sort og i det hele taget i alle Farver, men ikke kan sværtes, da det ikke indeholder Garvesyre, maa farves i varme Bejtser og stødes blankt, ligesom det i det hele kræver et betydeligt Arbejde, saavel ved Maskiner som Haandarbejde. Det besidder foruden sine andre fortrinlige Egenskaber ogsaa den, at det er meget let, ca. 40—50 % lettere end det barkgarvede Læder. Saaledes vil et Fedekalve-Skind, der i saltet Tilstand vejer 14 ℔, ved Garvning i Bark give henved 5 ℔ Læder, medens det ved Garvning i Chrom kun giver $2^1/_2$ ℔.

En naturlig Følge heraf er, at den Beskyttelse, som ved de i Toldlovforslaget anførte Satser ydes det almindelige Læder, ved Anvendelse paa chromgarvet Læder kun vilde yde dette den halve Beskyttelse, og vi maatte derfor meget ønske en særlig Tarifering af chromgarvet Læder.

Dettes Værdi varierer fra 5 til 8 Kroner pr. ℔, idet f. Eks. 1 Dus. Gedeskind, der maaler 100 □ Fod, ca. 80 Øre pr. ℔, vejer ca. 10 ℔, og 1 Dus. Fedekalveskind paa 200 □ Fod, ca. 85 Øre, vejer 30 ℔. $^1/_2$ Dus. Huder, som maaler 190 □ Fod, ca. 80 Øre pr. □ Fod, vejer ca. 34 ℔.

Vi bemærker, at Chromlæder er meget let at kjende. Det ufarvede Saalelæder er ganske lyst grønligt-graat, og det farvede har samme lyse Farve i Snittet og kjendetegnes desuden let ved sin Vægt og hele Udseende.

Idet vi saaledes henholder os til ovenstaaende Redegjørelse, maatte vi meget ønske, at chromgarvet Saalelæder henføres under Løbe-Nr. 194, 40 Øre pr. Kg., og at chromgarvet farvet Læder henføres under Løbe-Nr. 198, 80 Øre pr. Kg.

Vi tillader os at haabe, at det vil lykkes at gjennemføre vore formentligt beskedne Ønsker med Hensyn til Fabrikationen af chromgarvet Læder, ved hvilken det er lykkedes at fremstille et væsenligt forbedret Produkt af vore indenlandske Raavarer, endskjønt disses Kvalitet i Løbet af de sidste 15 Aar er betydeligt forringet som Følge af den intensive Mejeridrift, der berøver de unge Dyr deres naturlige Ernæring, Modermælken, og søger at erstatte denne med centrifugeret Mælk eller andre for deres tidligste Udvikling mindre heldige Surrogater.

W. Danchell.

— Ovenstaaende Forslag er endvidere tiltraadt af H. O. Bjørløw, Valby, der ligeledes fabrikerer Chromlæder.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Vinduesglas.

(Lovforslagets Pos. 48).

Aktieselskabet »Kronborg«, Dansk Vindues-Glasværk, har ved Helsingør erhvervet sig en Ejendom, hvorpaa for Tiden er under Opførelse en Fabrik, der udelukkende vil beskjæftige sig med Fabrikation af almindeligt Rudeglas. Oprettelsen af denne Fabrik — den første af sin Art her i Landet — har staaet paa i flere Aar, og man var, da det nye Toldlovforslag fremkom, saa langt fremme i de mange og vidtløftige Forhandlinger, at Selskabets Eksistens allerede var en Kjendsgjerning, der ikke godt lod sig ændre.

Den i Forslaget indeholdte Ændring i Toldsatsen for almindeligt Vinduesglas vil imidlertid, som det nedenfor skal blive paavist, virke ganske ruinerende for den nye Industri.

Trods alt var man derfor maaske gaaet med til at opløse Selskabet igjen, dersom Lovforslaget ikke havde indeholdt et Lyspunkt, der gav Anledning til at tro, at der maatte kunne opnaas tilfredsstillende Ændringer.

I Forslaget hedder det nemlig udtrykkelig, at da Vinduesglas ikke er Gjenstand for Fabrikation her i Landet . . . foreslaas Tolden nedsat fra $1^1/_2$ ß pr. ℔ til 4 Øre pr. Kg.

I denne Udtalelse saa Bestyrelsen for Aktieselskabet en Tilkjendegivelse af, at dersom der, den Gang Forslagets Udarbejdelse fandt Sted, her i Landet havde været Fabrikker, der beskjæftigede sig med Fabrikation af Vinduesglas, var et andet Synspunkt bleven lagt til Grund ved Fastsættelsen af den foreslaaede Toldsats.

Vedrørende Sagens Detailler skal man derfor høfligst tillade sig at fremføre følgende Bemærkninger.

I Forslaget findes under Artiklen »Glas« under Løbe-Nr. 48 opført: andet uslebet, ogsaa ætset, sandblæst eller paa lignende Maade matteret . . . 1 Kg. 4 Øre.

Under dette Løbe-Nr. er indbefattet flere højst forskjellige Glasarter til meget forskjellig Værdi, nemlig: Naalestribet Glas, karreret Glas, Ornament-Glas, mønstret Glas, raat Glas (se Løbe-Nr. 47: raat uslebet »Spejlglas«), mat Glas, dekoreret, ætset Glas, dekor., sandblæst Glas, dekor., alm. klart Vinduesglas, Kathedralglas m. m.

Da nu de fleste af disse Glasarter efter Fabrikationen har undergaaet en særlig Behandling ved Ætsning, Dekorering m. m. og derved erholdt en større Værdi, og samtidig Tilvirkningen giver Beskjæftigelse til danske Arbejdere ved herværende Glasætserier, Sandblæserier og andre Virksomheder, turde Toldsatsen for disse Glas formentlig sættes noget højere, og man tillader sig derfor ærbødigst at foreslaa en Ændring i Affattelsen af Bestemmelserne under dette Løbe-Nr.

I Kommentarerne til dette Løbe-Nr. findes, som foran anført, i Toldlovforslaget Side 41 en Bemærkning om, at da Vinduesglas ikke er Gjenstand for Fabrikation her i Landet . . . foreslaas Tolden nedsat fra $1^1/_2$ ß pr. ℔ til 4 Øre pr. Kg.

Skal den af Selskabet tilsigtede Industri, hvorved der af Raastoffer fremstilles et Produkt, hvis Fremstilling kræver stor Dygtighed hos dets Udøvere, og som samtidig vil kunne afhjælpe en Ulæmpe og et Savn ved de nuværende Forhold, ved hurtig Ekspedition og ved i Modsætning til Udlandet at lade det bedste Produkt blive i Landet, imidlertid kunne virke paa en sund og gavnlig Maade, da taaler den absolut ikke en Nedsættelse af den nuværende Toldsats fra $1^1/_2$ ß pr. ℔ til 4 Øre pr. Kg., men Tolden burde da ikke ansættes lavere end 8 Øre pr. Kg.

Et Eksempel paa, hvor lav denne Toldsats vil være, kan maaske bedst illustreres ved følgende:

Til en Beboelsesejendom med 10 Stk. 3 Værelsers Lejligheder anvendes f. Eks. c. 70 Fag Vinduer; regnet à c. 10 □ Fod giver det altsaa c. 700 □ Fod Glas. Naar nu 700 □ Fod Vinduesglas vejer c. 700 ℔, da bliver Tolden herpaa, regnet efter 4 Øre pr. ℔ (den Toldsats, man nedenfor vilde tillade sig at foreslaa, nemlig den nuværende Toldsats rundet opefter til 8 Øre pr. Kg.):

$$700 \times 4 \text{ Øre} = \text{ialt Kr. } 28{,}00$$

eller pr. 3 Værelsers Lejlighed Kr. 2,80. Som man ser en »Beskyttelse«, som sandelig ikke kan betegnes som urimelig, især naar man tager i Betragtning, at vore Produktionsomkostninger ved vore Kalkulationer paa Grund af Fragt m. m. for Raamaterialier — en Udgift, som kommer Statsbanerne og Skibsfarten tilgode — og den her i Landet højere Arbejdsløn, andrager c. 14 Kr. pr. 100 □ Fod indenlandsk Glas.

Naar det ligeledes Side 41 hedder, at en Toldsats af 4 Øre pr. Kg. er lig 20 % af Værdien, bliver denne for 100 □ Fod eller 100 ℔ = 10 Kr., med Tillæg af Told 2 Kr. altsaa ialt 12 Kr. pr. 100 □ Fod udenlandsk Glas.

Det vil heraf tydelig fremgaa, at dersom den foreslaaede Toldnedsættelse vedtages, uagtet den kun skulde gjælde under Forudsætning af, at denne Industri ikke øvedes her i Landet, vilde Resultatet blive, at denne Fabrikation maatte drives under saa ugunstige Forhold og maatte medføre saadanne Indskrænkninger, at det vilde blive til Skade for Glasværket og dets Arbejdere eller endog umuliggjøre dettes Bestaaen.

Man tillader sig derfor høfligst i Henhold til det foran fremførte at foreslaa en Deling al Toldlovforslagets Løbe-Nr. 48, som vil lette Toldbehandlingen af de toldpligtige Varer og bringe Tolden mere i Overensstemmelse med disses Værdi, idet man samtidig foreslaar at inddrage Løbe-Nr. 47 — »raat uslebet Spejlglas, naar Stykket indeholder over 1,70 □ Meter« — i Betragtning af, at denne Benævnelse ikke kan

opretholdes, da »Spejlglas« maa være slebet og folieret eller i hvert Fald maa være poleret, i modsat Fald er det kun slet og ret raat Glas; dette Glas hører derfor naturligt ind under det nedenfor foreslaaede Løbe-Nr. 48 som raat Glas. Den foreslaaede Maalgrænse turde ogsaa være uden Betydning og kun gjøre Toldbehandlingen vanskeligere, da Vægten, og den alene, bestemmer dette Glas's Værdi.

I Henhold til foranstaaende tillader man sig derfor ærbødigst paa A/S »Kronborg«, Dansk Vindues Glasværks Vegne at andrage om en Forandring af de i Forslaget nævnte Løbe Nr. 47 og 48, saa at de i Stedet for kommer til at lyde:

— i Tavler eller Ruder

Løbe Nr. 47: uslebet, gjennemsigtigt, uden Dekoration (alm. Vinduesglas) pr. Kg. 8 Ø.
Løbe Nr. 48: alt andet, herunder ogsaa dekoreret uden Indfatninger pr. Kg. 16 Ø.

Sluttelig skal man tillade sig at tilføje, at Selskabets Aktionærer i det væsentlige er gaaede med til Dannelse af Selskabet, ikke saa meget for den pekuniære Vindings Skyld, som drevne frem af Interesse for at medvirke til at skabe en ny Industrigren, der — om Forsøget lykkes — vil være til Gavn for Landet, men at de dog paa den anden Side har ment at kunne gøre Regning paa, at der ikke vilde blive lagt Hindringer i Vejen for at de, naar det fremstillede Fabrikat blev jævnbyrdigt med det udenlandske, kunde erholde et rimeligt Udbytte af de Midler, der indskødes.

Aktieselskabet »Kronborg«, dansk Vindues-Glasværk.

Carl Herforth,
Bestyrelsens Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Fiskenet.

(Lovforslagets Pos. 124).

I Anledning af det forelagte Toldlovforslag med dets kolossale Nedsættelse af Tolden paa Fiskenet fra 33 Øre til 8 Øre pr. Pund tillader undertegnede Fabrikker sig at fremføre følgende Oplysninger til Forsvar for Bibeholdelsen af vor nuværende Beskyttelse.

De danske Fabrikker har siden 1892 ydet Fiskerne en udstrakt Kredit, som har gjort og gjør det muligt for dem at anskaffe deres Redskaber inden Fiskeriperiodernes Begyndelse, medens de først betaler dem, naar Fiskeriet er endt. Som Følge heraf har de danske Fabrikker maattet anvende langt større Driftskapital end ellers nødvendigt og har ikke kunnet undgaa Tab, naar Fiskerne paa Grund af uheldigt Fiskeri har været ude af Stand til at betale. Der har været Aar, hvor man ikke en Gang har haft Renter af Kapitalen, fordi Fiskeriet har været saa daarligt, at der intet kunde blive til Dækning af Gjælden til Fabrikkerne.

Paa Grund af de uensartede Forhold, hvorunder Fiskeriet drives her i Landet, bruger de danske Fiskere vidt forskjellige Redskaber, som baade ved deres eget og Fabrikkernes Initiativ fra Tid til anden undergaar Forandringer og Forbedringer; men en Fremstilling af alle disse forskjellige Fiskenet, som er særlige for danske Fiskere, vil ikke kunne gjennemføres uden paa en dansk Fabrik, som tilmed er i Stand til omgaaende efter Brev eller Telefonbestilling at tilfredsstille den ofte tilstedeværende Trang til hurtigt at faa ødelagte eller forliste Redskaber erstattede.

Man kan i det hele taget ikke tilbageholde den Bemærkning, at den Støtte, som Staten yder Fiskerbefolkningen gennem delvis Fritagelse for Petroleum til Motordrift og billige Laan til Anskaffelse af Fartøjer og Redskaber, hvilke Summer man endda kun kan betegne som forholdsvis mindre Beløb, i meget væsentlig Grad suppleres ved de danske Fiskenetfabrikkers Virksomhed med Tilvirkning af de specielle Redskaber og den udstrakte Kredit.

Vi skal herefter gaa over til at omtale de Konkurrenceforhold, der bevirker, at vi ikke kan undvære den Beskyttelse, vi nu nyder.

Vor væsentligste Konkurrence er de tyske Fabrikker, der fem i Tallet har dannet en Trust, som opretholder en for Fabrikkerne fordelagtig Pris i Hjemlandet og sender deres Overproduktion til Lande, hvor Toldsatserne gjør det muligt for dem at komme ind, til Priser, som trodser enhver Konkurrence. Allerede under den bestaaende Be-

skyttelse sælger de her i Landet visse Fabrikater billigere, end det er de herværende Fabrikker muligt. En Nedsættelse i Beskyttelsen som den foreslaaede fra 33 Øre ÷ 6 Øre for Garnet, altsaa 27 Øre, til 8 Øre ÷ 4 Øre for Garnet, altsaa 4 Øre pr. Pd., eller ca. 700 Procent, vil være et saadant Slag for de danske Fabrikker, at de maa lukke og deres ca. 200 Funktionærer og Arbejdere sættes ud af deres Virksomhed, foruden at den Kapital, som staar i kostbare Maskiner og Bygninger m. m., bliver ufrugtbar og tildels tabt. Med et saa skrøbeligt Værn, som Lovforslaget tilsigter at yde os, vil den tyske Trust kunne erobre hele den Del af Markedet, som ikke alene beror paa Specialiteter, og derved er vor Eksistensmulighed udelukket. Naar de danske Fabrikker er knuste, er det en Selvfølge, at det bliver de tyske Trustpriser, der bliver gjældende ogsaa i Danmark, og det vil altsaa ikke en Gang blive til Fordel den danske Fiskerbefolkning, at Tolden bliver nedsat som foreslaaet.

Idet vi vedlægger Opgjørelser over Vægt, Værdi og Told for forskjellige af vore Fabrikater, skal vi bemærke, at det af disse formentlig vil fremgaa, at den nuværende Beskyttelse ikke kan have nogen stor Betydning for den enkelte Fisker, idet Fabrikkernes Produktion er fordelt paa et Antal af ca. 10,000 Fiskere, hvorhos tilføjes, at de vægtigste Net, der benyttes af Kutterflaaderne fra Frederikshavn, Esbjerg og Grenaa, og hvorpaa Beskyttelsen altsaa kunde tænkes at virke mest generende, slet ikke er Gjenstand for vor Produktion, men udelukkende tilvirkes af Fiskernes egne Familier eller som Husflid i de paagjældende Egne.

Naar den foreslaaede Told for Fiskenet er sat saa yderlig lavt, har det formentlig sin Grund i, at man har valgt Norge til Forbillede, da dette Land netop har denne lave Told; men dette Land har langt billigere Drivkraft og Arbejdsløn end Danmark og navnlig et langt større og mere ensartet Forbrug, saa Forholdene der kan ingenlunde sammenstilles med vore.

Man maa derfor efter det ovenfor udviklede andrage om, at Tolden paa Fiskenet ikke bliver lavere end 60 Øre pr. Kg.

Netfabrikken Danmark, Helsingør,

J. C. Tvede.

Kjøbenhavns mek. Net- og Garnfabrik,

N. P. Utzon.

Toldens Forhold til Værdien:

1 Flyndervaad fra Frederikshavn, Gjennemsnitsværdi	ca. Kr. 70	
herpaa Told af Nettet.....	ca. 25 ℔ à 33 Øre	Kr. 8,33
1 Aalevaad fra Limfjorden, Gjennemsnitsværdi	ca. Kr. 150	
herpaa Told af Nettet	ca. 40 ℔ à 33 Øre	Kr. 13,33
1 Aaleruse fra Limfjorden, Værdi af Net	ca. Kr. 18	
herpaa Told	ca. 5 ℔ à 33 Øre	Kr. 1,66
1 Aaleruse, Jyllands Østkyst og Øerne, Værdi af Net....	ca. Kr. 12	
herpaa Told	ca. 3 ℔ à 33 Øre	Kr. 1,00

1 Rejeruse, Limfjorden og Øerne, Værdi af Net	ca. Kr. 15	
herpaa Told ..... ca. 3 ℔ à 33 Øre		Kr. 1,00
1 Agnvaad til Kystfiskeri, Værdi.....	ca. Kr. 50	
herpaa Told af Nettet ..... ca. 4 ℔ à 33 Øre		Kr. 1,33
1 Rødspættegarn til Øerne, Værdi af Net	ca. Kr. 2,50	
herpaa Told ..... ca. $^1/_2$ ℔ à 33 Øre		Kr. 0,20
1 Rødspættegarn, Limfjorden og Vestkysten	ca. Kr. 2,50	
herpaa Told ..... ca. $^1/_2$ ℔ à 33 Øre		Kr. 0,20
1 Sildegarn til Kattegat og Bælter	ca. Kr. 11 à 13	
herpaa Told ..... ca. 3 ℔ à 33 Øre		Kr. 1,00
1 Sildegarn til Øresund	ca. Kr. 20	
herpaa Told ..... ca. 4 ℔ à 33 Øre		Kr. 1,33
1 Sildegarn til Bornholm	ca. Kr. 18	
herpaa Told ..... ca. 3 ℔ à 33 Øre		Kr. 1,00

Den tyske Trust-Konkurrences 3 Priser:

1 Sildegarn til Bornholm:	
Ab dansk Fabrik lav Netto-Pris.....	Kr. 18,00
Saadanne Garn leveres periodisk af tysk Overproduktion til Netto	Kr. 15,00
hvortil kommer Told ..... 3 ℔ à 33 Øre	» 1,00
	Kr. 16,00

Det er en Forskjel af 2 Kr., af hvilken Grund danske Fabrikker næsten ingen Sildegarn leverer til Bornholm.

1 Sildegarn til de 3 Bælter og Kattegat	
koster for de 2 væsentligste Slags henholdsvis 10 Kr. ÷ 10 %.....	Kr. 9,00
og 12 » ÷ 10 %.....	» 10,80
Vægten pr, Stk. er paa begge Slags ca. 4 Pd.	
Disse Garn leveres fra Tyskland for henholdsvis	Netto Kr. 7,50
og	Netto » 9,50
+ Told for 4 Pd. bliver det.....	Kr. 7,50 + 1,33 = Kr. 8,83
og	» 9,50 + 1,33 = » 10,83

1 Rødspættegarn og Torskegarn til Limfjorden	
koster ab dansk Fabrik.....	Kr. 2,25 ÷ 10 % = Kr. 2,03
Leveres fra Tyskland	Kr. 1,80
+ Told for ca. $^3/_4$ ℔ à 33 Øre	» 25
	Kr. 2,05

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Fløjlsfabrikation.

(Lovforslagets Pos. 136).

I Aaret 1895 afkjøbte jeg nu afdøde Fabrikant Foghtmann, — den første, der her i Landet havde prøvet at fremstille Fløjler — hans Væve og Hjælpemaskiner, for dermed at forsøge, hvorvidt jeg maatte være i Stand til at fortsætte en Virksomhed, der havde kostet ham en Formue. I den første Tid satte jeg, ved mine Forsøg paa saaledes at bevare denne Virksomhed for Landet, hvert Aar Penge til; men ved efterhaanden at erstatte de gammeldags Væve med nye og tidssvarende Maskiner og ved Hjælp af den Toldbeskyttelse, der var til Stede, lykkedes det mig dog efterhaanden at gjennemføre mit Foretagende og, efter store Anstrengelser, at faa udviklet en Stab af Arbejdere, der efterhaanden blev fortrolige med denne vanskelige Fabrikation, en Fabrikation der med Tiden indbragte dem en Ugeløn varierende fra 26 til 32 Kroner.

Paa samme Tid, som Fabrikken saaledes syntes at skulle trives, blev jeg, fordi jeg havde optaget og fortsat denne Industri, fra Udlandets Side boykottet under en Form, der saa godt som opvejede den eksisterende Toldbeskyttelse, idet de tyske Fabrikanter til Eks. sendte og sender deres Overproduktion her til Landet, hvor den sælges til en saa billig Pris, at havde vor gode danske Smag ikke gjort sig gjældende som en medvirkende Faktor, havde Fabrikationen her i Landet af sig selv maattet ophøre. Det bemærkes i denne Forbindelse, at en anden dansk Fabrik, der ogsaa havde givet sig af med Fabrikationen af Fløjl, for længst er ophørt dermed af den simple Grund, at den udenlandske Konkurrence ikke vilde tillade en dansk Industri at udvikle sig paa den Maade og derved berøve den det danske Marked. Priserne blev altsaa sat ned i Samklang hermed, men naturligvis kun for atter at forhøjes, naar det engang var lykkedes at slaa Fabrikationen ned her i Landet.

I Aaret 1903 overgik mine samtlige Virksomheder til et Aktieselskab, og ser vi paa Gjennemsnitsoverskudet af vor Fløjls-Fabrikation for de derefter forløbne 3 Aar, har denne været ca. 13,000 Kr. om Aaret imod en i Fabrikken bundet Kapital af Kr. 272,500. Tages Gennemsnittet derimod af de sidste 5 Aar, bliver den aarlige Avance kun Kr. 6755.

De efterfølgende Tal vil belyse Forholdet, som det vil stille sig, beregnet paa Basis af det forelagte Regeringsforslag.

Til Fabrikationen anvendtes der i det forløbne Aar 92,110 Pund Garn, hvorpaa det nye Toldlovforslag giver en Nedsættelse af $2^1/_4$ Øre pr. Pund, lig med Kr. 2072,47. Samtidig ophæves Tolden paa Kul, hvilket for et aarligt Forbrug af 300,000 Pund er ensbetydende med en Besparelse af Kr. 135. Efter Toldlovforslaget skal Tolden paa fløjlsvævede Varer, der nu andrager $66^2/_3$ Øre pr. Pund, efter 4 Aars Forløb sættes ned til 55 Øre pr. Pund, altsaa en Nedsættelse af $11^2/_3$ Øre pr. Pund. For det Kvantum, vi i det forløbne Aar har fabrikeret, vil det være ensbetydende med en Reduktion i Beskyttelsen af Kr. 16,811,21, og trækkes herfra den ovenstaaende Besparelse, Toldlovforslaget byder, Kr. 2,207,47, vil Resultatet for vor nuværende Produktion blive en formindsket Beskyttelse af Kr. 14,603,74.

Dette imod et Aarsoverskud af, som allerede ovenfor nævnt, Kr. 13,000, naar Gjennemsnittet tages af de sidste tre, og Kr. 6,755, naar det tages af de sidste fem Aar. Der vil med andre Ord blive givet den udenlandske Konkurrence et yderligere Kampmiddel i Hænde, hvis Værdi kan anslaas til Kr. 14,000, og som vil blive benyttet til at gjøre en Ende paa den danske Industri paa dette Omraade. Saasnart dette Maal er naaet, vil Prisforholdet, som ligeledes berørt i det foregaaende, hurtigt ændres.

Vi henstiller derfor til Regering og Rigsdag, at man med Hensyn til Regeringsforslagets Pos. 136 i det mindste bevarer den gamle Toldsats for Fløjler, $66^2/_3$ Øre pr. Pund eller Kr. 1,35 pr. Kilogram, idet vi tør formode, at det med det nuværende Toldlovforslag ingensinde har været Tanken at berøre en enkelt Industri, der er i Færd med at arbejde sig frem her i Landet, saa følelig, at den helt maa opgives og dens Arbejdere berøves deres Udkomme.

Aktieselskabet C. Olesen.
C. Olesen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Sæbe- og Parfumeindustrien.

(Lovforslagets Pos. 182 og 209).

I Anledning af det foreliggende Toldlovforslag tillader undertegnede Sæbe- og Parfumefabrikanter sig at fremkomme med nedenstaaende Bemærkninger til de foreslaaede Ændringer i den gjældende Toldlov.

En Del af de æteriske Olier, der er nødvendige Hjælpestoffer til Fremstilling af Parfumerier og parfumerede Sæber, taaler Forsendelse paa Blikemballage, hvorfor er foreslaaet en Taragodtgjørelse af 12 %, og for disse Varer erlægges altsaa kun Told af selve Varen. En stor Del andre æteriske Olier, saasom: Cedertræolie, Geraniumolie, Gingergrasolie, kunstig Bittermandelolie, Nellikeolie, Palmeroseolie, Pebermynteolie, Sandeltræolie kan imidlertid ifølge deres Beskaffenhed kun forsendes paa Glasemballage, hvorved Tolden, da der i Lovforslaget kun er foreslaaet Tara for de Glasemballagen omsluttende Fustager og Kasser, i mange Tilfælde bliver næsten fordoblet. Vi maa derfor andrage om, at Taraen for Glasbeholdere og Kasser fastsættes til ialt 30 %, eller subsidiært at Taraen ansættes efter Undersøgelse, og at Emballagen eventuelt fortoldes efter sin tarifmæssige Beskaffenhed. Den af os Fabrikanter importerede Emballage om vore Raa- og Hjælpestoffer, som for os ingen Værdi har, kan jo nemlig ikke sammenstilles med de Parfumeglas, hvori de af Forhandlere indførte udenlandske Parfumer er indesluttede, og som sælges sammen med Parfumerne i Detailhandelen. Om fornødent kunde der jo yderligere kræves en Forsikring af Klarereren om, at den indførte Glasemballage ikke vilde blive benyttet i Omsætningsøjemed; men iøvrigt er man af den Formening, at det ikke vil være vanskeligt for Toldvæsenet at skjønne, naar Tara bør gives.

Ifølge Lovforslaget er det udelukkende vellugtende o: parfumerede Toiletsæber, der falder ind under Pos. 182, men da der under Kategorien Toiletsæber falder meget fine uparfumerede Sæber, der frembydes i Haandstykker som anden Toiletsæbe, men altsaa vil falde til Fortoldning under Pos. 209 til den lave Told af 3 Øre pr. Kg., skal man tillade sig at henstille, at der under Pos. 182 ogsaa optages uparfumeret Sæbe i Haandstykker.

Hvad angaar den store Fabrikation af andre uparfumerede Toiletsæber og Husholdningssæber, hvor de $^2/_3$ af Sæben bestaar af Olie eller Fedtstoffer, maa vi hævde, at den Nedgang i Beskyttelsen, som Lovforslaget tilsigter, fra $4^1/_6$ Øre pr. Kg. til 3 Øre pr. Kg., ikke er forsvarlig overfor det rimelige Krav, som ogsaa vi har paa i nogen Maade at beskyttes som Industridrivende i et lille Land. For de Arter af Sæbe, der saa godt som udelukkende tilvirkes af Talg og Svinefedt, vil Toldnedsæt-

telsen paa Olie ikke være nogen Lettelse i Toldbyrden, saaledes som i sin Tid anført, og da Tolden paa Fedt og Talg ikke har været udnyttet af de indenlandske Producenter af disse Varer, vil Afskaffelsen af Tolden herpaa heller ikke byde os nogen Besparelse; men Sæbefabrikkerne er ved deres Forbrug af de indenlandske Slagteriers Affaldsfedt, der gjennem dette Forbrug i Løbet af nogle Aar er steget fra 12 à 14 Øre pr. Pd. til 20 à 22 Øre pr. Pd., bleven en ikke ringe Støtte for disse andre Virksomheder. For de uparfumerede Sæbearter, hvortil der anvendes Olier, vil Forholdet blive ganske særlig uheldigt for vor Industri. Til 100 Kg. Sæbe, fremstillet af Olie, medgaar $^2/_3$ ($66^2/_3$ Kg.) Olie, hvis Told efter Lovforslaget vil udgjøre 4 Kr., medens den udenlandske Fabrikant kan indføre det nævnte Kvantum Sæbe for 3 Kr. Dette Forhold bliver faktisk altsaa en Præmie for udenlandsk Indførsel og bør derfor ændres, ikke alene saaledes, at en forhøjet Sæbetold udligner Forskjellen, men ogsaa saaledes, at der ydes dansk Sæbeindustri en passende Beskyttelse. Dette Hensyn er jo alt taget overfor de parfumerede Sæber, men det er ikke tilstrækkeligt, at den ene Gren af Sæbeindustrien værnes. For at opnaa den rette økonomiske Drift er det nødvendigt, at Fabrikationen af Husholdningssæber og Haandsæber drives sammen. Man maa derfor andrage om, at Tolden paa Sæber i Lovforslagets Løbe-Nr. 209 fastsættes til 6 Øre pr. Kg.

C. J. Aggerbeck, Horsens. A. Appelt, Kbhvn. O. F. Asp, Kbhvn. C. Bach-Hansen, Kbhvn.

Fabrikken »Blaagaard«, Kbhvn. A/S N. N. Blumensaadts Fabrikker, Odense,

Bruun&Andresen, Kbhvn. Central-Sæbelageret, Kbhvn. Christiansholms Sæbefabrik, Horsens.

De danske Sæbefabrikker, A/S, Kbhvn. A/S De forenede Sæbefabrikker, Kbhvn.

Falkonergaardens Fabrikker, Kbhvn. A/S J. Hagens Sæbefabrikker, Helsingør.

Heymann Bloch & Co., Kbhvn. Fabrikken »Iris«, Kbhvn. Fabrikken »Jeannot«, Kbhvn.

Kaalunds Sæbefabrik, Kolding. Hans Kjær, Aarhus. N. M. Kromanns Fabrikker, Esbjerg.

C. Loehrs Fabrikker, Fredericia. Fabrikken »Marseille«, Kbhvn. E. Mehls Fabrik, Aarhus.

H. C. Møllers Sæbefabrik og Oliemølle, Aarhus. C. C. Nielsen, Kbhvn.

Nordisk Sæbefabrik, Kbhvn. Nordjyllands Sæbefabrik, Aalborg. C. Rafns Fabrikker, Aalborg.

Randers Sæbefabrik, Randers. L. Rasmussen, Kbhvn. R. P. Rasmussen, Kbhvn.

C. Schous Fabrikker, Kbhvn. Fabrikken »Sekularis«, Kbhvn. Fabrikken »Stjernen«, Kbhvn.

Th. Wendelboe, Odense. Fabrikken »Victor«, Kbhvn. Worning & Petersen, Vejle.

Listefabrikanter og Forgyldere.

(Lovforslagets Pos. 240 og 241).

Foranlediget af det forelagte Regeringsforslag om en ny Toldlov tillader undertegnede Bestyrelse for Foreningen af danske Listefabrikanter og Forgyldere sig i al Ærbødighed at henvende sig til den høje Regering og Rigsdag for at henpege paa de Forhold, under hvilke denne Gren af dansk Industri arbejder, og som næsten umuliggjør dens Trivsel og Bestaaen.

Forholdene i dette Fag er nu saaledes, at vore Nabolande baade mod Nord og Syd har Raamaterialierne tildels eller ganske toldfrie — vi tillader os at erindre om Sverrigs og Norges Trælasttilvirkning og Tysklands Marked med de til Fabrikationen fornødne Varer, saasom: Metaller, Lim, Harpiks, forskjellige Laksorter m. m., og om, at vi er henviste til at gjøre vore Indkjøb af Raamaterialier derfra, hvorimod vi ikke har nogetsomhelst Grundstof, som kan betinge en eneste Fordel for os.

Yderligere beskjæftiges i Tyskland Tugthusfanger i høj Grad som Forgyldere og Polerere; flere Firmaer benytter udelukkende denne Arbejdskraft, og Forholdene er saa store, at en enkelt Fabrikant beskjæftiger indtil 1000 Arbejdere. En saadan Massefabrikation, produceret af tildels toldfrie Materialier med et Minimum af Arbejdsløn og uden Udgifter til Værksteder, Varme m. m., kan naturnødvendigt ikke bortkonkurreres, naar vi ingen Beskyttelse nyder, men Udlandet kan benytte os som Afløbssted for deres Overproduktion.

Tidligere var Sverrig et stort Marked for os, og Eksporten dertil var ret betydelig, men denne er nu bleven forhindret ved nye Toldsatser, der umuliggjør Import, saaledes at vi er henviste til vort Hjemmemarked, der ogsaa stadig beskæres os ved den stigende Indførsel.

Under Henvisning til, at vort Fag dog beskjæftiger ca. 400 Familier, der dels ved Fabrikation dels ved Handel tidligere og hidindtil har fundet deres Udkomme ved denne Industri, tillader vi os i al Ærbødighed at andrage om, at den foreslaaede Told maa blive ændret saaledes, at vi bliver ligestillede overfor vore Naboer, af hvilke Sverrig og Tyskland begge har en Toldbeskyttelse paa farvede og forgyldte Lister af henholdsvis 30 Øre og 30 Pf. pr. Pund, medens der i Regeringsforslaget kun er foreslaaet 5 Øre for polerede Lister uden Guld og 15 Øre for forgyldte eller farvede Lister med Guld.

Vi formener, at Rammelister, der er foreslaaede til 5 Øre pr. Pund, burde nyde en Særstilling og ikke klassificeres med f. Eks. grovere Snedkerarbejde; thi medens en Vægttold for dette sidste dog altid yder Fabrikanten nogen Beskyttelse, spiller Vægten af de yderst fint udkehlede Smaalister, som ved ekstra Damptørring og lignende er nedbragte til en yderlig lav Vægt, ingen nævneværdig Rolle. Vi maa derfor henstille, at Tolden paa de under Regeringsforslagets Pos. 240 og 241 henførte Lister, sættes til 60 Øre pr. Kg.

Sluttelig tillader vi os at henpege paa, at naar den udmærkede Tanke, som præger det fremlagte Toldlovforslag, nemlig at Raamaterialier gjøres lettest tilgjængelige, medens Tolden lægges paa Luksusartikler, konsekvent skal gjennemføres, bør Tolden alene af dette Hensyn forøges, saa vidt som forgyldte og polerede Rammelister maa henregnes under Luksus- og ikke Nødvendighedsartikler.

For Foreningen af Danske Listefabrikanter og Forgyldere.

Chr. H. Jeppesen,
p. t. Formand.
Studiestræde 32. K.

Snekkersten Guldlistefabrik,
Carl Høyer & Andreas Christensen.

Grønvold & Schous Trælasthandel
i Slagelse,
E. Didrichsen.

Odder Guldlistefabrik,
Chr. Jensen.

Nakskov Guldlistefabrik,
Wineken, Bøttern & Co.
Viggo A. Klein.

Ringsted Guldliste- og Rammefabrik, Aktieselskab,
A. Schaldemose,
p. t. Næstformand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Stavefabrikanter.

(Lovforslagets Pos. 230 og 241).

Som Formand for »Foreningen af danske Stavefabrikanter« skal jeg tillade mig at indsende lølgende:

Produktionen af Staver til Smørtræer af Bøgetræ her i Landet er i de sidste 10 Aar gaaet saa mægtigt frem, at vi endog nu ser os i Stand til at eksportere af denne Vare. Tidligere maatte der indføres betydelige Kvanta, og disses Toldbehandling har noget været underkastet Tilfældigheder; Resultatet heraf er blevet, at saakaldte ikke færdig dannede Staver og Bundstykker gaar ind til en Told af $^{15}/_{48}$ Øre, medens færdige Staver og Bundstykker koster $6^{1}/_{4}$ Øre pr. Pd. Der er sat det Skjel mellem færdig dannede og ikke færdig dannede Staver, at Staverne for at komme ind under den sidste Kategori, ikke maatte have det saakaldte Krøs, d. v. s. Indskæring i begge Ender til deri at indsætte Bundene, og for Bundenes Vedkommende, at disse ikke maatte være sammensatte med Stifter; iøvrigt maa Stavene være fuldstændig færdige og dog komme ind under den lave Sats. For nu at give denne Industri, der i høj Grad har sin Rod i Landet, den fornødne Stabilitet, vil vi tillade os at foreslaa, at der under Lovforslagets Position 241, som omhandler færdige Staver og Bundstykker, henføres saavel de nævnte med Krøs forsynede Staver som Staver, der er eggede, d. v. s. Kanten tildannet saaledes, at de lige kan sættes i Fustagen, og for Bundenes Vedkommende, at iskaarne Bundstykker, d. v. s. Bundetræ, som er høvlet paa de Kanter, der sættes sammen, og skaarne rundt, saaledes, at der kun behøver at indsættes Stifter, for at de er færdige, ogsaa henføres under færdig dannede Bunde, Pos. 241.

Foreningen af danske Stavefabrikanter og Forhandlere.

A. Boas,
Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Gartnere.

(Lovforslagets Pos. 37, 38, 40 og 81).

Idet man hermed fremsender en Oversigt over de Toldsatser, der som ønskelige for vort Fags Vedkommende er udarbejdede af Alm. Dansk Gartnerforenings Toldudvalg og vedtagne af Foreningens Repræsentantskab, skal man, idet man iøvrigt kan henvise til vedlagte Andragende til den parlamentariske Toldkommission i 1896 og den deri fremførte Motivering, navnlig fremhæve, at de deri paapegede uheldige Forhold saavel med Hensyn til Indførselen fra sydligere, i klimatisk Henseende gunstigere stillede Lande, som hvad Udførselen af Havebrugsprodukter til vore Nabolande angaar, er bleven endnu uheldigere ved de nye Toldlove i Norge, Sverrig og Tyskland. Vort Marked i Norge og Sverrig er saaledes blevet betydeligt indskrænket ved disse Landes Toldlove, og den nye tyske Toldlov har bl. a. bevirket, at Udførselen af Hvidkaal, som i de senere Aar var bleven ret betydelig, nu er saa godt som umuliggjort ved en Told, der er omtrent lige saa stor som Værdien, nemlig 2,50 M. pr. 100 Kilo. Og samtidigt med disse Indskrænkninger for Udførselen ligger vort Land aabent for Indførsel af Havebrugsprodukter fra alle Lande.

De af Alm. dansk Gartnerforening foreslaaede Toldsatser:

	pr. Pd.
Afskaarne Blomster	10,00
— Grene og Blade	2,00
Vindruer, eventuelt grønne 0,25, blaa 0,50	0,50
Jordbær	0,50
Ananas, Meloner, Ferskener og Aprikoser, friske	0,25
Valnødder og Hasselnødder	0,10
Æbler og Pærer, friske	0,05
Alle andre spiselige Frugter, friske	0,05
Asparges, Blomkaal og Agurker, Gulerødder, Salat, Radiser	0,20
Grønærter og Løg, spiselige	0,05
Tidlige Kartofler, fra 1. April til 30. Juni	0,05
Træer og Buske samt andre Planter af alle Slags	0,15

Overfor det beklagelige Faktum, at Regeringens Forslag saa godt som ingen Beskyttelse yder Gartneriet, skal man, til Støtte for Nødvendigheden af en Told paa Havebrugsprodukter, dels henvise til ovennævnte Andragende, dels til vedføjede Oversigt, hvoraf ses, at saavel den parlamentariske Toldkommissions Forslag af 1896 som Regeringsforslaget af 1897 og Landbrugets Toldkommissions Forslag af 1900 dog tilstod vort Fag nogen Beskyttelse, samt endvidere bemærke følgende:

Naar Gartnerne for Frugtens Vedkommende ønsker i det mindste de af Regeringen foreslaaede Toldsatser gjennemførte, skal der henvises til, at der fra Statens Side i en lang Aarrække er virket stærkt for, at det mindre Jordbrug skulde optage Frugtavlen, og dette er i ikke ringe Grad lykkedes. Landets Frugtproduktion vil som Følge deraf være i jævn og stadig Stigen, hvorfor der turde være al Anledning til saavel af Hensyn til det mindre Jordbrug som til Gartneriet at betrygge Afsætningsforholdene noget. For Detailhandelens Vedkommende vil den foreslaaede Toldsats formentlig være uden Betydning.

Tolden paa Jordbær er i høj Grad ønskelig. Jordbær er en Frugt, der ikke taaler lang Transport eller Opbevaring. Naar der nu, udelukkende forud for vor Jordbærsæson, indføres en ikke ringe Mængde Jordbær, saa maa disse for at taale Transport og Opbevaring høstes i halvmoden Tilstand og er som Følge deraf ved Ankomsten mere eller mindre visne — en usund og lidet tiltalende Spise, der helst burde holdes ude. Indførselen af disse Jordbær har imidlertid den Virkning, at naar vore egne friske Bær fremkommer, da har de ikke Nyhedens Interesse og betales derfor med en ringere Pris end de ellers vilde opnaa, medens den normale Pris paa Jordbær senere som Følge af den hjemlige Konkurrence maa siges at være ret lav, til Tider saa lav, at det næppe lønner sig at plukke Bærrene, og paa den vil den foreslaaede Told ingen Indflydelse faa.

Meloner og Vindruer er Luksusfrugter, der kun avles under Glas her og aldrig bliver hver Mands Spise; men vor egen Produktion af Meloner og blaa Druer er fuldt tilstrækkelig til vort Behov, hvorfor en Told paa disse Frugter vil være i høj Grad ønskelig og forsvarlig.

Naar man iøvrigt maa fastholde de af Foreningen fastslaaede Toldsatser i sin Helhed, skal man dog særlig henlede Opmærksomheden paa Positionen: Afskaarne Blomster, der absolut maa betragtes som Luksus. Indførselen af disse virker saa meget skadeligere for vor hjemlige Produktion, fordi den er ganske uberegnelig, idet den i høj Grad er afhængig af Vejrforholdene og derfor skaber usikre Forhold for de danske Producenter. Naar man i al Almindelighed maa indrømme, at Gartneriet i Forhold til Arealet beskjæftiger stor Arbejdskraft, saa gjælder dette i særlig Grad Blomstergartneriet, hvorfor denne Industri maa forekomme os at foretjene den Støtte, en passende Beskyttelse kan yde.

Alm. dansk Gartnerforening:

F. Paludan,
Formand.

Oversigt over de gjældende og de forskjellige foreslaaede Toldsatser for Gartneriprodukter.

	De nugjældende Toldsatser Lov af 4. Juli 1863	Alm. dansk Gartnerforenings Andragende af 1895 til den parlamentariske Toldkommission	Den parlamentariske Toldkommissions Forslag af 1896 Regeringens Forslag af 1897	Folketingsudvalgets Flertalsforslag af 1897	Landstingsudvalgets Flertalsforslag af 1898	Alm. dansk Gartnerforenings Andragende af Aar 1900, gjennem Landbrugets Toldkommission	Landbrugets Toldkommissions Forslag af 1900	Regeringsforslaget af 1906
	pr. Pd.	pr. Pd.	pr. Pd.	pr. Pd	pr. Pd.	pr. Pd.	pr. Pd.	pr. Kg.
Afskaarne Blomster	frie	10 Kr.	6 Kr.	frie	6 Kr.	10 Kr. [2]	6 Kr.	frie
Afskaarne Grene og Blade	frie	2 „	30 Øre	frie	30 Øre	2 „	30 Øre	frie
Vindruer	7 Sk.	50 Øre	25 „	20 Øre	25 „	50 Øre [3]	25 „	35 Øre
Jordbær	1/4 „	50 „	25 „	0,5 „	25 „	50 „	25 „	35 „
Ananas, Meloner, Ferskener og Aprikoser, friske	1/4 „	25 „	25 „	0,5 „	25 „	25 „	25 „	35 „
Valnødder og Hasselnødder	1 „	10 „	10 „	2 „	10 „	10 „		7 „
	pr. Td.							
Æbler og Pærer, friske	24 Sk.	5 „	0,5 „	0.5 „	0,5 „	5 „	1 „	3 „
Alle andre spiselige Frugter, friske	pr. Pd. 1/4 Sk.	5 „	2 „	0,5 „	2 „	5 „	2 „	3 „
Asparges, Blomkaal, Agurker	frie	20 „	20 „	frie	20 „	20 „	20 „	frie
Gulerødder, Salat, Radiser	frie	20 „ [1]	5 „ [1]	frie	5 „ [1]	20 „	5 „ [1]	frie
Grønærter og Løg, spiselige	frie	5 „	5 „	frie	5 „	5 „	5 „	frie
Tidlige Kartofler (1. April—30. Juni)	frie	5 „	frie			5 „		frie
Træer og Buske samt andre Planter af alle Slags	frie	15 „	10 „	frie	10 „ [5]	15 „	10 „ [5]	frie
Rosenplanter	frie					50 „ [4]		frie

[1]) Kun Gulerødder. — [2]) samt Blomsterløg og Knolde med Blomst. — [3]) Eventuelt: Grønne Vindruer 25 Øre, blaa do. 50 Øre. — [4]) Paa Foranledning af to større Planteskoleejere blev der i 1897 andraget om denne Toldsats. — [5]) Til Frugtavl og Skovplantning frie.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Stenhuggeri.

(Lovforslagets Pos. 64—66).

Efter indbyrdes Overvejelse og ifølge Generalforsamlingers Beslutninger tillader vi os som Arbejdere i paagjældende Fag at indbringe nærværende Andragende om Støtte for Granit-, Marmor-, Kalk- og Sandstenshuggerfagene.

Dette vort Andragende fremkommer som Følge af den store Arbejdsløshed, der til Stadighed hersker i disse Fag paa Grund af den store Konkurrence saavel fra Tyskland som fra Sverige og Norge, idet der fra disse Steder hertil bliver indført enorme Masser af færdigt Stenhuggerarbejde.

Dette kan ske, fordi der saa godt som ingen Told findes paa den Slags Arbejde, som anvendes til Bygningsbrug, hvad enten det er i Sandsten, Marmor eller Granit. Hertil kommer, at de Steder, hvorfra dette Arbejde forsendes, ligger i Landdistrikter. Vi maa bemærke, at i Tyskland saavel som de ovennævnte andre Steder er Timelønnen i Byerne større end vor, for hvilket vi kan fremlægge Beviser ved Tariffer fra Sverige og Tyskland. Medens vor Løn er 45 til 50 Øre pr. Time, viser Tarifferne fra Sverige 55 og fra Tyskland 70 Øre pr. Time. Men i Landdistrikterne forholder det sig anderledes; der er Lønnen ca. 25 Procent lavere end vor, og særlig fra disse Distrikter kommer Konkurrencen.

For at give en Oversigt over, i hvor stort Omfang Indførselen har fundet Sted, siden den begyndte, skal vi tillade os at nævne forskjellige større Foretagender i Kjøbenhavn; som et af de første af dem kan saaledes nævnes Kunstmusæet, senere Kunstindustrimusæet, Store Nordiske Telegrafselskabs Bygning, Glyptotheket, det kongelige Bibliothek samt det under Opførelse værende Rigshospital og dertil en Masse andre private og offentlige Bygninger saavel i som udenfor Kjøbenhavn.

For at vore Fag, som hører til de ældste her i Landet, ikke skal gaa helt til Grunde, og for at Fagets Udøvere kan leve og eksistere og ikke som hidtil sammen med deres Familier lide Nød og Savn, maa vi anmode den høje Regering og Rigsdag om at støtte vort Forlangende, saaledes at der paalægges en Told paa høvlede, drejede og tilhugne Sten, saavel profilerede som glatte, af $2^1/_2$ Øre pr. Kg., idet en mindre Takst efter vore Beregninger absolut intet vil kunne gavne os.

Forholdet mellem indført og indenlandsk færdigt Arbejde bliver nemlig dette: Fra Udlandet leveres færdighugne Sten for 6—$6^1/_2$ Kr. pr. Kubikfod, dels af de allerede anførte Grunde, dels ogsaa fordi Mestrene beregner deres Raasten billigere, naar

de leverer færdigt Arbejde, end naar de sælger Raastenene alene. Udførte her i Landet vilde de samme Sten koste 8—8½ Kr., og da Stenene vejer 74 Kg. pr. Kubikfod, svarer den af os foreslaaede Told, navnlig for Sandstens Vedkommende, ikke en Gang fuldt til Differencen, idet 74 × 2½ kun bliver 1 Kr. 85 Øre. Men for Granittens Vedkommende stiller det sig noget bedre, og denne Told er en Nødvendighed for at bevare vor Stenindustri paa Bornholm.

For slebne og polerede Tings Vedkommende ønsker vi efter vore Erfaringer, at der maa blive sat en Told af 3 Øre pr. Kg. Bro-, Bordur- og Kantsten og lignende Sten med tarveligere Behugning til Gaard- og Gadebelægning bør fra Løbe-Nr. 64 (fri) flyttes ned til Løbe-Nr. 65 (½ Øre pr. Kg.), og de sammesteds til Toldfrihed opførte hugne Trappe-, Sokkel- og andre Bygningssten og Monumentsten samt Fortøjningspæle maa henføres under den af os foreslaaede Toldsats 2½ Øre. Fliser til Gulvbelægning, saavel af Marmor som Kalksten (gullandske Fliser) bør derimod som Nødvendighedsartikel gaa frit ind.

Vi haaber, at det maa lykkes os at opnaa Gjennemførelsen af disse vore Forlangender, som vi med Sikkerhed kan sige ikke er for høje, men kun opstillede saaledes, at de sikrer dansk Haandværks og Industris Eksistens paa dette Omraade.

Den 11. Januar 1907.

For **Marmor-, Kalk- og Sandstenshuggernes Forbund i Danmark**:

Hans Jakobsen,
Formand.

N. Lindeblad,
Repræsentant.

For **Granitstenhuggernes Fagforening i Kjøbenhavn**:

Georg Nielsen,
Formand.

Oluf Larsen,
Repræsentant.

For **Hovedbestyrelsen for dansk Stenhuggerforbund**:

Georg Hansen.

p. p. **A/S Hammersholms Granitværker**:

H. J. Pedersen.

p. p. **Bornholms Stenhuggeri**:

Vilh. P. Hermansen.

p. p. **A/S De forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne**:

A. Blem.

A. R. Wiberg,
Stenværksejer, Bornholm.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Aktieselskabet Frederiksværk Valseværk.

(Lovforslagets Pos. 156, 157 og 158).

Vi tillader os herved at henlede den høje Regerings og Rigsdags Opmærksomhed paa, at vor Virksomhed rammes saa haardt af det foreliggende Toldlovforslag, at Udsigten for en Fortsættelse af Driften, hvis det vedtages, vil være yderst ringe.

Da dette muligvis skyldes Ukjendskab til vor Virksomhed, skal vi tillade os at oplyse, at Valseværket i Frederiksværk, der i sin Tid er anlagt af Staten, i Aaret 1856 gik over paa private Hænder, som har drevet det siden; dets Fabrikation omfatter Støbning og Udvalsning af Kobber, Messing og Bly til Plader og Stænger.

Forslaget reducerer Tolden paa:

1) Kobberplader (Løbe-Nr. 158) fra $12^1/_2$ til 10 Øre pr. Kg.
2) Messingplader (Løbe-Nr. 157) fra $12^1/_2$ til 4 Øre pr. Kg.
3) samt ophæver fuldstændig Tolden paa Blyplader (Løbe-Nr. 156), som hidtil var $4^1/_6$ Øre pr. Kg.

Som det vil ses, er der foreslaaet en Nedsættelse i Tolden paa Messingplader af 68 %, hvilket vil umuliggjøre enhver Konkurrence med Udlandet, i dette Tilfælde Tyskland, hvis Konkurrence i Forvejen, paa Grund af billigere Arbejdskraft (i Valseværker dèr er Lønnen 30 % lavere end hos os) og nedsatte Banefragter for Eksportvarer, er meget følelig.

Forholdet forværres yderligere derved, at de tyske Fabrikker, som i Hjemlandet ved et stærkt organiseret »Metalsyndikat« holder deres Priser oppe, sælger deres Overproduktion her til Landet til urimelig lave Priser.

Med Hensyn til Blyplader vil den foreslaaede fuldstændige Ophævelse af Tolden bevirke, at denne Del af vor Virksomhed øjeblikkelig maa ophøre, idet Konkurrencen fra Tyskland, af Grunde som nævnt ovenfor, allerede nu er saa haard, at vi kun med Vanskelighed, ved Hjælp af den hidtil værende moderate Beskyttelse: $4^1/_6$ Øre pr. Kg., har kunnet opretholde Fabrikationen.

Nedsættelsen af Beskyttelsen i Henhold til Forslaget vil for vort Vedkommende, naar vi regner med Gjennemsnittet af vor Produktion i de sidste 5 Aar, svare til Kr. 14,712, som fremkommer saaledes:

Kobberplader:	
153,000 Kg. à $2^1/_2$ Øre pr. Kg.	Kr. 3,825.00
Messingplader:	
74,000 Kg. à $8^1/_2$ Øre pr. Kg.	» 6,290.00
Kobber- & Messingstænger:	
123,500 Kg. à 0,16 Øre pr. Kg.....	» 197.00
Blyplader:	
126,000 Kg. à 4,16 Øre pr. Kg.....	» 5,250.00
	Kr. 15,562.00

hvorfra maa drages den Kompensation, vi faar ved, at Kul og Cinders bliver fri, hvilken andrager Kr. 850,00.

Da vort Gjennemsnitsudbytte for de sidste 10 Aar andrager Kr. 17,400 eller 5,8 % af Aktiekapitalen, og Mindrebeskyttelsen ifølge ovenstaaende udgjør Kr. 14,712, ses det let, at Udsigten til vor fortsatte Bestaaen, hvis disse Forslag bliver gjennemført, er ganske haabløs.

Vi tillader es derfor at andrage om:

1) at Tolden paa Messingplader, der hidtil har været den samme som paa Kobberplader, i hvert Fald ikke reduceres mere end Tolden herpaa.

Messingplader vil i saa Fald, analogt med den nugjældende Toldlov, kunne forblive i Pos. sammen med Kobberplader, hvortil de ogsaa naturligt hører hjemme, idet Forskjellen i Værdien af disse Varer kun andrager ca. 18 % (Priserne for Kobber- og Messingplader er i Øjeblikket henholdsvis ca. 115 og 95 Øre pr. ℔), hvilket Forhold stadig vil forblive temmelig uforandret, da Kobber udgjør den langt overvejende Del af Messings Sammensætning, ligesom deres Anvendelse i Industrien er nær sammenfaldende.

I Forbindelse hermed skal vi anføre, at Skibsmetals Henføring til en særlig Pos. (nugjældende Toldlovs Pos. 175), er overflødig, da alle Materialier til Skibsbrug i Henhold til Forslaget er fri eller bliver fri igjennem Toldgodtgjørelse.

2) at Tolden paa Blyplader ikke reduceres mere end til 4 Øre pr. Kg.

Vi haaber, at Lovgivningsmagten vil tage Hensyn til dette vort Andragende og derved muliggjøre Fortsættelsen af en Virksomhed, som i saa mange Aar har bestaaet her i Landet, og hvis Ophør vil medføre et stort Savn for mange andre Virksomheder, navnlig indenfor Skibsbygningsindustrien, der ved talrige Lejligheder er afhængig af en hurtig Levering af de af os fremstillede Materialer.

Aktieselskabet Frederiksværk Valseværk.

Gotfred Halkier,
Formand.

Harald Halkier,
Direktør.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Konfektion (Bluseliv o. lign.)

(Lovforslagets Pos. 96.)

Med de nugjældende Toldsatser er selve Sylønnen i mit Fag beskyttet med 4 à 5 %; ved det nye Toldforslag reduceres samme med ca. 25 %, saa Beskyttelsen alsaa kun kommer til at andrage 3 à 4 %, hvilket fremgaar af efterstaaende Oplysninger:

1 Dus. Bluseliv til Værdi 39 Kr. (trykkede Varer).

Efter den nuværende Toldlov:
Vægt 4 Pd. 60 Kv. à Told 32 ß + 50 % = Kr. 4,60

	Pd.	Kv.		
Yderstof..	3	60	à Told 32 ß	= Kr. 2,40
Shirting..	1	»	à Told 12 ß	= Kr. 0,25
Knapper..	»	18	à Told 16 ß	= Kr. 0,06
Hægter ..	»	6	à Told 16 ß	= Kr. 0,02
			I alt	Kr. 2,73

Beskyttelse Kr. 1,87 eller 4,8 %

Efter Regeringsforslaget:
Vægt 4 Pd. 60 Kv. à Told 50 Ø. + 50 % = Kr. 3,45

	Pd.	Kv.		
Yderstof	3	60	à Told 50	Ø. = Kr. 1,80
Shirting	1	»	à Told 17,5	Ø. = Kr. 0,17,5
Knapper	»	18	à Told 40	Ø. = Kr. 0,07,2
Hægter	»	6	à Told 10	Ø. = Kr. 0,00,6
			I alt	Kr. 2,05,3

Beskyttelse Kr. 1,39,7 eller 3,6 %

1 Dus. Bluser til Værdi 78 Kr. (Uldgods).

Efter den nuværende Toldlov:
Vægt 9 Pd. à Told 32 ß + 50 % = Kr. 9,00

	Pd.	Kv.		
Yderstof..	6	25	à Told 32 ß	= Kr. 4,16,7
Shirting..	2	14	à Told 12 ß	= Kr. 0,53,5
Brun Satin	»	80	à Told 20 ß	= Kr. 0,33,3
Knapper..	»	5	à Told 16 ß	= Kr. 0,01,7
Hægter..	»	6	à Told 16 ß	= Kr. 0,02
Fløjl.....	»	65	à Told 32 ß	= Kr. 0,43,3
			I alt	Kr. 5,50,5

Beskyttelse Kr. 3,49,5 eller 4,5 %

Efter Regeringsforslaget:
Vægt 9 Pd. à Told 55 Ø. + 50 % = Kr. 7,42,5

	Pd.	Kv.		
Yderstof	6	25	à Told 55	Ø. = Kr. 3,43,7
Shirting	2	14	à Told 17,5	Ø. = Kr. 0,37
B. Satin	»	80	à Told 32,5	Ø. = Kr. 0,26
Knapper	»	5	à Told 40	Ø. = Kr. 0,02
Hægter	»	6	à Told 10	Ø. = Kr. 0,00,6
Fløjl	»	65	à Told 50	Ø. = Kr. 0,32,5
			I alt	Kr. 4,41,8

Beskyttelse Kr. 3,00,7 eller 3,8 %

Da Sylønnen i Tyskland er langt ringere end her — i Sachsen f. Eks. er den ikke stort over $^1/_3$ af vor — er vi faktisk allerede paa Forhaand daarligere stillede paa vort eget Marked end Tyskerne, som dertil støttes af et stort, velbeskyttet hjemligt Marked; dette kan bære alle elementære Udgifter og gjør, at de kan betragte Eksportforretningen som et Plus, hvor selv en minimal Avance er Gevinst, idet det hjemlige Marked, hvor den tyske Lovgivning sørger for Udelukkelse af fremmede Fabrikater, giver Dækning for de elementære Driftsomkostninger. Det er da ogsaa en Kjendsgjerning, at der her i Landet, og da navnlig i Kjøbenhavn, sælges mere tysk end dansk Konfektion i min Branche, hovedsagelig Bluseliv, og da Artiklen »Færdigsyet« først er i sin Vorden, vil det blive Millioner, vort Land kommer til at betale aarligt til Ernæring af tyske Arbejdere, om vi ikke her hjemme faar en rimelig Beskyttelse. Under de givne Forhold haves ikke en saadan; vi skal tage mod Konkurrencen uden, paa Grund af tysk Toldmur, at kunne gjøre Gjengjæld.

Til Belysning af Artiklens Betydning anfører jeg, at jeg i færdigsyede Ting i Aaret 1906 har gjort en Omsætning af 229,193 Kr. 87 Øre og deraf har udbetalt i Arbejdslon 43,772 Kr. 78 Øre, og da min Forretning i disse Artikler kun er en Brøkdel af, hvad der forarbejdes i disse Ting, vil det ses, at det allerede nu drejer sig om et Erhverv, der bringer Hundredtusinder af Kroner ud blandt den mindre og mindst bemidlede Befolkning, og det turde derfor ikke være ligegyldigt, om dette Erhverv bevares for Landet eller ej. Jeg mener derfor, at der bør gives et Tillæg af mindst 100 % for færdigsyede Varer og 150 % for do. med Besætning; der vil da blive 6—8 % Beskyttelse paa Arbejdslønnen, og alligevel vil dette daarlig ophæve Differencen mellem Lønforholdene her og i Tyskland.

Oluf Wahlstrøm.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Papirfarveri.

(Lovforslagets Pos. 174).

I Anledning af et fra Dansk Papirhandlerforening til Rigsdagen indgivet Andragende, hvorefter Regeringsforslagets Løbe-Nr. 172, 173 og 174 onskes sammendraget til et Løbe-Nr. med en Sats som for Løbe-Nr. 173 af 8 Øre pr. Kg., maa man — saavel overfor den foreslaaede Sats som overfor den Motivering, som Andragendet fremfører — tage alvorligt til Gjenmæle.

Naar der saaledes anføres, at der ingen som helst Grund er til at opretholde den enormt høje Told paa en stor Del Papirsorter, som den indenlandske Industri i meget ringe Grad beskjæftiger sig med at fabrikere, skal man for det første oplyse, at disse Papirers Pris varierer fra 70 Øre til 3 á 4 Kr. pr. Kg.; at sætte dem i Klasse med Avispapir, hvis Værdi er 16—18 Øre pr. Kg.; vil da være meningsløst. Dernæst skal man overfor Bemærkningen om den ringe indenlandske Industri paa dette Omraade oplyse, at alene undertegnede Fabrik tilvirker mere af disse Papirsorter, end den samlede Import udgjør (efter Lovforslagets finansielle Opgjørelse 90,000 Kr.), og at der her i Landet findes endnu 2 Fabrikker, som beskjæftiger sig med Tilvirkning af den Art Papir; den indenlandske Produktion er saaledes sikkert ca. 3 Gange det indførte Kvantum, og man maa paa det bestemteste paatale den Forvanskning af de faktiske Forhold, som fremtræder i Papirhandlerforeningens Motivering.

Til yderligere Belysning af det meningsløse i at ville lade Lovforslagets Løbe-Nr. 174 indgaa under Løbe-Nr. 173 bemærkes, at det anvendte Raapapir vil falde ind under Løbe-Nr. 173, og de andre anvendte toldpligtige Raastoffers Told andrager ca. 2 Øre pr. Kg., saaledes at der efter Papirhandlerforeningens Forslag ligefrem vilde blive sat en Præmie af 2 Øre pr. Kg. for udenlandske Papirsorter af denne Art.

Naar der endvidere tales en Del om, »at en Mængde større og mindre Industrier som Bogbindervirksomhed og Æskefabrikation etc. hæmmes i en meget betydelig Grad og forhindres i at naa det Omfang, de ellers kunde naa«, skønner man ikke rettere, end at den ringe Told af 24 Øre pr. Kg. ingenlunde kan siges at virke hæmmende paa Industrier som Bogbinderi og Æskefabrikation, der efter Lovforslaget vil nyde en Beskyttelse af fra 60—80 Øre pr. Kg., og det saa meget mindre, som disse Industriers Forbrug af Papirer henhørende under Løbe-Nr. 174 kun er forholdsvis ringe — ja, naar der tages Hensyn til det øvrige Forbrug, endog ganske minimalt.

En Nedsættelse udover Regeringsforslagets ca. 30 % af Tolden for de i Løbe-Nr. 174 nævnte Papirer vil være ødelæggende for vor Virksomhed, og Papirhandlerforeningens Andragende vil kun kunne fremmes paa Bekostning af en Industri, der med megen Anstrengelse er blevet oparbejdet herhjemme siden 1865, og som under en rimelig Beskyttelse stadig ejer Udviklingsmuligheder.

Der er ganske vist al mulig Grund til at lade Løbe-Nr. 174 udgaa af Lovforslaget; men det kan fornuftigvis ikke være Løbe-Nr. 173, hvorunder det skal indgaa, men derimod Løbe-Nr. 175, hvortil Varerne i Følge deres Pris og Arbejdet ved Raastoffets Forædling rettelig henhører. Der er ingen Grund til at undtage dem fra de i Løbe-Nr. 175 optagne Tapeter, hvormed de nu hører sammen; de er i hvert Fald værdifuldere end de almindelige Tapeter.

Man skal derfor andrage om, at Løbe-Nr. 174 udgaar og indsættes som Begyndelse til Løbe-Nr. 175 — subsidiært, at Toldsatsen for Løbe-Nr. 174 ikke sættes lavere end 24 Øre.

Kjøbenhavns Farvefabrik & Papirfarveri.

Wilh. St. Lorenzen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Bogbinderi.

(Regeringsforslagets Pos. 168, 175 og 176).

Gjennem den af den høje Regering i Toldlovforslagets Løbe-Nr. 168 foreslaaede Told paa Bøger med dansk Tekst, der hidtil har kunnet indføres toldfrit, har Bogindustrien i Princippet faaet et længe næret Ønske opfyldt, og en gammel Urimelighed i den bestaaende Toldlov er rettet. Imidlertid kan den foreslaaede Toldsats — 10 Øre pr. Kg. — der jo kun er beregnet paa at opveje Papirtolden (8 Øre) og give Bogtrykkeren en ringe Beskyttelse, ingenlunde tilfredsstille Bogbinderfaget her i Landet, naar den tillige skal gjælde for indbundne eller heftede Bøger med dansk Tekst.

Der ses ikke at være nogensomhelst Grund til, at Bogbinderarbejde skal fortoldes lavere, naar det gjælder trykte Bøger end f. Eks. Protokoller og lignende Arbejder, og det er jo ikke heller smaa Udgifter, der gjennem Told paa Materialier (Shirting, Silketøj, Fløjl, Skind og mønstret Papir) paalægges Bogbinderfaget; de fleste af disse Toldafgifter kan Faget heller ikke undgaa at udrede som Skat til Staten, da de fleste nævnte Materialier ikke fabrikeres her i Landet. Al Logik og Rimelighed synes da at tale for, at der paa færdigt Bogbinderarbejde lægges en passende Told, og Toldavtoriteterne har hidtil erkjendt dette; ogsaa Hs. Eksc. Finansministeren har lovet Faget at tage Hensyn til det ved det nye Toldlovforslag, hvad der dog desværre ikke er sket.

I Ly af Toldfriheden paa indbundne trykte Bøger har der i Aarenes Løb udviklet sig den Trafik, at Salmebøger og Bibler indbindes i Tyskland, hvor Arbejdet udføres til lave Priser i den tyske »døde Sæson«; ca. 25,000 Salmebøger aarlig kan indgaa hertil paa denne Maade til stor Skade for Faget. I Sverrig har man taget Forholdsregler mod denne Trafik ved at indføre en særlig Told (50 Øre og 2 Kr. pr. Kg. efter Indbindingens Beskaffenhed) for Bibler og Salmebøger, og noget lignende kunde maaske gjøres hos os. Imidlertid skal vi principalt og indtrængende henstille, at Regeringsforslagets Løbe Nr. 168 kun kommer til at omhandle Bøger med dansk Tekst i raa Materie, medens heftede Bøger henføres til Løbe Nr. 175 (30 Øre) og indbundne Bøger med dansk Tekst henføres til Fortoldning sammen med andet Bogbinderarbejde under Løbe Nr. 176 (60 Øre).

Naar vi fremkommer med denne Henstilling, tror vi at være berettigede til at sige, at vi taler paa et Fags Vegne, der ikke staar tilbage for Udlandet i Dygtighed; tværtimod, Bogbinderiet i Danmark har gjennem de senere Aars store Udstillinger vist, at det saavel med Hensyn til solidt Arbejde som til kunstnerisk Smag staar paa Højde med Udlandet, ja overgaar dette. Men vort Fag kan ikke bestaa alene ved Arbejde for et mere kræsent Publikum: ogsaa den daglige, mere ordinære Produktion er nødvendig for dets Bestaaen og dets Evne til at sysselsætte sine Arbejdere og betale dem en passende Løn. Derfor er den fremmede Indførsel af Masseartikler som de nævnte os til saa stor Skade.

Vi bemærker, af Hensyn til de fra forskellige Sider fremkomne Henvisninger til vor Samhandel med Norge, at norske Bøger (»Bøger med norsk Tekst«) efter vor Opfattelse af Hensyn til bestaaende Mestbegunstigelsestraktater aldrig vil kunne fortoldes anderledes end franske eller tyske Bøger, uanset, at »norsk« Sprog kan være saa at sige identisk med dansk Sprog. Vi ser derfor, at der er en Mulighed for, at der kan paaføres os toldfri Konkurrence fra Norge; men vi agter, netop af Hensyn til Samhandelen, for Tiden ikke at fremsætte noget Forslag til Forebyggelse af en saadan Eventualitet.

For Kjøbenhavns Bogbinderlav:

P. O. Olsen.
Oldermand.

For Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne:

Erik Eriksen, Aalborg.
Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Blank- og anden Lædersværte (Skosværte).

(Lovforslagets Pos. 33).

Undertegnede Skosværtefabrikanter tillader os herved at rette følgende Henvendelse til Regering og Rigsdag angaaende Tolden paa Skosværte, Skocrême og lignende.

Skosværte solgtes tidligere i faste Stykker, indpakkede i Papir. I de senere Tider er Varen ganske forandret, saa at den nu sælges i smaa Blikæsker og i blød Tilstand. Af Varen bruges der antagelig her i Landet for ca. 1 Million Kr. om Aaret. Varen fabrikeres af Terpentin, Voks og Farvestof samt nogle Tilsætninger, hvis Kvantum dog er saa ubetydeligt, at det ingen Rolle kommer til at spille ved Toldberegningen. Mindre Kvanta sælges i større Daaser; men dette udgjør næppe 10 pCt. af hele Forbruget.

Idet vi i det følgende gaar ud fra et Kvantum paa 5000 Æsker af vedlagte*) Størrelse, tillader vi os at bemærke, at Tolden paa **Raamaterialierne** efter den nu gjældende Toldlov udgjør ..... Kr. 10,20
og paa 5000 Æsker — 208 Pd. à 16 Sk. — 34 Rd. 64 Sk. — ..... » 69,33

Tolden ialt ..... Kr. 79,53
Tolden paa 5000 fyldte Æsker udgjør 480 Pd. à 2 Sk. ... » 20,00

Der er altsaa en **Beskyttelse paa Udlandets Fabrikation** af ..... **Kr. 59,53**

eller, da Prisen paa 5000 Æsker en gros for Tiden er Kr. 337,50, af **17,6 pCt.** Prisen paa Daaser ab Tyskland er gjerne 20 M. pr. 1000. Herhjemme betales Kr. 32. Efter det af Regeringen i Folketinget forelagte Toldlovforslag vil **Toldbeskyttelsen paa Udlandets Produktion** udgjøre Kr. 42,18 pr. 5000 Æsker.

Aarsagen til dette skrigende Misforhold er selvfølgelig den, at Emballagen udgør en saa vigtig Del af denne Vare, og at Tolden paa Æskerne udgør $1^1/_3$ Øre pr. Æske eller $^2/_3$ af Værdien. Da der næppe er nogen Grund til alene af Hensyn hertil at forandre Tolden paa Blikdaaser, er den **eneste Udvej,** der kan stille vore Fabrikanter retfærdigt, den at forhøje Tolden paa Sværte i Æsker eller anden Blikemballage, saaledes at Udlandet i det mindste ikke faar Beskyttelse paa Bekostning af den danske Fabrikation. Der indføres for Tiden et stort Kvantum Skosværte fra Tyskland; men da, saavidt vides, hverken Carnauba-Voks eller Terpentin, som udgjør Hoved-

*) Prøver indsendtes til Folkethingets Toldudvalg.

bestanddelene, fremstilles i Tyskland, men maa kjøbes fra forskjellige andre Lande, er Fabrikationen af Sværte i hvert Fald ligesaa naturlig her som i Tyskland.

Saafremt vor Produktion blot skulde stilles lige med Tysklands, maatte Tolden i Stedet for 2 Sk. pr. Pund sættes til 33 Øre pr. Kg., hvilket vil give en Beskyttelse af 33 Øre pr. 5000 Æsker eller saa godt som intet.

Vi tillader os imidlertid at formene, at der burde være Anledning til at sætte Tolden til **50 Øre pr. Kg.**, hvilket vil give en Beskyttelse af Kr. 41,14 pr. 5000 Æsker eller ca. **8 pCt.** af Detailprisen. Tolden burde i saa Fald svares af al Skosværte og Skocrême i Blikemballager. En saadan Told vilde antagelig medføre, at de store Kvanta, som nu importeres, i Stedet vilde blive fabrikerede herhjemme, hvorved ogsaa Blikvarefabrikationen vilde faa en passende Fortjeneste. Under alle Omstændigheder forekommer det os at være et billigt Krav, at Toldloven, naar den revideres, ikke paa en Fabrikation, der dog ikke hører til de ringeste i Kvantum, giver Udlandet en saadan Beskyttelse paa den danske Industris Bekostning, at det bliver meget vanskeligt for danske Fabrikanter at konkurrere.

Kjøbenhavn, den 8. December 1906.

p. p. **Aktieselskabet »Degras«,**
L. P. Nielsen.

pr. pr. **A/S. Fabr. »Juno«,**
Philipsen.

Vibe-Hastrup's kem. Fabrik
ved Betty Vibe-Hastrup
p. pr. Schnackenburg.

p. p. **C. Thyge Ludvigsen & Co.,**
Smith.

N. Bro's kemisk-tekniske Fabrik,
Magnus Jensen.

R. Agerskov,
Blaagaardsgade 15.

Techn. chem. Fabrik »Albion«,
Chr. Larsen.

Niels Nielsen,
H. C. Andersensgade 3.

P. G. Raaschou,
Kemisk-teknisk Fabrik.
Kjøbenhavn Ø.

pr. pr. **D. Friis,** Vejle,
Niels Nielsen.

M. Efsen,
Silkeborg.

C. Rafn's Fabrikker,
Aalborg.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Træindustrien.

(Regeringsforslagets Løbe-Nr. 223, 225, 226, 227, 228, 230, 240—41).

I Anledning af det Forslag til Lov om Toldafgifterne m. m., der af Regeringen er forelagt Rigsdagen, har Foreninger indenfor Træindustrien og Træhandelen nedsat et Udvalg til Undersøgelse af, hvilken Indflydelse det nævnte Lovforslag tør antages at ville faa paa Træindustriens og Træhandelens Forhold herhjemme, hvis det ophøjes til Lov.

Resultatet af Udvalgets Forhandlinger, ved hvilke man har lagt Vægt paa at faa Industri og Handel repræsenteret saa fyldigt som muligt, har mødt Tilslutning af følgende Foreninger:

1) Det kjøbenhavnske Snedkerlavs Afdeling for Bygningssnedkere, som tæller 121 Medlemmer.
2) Sammes Afdeling for Møbelsnedkere, hvis Medlemsantal er 156.
3) Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland, som tæller 193 Medlemmer.
4) Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne, som har 227 Medlemmer.
5) De samvirkende Maskinsnedkerier og Savværker for Kjøbenhavn og Omegn, som repræsenterer 45 Maskinsnedkerier og Savværker.
6) Foreningen af Provinssavværker i Østifterne, der omfatter 17 Savværker.
7) Foreningen af jydske Savværker og Høvlerier, repræsenterende 27 Savværker og Høvlerier, og
8) Dansk Træhandlerforening, omfattende hele Landet og med 25 Medlemmer.

Ved Udvalgets indgaaende Undersøgelser og Overvejelser har man lagt mere Vægt paa at se Toldlovforslaget fra et Samfundsstandpunkt end fra et af Særinteresser dikteret Synspunkt; men ikke desto mindre har det straks staaet os klart, at Regeringens Forslag, hvor grundigt, omhyggeligt og detailleret det end er udarbejdet, for Træindustriens Vedkommende lider af adskillige Mangler.

Om der nu end i Udvalget fra forskjellig Side er slaaet stærkt til Lyd for efter Evne at søge alle disse Mangler redresserede, har man dog ved Afslutningen af Udvalgets Arbejde, idet man har holdt sig til den i Bemærkningerne i Lovforslaget anviste Tankegang — men at burde indskrænke sig til at henlede Opmærksomheden paa de mest iøjnefaldende Mangler og da navnlig paa saadanne formelle og reelle Mangler, som, hvis de ikke rettes, medens det endnu er Tid, enten vil skabe

Usikkerhed og Uklarhed i toldteknisk Henseende eller medføre væsentlig Tilbagegang for bestaaende Virksomheder indenfor vor hjemlige Træindustri og Træhandel.

Udvalget skal da først og fremmest tillade sig at fremhæve, at vi, ligesom i den nugjældende Toldlov af 1863, ogsaa i Regeringsforslaget savner en særlig Position for »Snedkerarbejde«.

Ligesom der f. Eks. i Lovforslaget findes Positioner for med Snedkerarbejdet saa beslægtede Arbejder som »Drejerarbejder« og »Billedskjærerarbejder«, turde det vistnok være paa sin Plads, at Snedkerfaget, som dog maa siges at være langt større og mere betydende end fornævnte Fag, ogsaa fik sin selvstændige Position i den eventuelle nye Toldlov og ikke blev henvist til enten at sammenblandes med meget andet Arbejde (Forslagets Løbe-Nr. 240) eller til at indordnes under den ret summariske Position: »ellers« (Løbe-Nr. 241).

En særlig Position for Snedkerarbejde vilde ogsaa i betydelig Grad lette Oversigten saavel for Toldvæsenet, Publikum og Faget selv og ogsaa virke heldigt i rent statistisk Henseende.

I Lovforslaget burde Snedkerarbejde omfatte 3, i Stedet for som hidtil og i Lovforslaget kun 2 Positioner. Ønskeligheden af en saadan Forandring kan med Føje motiveres ved den stadig stigende Indførsel af forskjellige Arter af disse Varer — ikke alene til Bygningsbrug, f. Eks. færdige Dør- og Vindueskarme o. l. Bygningstilbehør, men ogsaa af Møbler af tysk Eg, Bøg, Poppel m. v., amerikansk Eg, svensk Birk o. s. v.

Den Omstændighed, at Arbejdsomkostningerne for Møbler o. l. i Løvtræ er betydelig højere end for tilsvarende Arbejder i Naaletræ, kan kun berettige til Indførelsen af en særlig Toldsats for Arbejder i Løvtræ, saa meget mere som dette falder sammen med flere Bestemmelser i Regeringsforslaget, der helt igjennem tager Sigte paa en Deling af Træ i 3 Hovedgrupper, Naaletræ, indenlandske Løvtræsorter og fine, udenlandske Træsorter — en Omstændighed, der formentlig ogsaa maa føre til, at man skjelner imellem Arbejder af disse Træsorter.

Under Hensyn til foranstaaende Betragtninger foreslaas det, at der optages særlige Positioner for Snedkerarbejde eller færdige Dele af samme.

Med Hensyn til den foreslaaede Told for en stor Del — ja langt den største Del — af det Egetræ, der indføres her til Landet, kan Træindustrien ikke se med Glæde herpaa, og ligesom ved tidligere Lejligheder har der i Udvalget været Stemning for at søge Toldfrihed for Træ og utildannet Hustømmer, ligesom f. Eks. for Kul, men man har dog — under Hensyn til de i Anmærkningerne til Toldforslaget, Rigsdagstidende Side 2367—2368, 3. Stk. anførte Grunde og til den finansielle Omvæltning, som en saadan Ændring vilde medføre, ikke ment at burde lægge særlig Vægt herpaa, ejheller paa at søge Tolden nedsat paa dette Omraade.

Idet vi nu gaar over til Enkeltheder i Forslaget vedrørende »Tømmer og Træ«, skal vi tillade os at udtale, at vi med Hensyn til Forslagets Løbe-Nr. 219—222, 224, 229, 231—239 ikke har Bemærkninger at fremsætte af særlig Betydning, hvorimod vi med Hensyn til nedenstaaende Løbe-Nr. i Forslaget skal tillade os at gjøre følgende Henstillinger med dertil hørende Bemærkninger:

Til Løbe-Nr. 223.

Det henstilles, at Ordene »af 2,5 cm. Tykkelse og derover« udgaar.
Positionen vilde herefter komme til at lyde saaledes:

»Tømmer, Planker, Brædder (Tykkelser) og Firkanter, alt savskaaret; behuggede og savskaarne Staver og andet Bødkertræ samt Parketstaver; ufærdigt behugget og savskaaret ret Møbel- og Vognmagertræ«
1 Kubik-Meter 2 Kr. 50 Øre.

Til Løbe-Nr. 225.

Det henstilles, at Ordene »af og over 4 cm. Tykkelse« udgaar.
Positionen vilde herefter komme til at lyde saaledes:

»Tømmer, Planker, Brædder og Firkanter, alt savskaaret: ufærdige, behuggede og savskaarne Staver og andet Bødkertræ, samt paa lignende Maade bearbejdet ret Møbel- og Vognmagertræ« . . . 1 Kubik-Meter 3 Kr. » Øre.

Til Løbe-Nr. 226.

Foreslaas ændret saaledes:

»Brædder, Planker, Lægter, høvlede eller pløjede, tilpasset Hus- eller andet Tømmer, kehlede Lister, Ram- eller Karmtræ samt andet lignende grovt Snedker- og Tømrerarbejde, knivskaarne Tagspaan
1 Kubik-Meter 6 Kr. 50 Øre

Til Løbe-Nr. 227.

Henstilles ændret til samme Ordlyd som henstillet til Løbe-Nr. 226, og Satsen henstilles ændret til . . . . . 1 Kubik-Meter 7 Kr. 50 Øre.

Til Løbe-Nr. 228.

Følgende Ændring henstilles:

»Brædder, Planker og desl., høvlede eller pløjede, Parketstaver«, og Satsen henstilles ansat til . . . . . 1 Kubik-Meter 8 Kr. » Øre.

I Anledning af Bemærkningerne i Regerings-Forslaget til Løbe-Nr. 228 (Anm. 2) foreslaas Længden $^1/_{10}$ forandret til $^1/_5$ og Bredden (men ikke Tykkelsen) forandret fra $^1/_2$ cm. til 1 cm.

Bemærkninger.

Til Løbe-Nr. 223, 225, 227 og 228.

Ihvorvel de i Forslaget anførte Grænser for Tykkelsedimensioner vil yde Industrien en Beskyttelse, tør en saadan Grænseforskjel dog ikke tilraades idet en Forarbejdningsgrad, som kun karakteriseres ved Skjæring med Sav, ikke med Rette kan betegnes som saa megen yderligere Tildannelse af Træet, at det kan berettige til en saa meget højere Toldsats som den, vi har tilladt os at foreslaa, i Modsætning til den Forarbejdningsgrad, der fremkommer ved Høvling og Kehling.

Som yderligere Motivering af Forslaget om Tykkelsegrænsens Fjernelse skal det anføres, at den væsentligste Del af kun raat skaarne Brædder, som importeres af Løvtræ, fremkommer i saa uregelmæssig skaaret Tilstand, at Bestemmelsen af Tykkelsen i de fleste Tilfælde vil berede baade Toldvæsenet og Importøren uovervindelige Vanskeligheder.

Hvad Anmærkning 2 til Løbe-Nr. 228 angaar, falder det af os stillede Forslag sammen med de nugjældende Regler, og de i Forslaget foreslaaede Forskjelligheder, som forekommer os altfor smaa, vil utvivlsomt i mange Tilfælde give Anledning til toldtekniske Vanskeligheder og Uoverensstemmelser imellem Toldopsynet og vedkommende Importør.

Til Løbe-Nr. 226.

Naar man under denne Position ønsker henført kehlede Lister, Ram- eller Karmtræ samt andet lignende groft Snedkerarbejde, er det, fordi dette formentlig efter Udtrykkene i Forslaget »men uden yderligere Tildannelse og Tilpasning«, af Toldvæsenet ellers maatte henføres under Forslag Løbe-Nr. 241: »ellers« 1 Kilog. 10 Øre, hvilket vilde umuliggjøre Indførselen af disse Varer, hvad vel næppe kan have været Forslagets Hensigt.

I Bemærkningerne til Toldlov-Forslaget skjelnes der helt igjennem mellem de forskjellige Tildannelsesgrader, og man har derved villet beskatte den forøgede Værdi af den højere Forarbejdningsgrad; men man har ved Forslagets Udarbejdelse ikke naaet de Satser, som efter vor Formening vilde være passende og retfærdige, og som formentlig ogsaa har været tilsigtede for den højere Forarbejdningsgrad, idet de foreslaaede Toldsatser for Løbe-Nr. 226—228 i Virkeligheden giver en negativ Beskyttelse, som det vil ses af medfølgende Bilag.

De i Bilaget indeholdte Tegninger*) er et korrekt Udtryk for Gjennemsnittet af de her omtalte Varer, og det fremgaar klart af de i Bilaget anførte Tal, at den foreslaaede Toldsats for disse forarbejdede Varer er væsentlig mindre end Tolden for det uforarbejdede, kun savskaarne Materiale, som medgaar til at fremstille Varen.

Her foreligger der et stærkt iøjnefaldende Misforhold, som kun kan hæves derved, at Tolden for disse forarbejdede Varer forhøjes betydeligt, efter vort Skjøn og efter det, der i Henhold til Bemærkningerne til Lovforslaget er tilsigtet (Rigsdagstidende nederst Side 2363—64 og øverst Side 2365—66) til 6 Kr. 50 Øre pr. Kubikm., hvorved et vist Kvantum Træ, som i raa Tilstand vil koste 248,037 Øre (efter den foreslaaede Toldsats af 6,2 Øre pr. Kubikfod) vil komme til at koste 365,22 i forarbejdet Stand, et Forhold, som synes os passende og ikke en Gang vil yde den indenlandske Industri nogen Beskyttelse, idet Fragten, som selvfølgelig er langt billigere for den forarbejdede Vare paa Grund af dennes mindre Vægt og Rumfang, vil ophæve den Prisforskjel, som ellers synes at være til Stede imellem den importerede Vare og den her i Landet producerede Vare.

---

*) Tegningerne fandtes i et Folkethingets Udvalg tilsendt Bilag. De er ikke gjengivne her.

Til Løbe-Nr. 227—228.

De foreslaaede Toldsatser skyldes samme Motivering som anført ved Løbe-Nr. 226.

Til Løbe-Nr. 230 bemærkes:

Af Hensyn til den bestaaende Industri heri Landet kunde det være ønskeligt, om Finerer af de grove Træsorter, som nu er henførte til Position 230, 0,6 Øre pr. Kg., kunde faa paalagt en højere Told, idet saadanne Finerer utvivlsomt maa betragtes som repræsenterende en langt højere Forarbejdningsgrad af Træ end de øvrige under Position 230 anførte Varer. Fineren er faktisk et højt forædlet Produkt, og Finerer af grovere Træsorter adskiller sig kun fra Finerer af finere Træsorter ved selve Træet. Finerer af fine Træsorter foreslaas fortoldede med 10 Øre pr. Kg. Forskjellen i Told mellem disse 2 Arter af Finerer er formentlig altfor stor, navnlig naar Hensyn tages til Værdien deraf; 0,6 Øre pr. Kg. svarer kun til c. 1 à 2 % af Værdien, medens Tolden for finere Træsorter svarer til 9—14 % af Værdien. Misforholdet her er iøjnefaldende, og man vilde derfor finde det rimeligt, at Tolden for grove Finerer ansættes til 5 Øre pr. Kg., hvorved et mere naturligt Forhold vilde tilvejebringes.

Til 240—241.

Under Henvisning til, hvad der i det foregaaende er udtalt om Ønskeligheden af 3 Positioner for Snedkerarbejde, skal vi tillade os at foreslaa følgende Redaktion og Toldansættelse:

Snedkerarbejde eller færdige Dele deraf.

1)	Af fine, udenlandske Træsorter (herfra undtagne Tavler til Parketgulve af grovere Træsorter i Forbindelse med fine samt Finerer af de nævnte fine Træsorter og under 3 Millimeters Tykkelse), Arbejder af hvilken som helst Slags Træ med virkelig eller saakaldet Forgyldning eller Forsølvning	1 Kg. 60 Øre
2)	Af indenlandske Træsorter (Løvtræsorter)	1 » 30 »
3)	Af Naaletræ	1 » 15 »

Positionen Løbe-Nr. 241 i Regeringsforslaget maatte dog selvfølgelig bibeholdes for andre Arbejder af Træ.

Idet man for det egentlige Snedkerarbejde ikke kan udtale sig om de af os stillede Forslags Indflydelse paa Toldindtægten, da der savnes de dertil nødvendige Detailoplysninger, tror vi for de andre Forslags Vedkommende at turde sige, at deres eventuelle Gjennemførelse som Helhed betragtet næppe vil faa nogen nævneværdig Indflydelse paa Toldindtægterne, medens vi paa den anden Side er forvissede om, at de vil vise sig baade praktiske og retfærdige. I Betragtning heraf tillader vi os i Ærbødighed at forvente, at det ærede Toldudvalg vil tage Hensyn til vore Forslag og Bemærkninger.

Hvis det ærede Udvalg maatte ønske nærmere Oplysninger paa noget Punkt, ere saadanne til Tjeneste, og bedes man i saa Tilfælde henvende sig til medundertegnede Fabrikant John Jacobsen, Vildersplads, Kjøbenhavn C.

p. T. Kjøbenhavn, den 10. Januar 1907.

For **det kjøbenhavnske Snedkerlavs Afdeling for Bygningssnedkere:**
M. G. Christensen. Chr. M. Rasmussen.

For **det kjøbenhavnske Snedkerlavs Afdeling for Møbelsnedkere:**
J. C. Groule. F. Frantzen.

For **Centralforeningen af Snedkermestre i Jylland:**
O. Mørch.

For **Centralforeningen af Snedkermestre i Østifterne:**
Ludv. Christensen.

For **de samvirkende Maskinsnedkerier og Savværker for Kjøbenhavn og Omegn:**
A. Feddersen. John Jacobsen. J. C. Nielsen.

For **Foreningen af Provinssavværker i Østifterne:**
A. Gegner. Diderichsen.

For **Foreningen af jydske Savværker og Høvlerier:**
P. Mørch.

For **Dansk Trælandlerforening:**
Krause.

Bilag til Forslag og Bemærkninger af Foreninger indenfor Træindustrien og Træhandelen vedrørende Regeringens Forslag til Lov om Toldafgifterne m. m. 1907.

Nr.	Antal Fod	Alt beregnet efter 100 Fod kehlet List, Indfatning og Fodpanel.	Vægt pr. 100 Fod omsat i Kubikfod efter 34 Pd. = 1 Kubikfod.	Kubikfod.	Toldsats Løbe-Nr. 220 a af Naaletræ, Planker og Brædder pr. Kubikfod 6,2 Ø. i Henhold til Anmærkning om til Pos. 220 og 221.	Toldsats Løbe-Nr. 226 yderligere tildannet Naaletræ, pr. Kubikfod 10 Ø., der paa en Ubetydelighed nær er det samme som 3 Kr. 25 Ø. pr. Kubikm.
1	50	$1^1/_4$" × 7" ru Træ giver.....	.....	3,038	18,834	
	100	List	51,666	1,519	.....	15,190
2	50	$1^1/_2$" × 5" ru Træ giver.....	.....	2,604	16,144	
	100	List	38,461	1,131	.....	11,310
3	100	$1^1/_2$" × 6" ru Træ giver.....	.....	6,250	38,750	
	100	Gesimslist	80	2,352	.....	23,520
4	100	$1^1/_2$" × 7" ru Træ giver.....	.....	7,292	45,210	
	100	Gesimslist	95	2,794	.....	27,940
5	50	$1^1/_2$" × 4" ru Træ giver.....	.....	2,083	12,914	
	100	Indfatning	36,5	1,073	.....	10,730
6	50	$1^1/_2$" × $4^1/_2$" ru Træ giver...	.....	2,334	14,470	
	100	Indfatning	44	1,294	.....	12,940
7	50	$1^1/_2$ × 5" ru Træ giver.....	.....	2,604	16,144	
	100	Indfatning	46,5	1,367	.....	13,670
8	100	$1^1/_2$" × $5^1/_2$" ru Træ giver...	.....	4,774	29,598	
	100	Indfatning	65,425	1,924	.....	19,240
9	100	1" × 7" ru Træ giver.....	.....	4,861	30,138	
	100	Fodpanel	88,5	2,602	.....	26,020
10	100	1" × 6" ru Træ giver.....	.....	4,167	25,835	
	100	Fodpanel.....	75	2,205	.....	22,050
			621,052	40,007 18,261	248,037	182,610

Sukkerindustrien.

(Regeringsforslagets Pos. 203—206.)

Da de af Hs. Ekscellence Finansministeren foreslaaede Forandringer i Sukkertolden og Sukkerbeskatningen her i Landet delvis er baserede paa Bestemmelserne i den saakaldte Brysseler-Konvention, vil det være nødvendigt at indlede denne Redegjørelse med nogle Oplysninger om Brysseler-Konventionens Tilblivelse og Formaal.

Det var i Foraaret 1903, at det, efter en Række forudgaaende forgjæves Forsøg, lykkedes at bringe en Sukkerkonvention i Stand i Bryssel; naar det lykkedes denne Gang, var det hovedsagelig, fordi England truede med at foretage Modforholdsregler overfor de stadigt voksende Udførselspræmier i de Roesukker producerende Lande i Europa. Det var intet mindre end et Indførselsforbud mod disse Landes Sukker, England erklærede at ville bringe i Anvendelse, væsentlig ledet af Hensynet til sine Kolonier, hvis Sukkerproduktion var ved at bukke under i Konkurrencen med det præmierede Roesukker.

Hovedsagelig skræmt af Truslerne fra England, det største Afsætningsmarked, men tillige af Hensyn til, at der i de evropæiske Produktionslande, foruden de af Regeringerne fastsatte Præmier, tillige havde udviklet sig et helt System af private, ved Karteldannelse fastsatte, Præmier, hvorved der lagdes et ret stærkt Tryk paa disse Landes Befolkning, gik de paagjældende Regeringer — trods heftig Modstand fra Fastlandets Fabrikanters Side — omsider ind paa den internationale Overenskomst, der fik Navn af Brysseler-Konventionen.

Det var denne Konventions Opgave at afskaffe hele det i Sukkerindustrien herskende Præmiesystem, ikke alene Statspræmierne men ogsaa de af Kartellerne skabte private Præmier. For at opnaa dette sidste vedtog man, at der mellem den Told, de forskjellige Lande krævede af indført Sukker, og den indenlandske Afgift, de hævede af deres egen Sukkerproduktion, ikke maatte være saa stor en Afstand, at Forskjellen mellem de to Systemer af Beskatning kunde benyttes af Kartellerne til deraf at skabe Præmier. Efter de i denne Anledning foretagne Undersøgelser fastsattes den tilladelige Forskjel (»surtaxe«) til 6 Francs pr. 100 Kg. (4,32 Øre pr. Kg. eller 2,16 Øre pr. Pund) for raffineret Sukker og $5^1/_2$ Francs (3,96 Øre pr. Kg. eller 1,98 Øre pr. Pund) for Raasukker.

Fra saa godt som alle Evropas sukkerproducerende Lande indløb der Protester mod Fastsættelsen af denne Forskjel, der betegnedes som utilstrækkelig til at bevare

vedkommende Industris Afsætning i Hjemlandet, og Rusland, Sverrig, Spanien og Italien (Danmark var som bekjendt ikke repræsenteret paa Konferencen) erklærede straks, at de ikke kunde gaa ind paa disse Betingelser, fordi det vilde være at prisgive deres Sukkerindustri til fuldstændig Ruin i Konkurrencen med de store gunstigere stillede Produktionslande: Tyskland, Østrig, Frankrig og Belgien. Resultatet blev da, at der for Sverrig, Spanien og Italien blev truffet den Ordning, at disse Lande fik Lov til at beholde deres egne Beskatningsforhold (med den flere Gange større Beskyttelse), saalænge de ikke optraadte som eksporterende Lande. Med Rusland lykkedes det derimod ikke at opnaa Overenskomst, uagtet der blev tilbudt dette Land en dobbelt saa stor »Surtaxe« (12 Francs pr. 100 Kg.) som den, der indrømmedes de andre Lande; Produktionsforholdene i Rusland var saa meget dyrere end i de gunstigere stillede Lande, at det ikke en Gang med en saadan Beskyttelse saa sig i Stand til at bevare sin Industri, og dette Land tiltraadte derfor ikke Konventionen.

For Konventionslandene blev Konventionens umiddelbare Følge en Indskrænkning i deres Produktion, og kun det større Forbrug, som fremkaldtes ved de paa Grund af Toldnedsættelserne lavere Priser, i Forbindelse med en Kæmpe-Konjunktur i 1904—05, har hjulpet disse Lande over en ruinerende Krise.

Da Danmark ikke havde været repræsenteret paa Brysseler-Konferencen, nedsatte Finansminister Hage i Løbet af Sommeren 1903 en Kommission under Generaltolddirektørens Forsæde for at overveje vor Stilling til den afsluttede Konvention. Ved denne Lejlighed blev der fra De danske Sukkerfabrikker stillet Anmogning om at søge Tilslutning til Brysseler-Konventienen paa de samme Vilkaar, som Sverrig havde opnaaet (Bevarelse af sine egne Beskatningsforhold, saalænge det ikke udførte Sukker); Aarsagen til dette Forslag var den Fare, der truede vor Sukkerindustri fra Rusland, som ved Konventionen var udelukket fra at søge Afsætning for sit store Overskud i Konventionslandene og derfor var henvist til at kaste det ind paa Norges og Danmarks Marked. Den daværende Finansminister mente imidlertid ikke at kunne gaa ind paa Forslaget, fordi man derved paa en Maade vilde afskære Danmark fra at blive eksporterende; men samtidig udtaltes der i Kommissionsbetænkningen, at en betingelsesløs Tiltræden af Brysseler-Konventionen formentlig vilde medføre Farer for vor egen Industri, og Enderesultatet blev da, at man foreløbig stillede Tanken om Tilslutning i Bero for at afvente Begivenhedernes Udvikling. Ved Udbrudet af den russisk-japanske Krig afværgedes i høj Grad den russiske Fare for vor Industri, idet de ulykkelige indre Forhold i Rusland hidtil har holdt Produktionen saa langt nede, at dette Lands Eksport over dets vestlige Grænse er svundet ind til et Minimum.

Danmarks nuværende Beskatningsforhold for Sukker hviler paa Loven af 1891 — en partiel Toldreform, ved hvilken denne Forbrugsartikel blev specielt tariferet og berøvet en betydelig Del af sin da bestaaende Beskyttelse. Der bestaar 3 Toldsatser for Sukker:

Position 227	(Kandis, Melis og andet raffineret Sukker samt pulveriseret Sukker lysere end Amsterdammer Standardprøven Nr. 18)	6 Øre pr. Pd.
— 228	(andet pulveriseret Sukker, der ikke er lysere end Nr. 18)	3 - —
— 229	(do. do. do. do. do, - 9)	2 - —

Da den Afgift, der opkræves af indenlandsk hvidt Sukker (raffineret Sukker) udgjør 2,57 Øre pr. Pund, er der mellem Tolden efter Pos. 227 og denne Afgift en Forskjel af 3,43 Øre Pundet eller 6,86 Øre pr. Kg., hvilket er ca $1^1/_4$ Øre for Pundet eller $2^1/_2$ Øre pr. Kg. mere, end Brysseler-Konventionen tillader (den tilladelige Forskjel er, som ovenfor nævnt, 4,32 Øre pr. Kg.). For Raasukkerets Vedkommende er Forholdet derimod omvendt, idet den indenlandske Afgift herpaa er $2^1/_4$ Øre pr. Pund ($4^1/_2$ Øre pr. Kg.) og Forskjellen mellem den og Tolden efter Pos. 228 (3 Øre Pundet eller 6 Øre pr. Kg.) altsaa kun $^3/_4$ Øre Pundet eller $1^1/_2$ Øre pr. Kg., medens Brysseler-Konventionen tillader 1,98 Øre Pundet eller 3,96 Øre pr. Kg. Foruden disse Bestemmelser indeholder den nuværende Lov den Begunstigelse for det indenlandske Produkt, at det maa fremstilles til den lavere Afgiftssats et Nummer lysere end det Nummer, der danner Grænsen for fremmed Sukker til den tilsvarende Toldsats — en Begunstigelse, der er fuldt begrundet i den stedfindende Fortoldningsmaade, men som de indenlandske Fabrikker dog kun tillægger ringe Betydning, og mod hvis Ophævelse der derfor heller ikke vilde blive rejst nogen særlig Indvending. Hvad endelig angaar den sidste Toldsats, 2 Øre pr. Pund efter Pos. 229, da omfatter denne Position kun Sukker af en saa mørk Farve og saa lav Kvalitet, at den ikke har spillet nogen som helst Rolle for Importen her til Landet.

Gaar man derefter over til at betragte det forelagte Toldlovforslag og det dertil knyttede Forslag om Ændring af den indenlandske Sukkerafgift, saa finder man, at disse indeholder saadanne Told- og Afgiftssatser, at den danske Sukkerindustri herefter vil blive ugunstigere stillet end noget andet sukkerproducerende Lands, ugunstigere end vort store, langt gunstigere stillede Nabolands Industri. Thi ikke alene nedsætter det Beskyttelsen for raffineret Sukker til $4^3/_{10}$ Øre pr. Kg. — hvad Brysseler-Konventionen fordrer — men det sætter Beskyttelsen paa Raasukker til Forbrug til 3 Øre pr. Kg., hvor Brysseler-Konventionen tillader ca. 4 Øre (3,96), og for Raasukker til Raffinaderibrug, hvor Brysseler-Konventionen ligeledes tillader 4 Øre, sættes Beskyttelsen ned til $^4/_5$ Øre — langt under de nuværende $1^1/_2$ Øre pr. Kg. Og endda bliver det ikke herved; Forslaget indfører saadanne Forandringer med Hensyn til de Sukkerkvaliteter, der gaar ind under hver af de tre foreslaaede Toldsatser, at der ogsaa herigjennem tilføjes den danske Sukkerindustri den største Skade. Til Forstaaelse heraf, saavel som af det foran anførte, vil det være nødvendigt at gaa ind paa en nærmere Forklaring af Regeringsforslagenes Indhold og Rækkevidde.

Efter Regeringsforslaget skal Sukkerets Kvalitet bedømmes efter et andet System — ikke længere udelukkende efter Farve (Amsterdammer Standard Numre) men efter Polarisation (en Prøve, der gaar ud paa at fastsætte, hvor mange Procent rent Sukker, der er i Varen) — men de forskjellige Sukkersorter fordeles ligesom nu i 3 Grupper, og det er aabenbart Hensigten, at disse 3 Grupper i Hovedsagen skal falde sammen med de nugjældende Positioner 227, 228 og 229. Dette kan ogsaa siges om den 1ste Gruppe (Forslagets Løbe-Nr. 203), der indbefatter raffineret Sukker (Kandis, Melis og lign.), for hvilket Indførselstolden er sat til 10 Øre pr. Kg. — nu er den 12 Øre. Anderledes med den 2den Gruppe (Løbe-Nr. 204), som for Konsumsukkers Vedkommende ganske vist fastsætter en Indførselstoldsats, der er 1 Øre pr. Kg. højere end den nuværende Pos. 228; men samtidig udvides denne Gruppe til at omfatte alle Sukkere, der polariserer fra 94 indtil 98 %, hvorved de lyse udenlandske

Konsumsukkere over Nr. 18 faktisk faar en Nedsættelse af 5 Øre pr. Kg., medens Afgiften for det tilsvarende danske Produkt, det saakaldte danske Puddersukker, kun nedsættes med ca. 1 Øre pr. Kg. Den nu bestaaende Beskyttelse paa den største Afsætningsartikel, Dansk Puddersukker, nedsættes altsaa med ca. 4 Øre pr. Kg. (nøjagtig 3,86 Øre). Foruden disse to Beskyttelsesnedsættelser, der med de sidste Aars Afsætning for Øje vil andrage et Beløb af ca. $1^3/_4$ Million Kroner, indeholder Bestemmelserne for den 3dje Toldsats (Løbe-Nr. 205) den Forandring fra den nugjældende Pos. 229, at den omfatter alle Sukkere, der polariserer 94% og derunder, medens Indførslen ifølge Pos. 229 er begrænset til Amsterdammer Standard Prøven Nr. 9. Ved denne Forandring vil Sukkere af en Lyshed svarende til Amsterdammer Standard Prøven Nr. 16 fremtidig kunne indføres til 4 Øre, medens disse Sukkere nu maa betale 6 Øre pr. Kg., og der findes ingen lavere Afgift for dansk Sukker end 4 Øre pr. Kg., saa at hele denne store Gruppe fremmede Konsumvarer bliver ganske ligestillede med det indenlandske Produkt, og dette sidste er altsaa berøvet enhver Beskyttelse. Betydningen heraf lader sig ikke udregne i Tal, men er simpelt hen fuldstændig Ruin for den danske Sukkertilvirkning. For Sukker til Raffinaderibrug under dette Løbe-Nr. bliver Beskyttelsen endogsaa negativ, idet der efter Toldlovforslaget skal erlægges mindre Told (4 Øre pr. Kg.) for indført Sukker, end der skal erlægges i Afgift (5,2 Øre pr. Kg) for dansk tilvirket Sukker af samme Kvalitet, altsaa en Fordel for udenlandsk Sukker af 1,2 Øre pr. Kg.

Med Hensyn til Forandringerne i Forslagets Bestemmelser om den indenlandske Afgift er Resultatet hovedsagelig omtalt i det ovenstaaende; de bestaar i en Forhøjelse af Afgiften for hvidt Sukker (over 98% Polarisation) af ca. $^1/_2$ Øre pr. Kg. og for Raasukker til Raffinaderibrng af fra ca. $^3/_4$ til ca. $1^1/_4$ Øre pr. Kg., medens Afgiften for Raasukker til Konsum er nedsat med $^1/_2$ Øre pr. Kg.

Til denne Redegjørelse om Betydningen af de forelagte Lovforslag skal vi til Slutning give nogle almindelige Meddelelser angaaende Brysseler-Konventionen. Vi skal da gjenkalde i Erindringen, at Brysseler-Konventionen yder Konventionslandene et ubetinget Værn mod Import af præmierede Sukkere og endvidere tillader en højere Beskyttelse (Surtaxe), naar det skjønnes, at fremmed Import vanskeliggjør det for den indenlandske Industri at bevare det indenlandske Marked.

Men hvad vi hovedsagelig vil gjøre opmærksom paa, er det skrøbelige Grundlag, hvorpaa hele Konventionen hviler. Som før nævnt, Konventionen er tvungen igennem ved et engelsk Magtsprog mod de andre Magters Ønske; men det var en konservativ engelsk Regering, der udstedte dette Magtsprog for at beskytte Englands Sukkerraffinaderier og særlig Englands sukkerproducerende Kolonier; hele Englands liberale, frihandelsvenlige Parti var imod Konventionen, idet det betragtede de ved Udlandets Præmier fremkaldte billige Sukkerpriser som et gjennem den engelske Frihandel tilvejebragt Gode for England.

Nu er som bekjendt den konservative engelske Regering styrtet og de Liberale sidder ved Roret, og det maatte da paa Forhaand antages, at disse — i Overensstemmelse med deres stærke Frihandelsanskuelser — maatte søge at faa Konventionen ophævet. Denne Antagelse bekræftes da ogsaa i høj Grad ved, hvad der skete i det engelske Underhus d. 27. Marts i Aar; et liberalt Medlem foreslog da en Resolution,

der krævede Englands Opsigelse af Konventionen, og vel bekæmpedes dette Forslag af Regeringen, men kun fordi Konventionen først kan opsiges d. 1. Sept. 1907, og det vilde da være uheldigt i Mellemtiden, og uden Nytte, at svække den engelske Repræsentants Stilling i den staaende Kommission i Bryssel. Men under den ret skarpe Diskussion mellem de modstridende Anskuelser gjorde Premierminister Campbell-Bannerman med stor Energi gjældende, at hans Parti ikke har forandret en Tøddel i sine Anskuelser om Sukkerspørgsmaalet. Det tør da herefter antages for givet — hvis den liberale Regering bliver ved Roret, hvad der i Øjeblikket er al Udsigt til — at England vil opsige sin Part i Konventionen, og at denne da vil blive opløst d. 1. Sept. 1908, til hvilken Datum dens Varighed blev begrænset i Overenskomsten.

Men naar Brysseler-Konventionen ophører den 1. Sept. 1908, saa vil paa dette ret nærliggende Tidspunkt Præmiesystemet selvfølgelig paany træde i Kraft i de Sukker eksporterende Lande, hvilket saa meget lettere kan ske, som f. Eks. i Tyskland den høje Indførselstold af Mk. 40 pr. 100 Kg. for al Slags Sukker slet ikke er ophævet ved Lov men kun midlertidigt sat ud af Kraft, saalænge Brysseler-Konventionen bestaar; ved dennes Ophævelse vil denne høje Sats da straks træde i Kraft paany af sig selv, uden at ny Drøftelse eller Vedtagelse er fornøden. Og selv om de officielle Eksportpræmier da til en Begyndelse vil komme frem i en mere moderat Skikkelse end før, saa vil Kappestriden imellem de store Produktionslande hurtigt øge dem, og hvad der i saa Henseende ikke sker ad officiel Vej, vil blive suppleret gjennem Kartellerne.

Det turde da paa Grund af disse usikre Forhold være i højeste Grad betænkeligt at forandre vore bestaaende Beskatningsforhold for Sukker, thi Industrien opnaaede kun tarvelige Resultater under de Eksistensbetingelser, der herskede i Eksportpræmiernes Tid forinden Konventionen. Sukkerindustrien er jo her i Landet en naturlig Industri, der staar i direkte solidarisk Forbindelse med Landbruget. At give denne Industri saadanne Vilkaar, at den skulde arbejde under langt ugunstigere Forhold end i de store, allerede af Naturen begunstigede, Lande, synes derfor at være et Fejlgreb, mod hvilket det vilde være berettiget at nedlægge den stærkeste Protest til enhver Tid — men allermest paa en Tid, da det, hvorpaa man delvis baserer Forandringerne, Brysseler-Konventionen, med stor Sandsynlighed kan forudses at have endt sin Tilværelse inden 2 Aar.

Bestyrelsen for Aktieselskabet De danske Sukkerfabrikker:

Ahlefeldt Laurvig Bille. G. A. Hagemann. Gotfred Halkier.

Vilh. Jørgensen. V. Maar. Reedtz Thott. Sehested.

Fr Tesdorpf,
Formand i Repræsentantskabet for Sukkerfabrikken Nykjøbing.

Olieindustrien.

(Regeringsforslagets Pos. 161 og 165).

Dersom det er saaledes, at Industrien, der her i Landet nu er bleven en ret væsentlig Faktor og giver Brødet til en stor Procentdel af Landets Befolkning, skylder Toldbeskyttelsen en Del af Æren for sin Udvikling, saa maa det erkjendes, at Oliemølle-Industrien ikke i saa Henseende danner nogen Undtagelse.

Olietolden var ved forrige Aarhundredes Begyndelse 1 Rdl. $11^1/_2$ Sk. pr. 100 Pd., men forhøjedes i 1821 til 3 Rdl. pr. 100 Pd. Ved den nugjældende Toldlov nedsattes Tolden derimod til 2 Sk. pr. Pd.; men Industrien var da først i en Udvikling, som gjorde det muligt at taale denne Nedsættelse; imidlertid har Forholdene forandret sig saaledes, at den bestaaende Toldlov ikke længer byder Oliemølle-Industrien den samme Beskyttelse overfor Udlandets Konkurrence.

Det er en Selvfølge, at vi, der jo saa godt som udelukkende er henvist til det lille indenlandske Marked, maa arbejde med langt dyrere Produktionsudgifter end vore udenlandske Konkurrenter. Og jo mere vort lille Land i de senere Aar — ogsaa ved at lade stærkt frihandleriske Tendenser komme til Orde — har henledet Udlandets Opmærksomhed paa sig som et passende Marked for en Del af de udenlandske Fabrikanters Overproduktion, for hvilken andre Lande lukkes ved Toldmure, desto mindre er den faktiske Beskyttelse bleven for os, og den indbyrdes Konkurrence mellem de forholdsvis mange Oliemøller her i Landet har selvfølgelig kun bidraget til yderligere at reducere Avancen for den enkelte.

Og har denne end — særlig i de sidste 10—12 Aar — været saa beskeden, at den næppe i Almindelighed har naaet det Beløb, hvormed Tolden foreslaas nedsat, nemlig med 1,16 Øre pr. Pd., saa forekommer det os dog at tale til Industriens Ros, at den er fulgt saa godt med, at den overhovedet har kunnet bestaa i den nuværende skrappe Konkurrence. Og det vil vore Kunder saavel for Oliens som for Biproduktet Oliekagers Vedkommende kunne bevidne, at vi samtidig med at kunne trodse Priskonkurrencen har leveret et Produkt, der ikke blot har staaet Maal med, men i mange Tilfælde har staaet ikke lidt over de udenlandske Fabrikanters.

Har man — som det hævdes — ikke ved Toldlovforslaget tilsigtet at ødelægge eller væsentlig hæmme nogen dansk Industri, maa man nødvendigvis kunne anvise Veje for Industriens Udøvere til at indvinde det Beløb, som Beskyttelsestoldens Nedsættelse andrager. Men dette lader sig for vor Industris Vedkommende ikke gjøre.

Afsætningsomraadet lader sig nu én Gang ikke udvide, og paa Grund heraf er der ogsaa sat en Bom for den Udvej gjennem større Fabrikker at formindske Produktionsudgifterne. Arbejdslønnen, der ganske vist er højere her end i Udlandet, vil vel ingen tænke paa at kunne faa nedsat, og andre Udveje vil der vel næppe være at anvise. Men der er en til Vished grænsende Sandsynlighed for, at Toldnedsættelsen her i Forbindelse med voksende Toldmure i andre Lande snart vil aabne de udenlandske Konkurrenters Øjne for Muligheden af at kunne knuse den danske Oliemølle-Industri og da at kunne indlemme Danmark i det Marked, hvor de ikke behøver at afsætte en Overproduktion til Underpris. Men de Olieforbrugere, som Margarine- og Sæbefabrikker, der nu med Fordel og naturligst gjør deres Indkjøb her i Landet, vil da snart komme paa det rene med, at det ikke har været i deres Interesse at faa Olietolden nedsat, naar Nedsættelsen skulde kjøbes paa Bekostning af de danske Oliemøllers Eksistens. Og den danske Landbostand, der nu ved at skatte de danske Oliekagers paalidelige og konstante Kvalitet fremfor Udlandets, vil sikkert allerede nu være saa klartseende, at den nødig ser sig henvist til at skulle handle udelukkende med Udlandet.

Men er det saa, at Toldnedsættelsen ikke kan formodes at komme andre end vore udenlandske Konkurrenter tilgode — og man har efter vor Mening slet ikke Lov til at tro andet — saa er der til Gjengjæld ikke saa lidt, der taler for at søge Oliemølle-Industrien opretholdt her i Landet. Vi har vel Lov til at pege paa den Kapital og det Arbejde, der er sat ind paa at gjøre Industrien saa konkurrencedygtig, som den er, og paa at Oliemøllerne her i Landet giver et stort Arbejderantal en godt lønnet Beskjæftigelse, foruden at de selvfølgelig giver Beskjæftigelse for anden Industri og forskjellige Haandværksfag. Det turde i det hele taget være indlysende, at Oliemølle-Industrien er en af dem, som man ikke ved at unddrage den noget af den i Forvejen ikke for rigelige Beskyttelse, bør umuliggjøre, og vi haaber derfor, at den høje Regering og Rigsdag vil tage Hensyn til vort Ønske: at den nuværende Told paa Olie bibeholdes.

Med Hensyn til Enkeltheder i Forslaget skal vi tillade os at gjøre opmærksom paa, at Hampeolie, som hørende til vegetabilske Olier, rettelig bør fortoldes efter samme Regler som disse, medens der hidtil har været og ogsaa nu foreslaas Toldfrihed for denne Olie. For saa vidt den indføres fra Rusland, er den i Henhold til bestaaende Traktat toldfri; men da der i enkelte Aar er indført lige saa meget fra andre Lande som fra Rusland, er det derfor ikke uden Betydning, at den bliver toldpligtig. Hertil er der saa meget større Grund, som den i sin Fremtræden er beslægtet med Linolie og i mange Tilfælde erstatter denne, saaledes at den toldpligtige Linolie lader sig blande med Hampeolie og derved kan gaa frit ind.

Vi gjør dernæst opmærksom paa, at der for Tiden med Hensyn til Kokosolie bestaar et meget uheldigt Forhold; thi medens Kokosolien iøvrigt fortoldes efter Pos. 185 i den nugjældende Toldlov, er det ved administrative Resolutioner i Tariferings-Cirkulærerne Nr. $^{2}/_{1901}$, Nr. $^{2}/_{1902}$, Nr. $^{1}/_{1903}$ og Nr. $^{2}/_{1905}$ foreskrevet, at den saakaldte Vegetaline skal indgaa frit som »Spisefedt«. »Vegetaline« — oprindelig en enkelt fransk Fabrikants Varemærke — er imidlertid ikke, som Toldvæsenets Resolutioner synes at gaa ud fra, et ved Fabrikation udvundet Produkt af Kokosolie, men kun Kokosolie i god og ren Kvalitet. Presset paa Produktionsstedet under gode

Forhold er Kokosolie straks spiselig uden Rensning, men under den lange Transport fra Troperne kan der i Olien udvikle sig ildesmagende Urenheder samt Farve, der er opstaaet ved Gjæring; disse Urenheder, der i første Klasses Olie — og der kan kun bruges saadan til Spise — kun udgjør i Mængde højest 1—2 % af Olien, maa fjærnes, men den saaledes rensede Kokosolie (»Vegetaline«) er iøvrigt i alle sine kemiske og fysiske Forhold identisk med sit Udgangspunkt. Da de paagjældende Resolutioner fremkom, aabnede de derfor faktisk Døren for Kokosolie i det hele taget, idet det er Toldvæsenet umuligt at trække nogen bestemt Grænse mellem denne Olies forskjellige Kvaliteter. Resolutionerne havde derfor ogsaa den Virkning, at en af vore største Oliemøller, som specielt havde optaget Fabrikationen af Kokosolie, og som havde oparbejdet sig til en efter danske Forhold betydelig Position, paa én Gang saa sig berøvet alle Muligheder for Udbytte af mange Aars Ofre og Anstrængelser, og derfor, for at redde noget af sin Indsats, saa sig nødsaget til at overflytte en større Del af Maskinerne og af sine Arbejdere til Tyskland, hvor der var Eksistensmuligheder til Stede — et Nationaltab, der ikke betyder saa lidt mere end den Million Kroner, der direkte unddroges dansk Industri og kom en konkurrerende Nation tilgode.

Først efter at Omflytningen havde fundet Sted, søgte Toldvæsenet i en ny Resolution (i Tarifcirkulære Nr. 2/1905) at tage Hensyn til Industriens Forestillinger ved at paalægge Toldstederne nøje at skjelne mellem »vegetabilsk Spisefedt Vegetaline«, der skal gaa toldfrit ind, og toldpligtig »urenset Kokosolie«. Denne Ændring bevirkede, at den fuldstændige Nedlæggelse af den omtalte Fabrik blev opgiven, men da der af oven anførte Grunde ikke kan skjelnes med nogensomhelst Sikkerhed mellem de to Kvaliteter af Kokosolie — ikke at tale om det fuldstændig ulogiske i, at den bedre Kvalitet skulde være toldfri, den simplere toldpligtig — bestaar der vedvarende en for Industrien meget uheldig Usikkerhed paa dette Omraade, som man havde haabet at faa gjort Ende paa gjennem en ny Toldlov. Med desto større Beklagelse noterer vi derfor, at Hs. Eksc. Finansministeren opretholder det paatalte Forhold, idet der til Regeringsforslagets Løbe-Nr. 165 er føjet en Anmærkning, hvorefter »til Spise anvendelig vegetabilsk Olie, fast eller flydende« skal indgaa toldfrit som Spisevare, »naar den indføres til Detailsalg i Pakninger med ikke over 1 Kg. i hver«. Vi maa meget indtrængende andrage om, at denne mærkelige Bestemmelse maa udgaa af Loven — dobbelt mærkelig som den er, fordi den skærper det foran omtalte ulogiske Forhold derhen, at det ikke alene er den bedre Kvalitet af Varen, men oven i Kjøbet særlig denne Kvalitet i den Pakningsform, som betinger den højeste Pris, der skal være toldfri, medens ikke alene simplere Kvaliteter af Varen, men ogsaa fine Kvaliteter i større Emballager skal betale Told! Som Næringsmiddel for Befolkningen, særlig den store Befolkning, turde disse »Spiseolier« ogsaa være uden al Betydning.

For **Foreningen af danske Oliemøller.**

Bestyrelsen:

Frederik Lausen,
Formand.

Poul Holm.

Peter W. Waidtlöw.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Skræderfaget.

(Regeringsforslagets Pos. 96).

Kjøbenhavns Skræderlav tillader sig at gjøre følgende Bemærkninger til det af Regeringen forelagte Toldlovforslag:

Da Indførselen af færdige Herre- og Drengeklæder i de senere Aar har været i stærk Stigen, og den yderligere betydelig vil forøges paa vor hjemlige Industris Bekostning, saafremt Tolden nedsættes, maa vi være imod en saadan Nedsættelse, idet vi gjør opmærksom paa, at Konkurrencen med Udlandet alt er meget vanskelig. Thi

1) Arbejdslønnen er i Udlandet lavere,
2) Fabrikationen betydelig større og mere koncentreret, og
3) Udlandet har den Fordel ikke at skulle betale Told af alt Affaldet ved Tilskjæringen, c. 25 %, som vi maa fortolde, naar vi indfører Klæde, For og øvrigt Tillæg i hele Stykker.

Særlig gjøres opmærksom paa Løbe-Nr. 96, hvorefter Klædningsstykker med Foer, Besætning etc. af højere beskattet Stof er ansatte i højere Told. Dette vil væsentlig faa Betydning for vort Fag ved Indførsel af finere Konfektion, hvor Stoffet er af Halvuld, Uld, Linned eller Bomuld og Foret af Silke.

Samtidigt med at Tolden paa Silkefoer foreslaas forhøjet (Helsilke Foer fra 4 til 5 Kr.) nedsættes Tolden f. Eks. paa Klædninger med Silkefoer fra 133,3 til 110 Øre pr. ℔. At dette Princip er uholdbart fremgaar af følgende:

I en Sommer- eller Efteraars-Frakke af Uldgods med Helsilke Foer vil dette sidste udgjøre indtil 33 1/3 % af Vægten. Vejer nu en saadan Frakke 3 ℔, vil den ifølge Forslaget kunne indføres færdig for en Told af 3 × 110 Øre = . . Kr. 3.30

Forfærdiges samme Frakke her i Landet, vil alene Tolden for Foret udgøre 1 ℔ à 5 Kr. . . . . » 5.00

Hertil kommer altsaa Tolden for Hovedstoffet og øvrige Tillæg.

End mere absurd vil Forholdet stille sig for Klædningsstykker af ensfarvede Linned- eller Bomuldsvarer, med Foer, Besætning etc. ansat til en højere Told. Her vil Vægten af Helsilke Foret kunne udgjøre indtil 50 %.

En Frakke (Støvfrakke, Regnfrakke eller lignende med Helsilkefoer) Vægt 2 ℔ kan indføres efter Toldlovforslaget med en Told af 2 × 65 Øre = » 1.30

Alene Foret indført i Alenmaal vil paaføre os en Toldafgift af 1 ℔ à 5 Kr. = ... » 5.00

Hertil kommer Tolden af Yderstoffet etc.

At dette Forhold, som er ensbetydende med at indrømme Udlandet en betydelig Eksportpræmie paa vort Haandværks Bekostning, vil bevirke en stærk Stigning af Indførslen af alle finere færdigsyede Herreklæder, forsynede med Silkefoer, og vil umuliggøre det for os, paa dette Omraade, at konkurrere med Udlandet, er indlysende.

I Henhold til forestaaende tillader vi os at foresaa Løbe-Nr. 96 forandret saaledes:

1) Færdigsyede Herre- eller Drengeklæder af Halvuld eller Uld pr. Kilo Kr. 2.50

2) do. do. do. do. hvor Foer, Besætning eller Dele deraf er af højere beskattede Stoffer. » » 5.50

3) Færdigsyede Herre eller Drengeklæder af Bomuld eller Lærred » » 1.50

4) do. do. do. do. hvor Foer, Besætning eller Dele deraf er af højere beskattede Stoffer. » » 4.00

5) Færdigsyede Herre- eller Drengeklæder af $^1/_4$ Silke (Uld eller Bomuld med indvævede Silketraade) » » 4.00

6) do. do. do. do. hvor Foer, Besætning eller Dele deraf er af højere beskattede Stoffer. » » 6.50

7) Færdigsyede Herre- eller Drengeklæder af Silke » » 15.00

Paa Lavets Vegne.

Th. Köhn.
Viceoldermand.

H. C. Buck.
Oldermand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Dansk Møllebrug og Udlandets Eksportpræmie.

Mange Gange tidligere har Dansk Møllerforening overfor Lovgivningsmagten paavist, hvorledes flere Lande, særlig Tyskland, ved Hjælp af Eksportpræmier paa Mel kunde paaføre det danske Møllebrug en skadegjørende Konkurrence. Vi har lige saa ofte anmodet Lovgivningsmagten om Hjælp, men hidtil forgjæves, og vi følte det som en stor Skuffelse, at det nye Toldlovforslag intet indeholder til Opfyldelsen af vort retfærdige Krav.

I Haab om, at Lovgivningsmagten dog tilsidst maa yde os den samme Ret som andre Erhverv her i Landet, skal vi atter tillade os at fremsætte vort Krav tilligemed en kort Begrundelse og Forklaring.

Vi har tidligere gjentagne Gange i vore Andragender til Lovgivningsmagten bevist Virkningen og Størrelsen af Eksportpræmierne, særlig fra Tysklands men ogsaa fra Frankrigs Side.

Vi skal nu forklare, hvorledes Tysklands Meleksportpræmie opstaar efter den nye tyske Toldlov.

Efter dennes Punkt 10 § 4 gjælder følgende:

For Hvedemel af 1. Klasse faar den tyske Møller godtgjort ved Udførsel: Af 100 Kg. Mel Tolden af 160 Kg. Hvede. Til 100 Kg. Mel bruger han imidlertid efter et Udbytte af 75 % kun 133,33 Kg. Hvede. Han tjener altsaa Tolden paa 26,67 Kg. Hvede, hvilket er M. 1,47 lig Kr. 1,31, som derfor er den tyske Møllers Eksportpræmie paa 100 Kg. Mel ad den Vej.

For Rugsigtemel af 1. Klasse faar den tyske Møller godtgjort ved Udførsel: Af 100 Kg. Mel Tolden af 158,33 Kg. Rug. Til 100 Kg. Mel bruger han efter et Udbytte af 70 % kun 142,86 Kg. Rug. Han tjener altsaa Tolden paa 15,47 Kg. Rug, som er M. 0,77 lig Kr. 0,69, hvilket da er den tyske Møllers Eksportpræmie paa 100 Kg. Mel ad den Vej.

Med Hensyn til den Udbytteberegning, her er anført, da tør vi ikke indestaa for, at den tyske Møller kan faa saa mange Procent af de Klasser Mel, som vi her har lagt til Grund for Beregning, men dette er med Hensyn til Udnyttelsen af Eksportpræmien ogsaa aldeles ligegyldigt. Af Hvede og Rug kan han let uddrage henholdsvis 75 % og 70 % toldpligtigt Mel, og selv om han ikke kan udføre det hele under de her nævnte Klasser, saa kan han selvfølgelig sælge det øvrige i Hjemlandet paa Basis af Tolden til den forhøjede Pris, som betinges af Korntolden.

Ved den her udregnede Eksportpræmie fremhævede vi foran, at det var »ad den Vej«, at der kunde opnaas en Eksportpræmie af anførte Størrelse. Der er dog andre Veje, ad hvilke den tyske Møller kan tilegne sig Eksportpræmie. Dansk Møllerforening har saaledes i Andragende til Lovgivningsmagten af 1. Avgust 1893 bevist, at den tyske Møller, derigjennem at det tyske hjemmeavlede Korn ikke stiger i Pris med Toldens fulde Beløb, paa nævnte Tid kunde opnaa en Fordel eller Eksportpræmie af Kr. 2,13 for 100 Kg. Hvedemel og Kr. 2,61 for 100 Kg. Rugsigtemel. Denne Fordel er der snarest Grund til at tro er bleven større med den forhøjede Told.

Det samme, som her er paavist for Hvedemel og Rugsigtemel, er selvfølgelig ogsaa i højere eller lavere Grad Tilfældet for de øvrige formalede Kornsorters Vedkommende.

Som et slaaende Bevis paa, i hvor høj Grad Meludførselen er fremmet i de senere Aar ved Hjælp af Eksportpræmien, skal vi anføre følgende Oplysninger modtagne gjennem det danske Generalkonsulat i Hamborg:

Udførselen af Hvedemel fra Tyskland var i Aaret	1903	525,760	Centner
— — —	1904	1,096,960	do.
— — —	1905	1,763,320	do.

Vi nærer det Haab og den Forvisning, at Lovgivningsmagten denne Gang vil tage vor Anmodning til Følge og give os Værn mod Udlandets Eksportpræmier ved at paalægge en midlertidig Told paa formalede Kornvarer af Hvede, Rug, Byg, Boghvede og Havre, groft Rugmel undtaget.

Vi nærer saa meget sikrere dette Haab, som det efter vor Mening vilde være i høj Grad uretfærdigt at nægte os Opfyldelsen af vort Forlangende.

I sin Tid gav Lovgivningsmagten de danske Sukkerfabrikker Beskyttelse mod Udlandets Sukkereksportpræmie. Denne Eksportpræmie er bortfaldet for flere Aar siden. De danske Sukkerfabrikker har beholdt Beskyttelsen, og det nuværende Toldlovforslag opretholder delvis denne. Meleksportpræmien har eksisteret i mange Aar og eksisterer endnu, men Møllernes gjentagne Anmodninger om Beskyttelse er nægtet. Vi Møllere og sikkert alle uhildede med os staar uforstaaende overfor denne Uret mod Møllerne. Det kan jo ikke være, fordi Lovgivningsmagten mener, at vi Møllere mere end Sukkerfabrikkerne skulde kunne udnytte Beskyttelsen.

Som vi tidligere har paavist, er en Stigning af Melet paa Grund af Told i høj Grad usandsynlig for ikke at sige umulig. Der er i Danmark saa mange Møller, at Dannelsen af en Ring er udelukket, ligesom der er Møller nok til at kunne formale omtrent det dobbelte af Forbruget. Vi Møllere forlanger ogsaa kun Told for at opnaa at beholde den Arbejdsfortjeneste herhjemme, som ligger paa det indførte Mel. Denne Arbejdsfortjeneste er heller ikke ringe. Aar 1904 indførtes hertil af formalede Kornvarer af Hvede, Rug, Byg, Boghvede og Havre ca. 130 Millioner ℔, og Bruttofortjenesten herpaa kan ansættes til ca. $1^1/_2$ Million Kroner.

Vi Møllere vil som sagt ikke fordyre Melet, og vi har gjentagne Gange afgivet Bevis herfor ved at stille den Anmodning til Lovgivningsmagten: at give os en midlertidig Told, gjældende for 1 eller 2 Aar, for i den Tid at konstatere, om Melet fordyres eller ej. Paa Basis af de officielle Noteringer paa Korn og Produkterne deraf

vil dette let kunne fastslaas, og dersom det derefter viser sig, at Melet fordyres, saa kan man jo simpelthen undlade at fornye Loven.

Vi kan ikke tænke os, at Lovgivningsmagten ogsaa denne Gang vil nægte os Opfyldelsen af vort berettigede Krav om i det mindste at gjøre et uskadeligt Forsøg paa at gavne os Møllere og dermed hele Landet samt afhjælpe den Uret, hvorunder vi Møllere nu i mange Aar har maattet lide.

December 1906.

Overbestyrelsen for »Dansk Møllerforening«:

J. P. Petersen. L. K. Willesen. Vilh. Hansen.

J. Sørensen. I. P. Simonsen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Pladejærnsarbejder.

(Folketingets Toldlovforslag af $^{15}/_{2}$ 1907, Løbe-Nr. 161 og 162).

I Anledning af det forelagte Toldlovforslag og den Affattelse, som Folketinget har givet det, tillader undertegnede Fabrikanter sig herved at fremkomme med følgende Bemærkninger:

Emaillerede Pladejærnsvarer.

Medens Loven af $^{4}/_{7}$ 1863 overhovedet ikke kunde omtale emaillerede Varer, fordi denne Fabrikation den Gang ikke eksisterede, har alle de siden den Tid fremkomne Toldlovforslag udtrykkelig sammenstillet Emaillering med Lakering og lignende Behandlinger undtagen paa et af de allervæsentligste Punkter, nemlig de emaillerede Pladejærnsarbejder, som ifølge hele deres Tilvirkning, Karakter og Værdi naturligst har deres Plads i Lovforslagets Løbe-Nr. 158.

Af de med Udvalgsbetænkningen i Aar fulgte finansielle Opgjørelser fremgaar det, at den aarlige Indførsel af disse Varer antages at udgjøre 400,000 Kg. Vi har ganske vist ikke kunnet undgaa at mærke, at Udlandets Konkurrence paa dette Punkt er meget intensiv; men det nævnte Import-Kvantum har dog vakt nogen Betænkelighed, fordi det viser os, hvor langt vi endnu er fra at kunne beherske den indenlandske Afsætning. Vore herværende 3 Fabrikker producerer nemlig tilsammen næppe saa stort et Kvantum, til Trods for den paa Grund af Fabrikationens forholdsvis nyere Opstaaen paa Forhaand givne Omstændighed, at vore Fabrikker fuldt ud er paa Højde med Udlandets bedste, og at vore Fabrikater gjennemgaaende ubetinget er af bedre Kvalitet end de indførte. Det vilde for den danske Fabrikation være af ganske overordentlig stor Betydning, om der gjennem en retfærdig Toldbeskatning ydedes den Mulighed for i denne Gren af Virksomheden at kunne fordoble Produktionen og dermed de derved beskjæftigede Arbejderes Antal, og dette vilde ske ved disse Varers Henførelse under Løbe-Nr. 158.

Galvaniserede og forzinkede Pladejærnsarbejder.

Med ovennævnte Undtagelse har man kunnet akceptere det af Regeringen forelagte Toldlovforslag, der i det væsentlige følger den enige Toldkommissions Affattelse. Derimod kan man ikke undlade at protestere mod den af Folketinget i den

11te Time vedtagne Toldnedsættelse paa de i Tingets Forslag Løbe-Nr. 162 optagne Varer: Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser og deslige Arbejder af Jærnplader, ogsaa naar nævnte Arbejder er i Forbindelse med Træ, galvaniserede eller forzinkede.

Disse Varer er Gjenstand for en udbredt Fabrikation her i Landet, men denne har paa ingen Maade kunnet holde Udlandets Fabrikation ude. Udlandets og den stærke indenlandske Konkurrence i Forening bevirker netop særlig gunstige Prisforhold for Forbrugerne, hvorimod en Umuliggjørelse eller stærk Svækkelse af den danske Industri kun vil bevirke, at Udlandet tilsidst dikterer Prisen for den danske Forbruger.

Da man maa antage, at der hersker den Forestilling, at Fremstillingen af forzinkede Jærnvarer sker af forzinkede Plader, saaledes at Fabrikation her i Landet ved Toldfrihed paa disse lettes for en Raastoftold af 4 Øre pr. Kg., skal man oplyse, at det kun er med 1 Øre pr. Kg., at Fabrikationen lettes, idet Spandene o. s. v. altid laves af sorte Plader og først forzinkes i færdig Tilstand.

Man kan derfor ikke andet end fastholde, at den af Toldkommissionen og Regeringsforslaget ansatte Toldsats af 10 Øre pr. Kg. for disse Varer er i alles velforstaaede Interesse og ikke bør ændres.

Man skal altsaa andrage om,

1) at der i den indledende Tekst til Lovforslagets Løbe-Nr. 158 og 159 foran Ordet »lakerede« indsættes Ordet »emaillerede«, og at der i Løbe-Nr. 158 foran »lakerede« indsættes: »emaillerede Pladejærnsarbejder samt;«

2) »Pander, Bakker, Kogekar, Spande, Kulkasser og lignende Arbejder af Jærnplader, for saa vidt ikke andetsteds nævnte« indsættes paa deres gamle Plads i Løbe-Nr. 161 til en Sats af 10 Øre pr. Kg.

Aktieselskabet
Glud & Marstrands Fabrikker.

Anker Heegaard.

Aktieselskabet
Carl Lunds Fabrikker.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Værktøj.

(Folkethingets Toldlovforslag af $^{15}/_{2}$ 1907, Løbe-Nr. 162).

I det af Regeringen først forelagte Forslag til Lov om Toldafgifterne m. m. staar under Position 155 (10 Øre pr. Kilo) opført: al Slags Værktøj.

Efter Ændringsforslaget har Folkethingets Toldudvalgs Flertal foreslaaet denne Told nedsat til 6 Øre pr. Kilo, hvilket er tiltraadt af Ministeren.

En saadan Nedsættelse vil være absolut ensbetydende med, dels at denne Vare ikke kan fabrikeres her i Landet, dels at den danske Forbruger, ɔ: den danske Landmand, vil komme til at betale sine Forbrugsgjenstande i nævnte Retning dyrere end før, og da vi ikke kan tænke os, at sligt tilsigtes af den høje Rigsdag, anser vi os som ansvarlige Ledere og Indehavere af underskrevne industrielle Foretagender berettigede og af Hensyn til Forbrugerne forpligtede til at klarlægge Produktions- og Salgsforholdene for nogle af disse Artiklers Vedkommende her i Landet.

Der gjør sig en Række Forhold gjældende, som nødvendigvis maa kjendes, for at man kan være i Stand til at bedømme, hvorvidt en Toldsats er berettiget eller ikke, og hvorvidt en Told udnyttes eller ikke. Man er som Regel tilbøjelig til kort og godt at sige, at naar Tilbudet fra en indenlandsk Fabrik paa det allernærmeste er paa Højde med Tilbudet fra den udenlandske (+ Told og Fragt), da udnytter vedkommende Fabrikant fuldtud den forhaandenværende Told. Ved nøjere kritisk Undersøgelse skal det imidlertid vise sig, at Sagen kan stille sig anderledes, og virkelig stiller sig anderledes i al Fald for de Artiklers Vedkommende, hvorom der her er Tale. Det er f. Eks. notorisk, at Tyskland efter Oprettelsen af en dansk Fabrik i denne Branche i en Aarrække har holdt Priserne her i Landet paa Roegrebe, Forke, Leer etc. nede paa et Lavmaal, der er over 15 pCt. under, hvad de største Grossister i selve Udlandet kan kjøbe til, saaledes at det f. Eks. er muligt for et kjøbenhavnsk Firma at hjemkjøbe 100 Dusin Roegrebe fra en bestemt westfalsk Fabrik, lægge dem op i Frihavnen og derpaa sælge dem til en hamborgsk Grossist, der er Kunde hos den samme Fabrik, leveret franko og fortoldet i Hamborg med Avance!! Sligt skulde man anse for udelukket. Naar man imidlertid kjender Forholdene, forstaar man den Betydning, det har for en udenlandsk Fabrik, der under opadgaaende Konjunkturer med deraf følgende Købelyst og Travlhed har udvidet, at en saadan Fabrik foruden sit hjemlige Marked søger at holde fast ved sit fra gammel Tid erhvervede Eksportmarked for under nedadgaaende eller stillestaaende Konjunkturer, der desværre

som Regel er af længere Varighed end de opadgaaende, at kunne kaste sin Overproduktion ud uden at skulle slaa Priserne paa sit Hjemmemarked alt for meget ned. Det er da en given Ting, at denne udenlandske Fabrik, naar den i et Land som f. Eks. Danmark føler haard Konkurrence, slaar Priserne ned til et Minimum, der ikke levner nogen Avance for de Varers Vedkommende, som skal afhændes.

I saadanne Tilfælde, hvor det faktisk er den danske Fabriks Tilværelse og Konkurrencedygtighed, der har bevirket saa unaturlig lave Priser, som langtfra findes i selve det store Industriland, kan man ikke med Rette sige, at den danske Fabrikant udnytter Tolden, selv om han føler sig nødsaget til at følge den udenlandske Pris saa nær som muligt; thi hans Eksistens her i Landet som Fabrikant er jo Skyld i, at den udenlandske Fabrik føler sig tvungen til at trykke Priserne ned under det, den normalt plejer at faa, med andre Ord tvinger den til at lave særskilte Eksportpriser.

Vi skal i det efterfølgende vise, at en Nedsættelse som nu foreslaaet vil virke ubetinget ødelæggende for den hjemlige Industri og derpaa, til stor Skade for den danske Forbruger, ɔ: det danske Landbrug, føre højere Priser med sig — altsaa det modsatte af det tilsigtede:

En af de mest gangbare Grebe er den alm. 4grenede Greb med $4^1/_2$ Fod Skaft, amerikansk Façon.

Den vejer færdig med Skaft 36 Pd. pr. Dusin.

Der medgaar 20 Pd. Staal til Fabrikationen.

Ifølge den nugjældende Toldlov indklareres denne Vare til $6^1/_4$ Øre pr. Pd., medens Raamaterialet koster $^1/_2$ Øre pr. Pd.

36 Pd. à $6^1/_4$ Øre er Kr. 2,25 ÷ Jerntolden 20 Pd. à $^1/_2$ Øre		Kr. 2,15
Tolden paa raa Skafter er	Kr. 0,09	
Do. paa Skinnerne, der fabrikeres af Specialfabrikker	» 0,22	
		» 0,31
altsaa nuværende Toldbeskyttelse		Kr. 1,84

Grebens Fabrikspris er Kr. 15,00, altsaa en procentvis Beskyttelse af $12^1/_4$ pCt.

Ifølge den nye foreslaaede Told af 6 Øre pr. Kilo stiller Forholdet sig som følger:

36 Pd. à 3 Øre		Kr. 1,08
Skaftetolden	Kr. 0,09	
Skinnetold	» 0,18	
	» 0,27	
Beskyttelse ialt		Kr. 0,81

eller en procentvis Beskyttelse af $5^1/_2$ pCt.

Der foreslaas altsaa en Nedsættelse af Tolden fra Kr. 1,84 til 0,81 eller fra $12^1/_4$ pCt. til $5^1/_2$ pCt., en Nedsættelse af Tolden af **55 pCt.**

1 Dusin alm. Støbestaals Leer vejer færdige 26 Pd.

Det vil altsaa blive i Told Kr. 0,70, Netto-Udsalgsprisen er Kr. 18,50 pr. Dus. til Grossister, altsaa en Beskyttelse af **$4^1/_4$ pCt.**

For at kunne bedømme, hvorvidt en Toldbeskyttelse af saadan Art er tilstrækkelig eller ikke for den hjemlige Industri, er det en Nødvendighed, at man har Kjendskab til, hvorledes Konkurrenceforholdet til Udlandet er. Sagen er da den, at den

udenlandske Konkurrence i de Artikler, hvorom her er Tale, har set sig nødsaget til i en Aarrække at fastsætte særlige Eksportpriser for Danmark for at gjøre sig Haab om at beholde i al Fald nogen Afsætning. Som foran nævnt kan en Grossist her i Landet kjøbe Værktøjer af nævnte Art 15 à 18 pCt. billigere end en tysk Grossist. Vi kan saaledes fremvise Tilbud fra en i Danmark særlig konkurrerende tysk Fabrik, dateret 7. Novbr. 1906, hvori der tilbydes Roegrebe franko, ufortoldet Odense til Mark 24,30 pr. Dus., og dette Tilbud er endda gjort gjennem Kommissionær, altsaa med Kommission, medens et andet Tilbud direkte fra Fabrikken, dateret 10. Novbr. 1906, forlanger Mark 27,55 af en hamborgsk Hus ab Værk. Dertil fordrer Værket endda af det hamborgske Hus et bestemt større Kvantum i Ordre, medens der intet saadant Forlangende stilles til det danske Firma.

Det er indlysende, at et saadant Forhold aldrig vilde opstaa, saafremt det udenlandske Værk ikke saa sig nødsaget dertil, og da der overhovedet kun konkurreres fra et bestemt Værk, nemlig det, hvorfra Tilbudene er givne, tvinges saadanne billige Tilbud altsaa kun frem af den danske Industris Konkurrence. Naar der da fremtidigt kun fastsættes en Told af $4^1/_4$ à $5^1/_2$ pCt., vil det let forstaas, at det udenlandske Værk, naar det har Overproduktion, kan tvinge den danske Industri ned i Priser, der absolut ingen Avance levner, og som altsaa umuliggjør dansk Industri, d. v. s. dansk Konkurrence med den tyske Fabrik.

Til yderligere Bevis herfor skal anføres, hvorledes Prisforholdet stillede sig i Vinteren 1906, altsaa for et Aar siden. Roegrebene leveredes i Aaret 1906 for en Netto-Pris til Grossister af Kr. 22,50 pr. Dusin franko. Denne billige Pris var fremtvunget her i Landet af ovenfor nævnte tyske Fabrik, der laa med stort Lager som Følge af det daarlige Salg i Efteraaret 1905, da Roehøsten kvantitativt var daarlig.

Grebens Kalkulationspris beløb sig til Kr. 19,68 i Henhold til efterstaaende Udskrift af vor Kalkulationsbog:

Roegrebe:

48 Pd. Staal à 8 Øre	Kr.	3,84
Kløvning	»	0,33
Rækning	»	1,80
Haandsmedenes Akkord	»	1,20
Haleklipning	»	0,24
Hærdning	»	0,36
Kul	»	1,10
Polering	»	0,40
Skafter	»	3,53
Døller	»	1,85
Skaftning	»	0,48
Malning	»	0,20
Driftsomkostninger	»	4,35
Ialt Kr.		19,68

Til Driftsomkostninger henregnes Udgifterne til Kontorhold, Rejseudgifter, Forrentning af Gjæld, Vedligeholdelser, Kjørsel, Lys, Olie, Smergel og Slibesten, Skatter etc. etc.

Skulde Tolden nu reduceres med 55 pCt., er det indlysende, at der ingen Avance vilde blive paa en saadan Sæsonartikel, hvoraf man kan risikere at ligge over med større eller mindre Kvanta. Følgen vil blive, at den indenlandske Produktion vil lammes og den tyske Fabrik vinde frem, og da Forholdet er det, at der overhovedet kun er Marked for et Par enkelte Fabrikker i disse Artikler, vil det blive umuligt at opretholde fabriksmæssig Drift.

Hvad Artiklen Leer angaar, en Artikel, der paa Grund af Mejemaskinerne er i Tilbagegang, er Konkurrencen mindst lige saa haard som for Grebes Vedkommende. 1 Dusin almindelige Støbestaals-Leer kalkulerer sig ifølge efterstaaende Udskrift af vor Kalkulationsbog til Kr. 17,20:

Leer.

36 Pd. Staal à 11 Øre	Kr.	3,96
Rækning	»	0,61
Bredning	»	1,58
Haandsmedning	»	1,69
Hærdning	»	0,78
Afretning	»	1,71
Slibning og Polering	»	1,20
Malning og Indpakning	»	0,22
Kul	»	2,00
Driftsomkostninger	»	3,45
Ialt Kr....		17,20

Til Driftsomkostninger henregnes Udgifterne til Kontorhold, Rejseudgifter, Forrentning af Gjæld, Vedligeholdelser, Kjørsel, Lys, Olie, Smergel og Slibesten, Skatter etc. etc. Netto-Udsalgsprisen til Grossist er Kr. 18,50.

Man vil se, at ogsaa her vil en Nedsættelse af Tolden til 3 Øre blive skæbnesvanger for den indenlandske Industri — og medføre en Prisforhøjelse for den danske Forbruger, ogsaa i dette Tilfælde Landmanden, saasnart den indenlandske Produktion er ophørt. Saaledes som Konkurrencen har udviklet sig i de senere Aar i disse kurante Artikler, er der aldeles ingen Tvivl om, at Toldnedsættelsen straks vil umuliggjøre den danske Industri at konkurrere.

Til Belysning af Konkurrencens Udvikling vedføjer vi en Udskrift af en af Landets største Grossisters Kalkulationsbøger. Heraf vil ses, hvorledes Prisen stillede sig for tyske Varers Vedkommende før Aaret 1902 og efter dette Aar, i hvilket der foretoges et større kostbart Anlæg hos et af undertegnede Firmaer, et Anlæg, der bragte den indenlandske Produktion op paa fuld Højde med den nyeste udenlandske. Siden Produktionen af disse Artikler tog sin Begyndelse her i Landet, er Priserne altsaa faldne 25 pCt.

Priser for tyske Roegrebe:

I 1894	betaltes	Reichsmark	31,20	÷ 10 %	=	Reichsmark	28,08	pr. Dusin
I 1897	—	—	31,20	÷ 12½ %	=	—	27,30	» —
I 1900	—	—	31,20	÷ 5 %	=	—	29,74	» —
I 1903	—	—	29,40	÷ 15 %	=	—	24,99	» —
I 1906	—	—	20,04	Netto	=	—	20,04	» —

Man behøver ikke at nære nogen som helst Tvivl om, at Priserne vil stige til deres gamle Højde, naar den danske Industri er umuliggjort gjennem Toldnedsættelsen. Men Toldnedsættelsen kommer da til at betyde en følelig tysk Beskatning af det danske Landbrug, til Skade for enhver dansk Landmand, til Skade for den indenlandske Industri med sine Arbejdere og kun til Gavn for — den tyske Industri!

Der staar i Folketingets Forslag til Løbe-Nr. 155 (208) følgende Passus: »endvidere, og uden Hensyn til Overfladebehandling, grovere Redskaber til Værksteds-, Have- og Landbrug, saasom Økser, River, Leer, Grebe, Hakker og lign.«

Da man af Ordet »grovere« sædvanligvis er tilbøjelig til at forstaa en Vare, hvorpaa kun en ringere Grad af Arbejde er anvendt, viser hoslagte Kalkulation paa Leer, at dette langtfra er Tilfældet ved de Redskaber, der nuomstunder anvendes, og som fordres lette og fint afpudsede. Der er et Beløb paa Kr. 17,20 betalt Arbejdsløn og 11,24 Omkostninger med altsaa over $^3/_5$ af hele Kalkulationsbeløbet. Man ser heraf, at en meget stor Del af en saadan Vares Produktionsværdi forbliver her i Landet i Form af udbetalt Arbejdsløn og Omkostningsudgifter til Rejser, Kontor, Forrentning etc.

Vi tillader os da i Henhold til det anførte at foreslaa Tolden sat som oprindelig af Regeringen foreslaaet til . . . 10 Øre pr. Kilo.

Grejsdal Hammerværk pr. Vejle.
Brødr. Brincker.

Kjøbenhavn.
Th. Marstrands Eftf.

Raadvad.
A/S Raadvaddams Fabrikker.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Dekstrin.

(Regeringsforslagets Pos. 4).

I Anledning af det af Regeringen fremkomne Forslag til en ny Toldlov tillader undertegnede Aktieselskab sig at andrage om, at den hidtilværende Beskyttelse paa Dekstrin — 2 Sk. pr. Pd. — ikke alene maa bibeholdes, men blive forhøjet til 5 Øre.

Som det af Andragender i Toldbetænkningens Bilag 6 Nr. 47 og 51 vil fremgaa, har vi i 1900 bygget en stor og kostbar Fabrik til Fabrikation af Kartoffelmel. Denne har i de forløbne Aar ikke kunnet betale Renter af sin Aktiekapital, fordi de store tyske Fabrikker har oversvømmet Landet med Kartoffelmel, som er solgt ofte flere Kroner billigere pr. Sæk her end i Tyskland, og havde vi ikke haft Dekstrin at støtte os til, vilde Fabrikken slet ikke have kunnet eksistere.

Dekstrin laves af Kartoffelmel og er et kemisk Omdannelsesprodukt heraf. Det er som bekjendt ikke nogen almindelig Forbrugsartikel, og hvor det benyttes, er det kun i smaa Mængder. Det vil derfor ikke have nogen nævneværdig Betydning for Forbrugerne, om Tolden bibeholdes eller ej; og selv om Tolden afskaffes, og vor Fabrik, som er den eneste Fabrik i Danmark, der fabrikerer Dekstrin, derved gaar til Grunde, vil Prisen paa Dekstrin næppe dale, da det gaar med Dekstrin som med Kartoffelmel, at Tyskerne kaster deres Overproduktion herind til mindre Priser end hjemme, og faar de vor Konkurrence ryddet af Vejen, skal Prisen nok stige.

Ifølge sin Oprindelse kan Dekstrin meget vel henføres under Apothekervarer og kemiske Præparater, og vi andrager da den høje Regjering og Rigsdag om, at det maa blive henført til denne Positions sidste Post »Andre Apothekervarer og kemiske Præparater«, hvorpaa der er foreslaaet en Told af 10 Øre pr. Kg.

For Aktieselskabet **De danske Kartoffelmelsfabrikker**.

S. N. Lunde.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Drejerfagene.

(Regeringsforslagets Pos. 42, 155, 224, 230, 239–241.)

Blandt de Haandværk, der under den nuværende Toldlov ikke ret har kunnet trives her i Landet, er Drejerne, saavel Trædrejere som Kunstdrejere. Fagene har da ogsaa, lige siden Toldkommissionen blev nedsat, ikke undladt at skildre deres Forhold i udførlige Fremstillinger (se Tillæg til Toldkommissionens Betænkning Pag. 465—68 og Henvendelsen til Landstinget fra Haandværkets og Industriens Toldudvalg Pag. 115—117 og 123) og anmodet om gjennem Toldlovgivningen at erholde en saadan Støtte, at Forskjellen mellem Fabrikationsprisen her og i Udlandet blev udjævnet.

I Stedet for at imødekomme vore beskedne Ønsker gik Toldkommissionen, der fuldstændig erkjendte vor Fremstillings Rigtighed, imidlertid den Vej at foreslaa den Told, vore Artikler nu bærer, paa nogle Punkter endog betydelig nedsat og at lægge Told paa vort nu toldfrie Raamateriale — en Vej, som Folkethinget siden da stadig har fulgt, og som ej heller i Aar er fravegen gjennem det af Regeringen forelagte og af Folketinget for vore Artiklers Vedkommende uændrede Toldlovforslag.

Landstinget har derimod i nogen Grad vist sig imødekommende overfor vore Ønsker ved at undtage drejede Redskabsskafter fra den lave Sats af 0,4 Øre pr. Pd, der af Tinget er foreslaaet for groveste Træarbejder, og ved at ansætte Arbejder af poleret og bejtset Egetræ og poleret Bøgetræ til en Told af 10 Øre pr. Pd.

Der er i den forløbne Tid ikke sket nogen Forandring i de i vore tidligere Fremstillinger skildrede Forhold, og idet vi tillader os at henvise til disse, henvender vi os atter i Aar til det høje Thing for at henlede dets Opmærksomhed paa de Ønsker, vi nærer i Retning af Støtte for vor Virksomhed gjennem Toldlovgivningen.

Et indenfor vore 3 Sammenslutninger nedsat Udvalg har i den Anledning udarbejdet nedenstaaende Forslag:

Simplere Drejerarbejde af Træ, uden Politur, Lakering eller andet Overtræk, saasom Værktøjs- og Redskabsskafter, Rundstokke, Stole- og Bordben, almindelige Skibsblokke med Træskiver . . . . . 1 Kg. 10 Øre

Finere Drejerarbejde af Træ, herunder alle Arbejder forsynede med Politur, Lakering, Fernisering eller andet Overtræk, saasom Søjler, Rygeborde, Galanterivarer, Paraply- og Parasolstokke, Spaserestokke (undtagen de saakaldte Naturstokke), Skibsblokke med Jærn- eller Metalskive . . . . . 1 Kg. 1 Kr.

Drejerarbejde af Horn, Ben, Elfenben, Rav, Skildpadde, Perlemor, etc. samt Imitationer heraf . . . . . 1 Kg. 2 Kr.

Endvidere maa man gjentage sit Ønske om Fritagelse for den i dette som i de tidligere Toldlovforslag indsatte Raastoftold for vore vigtigste Materialier, saasom Buksbom, Ibenholt, Pokkenholt, Brièretræ og raa Naturstokke, ligesom man af Hensyn til Paraplyfabrikationen, som henhører under Drejernes Sammenslutning, maa andrage om, at Staalstænger til Paraplyer, saavel de almindelige runde som de saakaldte Paragon, dels løse Stænger, dels i Forbindelse med Krone og Skyder, der er nødvendige Hjælpestoffer for Virksomheden og ikke kan tænkes at blive Gjenstand for indenlandsk Tilvirkning, henføres til Forslagets Pos. 155 til en Sats af 10 Øre pr. Kg.

I Tilslutning til ovenstaaende Forslag skal man indskrænke sig til følgende Bemærkninger:

Den nuværende Toldlov har ikke bestemt definerede Grænselinier mellem finere og simplere Drejerarbejder, og der har derfor stadig maattet afgives administrative Resolutioner for at faa de talrige Tvivlstilfælde afgjort. Da det er ganske umuligt i Praksis at drage Grænse mellem ferniseret, lakeret og poleret Drejerarbejde, har man foreslaaet alt Drejerarbejde med Overtræk sat til den højere Toldsats og alt uden Overtræk til den lave. Der vil herved være tilvejebragt et let, sikkert og retfærdigt Skelnemærke mellem finere og simplere Drejerarbejde.

Angaaende den foreslaaede Told paa de i vort sidste Punkt nævnte Kunstdrejerartikler maa vi fastholde, at den ikke kan være lavere, naar den skal være nogen virkelig Støtte for Kunstdrejerfaget her i Landet, der fra en blomstrende Virksomhed i Tiden før 1863, da Tolden udgjorde 1 Rd. 64 Sk. pr. Pd., med den lave Told af 16 Sk. pr. Pd. er gaaet i den Grad tilbage herhjemme, at det nu er næsten umuligt for en faglært Kunstdrejersvend at faa Arbejde ved Faget. Den efter Lovforslaget foreslaaede ringe Forhøjelse har overfor vore af Vægt allesammen lette, men værdifulde Artikler, ingen Betydning. Dette illustreres f. Eks. ved følgende Eksempel: Et Dusin Hornpiber, som henhører til de tungere Kunstdrejerarbejder, til Værdi 15 Kr., vejer ca. $2^1/_4$ Pd. Toldforhøjelsen til 80 Øre pr. Kg. vil altsaa kun forhøje Beskyttelsen for disse Piber med ca. 15 Øre eller 1 % af Værdien. Ogsaa for dette Fag gjælder det desuden, at det generes betydeligt ved Konkurrence, ikke alene af udenlandsk Storindustri og Husindustri, men i ikke ringe Grad af Fængselsarbejde.

Drejermestrenes Centralforening.

Kunstdrejerforeningen. **Drejerlavet i Kjøbenhavn.**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Papirfarveri.

(Det i Folkethinget vedtagne Toldlovforslags Løbe-Nr. 179.)

I Anledning af, at Folketinget i Forslaget til den nye Toldlov yderligere har nedsat Tolden paa de af mig fabrikerede Papirer: kulørt Glanspapir, kulørt Glacépapir og andre Luksuspapirer (sorterende under nuværende Pos. 194, Regeringens Forslag Løbe-Nr. 174, Folkethingets Forslag Nr. 179), skal jeg tillade mig at henlede Landsthingets Opmærksomhed paa følgende:

Allerede den af Regeringen under Løbe-Nr. 174 foreslaaede betydelige Nedsættelse fra ca. 33 Øre pr. Kg. til 24 Øre pr. Kg., altsaa ca. 30 % af den nugjældende Told, vil paa det føleligste influere paa min Virksomhed. Med en Told af 24 Øre pr. Kg. vil Konkurrencen med tyske Fabrikker, der, nydende et betydeligt beskyttet Hjemmemarked, sælger deres Overproduktion til umaadeligt lave Priser, blive saa stærk, at der kun vil levnes min Fabrik et ringe Udbytte. Men saafremt Folkethingets nye yderligere Nedsættelse fra 24 Øre pr. Kg. til 16 Øre pr. Kg. skulde blive til Lov, vil jeg sikkert inden længe ganske blive nødsaget til at standse min Virksomhed, da der intet lønnende Marked vil blive for min Produktion.

Min Fabrikation af Papirer under Løbe-Nr. 179 er for Tiden større end Importen (der andrager ca. 90,000 Kg.), og der fabrikeres her i Landet af 2 andre Virksomheder, der kun delvis og som Bibeskjæftigelse driver denne Fabrikation, saa meget, at man sikkert tør sige, at den hjemlige Produktion er ca. 3 Gange Importen. Til yderligere Oplysning om min Virksomheds Stilling under det nye Toldlovforslag tjener nedenstaaende Opstilling:

Folketingets Toldlovforslag.

Told af Raapapir pr. Pd.	4	Øre
Told af andre Raastoffer og Farver . . .	$^1/_2$	-
samlet Told af Raastoffer	**4$^1/_2$ Øre**	pr. Pd.
Lovforslagets Beskyttelse Løbe-Nr. 179 pr. Pd.	8	Øre
÷ ovenstaaende Afgift paa Raaprodukter . . .	4$^1/_2$	-
Virkelig Beskyttelse . . .	**3$^1/_2$ Øre**	pr. Pd.

Nugjældende Toldlov.

Told af Raapapir pr. Pd.	5 Øre
Told af Raastoffer og Farver	1 -
samlet Told af Raastoffer	**6 Øre** pr. Pd.
nugjældende Beskyttelse Pos. 194 pr. Pd.	16 Øre
÷ ovenstaaende Afgift paa Raastoffer	6 -
Virkelig Beskyttelse . . .	**10 Øre** pr. Pd.

Altsaa bliver Toldbeskyttelsen efter dette Forslag kun $^1/_3$ af den nuværende. Jeg skal yderligere bemærke, at den af mig i det forløbne Aar opnaaede Gjennemsnitspris var 44—45 Øre pr. Pd. Papir.

Min Fabrik, der har arbejdet siden 1865, træffes ogsaa paa anden Maade føleligt af det nye Lovforslag, idet jeg fuldstændig vil blive tvunget til at opgive min nuværende temmelig betydelige Produktion af tørre Farver, som efter dette Forslags Gjennemførelse slet ikke mere vil kunne fremstilles her i Landet.

Jeg skal derfor andrage om, at Tolden paa Papirer under Løbe-Nr. 179 i Folkethingets Forslag ændres i Overensstemmelse med Regeringens (og tidligere ogsaa Folkethingets) Forslag Løbe-Nr. 174, saaledes at Tolden bliver mindst 24 Øre pr. Kg. Folkethingets Flertal har først foretaget sin Nedsættelse ved Lovens 3die Behandling efter ved 2den Behandling at have vedtaget Regeringens Forslag. Det maa derfor antages, at denne Ændring ikke er blevet fuldt ud overtænkt, da det næppe kan være Folkethingets Mening at ville ødelægge nogen hjemlig Industri, og dette sikkert vil blive Tilfældet for min Virksomheds Vedkommende, skulde dette Forslag blive Lov.

Kjøbenhavns Farvefabrik & Papirfarveri:

Wilh. St. Lorenzen.

Ovenstaaende Andragende tiltrædes af nedenfornævnte Funktionærer og Arbejdere:

N. Pedersen. E. Jensen. W. Hansen. F. H. Nielsen. J. Avenstrup.

Chr. W. Hansen. A. Hansen. A. Nielsen. M. Hansen.

Bertha Schulz. Alma Thygesen. C. Petersen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Kakao og Chokolade.

(Regeringsforslagets Pos. 78, 79 og 80).

Med stor Beklagelse har vi set Resultatet af Toldlovens Behandling i Folkethingsudvalget; thi der synes slet ikke at være taget Hensyn til vort Andragende om Toldfrihed for Kakaobønner, uagtet disses overordentlige Næringsværdi paa alle Maader er konstateret, og uagtet det er et Raastof for Industrien, og der ellers selv fra de mest radikale Sider er stilet henimod Toldfrihed for Raastoffer og Hjælpestoffer.

Vi har i en Mængde Indlæg i Pressen om Toldsagen set Udtryk for den almindelige Forbavselse over, at Tolden for Kaffe foreslaas nedsat, medens Tolden for de for Ernæringen saa vigtige Kakaobønner foreslaas forhøjet.

Der gaar jo for de fleste Industriers Vedkommende en sørgelig Tendens gjennem Toldlovforlaget, nemlig den at nedsætte Beskyttelsen, og saaledes ogsaa i vor Branche, hvor vi sandelig hidtil har savnet virkelig Beskyttelse.

Flertallet foreslaar jo Tolden for Bønner forhøjet fra $16^2/_3$ Øre pr. Kilo til 18 Øre, samtidig med at Tolden for Kakaopulver foreslaas bibeholdt omtrent som nu, og Tolden for Chokolade inddelt i 2 Slags: noget til 21 Øre og andet til 24 Øre pr. Kilo; men det er os ubegribeligt, hvorledes der skal skjelnes mellem disse 2 Benævnelser!

Dette Forslag er fremkommet, uagtet vi i vort Andragende saa nøjagtig som muligt har præciseret det for den hjemlige Industri saa højst uheldige i at indskrænke den ubetydelige Beskyttelse, vi har haft.

Vi tillader os at supplere vore Oplysninger med følgende Statistik:

Indført de 3 første Kvartaler af

	Gjennemsnit for 1902—1904:	1905:	1906:
Kakaobønner	1,449,574 Pd.	1,690,700 Pd.	1,716,900 Pd.
Kakaomel, d. v. s. Pulver . . .	190,330 -	261,500 -	304,850 -
Chokolade	84,296 -	132,200 -	202,270 -

Det vil deraf ses, hvilken enorm Tilvækst der har fundet Sted i Indførselen af Kakaopulver og Chokolade; medens Indførselen af raa Kakao i de 3 første Kvartaler næppe er steget 20 %, er Indførselen af Kakaopulver (d. v. s. det, der kaldes saaledes), steget med 60 %, og af Chokolade med næsten 140 %.

I Virkeligheden kan kun vi Chokolade-Fabrikanter som Fagmænd bedømme Aarsagen til denne enorme Stigning.

Der tilbydes her i Landet kun meget lidt virkelig godt udenlandsk Kakaopulver — de fine Mærker holdes nemlig i Priser, der kun i meget smaa Mængder tillader Indførsel; det, der udbydes, er som oftest til saa lave Priser, at det umuligt kunde betale sig for Afladeren, hvis det var rent Kakaopulver, og vi har bl. a. derfor i Anledning af et saa billigt Tilbud forespurgt hos vedkommende, hvorledes dette overhovedet kunde fremkomme, og vi modtog følgende Svar:

»I Besiddelse af Deres Æ/ 24. ds. meddeles, at det mig tilbudte Kakao-
»pulver er solgt som rent og frit for fremmede Bestanddele — dog med den
»Tilføjelse, at det ikke er fremstillet af Kakaobønner men af Kakao-
»Affald.«

Underskrift.

Amsterdam, $^{26}/_{1}$ 1907.

Det ses deraf aldeles tydeligt, hvorledes det har været muligt for Udlandet at indføre en saa stadig tiltagende Mængde.

Vi ved ikke, om det overhovedet lader sig gjøre ad analytisk Vej at paavise, hvormeget Kakao-Affald der procentvis er i Størsteparten af det indførte billige Kakaopulver, som udgives for rent; men alt dette har mere og mere skadet den danske Industri og vil ende med aldeles at ødelægge denne; thi Toldbeskyttelse har vi alligevel ikke haft, hvad vi skal oplyse.

Af 400 Pd. raa Kakao betaler de danske Fabrikanter i Told hidtil Kr. 33,33; deraf kommer ca. 300 Pd. brændte og rensede Bønner, og af dem igjen ca. 200 Pd. Kakaopulver og 100 Pd. Kakaosmør.

Naar Udlandet hidtil har forarbejdet samme Kvantum: 400 Pd. Bønner, har de ved Indførsel her i Landet betalt i Told for de 200 Pd. Kakaopulver lidt over 29 Kr., og for de 100 Pd. Kakaosmør lidt over 4 Kr., — altsaa meget nær samme Told som vi andre.

Efter Flertalsforslaget nu skal de danske Chokolade-Fabrikanter betale Told af de 400 Pd. raa Bønner med 36 Kr., Udlandet af 200 Pd. Kakaopulver 30 Kr., og af 100 Pd. Kakaosmør 9 Kr., tilsammen 39 Kr., — altsaa en Beskyttelse paa 3 Kr. for 400 Pd. eller $^{3}/_{4}$ Øre pr. Pd. Og denne tilsyneladende Beskyttelse fremkommer kun derved, at Tolden paa Kakaosmør foreslaas forhøjet fra $4^{1}/_{6}$ Øre til 9 Øre; men jo mindre Kakaopulver den danske Industri har Mulighed for at sælge, des mere Kakaosmør maa den indføre til Produktion af Spisechokolader, og derigjennem vil Chokoladeindustrien yderligere skades.

Beskyttelsen er jo saa godt som intet, men med det før berørte Forhold for Øje vil

vi for denne Artikels Vedkommende være dødsdømt; thi lidt efter lidt bliver det bekjendt for de udenlandske Fabrikker, at Danmark er et Land, hvor alt det elendigste Stof kan indføres som rene Varer, og da alle Nabolandene har en høj Told for Kakaopulver, er det kun Danmark, der kan absorbere disse Affaldsprodukter. Der findes i Udlandet særlige Fabrikker, der opkjøber og behandler Kakao-Affaldet med denne Produktion for Øje.

Vi haaber jo endnu paa, at Regering og Rigsdag vil tage Hensyn til vort Andragende om at gjøre Kakaobønner toldfrie, eller i alt Fald at gaa ned til højst 10 Øre pr. Kg. og samtidig ikke nedsætte Tolden for det udenlandske saakaldte Kakaopulver, hvorved den danske Industri vil kunne tilbageerobre det nu tabte Marked og give endnu flere Arbejdere Sysselsættelse.

For Chokoladens Vedkommende er Forholdet i visse Retninger næsten det modsatte af det foranførte. Hvad der her indføres, er for omtrent $^9/_{10}$ de dyre Spise-Chokolader, overfedede ved Tilsætning af Kakaosmør; men her er det atter den overordentlige lave Told, som bevirker, at Danmark oversvømmes; thi i Virkeligheden kan den danske Industri fuldt ud levere lige saa gode Kvaliteter. Men der bestaar jo for denne Artikels Vedkommende en sørgelig Indbildning herhjemme — som forøvrigt i mange andre Artikler —, at kun det udenlandske Fabrikat er godt; og mange, der gladelig betaler indtil 3 Kr. for udenlandsk Fabrikat, vil ofte finde en lige saa god dansk Chokolade dyr, naar den tilbydes til 2 Kr.

Efter Flertallets foran fremførte Forslag skal Tolden for Chokolade bibeholdes med 21 Øre pr. Kg. Regnes som før, at vi Danske betaler Told af 400 Pd. Bønner med 36 Kr., saa faas deraf 300 Pd. rensede Bønner, der, tilsat med 300 Pd. Melis (som i Told skal svare 15 Kr.), bliver 600 Pd. Chokolade med samlet Told 51 Kr. Udlandet skal af samme Kvantum Chokolade betale 63 Kr.

Vi har altsaa en tilsyneladende Beskyttelse af 12 Kr. for 600 Pd. = 2 Øre pr. Pd.; men denne Beskyttelse forsvinder aldeles lige overfor den lave Arbejdsløn, der er gjældende i Udlandet, og det langt større Marked, dette har.

Den foran fremførte Statistik udviser jo ogsaa, hvorledes Indførselen Aar for Aar er tiltaget, og hvis der ikke her bliver dæmmet op ved Toldfrihed, eller i alt Fald lavere Told, for Kakaobønner og Bibeholdelse af i alt Fald den først foreslaaede Toldsats 24 Øre pr. Kg., vil ogsaa ved Chokolade lidt efter lidt en Mængde Arbejdere blive brødløse, da netop de Sorter, der indføres saa meget af — Spise-Chokolade i mindre Indpakning — fordrer en meget stor Skare Arbejdere og Arbejdersker, som ved Flertalsforslagets Gjennemførelse vilde blive arbejdsløse, samtidig med at de dyre Anlæg, som den danske Industri for disse Sorters Vedkommende har maattet foretage, bliver urentable. Lidt efter lidt ødelægges da hele den danske Industri, der dog nu sysselsætter vistnok op imod 1500 Mennesker.

For Drops' og Konfekts Vedkommende kan vi kun gjentage den tidligere fremsatte Oplysning, at det absolut kun er dyrere Luksussager, der indføres, og paa disse bør Tolden snarere forhøjes end nedsættes.

Vi formener derfor, at Tolden for Kakaobønner i alles Interesse helt bør bortfalde eller allerhøjest ansættes til 10 Øre pr. Kilo (med ikke højere Tillæg for brændte og rensede Bønner end højest 25 %), og Tolden for Kakaopulver, Chokolade

og Konfekt og deslige ikke sættes under 30 Øre pr. Kilo, hvorved i Løbet af faa Aar mindst det dobbelte Antal Arbejdere vil finde Sysselsættelse herhjemme.

Aktieselskabet **Hintz & Co.**
(Elisabethsminde.)
A. Winkel.

A. Soeborgs Fabrikker.
Rubow.

F. Jensen & Son.

Brødr. Cloëtta.

Christian F. Kehlet.

p. p. Aktieselskabet **Galle & Jessens**
Chokolade- og Konfektfabrikker.
W. Christensen.

p. p. Aktieselskabet »**Sirius**«,
Frihavnens Chokoladefabrik.
W. Christensen.

Aktieselskabet **Vejle Chokoladefabrik**
A. Winkel.

Fabrikken »Freja«.
A. C. N. Folkenberg.

p. p. Aktieselskabet **Kakao Import-Comp. »Globus«.**
Carl Lassen.

Aktieselskabet **Luzern.**
L. A. Winkel.

p. p. Aktieselsk. **Nordisk Kaffe-Kompagni.**
Chr. Jensen. C. L. Rasmussen.

Chokoladefabrikken Royal, Aktieselsk.
A. P. V. Andersen.

Odense:

p. p. Aktieselskabet **Brødrene Tychsens Etablissement for Konfekturer.**
C. T. Sabroe.

Aarhus:
F. Clausen.

Jernbanevogne.

(Folketingsforslagets Pos. 255).

Saalænge den nugjældende Toldlov har eksisteret, har den i en meget betydelig Grad modarbejdet den indenlandske Fabrikation af Jernbanevogne, idet Indførselstolden af Raamaterialier til Vognenes Bygning har været meget større end Indførselstolden af de færdige Vogne.

Allerede i 1895 har A/S Skandia overfor den da nedsatte Toldkommmission paavist dette, idet en Opgjørelse over Indførselstolden af Raamaterialier udarbejdedes og fremsendtes. I de siden da forløbne 11 Aar er dette Forhold yderligere forværret, idet Vognenes hele Bygning og Udstyrelse er bleven saa betydelig mere kostbart, at t. Eks. Indførselstolden af de til en Boggievogn I—II Kl. hørende Raamaterialier nu koster 1000 à 1500 Kr., medens Indførselstolden af den færdige Vogn nu, som da, er 300 Kr.

Ved det af Regeringen nu forelagte og af Folketinget vedtagne Lovforslag findes under Pos. 255 foreslaaet, at Vogne til Sporveje skal fortoldes efter Klarererens Valg enten med

af Værdien 5 %
eller tarifmæssig efter Beskaffenheden.

Saafremt dette Forslag i sin Helhed ophøjes til Lov, vil dette betyde, at den Begunstigelse, som Udlandets Fabrikker hidtil har nydt, for en stor Del vil bevares. Forholdet er jo nemlig dette, at der til Fabrikationen af Jernbanevogne medgaar ikke alene de Materialier, som sidder i Vognene, naar de er færdige, men ogsaa hvad der under Fabrikationen medgaar som Svind, og medens Udlandets Fabrikker, naar der fortoldes »tarifmæssig efter Beskaffenheden« kun vil have at fortolde, hvad der sidder i de færdige Vogne, maa vi nødvendigvis betale Indførselstold ogsaa af det Svind, Fabrikationen medfører; dette er for mange Materialiers Vedkommende meget betydeligt og vil gennemsnitlig i hvert Fald ikke være under 25 %.

Da Bestemmelsen om, at Klarereren kan vælge Fortoldning efter tarifmæssig Beskaffenhed, dog formentlig aldrig vil blive benyttet, idet det vil vise sig ufordelagtigere end den 5 Procents Told, skal man her udelukkende beskjæftige sig med den foreslaaede Værditold.

Saaledes som Toldlovforslaget i sin Helhed foreligger, hvorefter nogle Raamaterialier indføres frit, medens Tolden paa andre nedsættes, vil en Indførselstold paa færdige Vogne af 5 % af Værdien være ensbetydende med, at vi stilles paa ganske lige Fod med Udlandets Fabrikker, idet Indførselstolden af Materialierne til en Boggievogn fremtidig vil blive ca. 1000 Kr., og Indførselstolden af den færdige Vogn vil være gennemsnitlig 5 % af 20.000 Kr. = 1000 Kr.

Ligeledes vil efter Forslaget Indførselstolden af Raamaterialier til en Godsvogn være ca. 100 Kr., medens Indførselstolden af den færdige Godsvogn vil være 5 % af gennemsnitlig 2000 Kr. = 100 Kr.

Som det maaske turde være almindelig bekjendt, har Udlandet en langt højere Told paa færdige Vogne, idet t. Eks. Tyskland har 10 %, Sverrig 15 % og Norge 13 %. Disse Lande er herved ikke alene ganske sikrede mod Konkurrence udefra, men har den meget betydelige Fordel at kunne kaste deres Overproduktion ind her i Landet, en Fordel, som de i videste Udstrækning har benyttet til ubodelig Skade for vor Industri.

Det vilde under disse Forhold synes os rimeligt, at man ikke alene stillede os lige med Udlandet, men ogsaa ydede os en moderat Beskyttelse, og vi har derfor tænkt, at Indførselstolden af færdige Vogne i Stedet for at fastsættes til 5 % burde fastsættes til 10 %, saaledes at der i Virkeligheden ydedes os 5 % Beskyttelse.

Det er en given Sag, at vi, hvis vort Ønske om en ensartet Told af 10 % for Jernbanevogne ikke maatte blive akcepteret af Lovgivningsmagten, i meget høj Grad maa ønske, at det maa blive Landstingets Affattelse af $^{21}/_{12}$ 99, der bliver antagelig, saaledes at

Jernbane-Gods- og Bagagevogne ansættes til en Told af 10 % af Værdien
Jernbane-Personvogne til . . . . . 7½ % —
og andre Jernbanevogne til . . . . . 5 % —

Som Supplement til vor ærbødige Henstilling til den høje Toldkommission angaaende Misforholdet mellem Indførselstolden af færdige Jernbanevogne og Raamaterialierne til disse tillader vi os herved at fremsende en specificeret Fortegnelse over de Beløb, der i Henstillingen er nævnt under »Indførselstold af Raamaterialier«:

1 Stk. I & II Kl. Boggiepersonvogn.

			Skl.	Rd.	Skl.
6500	Pund	Hjul & Aksler	1	67	68
540	»	Vakuumbremser	1	5	60
1226	»	Fjedre	1	12	74
14380	»	Stang- og Façonjern samt Plade .	0,25	37	43
590	Kubf.	Træ	3,8	23	34
70	Pund	Dæklærred	2	1	44
504	»	Varmelegemer	1	5	24
408	»	Fjedertraad	1	4	24

			Skl.	Rdl.	Skl.
27	Pund	Messingskruer	8	2	24
4,5	»	do. forgyldte	16	0	72
140	»	Jernskruer & Splitter	3	4	36
500	»	Skruebolte & Nitter	1	5	20
24	»	belagt Spejlglas	10	2	48
227	»	Vinduesglas	1,5	3	52
17	»	Opstigningsremme med Øskener	16	2	80
175	»	Linoleum	2	3	62
64	»	Bøffellæder	12	8	00
9	»	Gummi	5	0	45
100	»	Hessians	2	2	08
100	»	Kokostæppe	0,75	0	75
17	»	Velourtæppe	12	2	12
16,25	»	Bomuldstøj	20	3	47
3,5	»	Possement uden Silke	48	1	72
3,5	»	do. med »	72	2	60
244	»	Uldvarer (Plyds, Gardintøj etc.)	32	81	32
130	»	Messingbeslag, forgyldt	16	21	64
136	»	Støbegods, forarbejdet	3	4	24
8	»	Næt	6	0	48
250	»	tørre Farver	1	2	58
40	»	Terpentin	2	0	80
214	»	Lakker, Spartelfarve og Waterproof	5	11	14
80	»	Filt	0,5	0	40
500	»	Rør	1	5	20
		Rørbedækning		2	00
			Rdl.	334	24
			= Kr.	668	50

Told for den færdige Vogn = 300 Kr.

1 Stk. III Kl. Boggiepersonvogn.

			Skl.	Rdl.	Skl.				Skl.	Rdl.	Skl.
6500	Pund	Hjul & Aksler	1	67	68	156	Pund	Jernskruer og Splitter	3	4	84
540	»	Vakuumbremser	1	5	60	54	»	Messingskruer	8	4	48
1226	»	Fjedre	1	12	74	788	»	Skruebolte	1	8	20
13584	»	Stang- & Façonjern samt Plade	0,25	35	36	15	»	Messingplade	3	0	45
						290	»	Blyplade	1	3	02
						340	»	Glas	1,5	5	30
472	Kubf.	Træ	3,8	18	65	110	»	Linoleum	2	2	28
833	Pund	Varmelegemer	1	8	65	20	»	Gardintøj	20	4	16
						70	»	Dæklærred	2	1	44

			Skl.	Rdl.	Skl.
6	Pund	Gummi.....	5	0	30
17	»	Næt.....	6	1	06
260	»	tørre Farver.	1	2	68
50	»	Terpentin...	2	1	04
232	»	Lakker, Spartelfarve og Waterproof..	5	12	08
80	Pund	Filt.....	0,5	0	40
646	»	Rør.....	1	6	70
		Rørbeklædning		2	64
			Rdl.	210	15
			= Kr.	420	31

Told af den færdige Vogn = 300 Kr.

1 Stk. Postvogn.

			Skl.	Rdl.	Skl.
3960	Pund	Hjul & Aksler	1	41	24
1000	»	Fjedre.....	1	10	40
213	Kubf.	Træ.....	3,8	8	41
6350	Pund	Jern og Plade	0,24	16	54
275	»	Rør.....	1	2	83
56	»	Dæklærred...	2	1	16
2	»	Gardintøj....	20	0	40
128	»	Kokostæppe..	0,75	1	00
28	»	Filt.....	0,5	0	14
60	»	Linoleum....	2	1	24
6	»	Kæde.....	1	0	06
8	»	Plyds.....	32	2	64
150	»	Glas.....	1,5	2	33
60	Pund	Jernskruer og Splitter.....	3	1	84
250	»	Skruebolte...	1	2	58
7	»	Messingskruer	8	0	56
129	»	Lakker, Spartelfarve & Waterproof.....	5	6	69
24	»	Terpentin....	2	0	48
123	»	tørre Farver..	1	1	27
9	»	Staaltraad....	1	0	99
		Isolering.....		0	85
			Rdl.	203	11
			= Kr.	206	22

Told af den færdige Vogn = 100 Kr.

1 Stk. Bagagevogn.

			Skl.	Rdl.	Skl.
3960	Pund	Hjul & Aksler	1	41	24
1000	»	Fjedre.....	1	10	40
7562	»	Jern & Plade	0,25	19	67
287	Kubf.	Træ.....	3,8	11	34
56	Pund	Dæklærred...	2	1	16
50	»	Glas.....	1,5	0	75
50	»	Skruer & Splitter.....	3	1	54
200	»	Skruebolte...	1	2	08
44	»	Varmelegemer	1	0	44
		Isolering....		0	85
237	Pund	Rør.....	1	2	45
114	»	Lakker & Spartelfarve etc...	5	5	90
83	»	tørre Farver..	1	0	83
6	»	Messingskruer	8	0	48
20	»	Støbegods....	1	0	20
16	»	Terpentin....	2	0	32
			Rdl.	99	93
			= Kr.	199	91

Told af den færdige Vogn = 100 Kr.

1 Stk. lukket Godsvogn med Haandbremse.

			Skl.	Rdl.	Skl.				Skl.	Rdl.	Skl.
3640	Pund	Hjul & Aksler	1	37	88	360	Pund	Skruebolte ...	1	3	72
813	»	Fjedre.....	1	8	45	50	»	tørre Farver..	1	0	50
4393	»	Jern	0,25	11	42	10	»	Lakker	5	0	50
119	Kubf.	Træ.....	3,8	4	68	2	»	Terpentin	2	0	04
45	Pund	Dæklærred ...	2	0	90				Rdl.	68	53
8	»	Skruer og Splitter.....	3	0	24				= Kr.	137	10

Told af den færdige Vogn = 100 Kr.

1 Stk. aaben Godsvogn med Haandbremse.

			Skl.	Rdl.	Skl.				Skl.	Rdl.	Skl.
3640	Pund	Hjul & Aksler	1	37	88	20	Pund	tørre Farver..	1	0	20
813	»	Fjedre.....	1	8	45	7	»	Lakker	5	0	35
5740	»	Jern	0,25	14	91	1	»	Terpentin	2	0	02
80	Kubf.	Træ.....	3,8	3	16				Rdl.	68	49
310	Pund	Bolte.....	1	3	22						
6	»	Skruer & Splitter.....	3	0	18				= Kr.	137	02

Told af den færdige Vogn = 100 Kr.

Randers, i December 1906.

For **Aktieselskabet »Skandia«.**
F. Bruun.

Elektropletfabrikanter.

(Folketingsforslagets Løbe-Nr. 167).

Fra Foreningen af Fabrikanter i Elektropletfaget i Kjøbenhavn har Udvalget modtaget følgende:

Da vor Industri af elektropletterede og forniklede Varer under den nuværende Told ikke nyder nogen væsentlig Beskyttelse, og da det af Regeringen forelagte og for vore Varers Vedkommende uændrede Forslag ikke i tilstrækkelig Grad forandrer dette Forhold, tillader vi os at henvende os til det høje Landsting med en Fremstilling af de Ønsker, vi nærer, og Grunden til disse.

For vor store Produktion af Kuvertartikler (Skeer, Gafler etc.) er nemlig Forholdet dette, at vi maa erlægge den samme Told af vort Raamateriale, de uforsølvede Nysølvvarer, som vort færdige Produkt, de forsølvede Nysølvvarer, bærer, saaledes at vi i Virkeligheden her ikke alene ikke er beskyttede, men tværtimod stillede uheldigere overfor de danske Toldforhold end Udlandet. Det er da indlysende, at vi maa ønske dette Raamateriale henført til samme Position som vort andet Raamateriale, Messingvarer, altsaa til Lovforslagets Løbe-Nr. 168, 1 Kg. 30 Øre.

Paa Grund af Arbejdsforholdene i Tyskland, hvor ofte den hele Familie — Mand, Kone og Børn — beskæftiges i Fabrikker fra Morgen til Aften og nyder sine Maaltider der, saaledes at Fabrikkerne udnytter en billig Arbejdskraft i langt højere Grad end vi her i Landet, er det utvivlsomt, at vor Udgift til Arbejdsløn, navnlig for forniklede Varer, er mindst 20 % højere end Udlandets, og dette Forhold i Forbindelse med den nu eksisterende og foreslaaede lave Told vil altid gjøre det muligt for Udlandet at afsætte sin Overproduktion af let forsølvede og forniklede Varer her i Landet til Priser, hvormed vi ikke kan konkurrere, uden at vore Fabrikker maa arbejde uden Overskud eller med Underskud, hvilket selvfølgelig kun kan gaa til en Tid.

Vor Afsætning til Nabolandene er paa Grund af disses Toldsatser nu saa betydelig indskrænket, at vi i væsentlig Grad er henviste til vort eget lille Marked, og det er da dobbelt nødvendigt, at dette bevares for os og at der til dette Øjemeds Opnaaelse rejses en Toldskranke, der ikke ved den første givne Lejlighed kan overskrides.

Man skal i denne Forbindelse tillade sig at anføre vore Nabolandes Toldsatser for vore Artikler:

Norge.	Arbejder af Kobber og Messing etc.	50	Øre pr. Kg.
	do. do. , forniklede	100	» »
	do. do. , forsølvede	250	» »
Sverige.	Arbejder af Kobber og Messing etc.	50	» »
	do. do. , forniklede	75	» »
	do. do. , forsølvede	150	» »
Finland.	Arbejder af Kobber og Messing etc.	58,80	finske Mark pr. 100 Kg.
	do. do. , Kuvertartikler, forsølvede .	376,50	» »
Tyskland.	Arbejder af Kobber og Messing etc	18	Mark pr. 100 Kg.
	do. do. , forniklede . . .	60	» »
	do. do. , forsølvede . . .	120	» »

I Lighed med disse Satser maatte altsaa ogsaa vi ønske forniklede Varer ansatte til en Told af 1 Kr. pr. Kg. og forgyldte, forsølvede og pletterede Varer til 1 Kr. 50 Øre pr. Kg.

Vort Fag er jo et af de Erhverv, som i ganske særlig Grad har Betingelser for at kunne udvikle sig til en virkelig Kunstindustri af Betydning for Landet. Og da man ikke kan undgaa at betegne alle Elektropletvarer som Luksusvarer, der kun kjøbes af de mere velstillede Klasser, fordi enhver Brugsgjenstand i Plet ogsaa haves i andet og billigere Materiale til Brug for de mindre bemidlede; da vor Industri giver Beskjæftigelse til mindst 600 Mennesker alene i Kjøbenhavn, og da dette sidste Antal sikkert vil kunne forøges betydeligt under en Beskyttelse som den ønskede, ser man ikke rettere, end at vore Ønsker bør opfyldes. At der skulde blive Fare for en urimelig eller paa Grund af Toldbeskyttelsen blot svagt forøget Prisstigning for Forbrugerne, er ganske udelukket. Den indenlandske Konkurrence er allerede nu saa intensiv, at det ikke kan betvivles, at vore Ønskers Realisation kun vil have til Resultat, at dansk Marked bevares for dansk Industri, og at danske Forbrugere faar gode Varer.

Foreningen af Fabrikanter i Elektropletfaget i Kjøbenhavn.

T. Baagøe,
f. T. Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Bogtrykkeri.

(Regeringsforslagets Løbe Nr. 168).

Til det af Regeringen forelagte Toldlovforslag tillader Kjøbenhavns Bogtrykkerforening sig at gjøre følgende Bemærkninger:

Med Hensyn til de i Løbe Nr. 168 omhandlede Bøger med dansk Tekst, for hvilke der er vist Faget den Retfærdighed, at de nu ved Indførsel fra Udlandet belægges med en Told af 10 Øre pr. Kg., bemærker vi, at denne Toldsats kun kan tilfredsstille, forsaavidt Bøgerne er trykt paa sædvanligt Trykpapir (Løbe Nr. 173, 8 Øre pr. Kg.). Hvis Bøgerne derimod er trykt paa Papir, der falder ind under Løbenumrene 174 og 175, bør de fortoldes efter disse Løbenumre, da det ellers vil blive en god Forretning at lade Bøger paa f. Eks. krideret Papir trykke i Udlandet.

Egmont Petersen,
Næstformand for Kjøbenhavns Bogtrykkerforening.

H. Langkjær,
Formand for Kjøbenhavns Bogtrykkerforening.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Trikotage.

(Lovforslagets Pos. 121, 127 og 136.)

Af de i vort Andragende til Folkethinget fremsatte Ønsker om forskjellige Ændringer i det af Regeringen forelagte Forslag til Lov om Toldafgifter er der kun taget delvis Hensyn til et Punkt, medens der for det andet Punkts Vedkommende slet intet Hensyn er taget, og yderligere er der for Bomuldstrikotage vedtaget en betydelig Nedsættelse af Beskyttelsen, nemlig fra 1 Kr. pr. Kilo, som af Regeringen foreslaaet, til 80 Øre pr. Kilo.

Vort Andragende om, at naturfarvet Uldgarn, der af Regeringen var foreslaaet at skulle behandles som farvet, vedblivende maatte behandles som ufarvet, er imødekommet derhen, at det kun behandles som ufarvet, naar det af Importøren angives som ufarvet. Vi tillader os imidlertid paany at andrage om, at Garn, som er ufarvet, selv om det ligner farvet Garn, maa blive behandlet som ufarvet, ogsaa naar det ikke angives som ufarvet. Det vil nemlig forvolde os meget store Vanskeligheder at sikre os, at vore Leverandører altid leverer os, hvad vi beordrer: naturfarvet Garn uden Farvestof. Thi selv om han forpligter sig til at levere naturfarvet Garn uden Farvestof, kan det ske, hvad vi tidligere har oplevet, at hans Folk, imod hans Vidende, anvender farvet Uld, enten ved en Fejltagelse, eller fordi de i Øjeblikket staar og mangler ufarvet Uld. Vi vil da være henvist til at søge Regres hos vor Leverandør for den eventuelle idømte Mulkt.

Bomuldstrikotage har Folkethinget nedsat til 80 Øre pr. Kilo. Vi tillader os indstændigt at andrage om, at Beskyttelsen ikke bliver ansat til mindre end 1 Kr. 10 Øre pr. Kilo. Thi selv den af Regeringen foreslaaede Told af 1 Kr. pr. Kilo er for stor en Nedsættelse af Beskyttelsen, nemlig ca. 25 %, hvilket vi haaber at kunne bevise ved nedenstaaende Eksempler. Paa grove Bomuldsvarer vilde en Beskyttelse af 80 Øre pr. Kilo ganske vist være tilstrækkelig, men paa fine og mellemfine Varer vil den kun levne os en Beskyttelse af fra $3^1/_2$ til $6^1/_2$ %, og Forbruget gaar netop mere og mere over til finere og lettere Ting.

Beskyttelsen for Bomuldstrikotage, saaledes som den er vedtaget af Folkethinget, vil for efterfølgende Varer stille sig saaledes:

Paa 1 Dusin normalmelerede Bomuldstrøjer, der vejer $1^1/_2$ Kilo, udgjør

Tolden à Kr. 0,80	Kr. 1,20
÷ Told af Garnet hertil (1,750 Kilo à 25 Øre)	- 0,44
Beskyttelsen altsaa...	Kr. 0,76

For dette Dusin Trøjer er vor Produktionspris Kr. 15,60, altsaa en Bekyttelse af 5 %.

1 Dusin Sportsskjorter af samme Stof, Vægt $2^1/_2$ Kilo, Told à Kr. 0,80	Kr. 2,00
Herfra gaar Told af Garnet, $2^3/_4$ Kilo à 25 Øre	- 0,68
Beskyttelse...	Kr. 1,32

Produktionsprisen er herfor Kr. 24,12, Beskyttelsen $5^1/_2$ %.

1 Dusin farvede Bomuldsstrømper, Vægt $^1/_2$ Kilo, Told à Kr. 0,80	Kr. 0,40
Fragaar Told af Garn à 25 Øre pr. Kilo	- $0,12^1/_2$
Beskyttelse...	Kr. $0,27^1/_2$

Samme Strømper koster uden Told og Fragt Kr. 4,50, Beskyttelsen er 6 %.

1 Dusin Bomuldshandsker, Vægt 0,27 Kilo, Told Kr. 0,22.
Indkjøbsprisen paa disse Handsker er Kr. 6,25, Beskyttelsen $3^1/_2$ %.

Det vil sikkert indrømmes, at dersom Fabrikationen af disse Ting ikke helt skal ødelægges for os, kan vi ikke nøjes med en Beskyttelse, der er mindre end Kr. 1,10 pr. Kilo.

For at vise, at Tolden paa Uldtrikotage, Kr. 1,30 pr. Kilo, ikke kan siges at være nogen overvældende Beskyttelse, som der kan være Anledning til at nedsætte efter 4 Aars Forløb, anføres her følgende Eksempler:

1 Dusin kulørte Kamgarns-Trøjer, Vægt 3 Kilo, Told à Kr. 1,30...	Kr. 3,90
Herfra gaar Told af $3^1/_4$ Kilo Garn à 30 Øre	- 0,96
Beskyttelse...	Kr. 2,92

Produktionsprisen er Kr. 40,20, Beskyttelsen $7^1/_2$ pCt.

1 Dusin kulørte Kamgarns-Benklæder, Vægt $2^1/_2$ Kilo à Kr. 1,30..	Kr. 3,25
÷ Told af Garn og Hjælpestoffer	- 0,83
Beskyttelse...	Kr. 2,32

Produktionsprisen heraf er Kr. 40,00, Beskyttelsen 6 %.

1 Dusin svære naturmelerede Kamgarns-Benklæder, Vægt $3^3/_4$ Kilo, Told à Kr. 1,30	Kr. 4,87
÷ Told af Garn og Hjælpestoffer	- 0,71
Beskyttelse...	Kr. 4,16

Produktionsprisen herfor er Kr. 51,00, Beskyttelsen $8,_2$ %.

For at vise, at Tolden paa billige og grove Varer ikke udnyttes af Fabrikanterne, anføres følgende Eksempler:

1 Dusin Underbenklæder for Damer, Vægt $2^1/_2$ Kilo, Told à Kr. 1,30	Kr. 3,25
÷ Told af $2^3/_4$ Kilo Garn à 16 Øre pr. Kilo	- 0,44
Beskyttelse...	Kr. 2,81

Produktionsprisen paa disse Benklæder er Kr. 8,64, Beskyttelsen derefter 32 %; men vor Netto-Udsalgspris er Kr. 9,50, altsaa Avancen kun Kr. 0,86 pr. Dus. eller 10 %.

1 Dusin svære Bomulds-Herrebenklæder, Vægt 4 Kilo à Kr. 0,80 (den af Folkethinget vedtagne Told)	Kr. 3,20
÷ Tolden af 4 Kilo Garn à Øre	- 0,16
Beskyttelse...	Kr. 3,04

Vor Produktionspris herfor er Kr. 8,57, Beskyttelsen heraf altsaa 35 %; men vor Udsalgspris er pr. Dus. 9,50, vor Avance Kr. 0,93 eller 11 %.

Man lægge Mærke til, at Forbrugerne faar disse Varer billigere, end hvis de var tilførte fra Udlandet, selv om Tolden var endnu lavere! Paa den anden Side vil vi haabe, at man vil indrømme os, at selv den vedtagne højeste Beskyttelse for Uldtrikotage er meget moderat og ikke kan opfordre til nogen senere Nedsættelse.

Endvidere havde vi i vort Andragende til Folkethinget ansøgt om et Konfektionstillæg paa færdig Trikotage, i Lighed med hvad der er vedtaget for Klædningsstykker af andet Stof, idet vi gaar ud fra fra, at Arbejdere, der syr Klædningsstykker af Trikotage, Over- eller Underbeklædning, med Billighed kan forlange at være ligestillede med Syere af Klædningsstykker af andet Stof, thi Trikotage kræver en fuldtud saa omhyggelig og omfattende Syning som alle andre Stoffer, af hvad Art nævnes kan. Vi andrager derfor det ærede Toldudvalg om, at den Undtagelse fra Reglerne om Konfektionstillæg, der er vedtaget i Folkethinget for Klædningsstykker og Underbeklædning af Trikotage, maa udgaa. Det maa ikke glemmes, at selv om Stoffet er færdigt fra Væven, har det en lang og omstændelig Vej at gjennemgaa, før det er forarbejdet til Underbeklædningsgjenstande. Naar Varen er færdig fra Væven, træder den store Stab af Tilskærere og Syere etc. til, og Forholdet bliver da det, at medens vi kun behøver 1 Arbejder til at passe 4 à 5 Væve, saa maa der 7 à 8 Personer til for at færdiggjøre Varerne af det Raamateriale, som denne ene Person fremstiller.

Saa snart der er Tale om finere og bedre Ting i Underbeklædning, vil vi Trikotagefabrikanter efter den af Folkethinget vedtagne Toldlov paa færdig Trikotage-Underbeklædning næppe med Held kunne konkurrere med Udlandets Import; en Reduktion af Arbejdsstyrken og Sylønnen vil da blive en naturlig Følge. Desuden mener vi, at en Uretfærdighed som den, der ligger i, at Arbejdere i Underbeklædning af Trikotage ikke nyder samme Beskyttelse som Arbejdere, der forfærdiger Klædningsstykker af andet Stof, ikke kan forsvares.

Dertil er Arbejdslønnen steget overordenlig, hvorom følgende Oversigt over den ugentlige Arbejdsløn i 1896 og 1906 vil oplyse:

	1896:	1906:
for Væversker	Kr. 8,00	Kr. 15,00
- Strikkere	- 11,00	- 15,00
- Klippere	- 12,00	- 17,00
- Ketlere	- 9,00	- 14,00
- Spolere	- 12,00	- 15,00
- Syere	- 7,00	- 15,00
Ugelønnen	- 10,00	- 14,00

Det bemærkes, at i 1896 arbejdede vi kun med Haandkraft, men nu overvejende med Motordrift.

Foreningen af danske Trikotagefabrikanter.

C. Petersen Schmidt,
p. t. Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Fabrikation af Ammoniakvand.

(Regeringsforslagets Løbe-Nr. 3—4.)

Af Folkethingets Toldudvalgs Forslag til Ændringer i den høje Regerings Forslag til Lov om Toldafgifter fremgaar, at rent Ammoniakvand, saafremt Toldforslaget endeligt vedtages i den ved anden Behandling i Folkethinget vedtagne Form, vil blive toldfrit, medens der af denne Vare, i Modsætning til urenset Ammoniakvand, som ogsaa tidligere var toldfrit, tidligere har været betalt en Told af 2 Sk. pr. Pd. eller $8^1/_3$ Øre pr. Kg.

Grunden til Ændringen i Regeringens Forslag er mig ubekjendt, men som Fabrikant af denne Vare tillader jeg mig herved at andrage om, at rent Ammoniakvand i mer eller mindre koncentreret Form, som saavel i den gældende Toldlov som i det nye Toldforslag er henført til »Apothekervarer og kemiske Præparater«, i det nye Forslag maa beholde denne Plads under den Del af »Apothekervarer og kemiske Præparater«, hvoraf der skal betales 10 Øre i Told pr. Kg., idet en fuldstændig og pludselig Ophævelse af Tolden paa denne Vare vil berøre mine økonomiske Interesser meget føleligt.

Da det vel tør forudsættes, at Fremgangsmaaden til Fremstilling af rent Ammoniakvand er ret ubekjendt for Ikke-Fagmænd, skal jeg tillade mig i ganske korte Træk at beskrive samme.

Raaproduktet, der anvendes, er Gasvand — et Stof, der paa Gasværkerne udskilles sammen med Stenkulstjære — som jeg for Tiden kjøber fra ialt 23 middelstore og smaa Gasværker.

Dette Stof transporteres pr. Jernbane til min Fabrik her i Nyborg, og det kan maaske have nogen Interesse at oplyse, at jeg f. Eks. i 1906 i Jernbanefragt har betalt ca. 10,000 Kr.

Ankommen til min Fabrik uddrives Ammoniakken af Gasvandet ved Destillation, Behandling med Kalk og andre Kemikalier. Den rene Ammoniakluft koncentreres og opløses i destilleret Vand saaledes, at Ammoniakvandet udgaar som et i Realiteten fuldstændig kemisk rent Produkt.

Som ovenfor nævnt faar jeg mit Raaprodukt fra de mindre kommunale Gasværker, og jeg tror at turde sige, at min Virksomhed har nogen Betydning for disse Gasværker, idet Gasværkerne nu, efter at min Fabrik for 4 Aar siden er kommen i Gang, har haft Indtægt af Gasvandet, medens det tidligere dels ingen Indtægt gav, idet det

den Gang løb i Rendestenen, dels for flere Byer i sanitær Henseende var til stor Gene, da Gasvandet lugter meget ilde.

At disse Byers Interesser ogsaa i nogen Grad vil berøres af det omhandlede Toldspørgsmaal, synes mig naturligt.

Som det af min Beskrivelse af Fremstillingsmaaden formentlig vil fremgaa, maa Virksomheden i og for sig kaldes naturlig her for Landet, idet Raaproduktet haves her som et ellers for smaa Gasværker værdiløst Biprodukt; paa den anden Side er jo imidlertid det danske Marked, med Hensyn til et Stof som det angivne, saa lille, at Konkurrencen med Udlandet, naar der ingen Beskyttelse haves, vil være næsten umulig, dels — og navnlig — fordi de udenlandske, særlig de tyske Fabrikker, forholdsvis er meget store, dels fordi Udgifterne til Arbejdsløn og Brændsel her i Landet er højere end i Tyskland.

Naar jeg først nu henvender mig til den høje Regering og Rigsdag angaaende denne Sag, er Grunden den, at jeg efter Samraad med kyndige Fagfolk har ment at maatte fortolke det af den høje Regering forelagte Toldforslag saaledes, at den omhandlede Vare vilde komme under den Del af »Apothekervarer og kemiske Præparater«, for hvilken Tolden efter det oprindelige Forslag skulde sættes til 10 Øre pr. Kg., i Modsætning til de udtrykkelig nævnte Kemikalier, som efter Forslaget skulde være toldfrie.

I »Bemærkninger til Toldlovforslaget« Side 4, andet Stykke, foreslaas nemlig Toldfrihed for alle saadanne Kemikalier, der kan betegnes som kemiske Raastoffer, i Modsætning til andre Præparater, »hvis Fremstilling og Beskaffenhed berettiger til deres Betegnelse som kemiske Produkter«, til hvilke sidste utvivlsomt rent Ammoniakvand maa henregnes.

Nyborg, i Februar 1907.

Korsgaard.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Etuifabrikanter.

(Folkethingsforslagets Pos. 185 eller 46).

»Galanterivarer« omfatter vidt forskjellige Gjenstande, tilvirkede af Varer under saa mange af Toldtariffens Positioner, at det ikke kan undgaas, at Toldbeskatningen og Toldbeskyttelsen maa blive højst forskjellig. For Galanterivarer af Papir, Læder og Træ i Forbindelse med Silkevarer gjælder det imidlertid, at Fabrikationen herhjemme allerede under den nuværende Toldlov er særdeles uheldigt stillet, da vi ikke kan undgaa at erlægge Tolden af det nødvendige Forbrug af særlig Halvsilkevarer, medens vore Konkurrenter i Tyskland ikke har en saadan Told at bære; mod disse er vi til Gjengjæld kun værnede af en Told paa de færdige Varer af 33 Øre pr. Pd.

Allerede paa Toldkommissionens Tid indgav vi derfor et Andragende om at faa disse Toldforhold ændrede, saaledes at vore Eksistensbetingelser blev rimelige, saa vidt Lovgivningsmagten gjennem Toldforslag havde det i sin Magt. Vi paaviste i dette Indlæg, hvorledes den udenlandske Fabrikant er begunstiget paa den danskes Bekostning med fra 36—81 pCt. af Toldens Beløb. Man skal foruden de i dette Indlæg anførte Eksempler indskrænke sig til at anføre, at der der af Plysch og Atlask til 12 Uretuier medgaar 65 Kvint til en Told af 1 Kr. 73 Øre, medens de færdige Uretuier, indførte fra Udlandet, kun erlægger en Told af 78 Øre, altsaa en Difference i Udlandets Favør af 95 Øre pr. Dusin.

I en saadan ikke alene ubeskyttet, men paa Forhaand svækket Stilling overfor fremmed Konkurrence kan denne Industrigren ikke i Længden opretholdes, og til Trods for de ikke ringe Udviklingsmuligheder, den under en retfærdig Toldbeskyttelse vilde have herhjemme, vil den nødvendigvis bringes til Ophør, og vi tvinges til at være Forhandlere af udenlandske Sager, der kun betaler Galanterivaretolden for de anvendte Silkestoffer.

Da det foreliggende Regeringsforslag med de af Folkethinget for vore Varers Vedkommende uændrede Toldsatser kun stiller os endnu slettere end nu, idet Tolden paa Halvsilkevarer er forhøjet til 6 Kr. pr. Kg. og Galanterivaretolden kun ansat til 80 Øre pr. Kg., henvender vi os til det høje Landsthing med en indstændig Anmodning om at lade vore Krav paa en retfærdig Toldbeskatning ske Fyldest. Det er dog formentlig urimeligt, at Silketøj anvendt til Klæder, Møbler, Gardiner o. s. v. bliver beskattet med det fulde Toldbeløb, medens Silketøjet anbragt i Etuier, Smykkeskrin, Albums etc. ganske unddrager sig denne Told. Vi vil ikke kunne udrede denne Told af vor Fortjeneste.

I vore Nabolande, Sverige og Norge er Tolden paa færdige Etuier 2 Kr. og $2^1/_2$ à 3 Kr. pr. Kg. med en Told paa Halvsilkevarer af resp. 3 Kr. og 4 Kr. pr. Kg., medens det danske Lovforslag, som anført, har en Told paa Etuier af 80 Øre pr. Kg. med en Told paa Halvsilkevarer af 6 Kr. pr. Kg.

Landsthinget har i sin sidste Behandling af Toldlovforslaget foreslaaet, at Portefeuillevarer skulde have et Tillæg til Galanterivaretolden af 100 pCt., naar de var i Forbindelse med højere beskattet Stof. Et saadant Tillæg maatte i langt højere Grad tilkomme Varer som Etuier til Guld- og Sølvvarer, der bruger langt mere Silketøj end Portefeuillevarer; men det er efter det ovenfor udviklede givet, at selv et saadant Tillæg ikke vilde yde os fuld Dækning for vor Materialtold. Vi maa derfor andrage om, at Etuier i Forbindelse med Silkevarer i Lighed med, hvad Tilfældet er i vore Nabolande, udskilles til en særlig Position med en Toldsats af 2 Kr. 50 Øre pr. Kg. Vi vil herved alligevel ikke opnaa at staa saa godt beskyttede som vore ovennævnte Nabolande, hvortil vi ved de anførte Toldsatser har mistet vor Afsætning; men vi vil dog derved blive sat i Stand til formentlig ogsaa i Fremtiden at kunne eksistere som Leverandører af Luksusartikler til vort eget Lands Forbrug.

Hugo Reimer. C. Stege. W. Pfeiffer. N. Bolt.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Lakering af Cykler.

Fra Malerlavet i Kjøbenhavn og Malermestrenes Centralforeninger i Provinserne har Udvalget modtaget følgende:

Under de bestaaende Forhold er der her i Landet i Løbet af de senere Aar opblomstret en betydelig Specialitet af Malerfaget, der beskjæftiger sig med Lakering af Cykler. Af Mangel paa statistiske Oplysninger kan der ikke opgives bestemte Tal for denne Specialitets Betydning, men en flygtig Undersøgelse har vist, at der i Kjøbenhavn med nærmeste Omegn findes 18 Malerforretninger, som sysselsætter sig med dette Arbejde — nogle med en Omsætning fra 10 til 15,000 Kr. og med et samlet Personale for de 18 Forretninger af ca. 50 Svende og ca. 10 Lærlinger og Arbejdsmænd. I Provinserne drives Cyklelakeringen i mindre Omfang; saaledes oplyses for 7 fynske Byers Vedkommende, at Cyklelakerernes Omsætning er ca. 34,000 Kr. aarlig. I det hele taget vilde derfor en Undersøgelse sikkert vise, at en meget betydelig Procentdel af de ca. 7000 Personer, som her i Landet beskjæftiges med Maler- og Lakererarbejde, er knyttede til Cykle-Lakeringen.

Imidlertid truer det foreliggende Toldlovforslag med at standse eller i al Fald væsentlig at hæmme den saaledes stedfundne Udvikling. Thi medens Forholdet nu er det, at lakerede Cykledele koster i Told 16 Sk. pr. Pund, medens ulakerede Cykledele indgaar for 3 Sk., og der tillige i den bestaaende Værditold for Cykler indeholdes en Beskyttelse for Lakeringen, idet den lakerede Cykle jo har en større Værdi end den ulakerede, skal efter Regeringsforslagets Løbenummer 247 saavel hele Cykler som Cyklestel og Cyklehjul indgaa for en Told af 50 Ø. Kg., uanset om de er lakerede eller ulakerede. Dette Forhold vil ikke alene ikke værne det opblomstrede danske Cykle-Lakereri, men vil indeholde en ligefrem Opfordring til at indføre Cyklerne og Cykledelene i lakeret Stand, hvoraf den tyske Industri vel skal vide at benytte sig.

Vi skal derfor tillade os at henstille, at der i den foreslaaede Vægttold paa Cykler — som sikkert af flere Grunde er formaalstjenligere end Værditolden — gjøres Forskjel paa ulakerede og lakerede Cykler og Cykledele. Vi foreslaar, at 50 Øre pr. Kg. bibeholdes som Told for den ulakerede Vare, medens der for lakerede Cykler eller Cykledele fastsættes en Told af 70—80 Øre pr. Kg. — en Forhøjelse, der i og for sig er saa meget mere forsvarlig, som færdige Cykler er højt forædlede Frembringelser, der stærkt nærmer sig til at være Instrumentmagerarbejde.

For **Kjøbenhavns Malerlav**

Claus J. Olsen,
Oldermand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Konditori.

(Regeringsforslagets Løbe Nr. 38, 78 og 83.)

I Anledning af det i Rigsdagen fremsatte Toldlovsforslag tillader undertegnede Bestyrelse for Konditorforeningen af 12. Januar 1866 sig herved i Ærbødighed at fremsætte følgende Bemærkninger. Ved den nylig stadfæstede Lov om Arbejde i Brød- og Kagebagerier samt Konditorier er Forholdene, under hvilke Konditorerne her i Landet arbejder, blevne i væsentlig Grad vanskeliggjorte, og det aarlige Udbytte, en Mester i vort Fag kan have af sit Arbejde er derved bleven betydeligt forringet. Det er derfor ikke uden Frygt, at vi imødeser en Stadfæstelse af det i Rigsdagen fremsatte Toldlovforslag, hvorved adskillige af vore Materialier forhøjes i Told, uden at vi ser nogen Mulighed for en tilsvarende Forhøjelse af vore tilberedte Varer. Vi skal nedenfor omtale de vigtigste af dem:

Kakao. Paa denne Vare, der nu er bleven en Nødvendighedsartikel og indtrængende anbefales af Lægerne til daglig Ernæring, forhøjer Lovforslaget Tolden med 2 til $3^1/_2$ Øre pr. Pd. Denne Forhøjelse synes os alene under Hensyn til Kakaoens betydelige Næringsværdi, særlig for Børn, uberettiget. Det vil sikkert særlig for Arbejdsklassens Vedkommende være af væsentlig Betydning, at Tolden paa denne Vare under ingen Omstændigheder forhøjes; en Nedsættelse var ganske anderledes forsvarlig.

Mandler. Denne Vare anvendes i betydelig Maal til Kager, og en Forhøjelse i Tolden for denne vil derfor være særlig følelig for vort Fag. Desuden anvendes Mandler til Marcipan-Masse. Dette Fabrikat indføres i temmelig stor Mængde; det fremstilles nu som oftest af to Dele Mandler og en Del raffineret Sukker. Efter Forslaget skal de 2 Pd. Mandler betale i Told 35 Øre og 1 Pd. Sukker 5 Øre; den hjemlige Industri kommer altsaa til at betale for disse 3 Pd. 40 Øre i Told, men fra Udlandet vil denne Masse efter Forslaget kunne indføres saaledes: 3 Pd. Konditorsager — Position 201 — à 12 Øre pr. Pd. til 36 Øre, altsaa har Udlandet en Beskyttelse af $1^1/_3$ Øre pr. Pd. Dette Misforhold maa absolut søges ændret, ellers vil den udenlandske Fabrikant snart gjøre dette Forhold endnu værre ved for Eksempel at fremstille Marcipan-Masse med endnu mindre Sukker, — thi mere Sukker kan enhver Fabrikant let arbejde i. Tager han f. Eks. 9 Pd. Mandler, knust og æltet med 1 Pd. Sukker, skal han ved Indførselen af disse 10 Pd. kun betale Kr. 1,20, medens Indlandet for den samme Masse skal betale Told af 9 Pd. Mandler med 1 Kr. $57^1/_2$ Øre og det ene Pd. Sukker med 5 Øre, altsaa ialt $42^1/_2$ Øre mere, svarende til ca. 4 Øre mere pr. Pd. end Udlandet.

Vanille. Denne Vare anvendes vel ikke i store Masser, men dens Toldforhøjelse er dog ikke uden Indflydelse i fornævnte Retning.

Vi tillader os derfor indtrængende at henstille, at Toldlovforslaget ændres i Retning af Bibeholdelse af de nu gældende Toldsatser for fornævnte Varer, saavelsom for Konditorvarer i det hele, eller i hvert Fald at de foreslaaede Toldsatser nedsættes saa meget som muligt.

Kjøbenhavn, i November 1906.

I Ærbødighed

O. Jepsen. Eduard Hansen. Valdemar Brønnum.

J. A. Steen. J. Thuesen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Tapeter.

Undertegnede Tapetfabrikker tillader sig herved at anmode det ærede af Landsthinget nedsatte Toldudvalg om at foretage og søge gennemført nogle Ændringer i Toldlovforslaget, saaledes som nedenfor angivet.

Medens Toldsatsen for alle Arter af Tapeter, Tapetdekorationer og Tapetborter efter den nugjældende Toldlov er 8 Sk. pr. Pd. = $33^1/_3$ Øre pr. Kg., findes i det af Folkethinget vedtagne Forslag angivet 3 forskjellige Satser for disse Artikler, nemlig:

1) Løbe-Nr. 182: Tapeter, Tapetdekorationer og Tapetborter, udført med enkelt Farve paa ikke bundstrøget Papir, ogsaa naar dette er farvet i Massen	1 Kg. 16 Øre
2) Løbe-Nr. 183: andre end de til Løbe-Nr. 182 henførte Tapeter, Tapetdekorationer og Tapetborter, for saa vidt ikke nedenfor nævnt	1 - 30 -
3) Løbe-Nr. 184: Tapeter, trykkede i Reliefmønster i Papir, Papirmaché, Træmasse eller lignende Stoffer, ogsaa i Forbindelse med Manufakturstof, Tapetborter og Tapetdekorationer af samme Art	1 - 60 -

Til 1.

a) Det vil være Toldvæsenets Embedsmænd ganske umuligt i alle Tilfælde at bestemme, om Tapeterne er »udført med enkelt Farve« eller flere Farver. Som Bevis for denne vor Paastand henviser vi til Prøverne Nr. 1—6, som alle er »udført med enkelt Farve«; Nr. 1—4 ved Hjælp af 1 Valse, Nr. 5 og 6 med flere Valser.

b) Hensigten med den lavere Toldsats, at beskytte de billigste Kvaliteter mindre end de bedre, vil ikke opnaas ved Bestemmelsen: »udført med enkelt Farve«, idet mange fine Tapeter (altsaa Luksusvarer) ogsaa »udføres med enkelt Farve«, saaledes som f. Eks. Prøverne Nr. 7 og 8, hvis Detajlpris er 2 Kr. pr. Rulle, udviser.

c) Den ansatte Toldsats, 1 Kg. 16 Øre, vil ikke danne nogetsomhelst Værn mod Masse-Indførsel af Udlandets Overproduktion, men tværtimod fremkalde saadan i langt højere Grad, end det allerede nu er Tilfældet. Denne Toldsats er i hvert Tilfælde en altfor ringe Beskyttelse for den indenlandske Industri, særligt naar der ses hen til, at Tolden for Raapapiret er ansat til Halvdelen = 8 Øre pr. Kg. (Løbe-Nr. 181), og at der hviler Told paa Farver, Lim, Valser etc.; ja, en stor Del af de fine Tapeter,

som f. Eks. Prøverne Nr. 7 og 8, vil miste al Beskyttelse — endog give Udlandet Eksportpræmie —, idet Tolden for det massefarvede Raapapir, som benyttes til at tilvirke Tapetet, er ansat til 16 Øre pr. Kg. (Løbe-Nr. 182: Papir, umønstret, hvad enten Farven er paaført eller fremtræder som paaført, som Prøve Nr. 9 og 10), altsaa nøjagtig den samme Toldsats som paa det færdige Industriprodukt, Tapetet. (Efter den nugjældende Toldlov er Toldsatsen for saadant massefarvet Raapapir kun $2^1/_2$ Sk. pr. Pd. = $10^5/_{12}$ Øre pr. Kg., d. v. s. omtrent 23 Øre mindre end for Tapetet.)

Til 3.

Tapeter med Reliefmønstre fremstilles i Nutiden ved Hjælp af saa enkle og billige Maskiner, at Kvaliteten, og som Følge deraf ogsaa Prisen, i de fleste Tilfælde er meget ringere end tidligere. Vi har ingen Anledning til at besvære os over, at Tolden paa de simpleste Tapeter med Reliefmønster kan naa op til 125 % af Værdien (se Prøver Nr. 11 og 12, hvis Indkjøbspris er 12 Øre pr. Rulle, Vægt $^1/_4$ Kg., Told 15 Øre), eller at Tolden paa Mellemkvaliteterne kan naa op til 120 % af Værdien (se Prøve Nr. 13, hvis Indkjøbspris er 53 Øre pr. Rulle, Vægt $1^1/_{16}$ Kg., Told 64 Øre), men vi er ude af Stand til at forstaa, hvor Toldvæsenets Embedsmænd vil drage Grænsen mellem, hvad der er trykt i Reliefmønster og hvad ikke. Vi tvivler ogsaa om, at det ærede Udvalg ved Besigtigelse af Prøverne Nr. 11 og 12 samt Nr. 14—24 vil kunne afgjøre Spørgsmaalet, særligt naar der tages Hensyn til, at de paagjældende Pressevalser efter stærkt Slid afgiver et meget svagt Relief.

Af det ovenanførte vil det fremgaa, at Betegnelserne »udført med enkelt Farve« og »trykt i Reliefmønstre« ved Fortoldning vil give Anledning til et næsten uoverkommeligt Arbejde ved at besigtige hver enkelt Rulle samt foranledige forskjellig Bedømmelse og Toldansættelse paa de forskjellige Toldsteder, alt ialt bevirke Tidsspilde, et Utal af Resolutioner, Usikkerhed for Importøren, Forsøg paa Misligheder o. s. v.

Af denne og de andre anførte Grunde samt under Hensyn til, at Importen af Tapeter allerede nu — trods den enorme Konkurrence mellem de indenlandske Fabrikker — er overordentlig stor (de sidste 2 Aar har Importen udgjort omtrent samme Beløb, som hele den hjemlige Produktion andrager), tillader vi os at stille Forlangende om, at Tolden paa alle Arter af Tapeter, Tapetdekorationer og Tapetborter ansættes til 35 Øre pr. Kg., og at disse Artikler i Toldloven udsondres fra Artiklen Papir og fremtræder under et særligt Løbe-Nummer.

Kjøbenhavn, den 8de Marts 1907.

L. Fraenckels Tapet- og Farvefabrik.

C. Krügers Tapetfabrik,
Fr. Levison.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Saltraffinaderierne.

Undertegnede samtlige Saltraffinaderier i Danmark tillader sig herved at andrage om, at man ikke ved Landsthingets Behandling af Toldloven vil stille os ugunstigere, end vi allerede bliver det ved Regeringens og Folkethingets Forslag, idet vi skal fremhæve, at Ophævelsen af Tolden paa Raasalt og Nedsættelsen af Tolden paa Kul ikke yder os nogensomhelst Fordel.

Den nuværende Finanstold paa Raasalt er i ingen Henseende nogen Byrde for os, idet den lægges paa den færdige Vare og bæres af Forbrugerne. Den Fordel, vi hidtil har haft gennem Tolden, har udelukkende beroet paa den Forskel af 20 Øre pr. 100 Pund, som der er mellem Raasalttolden og Tolden paa indført raffineret Salt, og som i Regeringens Forslag foreslaas nedsat til det halve.

Og hvad Kultolden angaar, da er Forholdet tvertimod dette, at Ophævelsen eller Nedsættelsen af denne Told i Forbindelse med Ophævelsen eller Nedsættelsen af Tolden paa Cinders og Kokes vil virke til vor Skade. Grundlaget for hele den indenlandske Saltindustri er nemlig en Kombination af Saltraffinering med Brænding af Cinders og Kokes, og kun paa dette Grundlag kan vor Industri bestaa. Ved Brænding af 1 Ton Kul (nuværende Told 90 Øre) faas højst 1600 Pund Cinders eller Kokes (nuværende Told 1 Kr. 50 Øre pr. Ton). I Konkurrencen med Udlandet tabes der altsaa ved Ophævelsen af Kul- og Kokestolden 1 Kr. 20 Øre i Told paa de 1600 Pund Kokes imod Gevinsten af 90 Øre Told paa 1 Ton Kul, og der bliver altsaa et Nettotab af 30 Øre pr. 1600 Pund Kokes eller 2 Øre pr. 100 Pund.

Allerede den af Regeringen og Folkethinget foreslaaede Nedsættelse i Beskyttelsen fra 20 Øre til 10 Øre pr. 100 Pund vil være vanskelig at bære for os. Vi skal i saa Henseende henvise til, at ifølge Tabelværket om Danmarks Vareindførsel og Udførsel for 1905 er der i dette Aar indført:

44,000,000 Pund Raasalt til Brug for Raffinaderierne,
43,500,000 Pund raff. Salt til direkte Konsum,

saa at altsaa allerede under de nuværende Toldforhold Halvdelen af Landets Forbrug dækkes af fra Udlandet indført raffineret Salt.

Kjøbenhavn, i Marts 1907.

A. Abel, Aalborg.
A/S Christiansholms Fabrikker, Kbhvn.
A/S Frederiksholms Salt-, Kokes- og Cinders Fabrik, Kjøbenhavn.
Kjerteminde Saltværk, Kjerteminde.
Konsul Chr. Nielsen, Klintebjerg.
A/S Aarhus Saltværk, Aarhus.
De fynske Salt- og Kokesværker, Odense.
Fabrikken »Falster«, Nykjøbing F.
C. W. Loehr, Fredericia.
Pagh & Qvist-Pedersen, Esbjerg.
A/S Roulunds Fabrikker, Odense.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Filthatteindustrien.

Idet vi henviser til vort tidligere gjennem Haandværkets og Industriens Toldudvalg til Folkethinget indsendte Andragende og Fremstilling, tillader vi os ved nærværende at henlede de ærede Medlemmer af Landstingets Opmærksomhed paa vor Industris fortvivlede Stilling, dersom det forelagte Toldlovforslag skulde blive til Lov.

Det er uforstaaeligt, at det af Folkethinget nedsatte Udvalg ikke har taget Hensyn til vor Industris særlige uheldige Stilling, som saavel i vort eget som i vort Fags Arbejderes Andragende indgaaende og uimodsigeligt dokumenteres; endnu mere uforstaaeligt er det, da Flertallets Ordfører gjentagne Gange har udtalt, at man ikke vilde ødelægge nogen bestaaende Industri. Det er dog indlysende, at en Industri, som nu allerede bevisligt kæmper saa haardt for at bære sig, vil blive ødelagt, naar man nedsætter dens Beskyttelse og tillige i betydeligt Grad fordyrer dens Hjælpestoffer ved en forhøjet Indførselstold.

Det foreliggende Toldlovforslag gaar nemlig ud paa at nedsætte Tolden paa færdige Herrehatte fra Kr. 2,66$^{2}/_{3}$ pr. Kg. til Kr. 2,40 pr. Kg. (Løbe-Nr. 133) samt at forhøje Tolden paa saa godt som alle de Fabrikationen af Herrehatte nødvendige Hjælpematerialier, saasom Hel- og Halvsilkestof til For, Hel- & Halvsilkebaand, Remme, Sløjfer af Silke og mange andre Artikler, uden at der gives os nogen Erstatning, der for os kan faa Betydning.

Efter den nugjældende lave Toldtarif har Fabrikanterne af Hatte her i Danmark kæmpet en alvorlig Kamp for Opretholdelsen af denne Industri, men for de flestes Vedkommende kun med det Resultat, at Fabrikken nedlagdes, efter at Kapitalen var forbrugt.

Firmaet I. C. Modeweg & Søn, Aktieselskab, der i 1890 oprettede en Hattefabrik, har med store pekuniære Ofre opretholdt denne Fabrikation og i 1905 overdraget vort Firma denne Afdeling af sin Virksomhed, og den har for os i det forløbne Aar givet ca. 16,000 Kr. i Underskud, uden at der er foretaget de nødvendige Afskrivninger eller henlagt noget til Reservefonden. Dette er vi til enhver Tid villige til at bevise af vore Bøger gjennem en Revision af edsvorne Revisorer.

Dersom det foreliggende Toldlovforslag skulde blive til Lov i sin nuværende Form, da vil vor Industri gjøres fuldstændig umulig og den i Fabrikken anbragte Kapital tabes samt Fabrikkens Arbejdere drives ud i Erhvervsløshed. At Sagen virkelig er saa alvorlig, som her anført, turde fremgaa deraf, at Arbejderne i Hatteindustrien

til Folkethinget har indsendt en Fremstilling af deres Syn paa den nye Toldlov, der i et og alt falder sammen med nærværende.

At der her i Danmark maa kunne trives en Hattefabrik, er uden al Tvivl, idet Indførselen af Hatte er 3—4 Gange større end den danske Produktion, dersom vi blot kunde faa en Beskyttelse, der, i Lighed med andre Staters Beskyttelse, f. Eks. Norges, Sverrigs, Tysklands, Frankrigs, Østrigs, Ungarns eller Ruslands, sikrede Industrien en Eksistensbetingelse.

Danmark indtager i de tyske Toldberetninger angaaende Hatteeksporten den 3dje-største Plads i Rækken. Nederlandene er Nr. 1, Belgien Nr. 2, men i disse Lande er der kun 10 % Værditold; derfor kan Hatteindustrien ikke komme op. Tyskland kan meget let konkurrere med de danske Fabrikker, fordi

1) Danmark har en saa lav Beskyttelse: Kr. $2{,}66^2/_3$ pr. Kg. for Herrehatte (Pos. 133);
2) den danske Fabrik maa i Tyskland indkjøbe omtrent alle de nødvendige Hjælpematerialier og deraf betale en høj Told;
3) Tyskland har, paa Grund af Specialisering og sit store Marked, langt større Fabrikker, hvorved Omkostningerne bringes betydeligt ned;
4) her i Danmark betales langt højere Lønninger end i Tyskland.

Ved det foreliggende Toldlovforslag bliver Udlandet i endnu højere Grad begunstiget paa den danske Industris Bekostning, idet Tolden paa det færdige Fabrikat yderligere nedsættes, og Tolden paa Hjælpematerialier forhøjes.

Da vi forudsætter, at det ikke er Meningen med Forslaget at begunstige Udlandet for at ødelægge dansk Industri, og at Forslaget ejheller tilsigter at fordyre Produktet for Forbrugerne, hvilket sidste bestemt vilde blive det endelige Resultat, dersom den danske Hattefabrik skulde ophøre, — idet Landet da vilde aabnes for alle udenlandske Hattefabrikkers mere og mindre gode Fabrikata, men den nuværende prisregulerende Konkurrence fra dansk Industris Side vilde bortfalde, — tillader vi os at foreslaa:

enten en Forhøjelse af Tolden paa færdige Hatte til Kr. 4,00 pr. Kg. eller 50 Øre pr. Stk.,

eller et Tillæg af 60 % af Tolden paa Hatte med Silkefor og Silkebaand, i Lighed med den foreslaaede Told paa Klædningsstykker,

eller en Godtgjørelse af den betalte Told paa alle bevisligt til Hattefabrikationen anvendte Hjælpematerialier.

Vi henstiller til det høje Landsthing at tage de videst mulige Hensyn til disse vore Krav paa en Beskyttelse, som er aldeles nødvendig, dersom vor Industri skal blive ved at bestaa og i nogen Maade kunne konkurrere med Udlandet.

Aktieselskabet **Dansk Hattefabrik.**

Hans Cohn.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Papirfabrikation.

Ved vor Skrivelse af 11. December f. A. angaaende det af Regeringen fremsatte Toldlovsforslag, Numrene 170, 172 og 173 (Papir), tillod vi os at fremkomme med forskjellige Henstillinger om Forandringer til Gunst for Papirfabrikationen her i Landet, idet vi søgte at paavise, at denne var stærkt truet ved, at der under Nr. 172 var opstillet en særlig lav Told (2 Øre pr. Pd., 4 Øre pr. Kil.) for saakaldet Avispapir. At det ved Fortoldningen vil vise sig vanskeligt at skjelne det Papir, der falder under dette Nummer, fra Papir, der falder under Nr. 173, bemærkede vi allerede den Gang; og vi maa gaa ud fra, at en ikke ringe Del Papir vil blive henført under Nr. 172, uagtet det ikke er bestemt til Avispapir. Vi stillede Forslag om de størst mulige Garantier derimod, idet vi forudsatte som givet, at det var Regeringsforslagets Mening kun at ramme almindeligt Avispapir, se f. Eks. Bemærkningerne til Forslaget Pag. 143, hvor det bemærkes, at de danske Dagblades Papir i Reglen indeholder 70 à 80 % sleben Træmasse etc. Imidlertid er der under Behandlingen i Folkethinget ikke alene intet Hensyn taget til vore Henstillinger i saa Henseende; men det er i Folkethingets Toldudvalgs Betænkning (Pag. 2) udtalt, at der er »foreslaaet saadanne Ændringer i Formuleringen af de laveste Papir- og Pappositioner, at adskillige flere Varer end hidtil vil blive at henføre under dem«. Forslaget, der nu foreligger for Landsthinget, er saaledes endnu ugunstigere for Papirfabrikationen end Regeringsforslagets. Samtidig er vel $^1/_4$ af Værditolden 10 % paa vor Raavare »Papirmasse« foreslaaet at skulle bortfalde; men det betyder kun lidet i Forhold til den skete unaturlige Udvidelse af Begrebet »Avispapir« til en hel Del Papir, der slet ikke er Avispapir, og det saa meget mere som en Del af den Nedsættelse af Kultolden, der var foreslaaet af Regeringen, er bortfaldet under Behandlingen af Folkethinget. Saaledes som Forslaget nu foreligger, vil det, der falder under Nr. 180 (traadt i Stedet for Nr. 172), andrage over Halvdelen af vor aarlige Produktion, og hvad der falder ind under denne nye Position med den dertil føjede Anmærkning, vil vi ikke kunne fabrikere uden med Tab. Den logiske Følge af, at et saadant Forslag endelig vedtages, vil saaledes være, at over Halvdelen af vor Drift maa indstilles, idet vi ikke kan tænke i Længden at fortsætte en Drift, der kun giver Tab.

At føre herfor et saadant juridisk Bevis, der vil godkjendes af de lovgivende Myndigheder, er umuligt. Det vil altid kunne menes, at der beregnes for lidt i Indtægter, for meget i Udgifter; men vi kan fremføre Data, der gør det tydeligt, at den fore-

slaaede lave Toldbeskyttelse for Nr. 180 (Nr. 172) i Virkeligheden vil berøve os Chancerne for at kunne fabrikere saadant uden Tab og med andre Ord, nødsage os til at overlevere denne Fabrikation fuldstændig til Udlandet. Vi vedlægger et Eksemplar af »Wochenblatt für Papierfabrikation, 37. Aargang Nr. 49 for 8. December 1906, samt Oversættelse af en deri værende Spidsartikel Pag. 3809—12, hvoraf det fremgaar, hvilken Glæde, men ogsaa hvilken Forbavselse det danske Toldlovforslags Bestemmelser ogsaa om Papir har vakt paa det tyske Papirmarked. Der tales om Finansministerens »auffällige Verhalten« og om, at dette Forslag viser »ein ganz eigentümliches Schauspiel« etc. Iøvrigt henvises til Artiklen, hvoraf ses, at man i Tyskland venter sig et fortræffeligt Marked i Danmark, hvis Forslaget bliver Lov, men at det selv i Tyskland ventes, at de foreslaaede Beskyttelsessatser under Forslagets videre Behandling vil blive forhøjede til Beskyttelse for den danske Industri. At de tyske Salgssyndikater, hvis Forslaget vedtages, vil være virksomme for at kaste den tyske Overproduktion ind paa det danske Marked, er selvfølgeligt. Bil. 1.

Dernæst vedlægger vi et Eksemplar af Meddelelser fra »Papirindustriarbejdernes Forbund i Danmark«, Nr. 29 for Februar 1907, hvoraf vil ses, at der paa Hovedbestyrelsesmødet den 27. Januar 1907, uagtet Socialistledernes frihandleriske Udtalelser paa Rigsdagen, blev vedtaget en Resolution gaaende ud paa, at der i Toldlovsforslaget »er taget unødig haardt paa Papirindustrien og i Særdeleshed paa Avispapir« etc. Bil. 2.

Endvidere skal vi henvise til Forholdene i Norge, hvor der ved den fra den 1. April 1906 gældende Toldtarif er indført en særlig Position for Trykpapir, hvorunder Avispapir (Position 511) med en Indførselstold af $1^1/_2$ Øre pr. Pd. = 3 Øre pr. Kilo. Da en norsk Papirfabrik, særlig paa Grund af billigere Drivkraft og Raavarer, ifølge vedlagte Beregninger kan producere saadant Papir $2^1/_2$ Øre pr. Pd. billigere end vore Fabrikker, vil det ses, at en Told af $1^1/_2$ Øre i Norge i Virkeligheden vil svare til en Told af 4 Øre pr. Pd. (8 Øre pr. Kilo) her i Landet. For almindeligt Skrivepapir er Tolden efter den nævnte nye norske Toldtarifs Position 13 Øre pr. Kilo, altsaa højere end den for Tiden gjældende danske. Bil. 3 & 4.

Endelig noterer vi, at det saavel af Avisernes som af Rigsdagsmedlemmernes Udtalelser (f. Eks. Dr. phil. Brandes i Landsthinget) fremgaar, at det betragtes som en given Sag, at fremtidig de danske Dagblade vil være at trykke paa udenlandsk Papir, da vi ikke kan bestaa i Konkurrencen.

Vi maa vedvarende fastholde:

1) at en Beskyttelsestold af 2 Øre pr. Pd. Avispapir er for lav, og vi maa fastholde vor Anmodning om samme Beskyttelse herfor som for Papir, der gaar ind under Nr. 181 (altsaa 4 Øre pr. Pd., 8 Øre pr. Kilo);

2) at Rammen for Nr. 180, hvis denne Position fastholdes, ikke maa udvides, saa at der derunder kommer en Del Papir, der ikke er Avispapir.

I sidste Henseende maa vi henvise til vore Forslag i Skrivelsen af 11. December 1906 og særlig til de sammesteds fremhævede Momenter:

1) Ved Indførselen af Avispapir skal det paa Tro og Love angives at skulle anvendes til Trykning af Dagblade.

Det er formentlig ikke noget nyt, at saadanne Erklæringer afgives. Saavidt vides, er dette Tilfældet f. Eks. ved Indførsel af Salt (Anvendelse i Landbruget), Chili Salpeter (Anvendelse til Gjødning), Træ (Anvendelse til Brændsel) etc., og det er vanskeligt at erholde nogen Garanti for Anvendelsen paa anden Maade, idet de Kriterier, der opstilles for Adskillelsen af Avispapir og andet Papir, er saa vanskelige at bedømme. Vi vedlægger 5 Sorter Papir, hvoraf 1 træfrit, 1 indeholdende 45 %, 1 60 %, 1 62 % og 1 75 % Træmasse, og de røde Mærker angiver den Reaktion, der fremkommer ved Prøven, der foretages for i al Almindelighed at bestemme Træmasse-Indholdet. Af disse Sorter er i Virkeligheden kun 1 Sort, nemlig den sidstnævnte, Avispapir; men selv den førstnævnte Sort, der er træfri, har reageret. Dette skyldes det i Papiret anvendte Farvestof. Vi maa saaledes holde paa, at Bestemmelsen i Folkethingets Forslag »iøvrigt uden Hensyn til Anvendelsen« udgaar. Disse Udtryk gaar yderligere ud paa at give »Avispapir« en Udvidelse, der er aldeles unaturlig, og hvorved der aabnes den bedste Lejlighed til at omgaa Hovedreglen.

Bil. 5—9.

2) Bestemmelsen i Regeringsforslaget (Pos. 172), »ikke glittet«, maa absolut fastholdes. Den Omstændighed, at Folkethingsudvalget i dets Position 180 har udeladt disse Ord, er af den største Skade for Papirindustrien. Derved udvides Avispapir-Begrebet atter aldeles unaturligt. Der findes os bekjendt ingen Dagblade, der daglig trykkes paa glittet Papir, og det er uretfærdigt at stille glittet Papir lige med uglittet, da den egentlige Glitning er et Efterarbejde, der kræver sit eget Maskineri og sin særlige Arbejdskraft.

3) Betegnelsen i vor Henstilling i Skrivelse af 11. December 1906 »mindst 60 % træholdigt« Papir maa fastholdes som en retfærdig Fordring, og det er uretfærdigt og til stor Skade for Papirindustrien, at Folkethingsudvalget i Position 180 forandrer 60 % til 50 %, idet det med Sikkerhed tør siges, at det ikke kan paavises, at der anvendes noget Avispapir her i Landet, der har en Træholdighed af under 60 %. Regelen for Træholdighed i Avispapir er, som Regeringsforslaget rigtigt siger, 70 à 80 %, og 60 % er efter vor Opfattelse den yderste Grænse.

4) Tilføjelsen i Folkethingets Toldudvalgsforslag, Position Nr. 180, »eller tonet«, bør ogsaa udgaa. Ogsaa dette Udtryk er egnet til at udvide Begrebet »Avispapir« over dets naturlige Grænser, og det vil vanskeliggøre Toldvæsenet at træffe en retfærdig Afgørelse, idet »tonet« og »kulørt« let forveksles.

5) Endelig maa vi i Overensstemmelse med vore Udtalelser i Skrivelse af 11. December 1906 anmode om, at »ufarvet« forandres til »hvidt«, idet det sidste, som paavist, er det korrekte Udtryk.

6) Vi maa tilsidst beklage, at Folkethingsudvalget har yderligere nedsat Tolden i Position Nr. 182 fra 24 Øre til 16 Øre pr. Kilo.

Kjøbenhavn, den 12. Marts 1907.

Aktieselskabet »**De forenede Papirfabrikker**«.

Fr. Zahle,	J. C. E. Michaelsen,	Fr. Bülow,
Formand i Bestyrelsesraadet.	Næstformand.	Konst. adm. Direktør.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Papirfabrikation.

Bilag Nr. 1 til de forenede Papirfabrikkers Indlæg af 12. Marts 1907.

Det danske Toldtarif-Udkast og den tyske Papirindustri.

(Oversættelse af Spidsartiklen i medfølgende Eksemplar af »Wochenblatt für Papirfabrikation« Nr. 49, 8. December 1906).

Et ganske ejendommeligt Skuespil viser Danmarks Bestræbelser for at opbygge sin Toldtarif paa et helt nyt Grundlag.

Med Undtagelse af Tyskland, som i det store og hele i sine nye Handelstraktater har nedsat Taksterne for industrielle Frembringelser til Gavn for en yderliggaaende Agrar-Beskyttelses-Toldpolitik, bestræber alle andre Stater sig for at ophjælpe deres Industri ved stærk Toldbeskyttelse paa deres industrielle Frembringelser, men Danmark viser i det store og hele den modsatte Bestræbelse.

Med den tyske Handelspolitik lader Danmarks Fremgangsmaader sig dog forsaavidt ikke sammenligne, som den nye tyske Toldtarif i det mindste opviste nogle Forhøjelser for industrielle Frembringelser, der først bagefter igen er bleven opgivne til Gavn for Opretholdelsen af Agrartolden.

Derimod har Danmark allerede i det af Regeringen forelagte Toldtarif-Udkast selv nedsat en Del af sin hidtilværende Beskyttelses-Toldsatser for industrielle Frembringelser; herefter kan man vel vente, at det vil blive nødt til endnu yderligere Nedsættelser ved eventuelle Forhandlinger om Handelstraktater.

Grunden til dette paafaldende Forhold har den danske Finansminister udviklet i en i Rigsdagen holdt Tale. Først har han henvist til, at ogsaa den nuværende Toldlov af 1863 vilde være bleven betydelig mere frihandlerisk, dersom man ikke havde taget Hensyn til den holstenske Industri. Dette Synspunkt var kort efter Lovens Vedtagelse bortfaldet. Men man havde i Betragtning af den beskyttelsesvenlige Vending, som Tyskland senere havde foretaget paa Foranledning af Rigskansler Fyrst Bismarck, dog altid været bange for fuldstændig at gaa over til en frihandlerisk Toldpolitik.

Ved denne Lejlighed kom forøvrigt den danske Finansminister for Skade at sige, at han ikke troede, at Bismarcks Overgang til en Beskyttelsestoldpolitik var sket, fordi han havde været overbevist om, at dette Skridt vilde gavne det tyske Forretningsliv,

men langt mere fordi der trængtes til større Rigsindtægter. Vore Læsere vil vide, at det modsatte er rigtigt. Bismarck havde meget vel set, at den tyske Industri trængte til en større Beskyttelse lige overfor den udenlandske Konkurrence. Erfaringen har givet ham Ret, og vi kan vel nok antage, at vi i Dag vilde have haft andre Handelstraktater, dersom de var bleven afsluttede under Bismarcks Avspicier.

I begge Tilfælde, saavel i Danmark som i Tyskland, er det Landbruget, som har gjort Udslaget. Men medens Tyskland til Beskyttelse af sit Landbrug blev nødt til at prisgive sin Industri, saa giver Danmark i sit Toldtarifudkast i Hovedsagen Afkald paa høj Told saavel for Landbruget som for Industrien. Landbruget er Danmarks Hovedindtægtskilde; men det vil ikke have nogen Toldbeskyttelse, idet det tvertimod vilde anse en saadan for skadelig. Landbruget har overvundet alle Kriser og staar nu i sund og kraftig Udvikling. I Landbruget er der ogsaa Plads nok til at kunne optage Forøgelsen af Befolkningen. Kun maa et vist Hensyn tages lige overfor Udlandet, for ikke at tilintetgjøre den danske Industri. — Dette er i det store og hele de Synspunkter, ud fra hvilke det nye Toldtarif-Udkast er opstaaet, som saaledes lader sig karakterisere som en frihandlerisk Lov.

Den sørger i Særdeleshed for Toldlettelser for Forbrugsartikler som Petroleum, Stensalt og Kul, der bliver toldfri. Tolden paa Kaffe, Ris, Sago og forædlet Salt bliver nedsat. Ligeledes ser vi stærke Toldnedsættelser for Raavarer og Halvfabrikater, endvidere for Fabrikater som Manufakturvarer af Uld og Bomuld, Beklædningsgjenstande, Maskiner, Skruer, Kjæder, Ankere, Glasvarer, grove Lervarer, Stentøj og Porcellæn, saavel som for andre lignende Varer. Toldforhøjelser har næsten kun fundet Sted for Luksusgjenstande som Tobak, Vin, Kakao, Frugt og andre Spisevarer, Frembringelser af Silke, Parfumerier og deslige.

Ogsaa rent udvortes set viser det nye Toldtarifudkast væsentlige Ændringer fra det gamle. Medens den gamle Toldtarif endnu regner med Centner og Pund, fastsætter det nye Toldtarifudkast Kilogrammet som Enhed. Den nuværende danske Toldtarif er ogsaa for saa vidt forældet, som der i samme regnes med Rigsdaler = 96 Skilling = Mk. 2,275 medens det nye Toldtarifudkast regner med Kroner — Sølv = 100 Øre = Mk. 1,125.

Tyskland og Danmark har hidtil, paa Grund af de mellem Danmark og nogle tyske Stater afsluttede Traktater, behandlet hinanden fra Mest-Begunstigelsesrettens Synspunkt. Af denne Grund faar Danmark alle de Fordele, som er indrømmede i en eller anden af Tyskland afsluttet Handelstraktat med en hvilken som helst anden Stat.

Det forlyder, at den tyske Regering allerede i længere Tid har bestræbt sig for at faa en Handelstraktat afsluttet med Danmark. Fra først af syntes det, som om Danmark stillede sig afvisende lige over for denne Tanke; men i de sidste Uger synes Danmark at være blevet mere føjelig og at indse, at man ikke kan forlange, at Tyskland skulde gjøre Danmark saa store Indrømmelser, som vor Traktattarif desværre fastsætter, uden at der derfra blev ydet tilsvarende Fordelele. Faktisk er vor Vareombytning med Danmark i Tysklands Favør. Danmark eksporterede i Aaret 1905 Varer til Værdi 124 Millioner Mark til Tyskland, medens Værdien af den tyske Eksport til Danmark beløb sig til 186 Millioner Mark. Det er dog naturligvis givet, at den saa mange Gange mindre Befolkning i Danmark har en højere Interesse i

sin — efter Værdien ganske vist mindre — Udførsel til Tyskland, end det er Tilfældet for det industrielt saa højt udviklede tyske Rige, der i sin Eksporthandel regner med helt andre Værdier, og hvis Udførsel til Danmark er omtrent en Tredjedel større. Fordelen ved Oprettelsen af gode Handelsforbindelser mellem Tyskland og Danmark ligger derfor i første Række paa Danmarks Side.

Lad os nu betragte det nye danske Toldtarifudkast under den tyske Papirfabrikations Synspunkt. Over Mængden og Værdien af vor Eksporthandel i Papir med Danmark giver hosstaaende Tabel Oplysning.

Varebetegnelse	Indførsel				Udførsel			
	1905		1904		1905		1904	
	100 Kilo	1000 Mark	100 Kilo	1000 Mark	100 Kilo	1000 Mark	100 Kilo	1000 Mark
Halvtøj af Klude	—	—	—	—	2	0	40	2
Tagpap, Asfalt og Tjærepap	120	2	59	1	14904	179	15022	180
Graat Trækpapir, Straapapir	—	—	—	—	13	0	81	1
Sleben Træmasse	—	—	1	0	12	0	6	0
Cellulose, Straa- og andet Fiberstof	—	—	—	—	1644	35	902	19
Pap, ikke særskilt betegnet	16	0	—	—	12192	183	7128	107
Sand-, Rust-, Polér- etc. Papir	—	—	6	1	701	56	649	52
Pakpapir, Straapapir undtaget, uglittet	6	0	—	—	2634	58	2541	56
Glans- og Læderpap, Glanskarton	32	4	9	1	498	10	481	10
Pakpapir, glittet	225	8	130	5	6764	216	4350	139
Fotografisk Papir	3	4	1	1	186	273	119	177
Glans-, Guld- og Sølvpapir	2	1	2	1	1367	205	1284	205
Trækpapir, graat undtaget; Silkepapir	—	—	4	1	599	48	511	41
Skrivpapir; Papir tilpasset til Regninger, Etiketter etc.	14	1	13	1	6348	362	6728	437
Trykpapir	6	0	3	0	2210	49	1707	38
Tegnepapir	—	—	—	—	324	29	255	23
Papir, ikke særskilt betegnet	46	3	20	1	5942	285	5196	260
Papir og Pap, ufuldstændig anmeldt	—	—	—	—	28	7	17	10
Summa ...	470	23	248	13	56368	1995	47017	1757
	+222	+10			+9351	+238		

Det fremgaar af denne Tabel, at der for den tyske Papirfabrikation for Tiden endnu ikke er stor Fare for en dansk Invasion paa det tyske Marked. Det kan derfor heller ikke antages, at Danmark netop vil gjøre Fordring paa en Nedsættelse af den iforvejen saa lave tyske Papirtold. Men alligevel synes en indtrængende Advarsel til de tyske Underhandlere at være paa sin Plads, — om endelig ikke f. Eks. ved Indrømmelser paa dette Omraade at ville kjøbe Nedsættelser af den danske Told for andre Varer. Den danske Papirindustri udvider sig nemlig mere og mere, og tilmed synes Forholdene i Danmark at ligge ret gunstig for denne, thi de danske Papirfabrikker har et ret lønnende Udbytte. Da de paagjældende Lande er Naboer, kunde det derfor let tænkes, at de danske Papirfabrikanter til Tider, hvor Afsætningen i selve Landet blev mindre, vilde gjøre sig Umage for at kaste deres Frembringelser over paa Tyskland. Da desuden alle Porte i Tyskland er aabnede for den udenlandske Konkurrence i Papir, vilde yderligere Nedsættelser af Papirtolden lige-

frem virke ødelæggende paa det tyske Marked, og det saa meget mere, som disse Toldlettelser gjennem Mestbegunstigelsesretten ogsaa vilde komme de andre Traktatstater til Gode. Især skal her advares indstændigt imod, at ogsaa Danskerne uden videre faar tilstaaet den i Handelstraktaterne med Østrig og Norge optagne Anmærkning til Position 654/55 i den tyske Toldtarif vedrørende Pakpapir. Dennes Ophævelse vil uden Tvivl blive vanskeligere, jo flere Stater der har faaet den indrømmet. Det har allerede vist sig som en skæbnesvanger Fejl, at den uden videre er indrømmet Sverig, hvilket vi allerede har bevist i vort Nr. 44.

Paa den anden Side viser Tabellen, at Danmark frembyder et gunstigt Marked for Afsætningen af tyske Papirer og det endda i stigende Maalestok. Ikke netop efter Værdien, men dog efter Mængden, er Danmark i Særdeleshed Aftager for Pap, blandt hvilke igjen Tagpap indtager en fremragende Position. Ogsaa fotografisk Papir leverer Tyskland i ikke ubetydelige Mængder til Danmark, endvidere bedre Papirer, som hovedsagelig findes under Positionen — »Papir ikke særskilt betegnet.«

Derfor er det jo glædeligt, at det nye danske Toldtarif-Udkast ogsaa for Papir frembyder ikke ubetydelige Nedsættelser. Grundene herfor har den danske Finansminister i Rigsdagen angivet ved følgende Udtalelser (citerede efter »Papier-Zeitung« Nr. 95):

»Det er ikke noget Tilfælde, at det er paa Sukker og Papir, at Beskyttelsens Nedsættelse er større end efter Folketingets tidligere Standpunkt. Vi har netop paa disse Omraader, Sukker og Papir, to Trustdannelser her i Landet, som i Ly af den overordentlige Beskyttelse, de har, har monopoliseret Fabrikationen og vistnok for en meget væsentlig Del ogsaa Handelen indenfor disse Omraader. Jeg antager, at der er gammelt godt Had til Monopoler her i Folkethinget, og derfor antager jeg ogsaa, at naar vi rører, og rører lempeligt, ved disse to monopoliserede Erhverv, finder det Sangbund her. Disse to Truster har i Ly af den store Beskyttelse givet deres Aktionærer et overordentlig stort Udbytte, og derfor kan de taale en Nedsættelse af Tolden. Fabrikkerne er i det hele og store bleven behandlet ganske lempeligt, skjøndt Tolden paa Avispapir bliver nedsat fra godt 5 Øre til 2 Øre«.

Saaledes bliver Tolden for Tagpap nedsat fra 1 Skilling = 2,36 Pfg. pr. Kilo til 1,5 Øre = 1,68 Pfg., Tolden for almindeligt Pap og Pakpapir fra 1 Skilling = 2,36 Pfg. til 2 Øre = 2,25 Pfg. Toldsatsen for ufarvet eller i Massen farvet Papir nedsættes fra 5 Skilling = 11,83 Pfg. for Trykpapir til 4 Øre = 4,50 Pfg. og for alle andre, bedre Papirer, Pap og Kartons til 8 Øre = 9 Pfg. pr. Kilo.

Som det fremgaar af vor Tabel, viser den tyske Udførsel af Raapapir til Danmark en stærkt stigende Tendens. Det er at haabe, at denne ved de før nævnte Nedsættelser maa faa en yderligere Forøgelse. Ogsaa de Beretninger, som er indleverede af Medlemmer af Foreningen for tyske Papirfabrikanter angaaende deres Forbindelser med Danmark, beviser, at den tyske Papirindustri her vilde kunde skaffe sig et gunstigt Marked, hvis det ikke blev forhindret ved urimelige Toldskranker. Rigtignok er jo Regeringens Forslag for Tiden endnu kun et Udkast, som skal forelægges begge Tingene i den danske Rigsdag, og hvori der sikkert endnu vil ske mange Forhøjelser. Der foreligger allerede en Række Ansøgninger fra danske Industridrivende. Blandt disse befinder sig, efter sikkert Forlydende, foruden Sukker-Industrien, især de danske Papirfabrikanter. Det vil derfor være Opgaven for Foreningen af tyske Papirfabrikanter, ved den tyske Regering, at arbejde hen paa, at Toldforhøjelser paa Papir i nogen nævneværdig Maalestok af de tyske Underhandlere

bliver afviste ved Handelstraktatforhandlingerne. Enkeltheder i denne Sammenhæng kan her naturligvis ikke berøres, men maa overlades til Forhandlinger mellem de deltagende Kredse, navnlig ogsaa saavidt angaar Kunsttrykpapir og færdige Konfektioner af Brevpapir og Konvolutter.

Det vilde være ønskeligt, hvis det lod sig gjøre ved en eventuel Afslutning af en Handelstraktat, at faa ophævet den ovenud høje Betaling for et Handelsbevis for udenlandske Handelsrejsende, som andrager Mk. 180.00 pr. Aar, eller i det mindste at faa den passende nedsat. Denne i Særdeleshed i de nordiske Stater indførte Skat paa udenlandske Handelsrejsende er i Modstrid med enhver moderne Opfattelse af Berettigelsen til uhindret at kunne tilbyde og sælge sine Varer i fremmede Lande. Desværre bestaar disse Afgifter jo ogsaa i Sverig og Norge; alligevel er det dog lykkedes, i Handelstraktaten med Sverig, at faa dem ned til et taaleligt Niveau.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Papirfabrikation.

(Bilag Nr. 3 til »De forenede Papirfabrikkers« Indlæg af 12. Marts 1907.)

Sammenligning mellem Fremstillingsomkostningerne for Avispapir

1) i en Fabrik beliggende ved eller i Nærheden af Havn i Norge, med eget Træsliberi og egen Cellulosefabrik, Vandkraft til Drift af hele Anlægget;
2) i en dansk Papirfabrik (Maglemølle Papirfabrik ved Næstved).

Prisen for Træmasse og Sulfit regnes at være ens for begge paa det Tidspunkt, da Masserne er i den Form, i hvilken de i den norske Fabrik er færdige i Sliberi og Sulfitfabrik til at benyttes i den egentlige Papirfabrik.

Da den danske Fabrik maa kjøbe Træmasse og Sulfit, har den norske Fabrik altsaa i den opstillede Sammenligning fuld Avance paa Fremstillingen af sin Træmasse og Sulfit.

Ifølge de i hoslagte Bilag opstillede Beregninger vil Omkostningerne ved Fremstilling af en Ton Avispapir for de nedennævnte Posters Vedkommende blive større i Maglemølle Papirfabrik end i den norske Fabrik, nemlig:

for 0,7 Tons Træmasse à Kr. 37,80	Kr. 26,46
for 0,25 — Sulfit à — 31,35	— 7,84
Omkostninger og Tab ved Lagring af Raastofferne	— 3,79
for Kul	— 7,86
for Kraftanlæget	— 2,56
for diverse (Told)	— 2,25
Tilsammen pr. Ton...	Kr. 50,76,

hvilket altsaa vil sige, at under i andre Henseender lige Forhold vil den norske Fabrik med fuld Avance paa sin Træmasse og Sulfit kunne fremstille Avispapir ca. 5 Øre pr. Kg. billigere end Maglemølle Papirfabrik.

De i andre Henseender lige Forhold kan antages at være tilstede, naar Papiret fremstilles i en større Fabrik med flere Papirmaskiner og med en moderne hurtigløbende Papirmaskine, paa hvilken der udelukkende fremstilles Avispapir, samt med en intensiv Drift i henimod 7000 Arbejdstimer om Aaret.

Et saadant Forhold haves forsaavidt paa Maglemølle, som Fabrikken har 5 Papirmaskiner, af hvilke den ene er en fuldt moderne Specialmaskine for Avispapir med en Produktionsevne, der sætter den istand til at præstere den allerværsentligste Del af hele Danmarks Avispapirforbrug.

Da det af det foranførte vil fremgaa, at Fabrikation af Avispapir til Eksport maa betragtes som udelukket, skal man altsaa, for at tilfredsstille den sidste Fordring til Ligestilling — en intensiv Drift — have Leverancen af næsten hele Danmarks Avispapirforbrug. Men hvorledes vil det være muligt at sikre sig denne Leverance, naar der her i Landet er 2 Fabrikker til, der er indrettede paa at kunne fremstille det samme Papir, og særlig naar Toldbeskyttelsen bliver saa lav, at det vil være umuligt at holde Udlandet ude?

Man vil altsaa under de ved en betydelig lavere Told paa Avispapir ændrede Forhold formentlig komme til at arbejde med indskrænket Drift; men en saadan forrykker en Papirfabriks Rentabilitetsevne saa stærkt, at hvis Fabrikken ved normal — d. e. intensiv — Drift maa arbejde med en ringe Avance, skal der kun en mindre Indskrænkning i Driften til for at give Tab.

Naar Tolden for Avispapir bliver 4 Øre pr. Kg., og Fragten fra norsk Havn til Kjøbenhavn andrager 1 Øre pr. Kg., vil den norske Fabrik ifølge den foranstaaende Beregning kunne levere Avispapir franko fortoldet i Kjøbenhavn ligesaa billigt som Maglemølle Papirfabrik, naar denne arbejder under de gunstigste Forhold — d. e. med fuld Drift. Men da disse Forhold, som nævnt, antagelig ikke vil kunne opretholdes med en saa lav Told som 4 Øre pr. Kg., maa man være forberedt paa, at Avispapirfabrikationen i Danmark derved kan ophøre med at være en rentabel Forretning, og at man kan blive nødsaget til at nedlægge de dermed beskjæftigede Fabrikker, eventuelt at forlægge Fabrikationen til Norge eller Sverrig, hvor man altsaa ikke alene har ligesaa gunstige Betingelser for det danske Marked, men tillige hele det store Verdensmarked for sig.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Papirfabrikationen.

Bilag Nr. 4 til De forenede Papirfabrikkers Indlæg af 12. Marts 1907.

Til Sammenligning mellem Fremstillingsomkostningerne for Avispapir i en norsk Fabrik og i Maglemølle Papirfabrik.

Træmasse.

Den fra Sliberiet kommende Masse tilføres den norske Fabrik i en stærkt vandholdig Tilstand i hvilken den ikke kan forsendes. For at bringe den i en Form, i hvilken den kan forsendes, maa den oppappes, afpresses og emballeres. Dette medfører en Bekostning pr. vaad Ton = ca. 500 Kg. lufttør Masse af ..... Kr. 4,00

De nedenfor anførte Priser gælder ligeledes pr. vaad Ton.

Ladningsomkostninger og Fragt til Karrebæksminde ..... Kr. 8.00

Told. Den Pris, hvorefter Træmassen hidtil er bleven fortoldet, har som Gennemsnit for en Aarrække været 42 Kr. Da Priserne for Tømmer overalt er i Stigning, vil Prisen i Fremtiden snarest blive højere end 42 Kr. Regnes med 42 Kr., vil Tolden efter $7^1/_2$% af Værdien blive .... Kr. 3,15

Transport fra Karrebæksminde til Maglemølle samt Losning og Henstuvning ..... Kr. 1,50

Omkostninger i Maglemølle for at bringe Massen i den Form, i hvilken den norske Fabrik modtager den — hollændermoden — beregnet efter en aarlig Papirfabrikation af ca. 3000 Tons, hvortil vil medgaa ca. 3400 Tons vaad Masse.

Arbejdsløn til Transporter og Stengangspasning: 4 Stengangsmænd og 8 Hjælpere ..... Kr. 12,000

Kraftforbrug til Stengangene 20 HK. à 3 Øre Brutto; pr. Time 60 Øre, pr. Aar ..... Kr. 4,000

Forrentning og Amortisation af Maskinen og Transportanlæg, 10% af Kr. 20,000..... Kr. 2.000

Optøning af frossen Masse og diverse ..... Kr. 1,000

Kr. 19,000

hvilket for 8,400 Tons udgjør pr. Ton ..... Kr. 2,25

Ialt pr. vaad Ton... Kr. 18,90

svarende til Kr. 37,80 pr. Ton lufttør Masse.

Sulfit.

Denne tænkes i begge Tilfælde at leveres Papirfabrikkerne oppappet. Den leveres Maglemølle vaad — d. e. med 50 % Vand — men Priserne er beregnede pr. Ton lufttør Masse.

For at kunne forsendes maa den emballeres, hvilket koster ..... Kr. 6,00

Fragt til Karrebæksminde ..... Kr. 12,00

Told. Den Pris hvorefter Sulfit som Gennemsnit for de senere Aar er bleven fortoldet er Kr. 138,00. Den samme Bemærkning som for Træmasse m. H. t. Prisstigning paa Tømmer gælder ogsaa for Sulfit. Regnes med Kr. 138,00 bliver Tolden efter $7^1/_2$ % af Værdien. ..... Kr. 10,35

Transport. Karrebæksminde-Maglemølle samt Losnings- og Henstuvningsomkostninger ..... Kr. 3,00

Kr. 31,35

Lagringsomkostninger.

Den danske Fabrik maa, særlig af Hensyn til Vinterforsyningen, have et Lager af Træmasse og Sulfit, der gennemsnitlig kan regnes til at svare til 3 Maaneders Forbrug. Herved fremkommer der altsaa, sammenlignet med den norske Fabrik, hvor Raastofferne som Regel straks kan behandles videre i Papirfabrikken, et Rentetab. Endvidere taber Raastofferne noget i Værdi ved at lagres, hvilket særligt mærkes om Foraaret, hvor man har haft den længste Lagringstid; en Del raadner, andet bliver jordslaaet, og Kvaliteten forringes i det hele noget. Endelig skal de til Lagring fornødne ret store Bygninger og de nødvendige Transportindretninger forrentes og amortiseres.

Rentetabet sættes til ..... $1^1/_2$ %
Tab ved fordærvet Masse og Værdiforringelse til ... 2 % } af Værdien

Dette udgør pr. Ton Avispapir ..... Kr. 3,50

Forrentning og Amortisation af Lagerbygninger: Værdien af Lagerbygninger m. m. kan til en Produktion af 6000 Tons sættes til ca. 25,000 Kr. Med 7 % Forrentning og Amortisation bliver det Kr. 1750 for 6000 Tons eller pr. Ton. ..... Kr. 0,29

Kr. 3,79

Kul.

Da de Vandkræfter, der haves her i Landet, er for smaa og for variable til at have nogen Betydning for moderne Avispapirfabrikation, er den danske Fabrik altsaa henvist til at bruge Damp — Kul — til sit Kraftanlæg. Dernæst har de norske Fabrikker gennemgaaende bedre Fragt- og Forsyningsforhold end danske. Endelig er der toldfri Indførsel af Kul i Norge.

Til en Avisproduktion af 6000 Tons pr. Aar kræves der til Drift af Hollændere og Hjælpemaskiner 400 HK. 1 HK. koster med de mest moderne økonomiske Dampmaskiner i Kul pr. Aar à ca. 7000 Timer Kr. 77,00 eller for 400 HK. Kr. 30,800, hvilket udgør pr. Ton Papir ..... Kr. 5,13

Ved at der skal bruges Dampmaskine til Papirmaskinens Drift, forøges Forbruget af Kul til denne Maskine med ca. 25 %, hvilket andrager pr. Ton Papir ..... Kr. 2,00

Told beregnet efter 3 Øre pr. 100 Kg. Kr. 0,23

Fragt af Kul til norsk Havn kan regnes at være ca. 1 Kr. billigere end til Karrebæksminde; dette udgør pr. Ton Papir ..... Kr. 0,50

Kr. 7,86

Kraftanlæget.

Da Værdien af større Vandkræfter ubetinget er i stadig Stigen, behøver den norske Fabrik ikke at regne med nogen Amortisation af sit Kraftanlæg, tilmed da Kraftmaskinerne — Turbinerne — repræsenterer en forholdsvis meget ringe Værdi. Dette er derimod nødvendigt for et Dampkraftanlæg, der efter en Aarrække er opslidt eller ikke tidssvarende og maa fornyes. Turbinerne behøver ikke som Dampanlæget særskilt og paalidelig Betjening, og de forbruger meget lidt af Smørelse og andre tekniske Artikler.

Værdien af et Kraftanlæg paa en 400 HK., der indgaar som Led i et større Anlæg, kan ansættes til ca. 80,000 Kr.

Forrentning af Anlæget sættes ens for Damp og for Vand; derimod maa der for Dampanlæget sættes en Amortisation af 7 %.... Kr. 5,600.

Arbejdsløn til Pasning af Maskine og Kedler; Kultrilning etc. Dag og Natdrift, 3 Mand + 1 Assistent..... Kr. 5,800.

Olie og Pakningsmateriel m. m. ..... Kr. 4,000.

for 6000 Tons Papir ..... Kr. 15,400.

eller for 1 Ton ..... Kr. 2,56

Diverse.

Nedennævnte Forbrugsgenstande indføres toldfrit i Norge, medens der ifølge Folkethingets Flertalsforslag her i Landet skal betales i Told:

af Harpikslim 3 Øre pr. Kg., hvilket udgør pr. Ton Papir ..... Kr. 0,67

af Filte og Virer..... Kr. 1,20

af andre Forbrugsartikler saasom Gummivarer, Maskindele etc., hvilket anslaas til pr. Ton Papir ..... Kr. 0,38

Kr. 2,25

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Stivelsesukker og Stivelsesirup samt Karamel.

Toldlovforslagets Pos. 204.

I Tilslutning til vort tidligere Indlæg tillader vi os at fremføre følgende:

De amerikanske Fabrikker af ovennævnte Artikler har nu dannet en Trust, og da Overproduktionen er meget betydelig, bliver denne solgt til Udlandet til enormt billige Priser. Stivelsesukker og Stivelsesirup kan saaledes den 19. Marts 1907 købes til en Pris af 8/6 d. pr. cwt. cif her, hvilket bliver.... .... Kroner 7,65 pr. 100 ℔

Told efter det nuværende Lovforslag.....	— 3,50	—
Amerikansk Vare fortoldet her	— 11,15	—
medens vort Fabrikat, i Overensstemmelse med det tidligere anførte, vil komme paa	— 12,55	—

hvortil endda maa lægges Driftsomkostninger og Avance.

Foruden den amerikanske Konkurrence maa der ogsaa Hensyn tages til den tyske, hvor bl. a. den betydelig mindre Arbejdsløn og de mindre Kulpriser samt Affaldsprodukterne ved Fabrikationen af Stivelse bevirker, at dette Land kan sælge betydelig billigere end de danske Fabriker.

I Tyskland, hvor Fabrikkerne udelukkende er beliggende i Landdistrikterne, betales der i Arbejdsløn for en Arbejder ca. 15 Mark om Ugen, medens Lønnen til en af vore Arbejdere andrager 22 Kroner om Ugen. Lønnen til en Maskinmester andrager ca. 80 à 85 Mark om Maaneden, en Maskinmester i vor Fabrik har 120 à 130 Kroner om Maaneden.

I Konkurrencen med Udlandet har dette ogsaa, ved at kunne benytte gennemgaaende Fragter til Provinserne for sit færdige Produkt, en Fordel fremfor os af ca. 25 Øre pr. 100 Pd. idet Dampskibsselskaberne selv afholder alle Omladningsomkostninger i Kjøbenhavn, medens vore Fabrikker, ved at hjemtage Raastofferne og atter forsende det færdige Produkt, ikke kan nyde disse Begunstigelser.

Vi tillader os at bemærke, at Druesirup og Druesukker samt Karamel intetsomhelst har at gjøre med almindeligt Roesukker, idet de nævnte Artikler alle fabrikeres af Stivelse. Vi andrager derfor om, at Druesukker, Druesirup samt Karamel i den nye Toldlov maa sættes til en særlig Position og ikke iblandt almindeligt Roe- eller Rørsukker.

Vi tillader os derfor at andrage om, at Tolden for Druesirup, Druesukker samt Karamel ansættes under en og samme Sats, i hvilken Henseende vi tillader os at foreslaa, at den nuværende Sats for Druesirup og Druesukker bliver gjældende for alle tre Produkter, der, som bemærket, alle er fabrikerede af Stivelse.

Under denne Forudsætning vil det være muligt at opretholde den nævnte Industri, hvilken ellers fuldstændig vil gaa tilgrunde i Konkurrencen.

A/S Fabrikken »Fiducia«.
Heinr. Jessen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Teglværkerne og Kultolden.

Undertegnede Teglværksforeninger andrager ærbødigst Landsthingets Toldudvalg om, at det vil virke for den fuldstændige Afskaffelse af Kultolden.

Som hørende til den ubeskyttede Industri er de danske Teglværker vanskeligt stillede i Konkurrencen med udenlandske Teglværker, fordi disse, navnlig de svenske, har betydelig ringere Fragtomkostninger til Hovedmarkedet, København, end Flertallet af de danske Teglværker.

Da Fragten af indenlandske Teglværksprodukter medfører betydelige Indtægter for de danske Statsbaner, er det utvivlsomt ogsaa i Statens Interesse at støtte den danske Teglværksindustri ved Ophævelse af Tolden paa et i paagjældende Industri anvendt Raaprodukt.

Vi tillader os derfor ærbødigst, som foran berørt, at andrage det høje Landsthingsudvalg om, at det vil søge Lovforslaget om en Revision af Toldloven ført tilbage til dets oprindelige Skikkelse, hvad Kultolden angaar.

Teglværksforeningen for Jylland,
Hobro, den 18. Marts 1907.
P. B. V.
F. Tretow-Loof.

Stenstrup og Odense Teglværkers Kontorer,
Stenstrup, den 19. Marts 1907.
P. B. V.
Laurits Laursen.

Nordsjællands Teglværksforening,
Sølyst pr. Nivaa, den 23. Marts 1907.
P. B. V.
F. H. Friedrichsen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Rækks.

Klare mønstrede Bomuldsvarer (Gardiner).

I Anledning af den af Folkethinget foreslaaede Ændring af Toldafgiften paa klare mønstrede Varer (Pos. 146 = Løbe Nr. 126) fra den nugjældende Told Kr. 2,00 pr. Kilo til Kr. 1,30 pr. Kilo tillader vi os ærbødigst at protestere imod en saadan Nedsættelse af Tolden, der vil virke overordentlig hæmmende paa vor Industri.

Naar der ved Toldlovens 2den Behandling i Folkethinget blev udtalt, at den procentvise Beskyttelse fra tidligere »iøvrigt nu maa nedsættes noget efter Forandringer i Forholdene«, da maa vi hertil bemærke, at de Tal, der gjaldt for 10 Aar siden, idag er absolut misvisende og ikke blot maa ændres noget, men meget, alene af den Grund at alle Raamaterialier er steget ganske betydeligt. Garn er f. Eks. siden 1897 steget c. 60 pCt., uden at det blot tilnærmelsesvis har været muligt at hæve Prisen paa den færdige Vare, hvilken Omstændighed bevirker, at Tolden paa svære billige Varer langt fra udnyttes, men kommer det kjøbende Publikum tilgode ved billigere Priser end paa samme Vare fra Udlandet. Vi tillader os at anføre nedenstaaende Eksempler, hvoraf fremgaar, at Tolden andrager fra 16—33 pCt. af Værdien, en efter vor Formening meget moderat Beskyttelse paa en saa lidt vægtig Vare som Gardiner.

Nr.	Bredde i Inches	Pris pr. Alen	Told pr. Alen			Told i Forhold til Værdien		
			Nu 200 Ø. pr. Kg.	Efter Regeringsforslaget 150 Ø. pr. Kg.	Efter Folkethingets Vedtagelse 130 Ø. pr. Kg.	Nu 200 Ø. pr. Kg.	Efter Regeringsforslaget 150 Ø. pr. Kg.	Efter Folkethingets Vedtagelse 130 Ø. pr. Kg.
		Øre	Øre	Øre	Øre	%	%	%
1	33 1/3	28	9,41	7,06	6,12	33,61	25,21	21,85
2	42 3/4	35	11,72	8,79	7,62	33,48	25,11	21,77
3	37 1/2	40	11,04	8,28	7.18	27,60	20,70	17,95
4	37 1/2	42	10,00	7.50	6,50	23,81	17,86	15,48
5	42 3/4	45	11,38	8,53	7,39	25,28	18,96	16,43
6	42 3/4	47	12,20	9,15	7,93	25,95	19,46	16,88
7	50	53	13,31	9,98	8,65	25,12	18,84	16,33
8	50	55	13,62	10,22	8,85	24,76	18,57	16,09
9	50	60	13,99	10,51	9,10	23,32	17,49	15,17
10	50	63	14,07	10,55	9,15	22,34	16,75	14,52
11	60	67	15,44	11,58	10,03	23,04	17,28	14,98
12	60	76	15,79	11,84	10,26	20,78	15,58	13,51
13	62 1/2	80	14,79	11,09	9,61	18,49	13,86	12,02
14	62 1/2	92	16,67	12,50	10,83	18,12	13,59	11,78
15	62 1/2	105	16,86	12,64	10,96	16,05	12,04	10,44

Vi maa i denne Sammenhæng yderligere tillade os at anføre som et meget betydningsfuldt Moment, at Smagen stadig gaar i Retning af fine lette Gardiner, der nu er vor Hovedartikel, og som i Løbet af faa Aar vil fortrænge de svære Gardiner, — de ganske billige undtaget; en Beskyttelse af Kroner 1,30 pr. Kilo vil for disse lette Varers Vedkommende være en aldeles utilstrækkelig Beskyttelse overfor Udlandets Overproduktion, idet vi tillader os at gøre opmærksom paa, at der til Fremstilling af disse Varer kræves et overordentlig kostbart Arbejde med Tegninger og Mønsterkort, hvorved vi alene beskæftiger 17 Mennesker. Paa Mønsteromraadet er det ganske særligt, at Udlandets store Fabrikker konkurrerer med os og specielt ved deres Masseproduktion af samme Mønster, hvorved Varen fremstilles langt billigere, end vi her hjemme er i Stand til.

Norge og Danmark har hidtil haft den laveste Vægttold paa Gardiner, nemlig Kr. 2,00 pr. Kilo; men efter at Handelstraktaten mellem Norge og Schweiz udløb forrige Aar, forhøjede Norge Tolden paa Gardiner til Kr. 2,25 pr. Kilo i Erkjendelse af, at den indenlandske Industri havde Vanskeligheder ved at konkurrere med de lette Varer, som udenlandske Fabrikanter af deres Overproduktion kastede ind paa det norske Marked.

Gardinfabrikationen, der nærmest maa betegnes som Kunstindustri, har i fuldeste Maal Levebetingelser her i Landet; den har i den korte Tid, der er hengaaet, siden den indførtes hertil, udviklet sig saaledes, at det Fabrikat, der fremstilles, fuldt ud staar paa Højde med Udlandets bedste og, tør vi paastaa, i god Smag overgaar det meste fremmede Fabrikat. Og den billige Pris, hvortil Gardiner sælges her i Landet, giver selv den mindst velstillede Familie Lejlighed til at anskaffe sig denne Pryd i Hjemmet.

Vi haaber ikke, det høje Thing vil gaa med til at berede en Industri Eksistensvanskeligheder, og tillader os at henstille, at Tolden paa Pos. 146 i hvert Fald maa blive ført tilbage til Regeringsforslagets, nemlig Kr. 1,50 pr. Kilo.

Kjøbenhavn, den 24. Marts 1907.

pr. pr. **Dansk Gardin- & Tekstil-Fabrik,**
Aktieselskab.

G. Jensen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Blegede Bomuldsvarer.

I Anledning af den af Folkethinget foreslaaede Ændring i Toldafgiften for blegede Bomuldsvarer, Pos. 150 »ellers« = Løbenummer 131, tillader vi os ærbødigst at protestere mod en saadan Nedsættelse af Tolden, der vil virke absolut ødelæggende for vor Industri, der allerede nu maa kæmpe med en stærk Konkurrence fra Udlandet, hvor disse Artikler paa Grund af billigere Arbejdskraft og billigere Raamaterialer kan fremstilles til en lavere Pris, end vi her hjemme er i Stand til.

Naar det hjemlige Fabrikat er naaet til at staa fuldt ud paa Højde med Udlandets bedste, da er det kun sket ved store pekuniære Offre, lange og vanskelige Forarbejder samt ved Anskaffelse af det kostbare Anlæg, som er nødvendigt for Blegning af Bomuldsvarer, der er en meget vanskelig Forædlingsproces. Procentvis andrager Tolden fra 12—15 % af Værdien, hvorfra imidlertid fragaar Tolden paa Raamaterialer, saaledes at den effektive Beskyttelse andrager fra 10—14 % af Værdien. Vi tillader os nedenstaaende at anføre nogle normgivende Eksempler.

Nr.	Bredde i Inches	Pris pr. Alen	Told pr. Alen		Told i Forhold til Værdien		Beskyttelse pr. Alen efter Fradrag af Told 0,75 Ø. paa Raamaterialer		Arbejdsløn pr. 100 yds i Danmark	Arbejdsløn pr. 100 yds i England	Arbejdslønnen omsat pr. dansk Alen:	
			Nu 50 Ø.	Efter Folket. Forslag 40 Ø.	Nu	Efter Folket. Forslag	Nu	Efter Folketh. Forslag			dønsk Løn	engelsk Løn
		Øre	Øre	Øre	%	%	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre	Øre
1	28	20	3,07	2,46	15,35	12,28	2,32	1,71	280	197	1,92	1,35
2	28	21	3,39	2,71	16,16	12,93	2,64	1,96	280	197	1,92	1,35
3	28	22	3,63	2,90	16,50	13,20	2,88	2,15	280	197	1,92	1,35
4	28	23	3,70	2,96	16,09	12,87	2,95	2,21	280	197	1,92	1,35
5	28	24½	3,99	3,19	16,29	13,03	3,24	2,44	260	182	1,79	1,25
6	28	25½	4,29	3,43	16,82	13,45	3,54	2,68	250	159	1,72	1,09
7	28	27½	4,31	3,45	15,67	12,53	3,56	2,70	250	159	1,72	1,09
8	35	36	4,17	3,33	11,57	9,26	3,42	2,58	520	419	3,57	2,88
9	28	34	4,15	3,33	12,19	9,75	3,40	2,58	545	447	3,75	3,07

Drages Differencen mellem dansk og engelsk Arbejdsløn fra Netto-Beskyttelsen, reduceres denne yderligere for de 9 Numre til henholdsvis 1,75, 2,07, 2,31, 2,38, 2,70, 2,91, 2,93, 2,73 og 2,72 Øre pr. Alen efter de nuværende Toldsatser — til henholdsvis 1,14, 1,39, 1,58, 1,64, 1,90, 2,05, 2,07, 1,89 og 1,90 Øre pr. Alen efter Folkethingets Toldsatser.

Denne Beskyttelse paa en forholdsvis ny og meget vanskelig Industri taaler absolut ingen Beskæring, hvorfor vi haaber, at det høje Thing ikke vil gaa med til en Nedsættelse som af Folkethinget foreslaaet. Vi tillader os at henstille, at Tolden for ublegede Bomuldsvarer (Løbenummer 130) sættes til 40 Øre pr. Kilo og for blegede Bomuldsvarer (Løbenummer 131) til 50 Øre pr. Kilo, saaledes at der bliver 10 Øre pr. Kilo Forskjel mellem ublegede og blegede Bomuldsvarer i Lighed med Regeringsforslaget.

Odense og Kjøbenhavn, den 24. Marts 1907.

Ærbødigst

Mogensen og Dessaus Væverier
Aktieselskab.
Harry Dessau.

pr. pr. **Dansk Gardin- & Tekstil-Fabrik**
Aktieselskab.
G. Jensen.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Klædevarer.

Løbe-Nr. 140 og 141 i Lovforslaget af 1907.

Den danske Klædeindustris Toldudvalg har allerede en Gang i nærværende Rigsdagssamling tilladt sig at andrage den høje Rigsdag og Regering om en rimelig Hensyntagen ved den forestaaende Toldrevision. Fremkaldt, som dette Andragende var, af de betydelige Nedsættelser i vor hidtidige Beskyttelse, som det af Hs. Ekscell. Finansministeren fremsatte Toldlovforslag indeholdt, blev det naturligt i første Linie rettet til det af Folketinget om dette Forslag nedsatte Udvalg. Vi tror med Føje at turde paastaa, at dette Andragende opfyldte den af Finansministeren under Toldlovbehandlingen i Folketinget stillede Betingelse for at blive imødekommet: »at gøre et roligt og ædrueligt Indtryk« og ikke »stille det saaledes op, som om der skete en frygtelig Revolution ved denne Lejlighed«.

Til Trods herfor og til Trods for vor indgaaende Paavisning af, at den foreslaaede Forringelse af Klædeindustriens økonomiske Stilling vilde trykke hele Faget ned paa et lavere Standpunkt i økonomisk, social og teknisk Henseende, har man intetsomhelst Hensyn taget til vore Indvendinger og Henstillinger. Man har ganske vist i Folketinget sat de foreløbige Toldsatser for de to Positioner, hvori den nuværende Position 160 foreslaas delt, til henholdsvis 1 Kr. 10 Øre og 1 Kr. 30 Øre pr. Kg. i Stedet for, som af Regeringen oprindelig foreslaaet: 1 Kr. og 1 Kr. 20 Øre; men foruden at dele Positionen (nuværende Nr. 160) paa ny, upraktisk Vis, har man ligesom efter Regeringens Forslag sat Toldsatserne for disse to nye Positioner ned til henholdsvis 96 Øre og 1 Kr. 10 Øre efter blot 4 Aars Forløb. Dette sidste er selvfølgelig det afgjørende — i Folketings-Tidenden Sp. 4846 gjør Finansministeren selv opmærksom paa, at man dog fornuftigvis ikke kan vente af vore industrielle Erhverv i Danmark, at de skulde kunne undergaa en »vældig revolutionær Udvikling« i »en halv Snes Aar«: det siger da sig selv, at man endnu mindre vil kunne vente af et Erhverv som vort, at det i blot 4 Aar skulde kunne »udvikle sig« saa »vældigt«, at hele dets Konkurrence-Stillng overfor et overlegent industrielt Udland skulde være forandret til dets Gunst. I det praktiske Forretningsliv vil man i Virke-

ligheden blive nødt til straks at regne med de Vilkaar, der i en saa nær Fremtid som om 4 Aar stilles Faget i Udsigt.

Disse er imidlertid af en saa trykkende Natur, at vi føler os tvungne til at rette en fornyet Henvendelse til Lovgivningsmagten for dog endelig at faa afværget den store Skade, som herved vil ske. Vi har ikke paastaaet og paastaar fremdeles ikke, at disse Nedsættelser vil vælte hele den danske Klædeindustri over Ende. Men hvad vi har hævdet og med Tal godtgjort, er dette, at Følgen ej alene vil blive en teknisk og kulturel Niveau-Sænkning for vort Erhverv, men tilmed en økonomisk Tilbagegang, som vil ramme de middelstore og smaa Bedrifter og derved atter i vidt Omfang den til Faget knyttede Arbejder-Befolkning. Den ærede Ordfører for Folketingets Toldudvalg har vel i Tilslutning til Finansministeren fremført den Mening, at det ingenlunde er de smaa Industridrivende, som har særlig Gavn af Toldbeskyttelsen. Faktum er imidlertid, at i vor Branche er af de bestaaende 63 Virksomheder de 57 middelstore og smaa, og kun de 6 kan betegnes som store — og dette endda kun efter vort lille Lands Maalestok. Naar nu Beskyttelsen paa alle Klædevarer til Herrebrug nedsættes med — ikke som den ærede Ordfører angiver: 15—20 %, men med 28 %, saa maa derved den hjemlige Fremstilling af Mellem-Kvaliteter og bedre, især mønstrede Varer saa at sige helt indstilles eller opgives. Gjennemgaaende vil, som alt i vort tidligere Andragende nævnt, det nuværende Produktions- og Salgsomraade blive 25—30 % mindre end nu. Men dette vil atter nødvendigvis føre til, at der mellem de nu bestaaende Fabrikker vil opstaa en for de mindre ligefrem ødelæggende Konkurrence. Den rent instinktmæssige Lyst til at komme »de rige Fabrikanter« eller »Storindustrien« til Livs vil saaledes aldrig kunne tilfredsstilles ved en slig Toldnedsættelse, — man opnaar i Virkeligheden det stik modsatte! Overhovedet vil man næppe nogensinde ad denne Vej naa at kue »Kapitalen«, højst at fordrive den fra sit eget Land til Skade for dette og til Gavn for det konkurrerende Udland. Og det risikeres ligeledes, at ogsaa Intelligensen søger andetsteds hen til liden Baade for vor indenlandske Industris Fagdygtighed.

Dette fik nu endda være, saafremt der ved en slig Toldpolitik virkelig kunde opnaas noget for Menigmand, for det store Forbrug. Det er Hensynet hertil, der gaar som en rød Traad gennem den ærede Finansministers og Ordførers Betragtninger — »hvad bruges faktisk af de fattige her i Landet, hvad bruges af de velstillede«, det angiver den ærede Minister som sit Ledemotiv. Og den ærede Ordfører fastslaar ved Lovforslagets 2. Behandling, at det er »Forbrugerne«, hvem det gælder om at fri for at blive »urimeligt brandskattede« — og han fastslaar, at der ikke af »den almindelige Forbruger bør kræves større »Ofre«, end hvad der svarer til en Beskyttelse af 20—30 %. Særlig for Manufakturvare-Toldens Vedkommende er det »Vindingen for Befolkningen«, som han haaber og peger paa. Men at dette er et forfængeligt Haab for Klædevarers Vedkommende, kunde den ærede Ordfører have læst sig til i den ærede Finansministers Motiver; thi heri hedder det tydeligt nok: »Da de nugjældende Toldsatser meget langt fra betyder en tilsvarende Forøgelse af Varernes Pris og navnlig som Regel ikke tilnærmelsesvis udnyttes for de fortrinsvis af den mindre bemidlede Befolkning anvendte grove og groveste Klæde- og Hvergarnsstoffers Vedkommende, vil en endog betydelig Nedsættelse af

Tolden for disse kun i forholdsvis ringe Grad komme det mere almindelige Forbrug til Gode.«*

Saaledes er da ogsaa, ubestridt fra alle Sider, det faktiske Forhold. Men dermed falder fra Finansministerens og Folketings-Flertallets eget Standpunkt enhver rimelig Bevæggrund til at forringe Klædeindustriens Levedygtighed og beklippe dens Kaar fuldstændig bort. Naar det dog aabent indrømmes, at selv større Nedsættelser end de foreslaaede ikke i nævneværdig Grad vil kunne billiggjøre det almindelige Forbrug, er dermed ogsaa deres fuldstændige Hensigtsløshed fastslaaet.

Den ærede Ordfører har angivet et »Niveau«, som det »med Hensyn til Beskyttelses-Satserne« er Folketingets »Mening at holde paa«. Dette »Niveau« er, som nævnt, angivet til »en 20—30 %«, eller, som det hedder i Tidendens Sp. 4269: »mellem 20 og 30 % af den indførte Vares Værdi ufortoldet«. Hvis vi virkelig kan faa en saadan Told paa de Fremmed-Varer, der importeres, af 20—30 %, vil vi for vort Vedkommende være tilfredse; men da maa ogsaa den nugjældende Toldsats mindst bevares, saavel for Pos. 140 som for Pos. 141 (oprindelige Forslags Pos. 135 & 136). Ved den nu af Folketinget gjennemførte Deling af den bestaaende Toldlovs Pos. 160 vil saa at sige alle Stoffer, der anvendes til Herretøj, falde ind under den laveste, for Fagets Trivsel helt uholdbare Toldsats. Som alt tidligere paavist,** vil ved denne Beskyttelsen for Fremstillingen af Varesorter, som i stort Omfang importeres her i Landet, synke ned til **6** (seks) %, hvad der altsaa staar langt under det af den ærede Ordfører angivne Niveau (20—40 %) og i Virkeligheden, under vore smaa Forhold, ikke udgjør nogen *effektiv* Beskyttelse!

Den ærede Ordfører har selv ved Lovens 2. Behandling fremhævet, at »hvor en Industri er vokset op under Toldbeskyttelse«, skal man »være meget liberal med Hensyn til at lade den beholde saa megen Beskyttelse, som den er i Stand til at eksistere paa«. Den ærede Finansminister udtalte endog ved 1. Behandling, i Anledning af Spørgsmaalet om Beskyttelse for Fabrikationen af Lokomotiver, at »havde vi først givet en saadan i 10 Aar, var der knyttet saa store Interesser til den, at vi ikke burde komme bort fra Beskyttelsen«. Om Klædefabrikationen gjælder det nu, at den er et gammelt nationalt Erhverv, der i stort Omfang forbruger Landets naturlige Materialier og saa meget mere fortjener Støtte, som den i Virkeligheden spænder over flere Fag. Trods Tidens Ugunst og en fra Aar til Aar voksende udenlandsk Konkurrence — hvorom den stadig stigende Indførsel paa Pos. 160 noksom bærer Vidne — har den efterhaanden udviklet sig til et smukt Standpunkt, paa hvilket den fortjener at bevares. At den hertil maa have en Toldbeskyttelse af en Højde som den nuværende, der ikke en Gang naar op til det af den ærede Ordfører i al Almindelighed som passende ansete Niveau, ligger alene eller dog fornemmelig i, at det nationale Afsætnings-Omraade er saa overmaade begrænset. Medens det danske Landbrug har toldfri Adgang til et Verdensmarked som det britiske uden der at møde nogen effektiv Konkurrence af virkelig jævnbyrdig Art, møder

---

* Der opnaas ikke en Gang noget for de bedre stillede. Den ærede Finansminister siger udtrykkelig selv i sine Motiver: »for de finere og lettere Varesorter spiller Toldnedsættelsen gjennemgaaende en underordnet Rolle i Forhold til deres Værdi.«

** Tidligere Andragendes S. 5 (»Den danske Klædeindustri og Toldloven«).

dansk Industri Toldmure overalt uden i det gamle, overlegne Industriland England, og er derfor udelukkende henvist til Hjemmemarkedet. Der er hidtil under Toldlovbehandlingen hverken fra Regeringens eller de i Folketinget ledende Rigsdags-Partiers Side nævnt eller taget Hensyn til dette vort danske Markeds Lidenhed — og heri ligger dog Forklaringen paa, at et industrielt Erhverv herhjemme særdeles godt kan være »naturligt« og alligevel kan trænge til en vis Beskyttelse. Naar den indenlandske Konkurrence i Ly af denne Beskyttelse, saaledes som i vort Erhverv, kan være saa virksom, at det store Forbrugs Artikler — som af Finansministeren indrømmet — ikke nævneværdigt fordyres, tør dog den paagjældende Beskyttelse ikke med nogensomhelst Ret betegnes som ublu eller blot for høj. Men sættes den nu ned som foreslaaet, vil dette betyde, at Landet ej alene aabnes endnu mere for udenlandsk Konkurrence, men ligefrem bliver en regelmæssig Afløbsrende for Udlandets Overproduktion — medens alle andre Lande omvendt, gennem en langt højere Beskyttelse end vor, af al Magt værner sig mod en slig Oversvømmelse. Hr. Folketingsmand Borgbjerg har i Folketinget højlydt klaget over, at der i vore Dage »bliver Sult og Nød og Elendighed paa Grund af Overproduktion« — og dette gjælder dog vel ikke mindre, naar Overproduktionen dirigeres ind i vort Land udenlands fra. Samme Folketingsmand udtalte ved Toldlovens 1. Behandling, at »den nuværende Stat og de nuværende Kommuner burde igjennem deres Indkjøb gøre langt mere end nu for at tage dansk Industri og Haandværk under Armene«. Det synes da endnu naturligere, at den danske Stat »tager« vor Industri »under Armene« ved ej at hidlokke alle de os omgivende Industrilandes Overproduktion og derfor simpelthen lader den beholde sin nuværende Beskyttelse, naar dog denne, som i dette Tilfælde, er baade rimelig og nødvendig uden, som af Ministeren udtalt, at være til Skade for Landets Smaakaarsfolk.

Det er i vort tidligere Andragende nævnt, at den danske Klædeindustri gjennemgaaende giver sine Arbejdere konstant Beskæftigelse til en forholdsvis høj Arbejdsløn, og at dennes almindelige Niveau ikke vil kunne opretholdes, endsige fremtidig forhøjes, saafremt de foreslaaede Nedsættelser gjennemføres. Dette ligger ikke alene i, at den samlede Brutto-Fortjeneste i Faget vil blive mindre, men da, som ovenfor paavist, adskillige Virksomheder i en eventuel Konkurrence vil bukke under, vil der desuden blive en Mængde ledig Arbejdskraft i Faget, saa at de tilovers-blivende Fabrikker vil blive oversvømmede med Tilbud.

Naar den ærede Ordfører har henpeget paa, at Arbejdsfortjenesten i Frihandelslandet Holland er bedre end i Beskyttelseslandet Tyskland, kan vi oplyse om, at Forholdet for vort Fags Vedkommende er dette, at i Grænsedistrikterne talrige hollandske Arbejdere søger deres Erhverv i tyske Tekstilfabriker (samt i andre tyske industrielle Virksomheder), da deres eget Land — det frihandelsvenlige Holland — ikke kan byde dem en lige saa høj Løn og en lige saa god og rigelig Arbejdslejlighed som det beskyttelsesvenlige Tyskland. Vi behøver forøvrigt ikke at søge saa langt bort. Vi behøver blot at minde om, hvor mange svenske Arbejdere der tidligere søgte deres Erhverv her i Danmark, hvorimod det nu kan konstateres, at Tilbudet af svensk Arbejdskraft her i Landet er betydeligt forringet, medens Sverige med Held søger Arbejdere, især faglærte, her i Landet, som foretrækker at arbejde i

Sverige fremfor i Danmark. Dette er en Følge af Sveriges Toldpolitik, der gavner dette Land, medens vi faar Skaden.

Der bør vel ogsaa her henvises til den Toldpolitik, som Norge har ført, og tages Lære af dens Følger. Norge har indladt sig paa Frihandelstheorierne og høstet disses Velsignelser: Emigrationen og Arbejdsløsheden antog foruroligende Dimensioner, den i Industrien anbragte Kapital blev opspist, Skatterne steg til en ukendt Højde, og Landets Kredit i Udlandet svækkedes. Men i 1906 er man endelig vendt om og har vedtaget en ny Toldlov i beskyttelsesvenlig Retning for ikke alene at støtte den til Dels ruinerede Industri, men for overhovedet at ophjælpe Landet.

Specielt i Klædeindustrien har den tidligere norske Toldlov sat sine Spor, idet mange Klædefabrikker maatte standse, derimellem særdeles velfunderede Firmaer. Den nye norske Toldlov af 1906 har for Klædeindustriens Vedkommende forhøjet Beskyttelsen for Klædevarer med 25 %, nemlig fra 1 Kr. til 1 Kr. 25 Øre, og for lette Varer fra 1 Kr. 50 Øre til 1 Kr. 75 Øre (Minimaltarif). Tager vi nu ikke her i Landet Lære af dette nærliggende Eksempel, vil man til sin Tid, naar der først er slaaet meget i Stykker, naar Emigrationen og Arbejdsløsheden er bleven stor og Skatterne uoverkommelige, sikkert nok nødt til at gaa samme Vej, som Norge endelig af Forholdene er tvungen til at slaa ind paa. Det skulde da synes rimeligere nu med det samme at tage Tiden i Agt.

Det er Gang paa Gang under Toldlovsdebatten i Folketinget blevet fremhævet, at vor nuværende Told paa Klædevarer virkede som et Indførselsforhud for de sværeste og billigste Sorter. Som ovenfor paavist, har imidlertid den ærede Finansminister selv erkendt, at denne tilsyneladende saa høje Told for disse Artikler i Virkeligheden ikke udnyttes, og det er derfor faktisk og praktisk intet Argument imod Bevarelsen af den nuværende Toldsats, at denne for de billige Varers Vedkommende virker prohibitivt. Uden at skade de mindrebemidlede Forbrugere opnaas nemlig herved, at en Klædeindustri overhovedet kan bestaaa herhjemme — hvilket simpelthen vil være umuligt, hvis Tolden skulde blive nedsat saa stærkt, at ogsaa de sværere Sorter regelmæssig kunde indføres fra Udlandet. Af dette Hensyn bør man altsaa ikke gaa ned med Tolden paa Klæde, medens omvendt den nuværende Sats er utilstrækkelig, baade fra et Beskatnings- og et Beskyttelsesstandpunkt, for de finere Kvaliteters Vedkommende.

Vi skal i saa Henseende tillade os at oplyse, hvorledes Klædevarer overhovedet fortoldes i andre Lande i Sammenligning med Danmark:

	Vægt:		
Pos. 432 Tyskland.....	700 Gram pr. □-Meter	Kr. 1.20 pr. Kilo	
	200—700 — - —	- 1.33	—
	200 — - —	- 1.96	—
- 695 Sverige.....		- 1.75	—
- 262 Finland		- 4.23	—
- 199 Rusland.....		fra - 10.50	til
		- 14.00	—

	Vægt:			
Pos. 229 Østerrig-Ungarn	500 Gram pr. □-Meter	Kr. 1.35	pr. Kilo	
	200—500 — - —	- 1.50	—	
	200 — - —	- 1.97	—	
- 138 Italien for Strøigarns-Varer	500 — - —	- 1.00	—	
	300—500 — - —	- 1.15	—	
	300 — - —	- 1.33	—	
» Kamgarns-Varer	500 — - —	- 1.37	—	
	200—500 — - —	- 1.58	—	
	200 — - —	- 1.80	—	

Frankrig omtrent som Italien.

Pos. 366 Forenede Stater	Kr. 2.71 pr. Kilo	+ 50 pCt.	af Værdien
	- 3.62 —	+ 50 - -	—
	- 3.62 —	+ 55 - -	—
- 720 Norge	220 Gram pr. □-Meter	Kr. 1.75 pr. Kilo	Minimaltarif
- 721 —	ellers.....	- 1.25 —	—
- 720 —	220 Gram pr. □.Meter	- 2.25 —	Maksimaltarif
- 721 —	ellers.....	- 1.75 —	—

- 160 Danmarks nuværende Told Kr. 1.33 1/3 pr. Kilo
- 141 — Folketingets Toldlovforslag: efter 4 Aar Kr. 0.96 pr. Kilo.

Naar nogle af ovennævnte Toldsatser, især Finlands, Ruslands og de Forenede Staters, kunde synes overdrevent høje, saa maa man til Forstaaelse heraf sætte sig ind i den Tankegang, som har været den raadende ved Ansættelsen af disse Toldsatser. Hvad man i de nævnte Lande tilstræber, er gennem en høj Told forsvarlig at ramme Luksusforbruget i Klædevarer og samtidig støtte den indenlandske Industri. Man er i disse Lande fuldstændig paa det rene med, at man derved netop ingenlunde fordyrer Varen for Almuen og Middelstanden, ja ikke en Gang for de Rige, naar disse da ikke netop vil klæde sig i udenlandske Luksusstoffer. Derimod har man opnaaet at skabe en blomstrende indenlandsk Klædeindustri, der dækker Landets almene Behov til omtrent de samme Priser, som Eksportlandene vilde levere disse Varer for under normale Forhold — hvorimod de samme Landes Overproduktion i daarlige Tider med Vilje holdes ude. Det er med andre Ord ganske de samme Motiver, som her følges, der ifølge den ærede Finansministers Udtalelser under Toldlovforslagets 1. Behandling i Landstinget ligger til Grund for Bibeholdelsen af *Ostetolden* i Danmark. Med Rette betragtes denne som en ren og skær Luksustold, der paa ingen Maade kan siges at fordyre de jævne danske Ostesorter for Almuen: i Læ af den høje Toldmur har den indenlandske Konkurrence reguleret dette Forhold tilfredsstillende. Og med den danske Klædeindustri forholder det sig nøjagtig paa samme Maade. Naar den blot støttes ved Bibeholdelsen af sin nuværende Beskyttelsestold, vil den sikkert med Tiden blive i Stand til at forsyne Landet med alle Slags Klædevarer til rimelige Priser — undtagen netop de rene Luksuskvaliteter. Men for disse kan dog den nugjældende Told næppe siges at være for høj, naar den, som man kan se af ovenstaaende Tavle, er den laveste af alle de nævnte Landes Toldsatser.

Vor Industri fortjener saa meget mere en saadan Støtte, som den enkelte Bedrift indenfor samme er en højst kompliceret Virksomhed, hvis fuldstændige Ensemble først kan skabes efter en halv Menneskealders utrætteligt Arbejde. Det er derfor ogsaa med berettiget Frygt, at vi imødeser den foreslaaede yderligere Nedsættelse efter 4 Aars Forløb, hvorhos det oven i Kjøbet til Overflod stilles os i Udsigt, at en Toldrevision snart igjen bør finde Sted. Under saadanne Forhold kan man fornuftigvis ikke for vort Vedkommende tale om, at der til Gjengjæld for Toldreduktionen skabes Ro og Sikkerhed i Faget for et passende Aaremaal.

Sluttelig skal vi endnu kun anføre, at vor Industri i ikke ringe Omfang beskæftiger en Del Personer, som netop er tyede til os, fordi deres Kræfter ikke slog til i Erhverv, der, som f. Eks. Agerbruget, kræver store fysiske Anstrengelser, og det vil derfor ogsaa være umuligt for dem at paatage sig slige Arbejder, naar de, som Følge af den foreslaaede Toldnedsættelse og dennes Følger for Industrien, kommer til at miste deres nuværende Beskæftigelse.

* * *

Naar den danske Klædeindustri under Indtryk af Situationens store Alvor har ment at burde foretage denne nye Henvendelse til Lovgivningsmagten, denne Gang specielt til det høje Landsting, er det ej alene i fuld Tillid til sin Sags Retfærdighed, men ogsaa i fuld Fortrøstning til, at det ved en fordomsfri Undersøgelse fra det ærede Udvalgs Side vil blive erkjendt, hvor lidet en Behandling af vort Fag som den nu foreslaaede vil stemme med vort Erhvervslivs Tarv. Det kan ikke noksom fremhæves, at der herved intetsomhelst vil opnaas af, hvad der overhovedet tilsigtes ved enhver Toldnedsættelse: at skaffe den store Befolkning billigere Forbrugsartikler, medens derimod det visse vil være, at mange, især mindre, Virksomheder gaar helt til Grunde, og adskillige, som nu giver Mængder af Danske lønnende Beskæftigelse, kommer til at føre en sløvende og bitter Kamp for Eksistensen. Vi vægrer os haardnakket ved at tro, at en saa afgjort Forringelse af vort nationale Næringsliv, som kun vil blive til paaviselig Gavn for Udlandets Storfabrikker, har ligget indenfor den høje Regerings og det høje Folketings Hensigt, — og da det nu gjentagende saavel af den ærede Finansminister som den ærede Ordfører er udtalt, at de baade er villige til at »lade sig belære« og »forhandle baade om det ene og det andet», er det vort Haab, at det skal kunne lykkes det høje Landsting at overbevise de tvende andre Lovgivnings-Faktorer om det billige og rimelige, ja nødvendige i vore Krav. Den ærede Ordfører for Folketingets Toldudvalg udtalte den 4. Februar d. A: »Naturligvis kunne vi have begaaet Fejl, og jeg har Fornemmelsen af, at vi maaske paa et Par Punkter er gaaet lidt haardt frem.« Vi tør med afgjort Sikkerhed paastaa, at vi netop her har peget paa et af disse Punkter. Og naar den ærede Ordfører tilføjer: »men vi ere endnu paa ingen Maade ved Afslutningen af Toldbehandlingen«, saa vækker dette da Haab hos os

om, at naar blot det høje Landsting vil yde os sin formaaende Støtte, vort Erhvervs Trivsel da endnu vil kunne blive bevaret.

Vi skal endelig blot tilføje, at de af os valgte Repræsentanter med største Beredvillighed vil komme personlig til Stede for at give det ærede Udvalg alle mulige Detail-Oplysninger.

Den danske Klædeindustris Toldudvalg:

Edmund Daverkosen.
Adm. Direktør.
A/S J. C. Modeweg & Søn.

G. F. Hamann.
A/S Hellebæk Fabrikker.

J. Rodskjer.
A/S Kjærsmølles Fabrikker.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Dækketøj, Creaslærred o. lign.

Løbe-Nr. 124, 126, 127, 133, og 136 i Lovforslaget af 1907.

Idet vi tillader os til Landstingets Toldudvalg at fremsende et Prøveudvalg af vore Artikler af Linnedvarer samt nogle Prøver af indførte tyske Fabrikater, henviser vi til omstaaende nøjagtigt udregnede Statistik over den Beskyttelse, vort Fabrikat nyder nu og vil komme til at nyde efter det af Regeringen fremlagte Forslag til en Toldlov. Det vil heraf til Evidens fremgaa, at vort Fabrikat nyder en meget ringe Beskyttelse, ja paa visse Ting vil den endog blive negativ og i Favør af den fremmede Importør, og det til Trods for, at vore Varer for Størstedelens Vedkommende dog nærmest falder ind under Luksusvarer.

Vi kan med Tilfredshed pege paa, at vi i Linnedvarebranchen betaler den højeste Arbejdsløn, der overhovedet betales i Tekstilbranchen, og fra 50 til 200 % mere end vore udenlandske Konkurrenter i Tyskland og Østrig, med hvem vi nærmest kæmper om det danske Marked, og naar vi desuagtet er naaet dertil, at vi har erobret saa stor en Del af det danske Forbrug af Dækketøj og Creaslærred, har dette kun kunnet ske ved store Ofre fra vor Side. Vore Fabrikker har saaledes i de første fem Aar efter deres Tilblivelse slet intet Udbytte kunnet give deres Aktionærer, og naar vi i de seneste fem Aar har arbejdet med et forholdsvis godt Resultat, er dette kun sket ved at udnytte de opadgaaende Konjunkturer paa handelsmæssig Vis og skyldes ingenlunde Fabrikationsavance. Dertil kommer, at de tyske Fabrikanter i vor Branche i disse sidste Aar med de stærkt opadgaaende Konjunkturer har været fuldt optagne af deres hjemlige Marked og deres amerikanske Eksport, medens de, saa snart mindre gode Tider igjen indfinder sig, som de plejer, vil vælte deres Overproduktion ind over Danmark, og med den Favør, deres lave Arbejdsløn giver dem, gjøre os det meget svært, for ikke at sige umuligt, at holde Omsætningen, saafremt vi vedblivende skal være lige saa ugunstigt stillede som hidtil. Og selvfølgelig er det en nødvendig Betingelse for vor Virksomheds Bestaaen, at den bevarer en vis Minimums-Omsætning.

Idet vi ærbødigst andrager det højtærede Udvalg om velvilligst at sammenholde medfølgende Skema med Fabrikationsprøverne, udtaler vi sluttelig — og under den Forudsætning, at man ikke vil gaa til Toldfrihed for Jute- og Linnedgarn — Haabet om, at de i tidligere Andragender gjennem Industriens Toldudvalg foreslaaede Ændringer til Pos. 126, 127, 133 og 136 i det nu foreliggende Lovforslag maa blive gjennemførte. Endvidere andrager vi om, at Løbe-Nr. 124 maa udgaa, saaledes at de derunder nævnte Varer falder ind under Nr. 125. De under Nr. 124 opførte Varer, der under den nugjældende Toldlov har negativ Beskyttelse, vil nemlig med 10 Øre Told kun opnaa at faa ingen Beskyttelse (se vor Statistik!). Med Toldsatsen under Nr. 125 (14 Øre) vil de dog opnaa nogle faa Procents Beskyttelse.

De forenede Linnedvarefabrikker, A/S.

Harald Elsass.

Varens Art og Anvendelse	Nr.	Varens Bredde i Centimeter	Vægt i Gram pr. Meter	Pris i Øre pr. Meter	Told i Øre pr. Kilo		Told i Øre pr. Meter		Told i pCt. af Værdien		Beskyttelse efter Fradrag af Garntolden				Arbejdsløn pr. 1 Meter		Virkelig Beskyttelse i pCt.	
											Øre pr. Kilo		Øre pr. Meter					
					nu	efter Forslaget	nu	efter Forslaget	nu	efter Forslaget	83⅓ Gr. ÷ 12½ - nu	80 Gr. ÷ 8 - efter Forsl.	nu	efter Forslaget	Øre Danmark	Øre Tyskland	nu	efter Forslaget
Drejl til Haandklæder, finere Vare	61	55	158	62	83,3	80	13,2	12,6	21,2	20,3	70,8	72	11,1	11,3	4	1,8	14,8	15
	64		162	69			13 5	12,9	19,5	18,7			11,4	11,6	4	1,8	13,3	13,6
	65		162	70			13,5	12,9	19,3	18,4			11,4	11,6	4,9	2,7	12,7	12,8
	67		162	67			13,5	12,9	19,4	18,5			11,4	11.6	4,9	2,7	13,2	13,4
	71		162	76			13.5	12,9	18,1	17			11,4	11,6	4,9	2,7	11,7	11,8
	72		165	82			13,7	13,2	16.7	15,5			11,7	11,9	4,9	2,7	11,1	11,2
	74		165	78			13.7	13,2	17,2	16			11,7	11,9	4	1,6	11,7	11,8
	42		164	67			13.6	13,1	20,3	19			11.6	11,8	5	2,2	13,6	13.8
	Gjennemsnit		**162**	**71,4**			**13** 50	**12,96**	**18.92**	**17.92**			**11,46**	**11,66**	**4,58**	**2,28**	**12,8**	**12.9**
Drejl til Haandklæder, grovere Vare	80	55	265	84	25	22	6,6	5,8	7,9	6.9	12,5	14	3,3	3,7	3,7	2,2	2,5	3
	82		265	84			6,6	5,8	7,9	6,9			3,3	3,7	3,7	2,2	2,5	3
	46		260	74			6,5	5,7	8,7	7,7			3	3,6	3.5	1,9	2,7	3,2
	47		275	88			6.8	6,5	8,7	7,7			3,4	3,8	3,5	1,9	2,7	3,2
	48		285	100			7,1	6,2	7,1	6,2			3,5	3.9	3,5	1,9	2,3	2,8
	Gjennemsnit		**270**	**84**			**6,7**	**6,2**	**8**	**7,1**			**3,3**	**3,7**	**3,58**	**2,09**	**2,5**	**3**
Drejl til Haandklæder, indføres raa og græsbleges	R. 80	55	220	66	8,3	10	1,6	2	2,5	3	÷ 4,2	2	÷ 0,9	0,4		1,8	÷ 17	0
	R. 60		190	64			1,5	1,9	2.2	2,7			÷ 0,8	0,3		1,8	÷ 17	0
	R. 40		190	60			1,5	1,9	2	2.5			÷ 0,8	0,3		1,8	÷ 17	0
	Gjennemsnit		**200**	**63,3**			**1,5**	**1,9**	**2,2**	**2,7**			**÷ 0,8**	**0,3**		**1,8**	**÷ 17**	**0**
Creaslærred til Lagenbrug	920	154	350	160	50	45	17,5	15,2	10,9	9,5	37,5	37	13,1	12,9	12	7	5,3	5,3
	930		335	170			16,7	15	9,8	8,8			12,5	12,3	12	7,2	4,6	4,6
	940		325	180			16,2	14,6	9.3	8,1			12,1	12	12,5	7,2	3,6	3,5
	950		310	200			15	13,5	7,5	6,7			11,6	11,5	13	7,6	2,3	2,3
	Gjennemsnit		**330**	**178**			**16,3**	**14,6**	**9,3**	**8,3**			**12,3**	**12,2**	**12,4**	**7,2**	**3,9**	**3,9**
Blaarlærred til Folkelagner	R. 144	145	360	135	25	10	9	3,6	6,6	2,6	12,5	2	4,5	0,7	8,5	4	3,2	÷ 0,7
	910		430	150			10,7	4,3	7,1	2,8			5,3	0,8	8,5	4	3,7	÷ 0,6
	Gjennemsnit		**395**	**142**			**9,8**	**3,9**	**6,8**	**2,7**			**4,9**	**0,7**	**8,5**	**4**	**3,4**	**÷ 0,6**
Duge og Servietter	350	160	320	225	83,3	80	26,6	25,6	11,8	11,3	70,8	72	22	22,4	20,8	6,8	3.8	4
	150		430	335			35,8	34,4	10,7	10,2			30	30,6	32	8,6	2,1	2,2
	100		400	480			33,3	32	6,9	6,6			27,8	28,8	56	21,6	÷ 1,2	÷ 1,1
	Gjennemsnit		**384**	**347**			**31,9**	**30,6**	**9,8**	**9,3**			**26,6**	**27,2**	**36,2**	**12,3**	**1,6**	**1,7**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Guld- og Sølvsmedearbejder.

Løbe Nr. 166 i Lovforslaget af 1907.

Der har i de sidste Aartier fundet en stærk Stigning Sted i Indførselen af Guld- og Sølvvarer fra Tyskland, ingenlunde fordi de tyske Frembringelser overgaar Dansk Guld- og Sølvsmedearbejde i Kvalitet, men fordi de aldeles overvejende er Fabriksarbejde, tilvirkede ved Hjælp af Maskiner i stereotype Former, derhos ofte tynde og usolide, saaledes at de leveres til betydelig lavere Priser end det danske, kunstindustrielle Arbejde.

Overfor den velhavende og kræsne Forbruger kan dansk Guld- og Sølvsmedearbejde meget vel hævde sin Plads i Konkurrencen med det fremmede; men uagtet Guld- og Sølvsmedearbejde utvivlsomt i alleregentligste Forstand maa kaldes Luksus, findes der ogsaa blandt disse Varers Kjøbere et anseligt Tal, der først og fremmest ser paa Prisen. Følgen heraf er, at de billige tyske Frembringelser finder Kjøbere, saaledes at den danske Guld- og Sølvindustri mere og mere mister sit indenlandske Marked af mere ordinære Gjenstande, der er en ganske nødvendig Basis for dets højere, kunstindustrielle Produktion; Resultatet, der i meget følelig Grad rammer Fagets Arbejdere, vil med de bestemte Toldsatser kun kunne imødegaas ved, at man her i Landet gaar ned til en tilsvarende Produktion af tyndt, ofte usolidt Fabriksarbejde, hvad der vil være ødelæggende for Fagets kunstindustrielle Standpunkt.

Under Trykket af denne Konkurrence er der fremkommet Ønsker om at hæmme Indførselen fra Udlandet gjennem en Skjærpelse af de bestaaende Lovbestemmelser angaaende Sølv- og Guldvarers Stempling; men hvor ønskelig en saadan Skjærpelse end er, saa vil den — hvis den da ikke skal føre til et faktisk Indførselsforbud — i det højeste kunne værne Publikum mod ligefremme Forfalskninger, men ikke afgive nogetsomhelst Værn imod Fabrikskonkurrencen med Godtkjøbsvarer. Mod denne vil kun en Forhøjelse af Indførselstolden kunne yde tilstrækkelig Beskyttelse.

Paa Guld- og Sølvsmedefagets Vegne tillader vi undertegnede os derfor at henvende os til Regering og Rigsdag med Andragende om, at den nuværende Told paa Sølv- og Guldarbejder — 33 Øre Pundet — maa blive væsentlig forhøjet. Vi tillader os at tro, at dette vort Ønske i og for sig vanskelig vil møde Modsigelse; naar det ofte, endogsaa fra meget frihandelsvenlig Side, gjøres gjældende, at en Told paa 10 Procent af Varernes — endogsaa almindelige Forbrugsvarers — Værdi ikke

kan kaldes urimelig, saa maa det sikkert kaldes besynderligt, naar saa udprægede Luksusvarer som Guld- og Sølvarbejder kan indføres her til Landet for en Told, der svarer til 50 Øre for en Salgsværdi af Sølvvarer af 100—150 Kroner (altsaa $^1/_3$—$^1/_2$ Procent) og af Guldvarer af 1800 Kroner (altsaa $^1/_{36}$ Procent). Allerede finansielle Hensyn synes at opfordre til en væsentlig Forhøjelse af saa lav en Told.

Hertil kommer saa Hensynet til vort Haandværk — dels til dets Udøveres, og særlig dets Arbejderes, Eksistens, dels til Bevarelsen af dets fra en graa Fortid nedarvede Ry for fortrinlig, kunstnerisk Fagdygtighed. Vort nærmeste Naboland, Sverig, har af saadanne Hensyn i 1879 fastsat Tolden paa Guld- og Sølvarbejder til 15 Kroner pr. Kilogram. Denne svenske Told har ramt vort Fag her i Danmark haardt, idet den ganske har standset den forhen betydelige Eksport af Guld- og Sølvarbejder herfra til Sverig, og den har vist sig i Stand til i Sverig at fremkalde Oprettelsen af betydelige Værksteder og Fabriker — altsaa en Blomstring af Landets eget Haandværk og Industri. En lignende Foranstaltning hos os tør da ventes at have tilsvarende Virkninger som Værn for Faget, og da Tolden i Sverige tillige, set fra Synspunktet Luksusbeskatning, maa kaldes moderat, andrager vi om, at der i den kommende danske Toldlov maa blive indsat en lignende Told for Guld- og Sølvarbejder som den svenske, altsaa 15 Kroner pr. Kilo.

H. Christophersen,
Odense,
Formand for Guldsmedeforeningen
for de danske Østifter.

F. Dragsted,
Kjøbenhavn,
Oldermand for Guldsmedelavet.

F. Heimbürger,
Kjøbenhavn,
Formand for Guldsmedeforeningen af 1903.

Frantz Hingelberg,
Aarhus,
Formand for jydsk Guldsmedeforening.

J. Sørensen,
Vejle,
Formand for Provinsguldsmedenes Fællesrepræsentation.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Gartnere.

Løbe-Nr. 41, 42, 86 og 276 i Lovforslaget af 1907.

Paa Almindelig dansk Gartnerforenings Repræsentantskabsmøde i September d. A. var Toldsagen til Behandling, og da saavel Tidens Udvikling, Forhold og Anskuelser havde ændret sig ret meget, siden Foreningen i 1895 indgav sine Forslag til Toldsatser for Havebrugets Frembringelser, vedtoges det nu at fremkomme med og anbefale de Toldsatser, der nedenfor findes opført.

Idet man forøvrigt henviser til den ifjor afgivne Betænkning, fastholder Gartnerstanden vedblivende Nødvendigheden af Toldbeskyttelse for en Del af Havebrugsprodukterne, og naar man nu væsentlig har holdt sig til at udtale Ønske om Told paa Luksusfrembringelser, da er det i Haab om derved lettere at opnaa Opfyldelsen af sine Ønsker; desuden kunde ogsaa Told paa flere andre Artikler, som f. Eks. Rødløg, være baade nyttig og forsvarlig. — Man har ved de anførte Satser ingenlunde tilsigtet en Udelukkelse, men kun en Hjælp til Selvhjælp, og dette er bl. a. Grunden til, at særlig Satsen for afskaarne Blomster er saa stærkt nedsat. Dertil kommer tillige, at de indførte Blomsters Art er stærkt forandret; saaledes toges der i 1895 bl. a. særlig Sigte paa de kortstilkede Roser, der den Gang var en Hovedartikel, og som var af meget ringe Vægt; nu derimod skal Roserne have lange Stilke, der vejer til; ligeledes er flere andre afskaarne Blomster, som f. Eks. Levkøjer, meget vægtfyldige, saa at de ved en betydeligt højere Told vilde blive fuldstændig udelukkede. — De foreslaaede Satser for Frugt tager formentlig ogsaa fuldt Hensyn til Samfundet, og man tillader sig her atter særlig at fremhæve Jordbær som et heldigt Skatteobjekt; ved Told paa Jordbær hæmmes Indførsel af en daarlig Vare.

En Told paa de anførte Grønsager vil kun yde vore tidlige Kulturer under Glas en meget fornøden Støtte, medens den ikke længere spiller nogen Rolle, saa snart vore Køkkenurter paa Friland bliver tjenlige. — Endelig vil en Told paa Planter heldigst modvirke den om sig gribende Indførsel og Bortavktionering af Overproduktionen fra hollandske Planteskoler. Disse Avktioner, der ere skadelige saavel for den indenlandske Produktion som for de Privatfolk, der møder som Kjøbere, finder ikke alene Sted i Kjøbenhavn, men ogsaa i Landets større Provinsbyer; og de vil sikkert brede sig videre, hvis der ikke lægges dem nogen Hinder i Vejen.

De af Almindelig dansk Gartnerforening foreslaaede Toldsatser er herefter følgende:

	pr. Pd.	
Afskaarne Blomster samt Blomsterløg og Knolde med Blomst	2 Kr.	» Øre
Grene og Blade	»	— 20 —
Vindruer	»	— 40 —
(Eventuelt: Grønne Druer 20 Øre, blaa Druer 40 Øre pr. Pd.)		
Jordbær, Ananas, Ferskener, Meloner	»	— 20 —
Agurker, Asparges, Blomkaal, Gulerødder, Tomater, Radiser, Salat	»	— 20 —
Træer og Buske samt Planter af alle Slags	»	— 10 —
(dog Planter til Frugtavl og Skovplantning frie).		

Alm. dansk Gartnerforening.

F. Paludan,
Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Krølhaar.

Løbe-Nr. 64 i Lovforslaget for 1907.

Da Krølhaar atter er optaget paa det foreliggende Toldlovforslag som toldfri Artikel sammen med raa Haar etc., tillader undertegnede sig ærbødigst at henlede Lovgivningsmagtens Opmærksomhed paa følgende Fakta:

Medens Forarbejdningen af raa Haar til Krølhaar tidligere nærmest var en Husflidssag af ringe Betydning, da den Behandling, Haarene fik, var yderst primitiv, er Artiklen nu efterhaanden bleven til en betydelig Industrivare, som stiller store Fordringer til maskinel Indretning og kan afgive Beskæftigelse til en Del Mennesker. De raa Haar undergaar nu følgende Processer, forinden de bliver til Handelsvaren Krølhaar: Sortering i Kvaliteter og Farver, derefter (hvad der alt sker paa Maskiner og ved Damp) Vask og i Reglen Farvning, Tørring, yderligere Rensning for Støv og Blanding, Kartning, Spinding, Krølning, Kogning for at bevare Krøllet, Tørring og endelig Tilbagespinding for at muliggjøre Oppilningen, som i Reglen udføres af Forbrugerne selv. Der er altsaa for Producenten 11 Behandlinger, dog en ret betydelig Proces, lige saa stor som ved en Masse andre Varer, som man aldrig vilde tænke paa at sætte i samme Position som Raaproduktet, saa længe man da ikke helt vil gaa bort fra Toldbeskyttelse.

Hvad her anvendes af Raamateriale til Krølhaar er hovedsagelig danske Haar, og det er sikkert, at det indenlandske Forbrug heraf har medvirket til at bringe Prisen paa disse op, da Tyskerne, som tidligere omtrent var eneste Opkjøbere af danske Haar, nu har denne Konkurrence at tage Hensyn til. Som Forholdene imidlertid paa de sidste Aar har udviklet sig, viser det sig at kunne lønne sig for de udenlandske, særlig tyske, Fabrikker at opkjøbe Haar her og blande dem med andre, navnlig russiske og oversøiske Haar, hvortil de har billigere Adgang end vi, og atter sælge Varen her i forarbejdet Stand, hjulpet samtidig af deres langt billigere Arbejdskraft og store Produktion. Da de samtidig animeres af den fuldstændige Toldfrihed her, er det i Forvejen lille Marked blevet saa oversvømmet med Tilbud, at den hjemlige Industri ufravigelig maa føre en meget anstrængt Kamp for at bevare sit Marked. Lykkes dette ikke, vil Landet gaa tabt af en Del Arbejdsløn, ligesom Raavaren der-

ved vil miste sin naturlige Afsætningskilde, uden Fordel for andre end de udenlandske Fabrikanter.

I Overbevisning om, at en passende Told vil kunne holde Tilbudene indenfor rimelige Grænser uden dog at fordyre Varen, hvis Værdi varierer mellem ca. 2 Kroner og ca. 50 Øre pr. Pd., tillader undertegnede sig ærbødigst at andrage om en Told paa

	pr. Kilogram
forarbejdede Krølhaar, animalske og saadanne i Forbindelse med vegetabilske Stoffer	20 Øre
helt af vegetabilske Stoffer	8 —

hvilket er mindre end i vort Naboland Sverrig, hvor Tolden er 20 Øre pr. Kilo for begge Sorter.

Ærbødigst

Axel E. Møller.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Træmasse.

Løbe Nr. 187 i Toldlovforslaget af 1907.

Undertegnede Ejere af de danske Træmassefabrikker: H. v. Deurs af Glentholm og F. Bodenhoff af Klostermølle og Vilholt tillader os herved at henvende os til den høje Regering og Rigsdag i Anledning af den foreslaaede Nedsættelse af Beskyttelsestolden for Træmasse fra 10 Procent til $7^1/_2$ Procent af Værdien.

Da en Nedsættelse af den nuværende Beskyttelsestold — 10 Procent af Værdien — vil blive i høj Grad generende for os og mulig vil blive skjæbnesvanger for vor Virksomhed, tillader vi os indtrængende at andrage om, at den nuværende Beskyttelse maa bibeholdes. Til Begrundelse af vort Andragende skal vi tillade os at oplyse følgende:

Nævnte Træmassefabrikker har nu bestaaet i fra 34 til 42 Aar; de beskjæftiger daglig over 30 Familiefædre og forbruger aarlig ca. 1300 Favne indenlandsk Grantræ. De producerer under normale Forhold c. 1,500,000 ℔ tørtænkt Træmasse, befordrer med Statsbanerne ca. 350 Vognladninger à 10,000 Kg. aarlig, og Fragten herfor udgjør ca. 13,000 Kr.

Fabrikkerne drives udelukkende ved Vandkraft, som repræsenterer over 250 H. Kr.

Vandkraften ved Klostermølle og Vilholt kan paa Grund af Beliggenheden og de meget besværlige Transportforhold — over Mossø og ad slette Veje — ikke tænkes anvendt paa anden Maade end som hidtil, til Træslibning. Hvis derfor denne Virksomhed blev umuliggjort ved, at Prisen paa Træmasse, ved en Nedsættelse af Toldbeskyttelsen, blev yderligere forringet, vilde de nævnte to Fabrikker være omtrent værdiløse.

De nuværende Priser, der betales os for Træmassen, er 3,8 Øre og 4,1 Øre pr. ℔, indladet i Banevogn Ry og Alken Station.

Da Beskyttelsestolden for Træmasse blev ansat til 10 Procent af Værdien, var Træmassepriserne mere end dobbelt saa høje som nu, saaledes at vi — paa Grund af Tolden efter Værdi, i Forbindelse med de i Aarenes Løb stadig nedadgaaende Priser

paa Træmasse — nu faktisk kun nyder halv saa stor Toldbeskyttelse som oprindelig; medens andre Industrier, der nyder Toldbeskyttelse efter Vægt, har bibeholdt deres Toldbeskyttelse ubeskaaret.

I Henhold til foranstaaende tillader vi os indtrængende at bede den høje Regering og Rigsdag om, at den nuværende beskedne Toldbeskyttelse for Træmasse maa bibeholdes.

Glentholm, Klostermølle og Vilholt d. 4. Novbr. 1907.

H. v. Deurs. **F. Bodenhoff.**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Vognaksler.

Løbe-Nr. 156 og 161 i Toldlovforslaget af 1907.

I det af Regeringen forelagte Toldlovforslag staar under Pos. 156 »Vognaksler« opførte til en Indførselstold af 3 Øre pr. Kilo.

I den Anledning skal vi tillade os at gjøre opmærksom paa det urimelige i at opføre alle Slags Vognaksler under samme Position. Der er nemlig saa stor en Forskjel paa Værdien af almindelige Smøreaksler og Værdien af Patentaksler, at det vil være umuligt at fabrikere Patentaksler her hjemme, saafremt disse ikke indklareres efter Position 161: 10 Øre pr. Kilo.

Patentaksler, der indføres med Messing-Kapsler og -Møttriker, benyttes her i Landet til finere Vogne. Naar disse Aksler skal fabrikeres her i Landet, skal Kapsler og Møttriker indføres fra Specialfabrikker og indklareres efter Position 168: 30 Øre pr. Kilo. D. v. s., at disse Dele skal indklareres til 30 Øre pr. Kilo, saafremt en Fabrikant indfører dem løse i Mængder til Brug for de af ham fabrikerede Aksler, mens de kan indklareres i færdig og gevinskaaret Stand til 3 Øre pr. Kilo, naar de indføres siddende paa Akslerne!

Vi skal hermed tillade os at belyse den procentvise Beskyttelse paa Patentaksler, saaledes som den vil blive efter det ovenanførte Regeringsforslag, sammenlignet med Beskyttelsen paa almindelige Smøreaksler, saaledes som den vil blive efter samme Forslag:

Et Sæt almindelige færdige Patentaksler $32^1/_2$ m/m vejer 41 Kilo, hvoraf betales Told à 3 Øre	1 Kr. 23 Øre
Herfra gaar Tolden paa de separat indførte Messing-Møttriker og -Kapsler, der vejer $2^1/_8$ Kilo, hvoraf Told à 30 Øre . .	» — 64 —
Ialt Beskyttelse . . .	» Kr. 59 Øre

Fabriksprisen paa et Sæt $32^1/_2$ m/m Patentaksler er 42 Kr. 28 Øre, altsaa en Beskyttelse af **1,4 pCt.!**

Et Sæt almindelige Smøreaksler $1^1/_2$", Vægt 41 Kilo à 3 Øre 1 Kr. 23 Øre
Fragaar Told af 4 Møttriker, 2 Kilo à 3 Øre . . . . . » — 06 —

Ialt Beskyttelse . . . 1 Kr. 17 Øre

Fabriksprisen paa et Sæt $1^1/_2$" Smøreaksler er 15 Kr. 38 Øre, altsaa en Beskyttelse af **7,7 pCt.!**

Toldbeskyttelsen paa den almindelige Vare, Smøreakslen, (7,7 pCt.), bliver herefter saaledes, at denne, om end med meget ringe Avance, fremdeles kan produceres hos os. Den finere Vare, Patentakslen, der dog til Dels falder ind under Begrebet Luksusvare, og som paa Grund af det langt større Arbejde, den kræver, kan give Beskæftigelse til mange Mennesker, vil derimod kun nyde en Beskyttelse af 1,4 pCt., hvilket i Praksis er lig med ingen Beskyttelse, og Fabrikationen heraf vil af den Grund være aldeles umulig her i Landet.

Hvis Patentaksler kan henføres under Position 161: 10 Øre pr. Kilo, vil Beskyttelsen stille sig som følger:

1 Sæt Patentaksler, $32^1/_2$ m/m, Vægt 41 Kilo à 10 Øre . . . 4 Kr. 10 Øre
Messing-Kapsler & -Møttriker, Vægt $2^1/_8$ Kilo à 30 Øre . . . » — 64 —

Ialt Beskyttelse . . . 3 Kr. 46 Øre

hvilket altsaa med Fabriksprisen, 42 Kr. 28 Øre, giver en Beskyttelse af **8,2 pCt.**, hvilken Beskyttelse formentlig ikke kan siges at være for høj paa en Luksusvare.

Vi tillader os derfor at foreslaa, at der under Position 156 i Stedet for Ordet »Vognaksler« kommer til at staa »almindelige Vognaksler (Smøreaksler)« samt at der under Position 161 tilføjes efter Ordet »saasom«: »Patentaksler,«.

Brødr. Brincker,
Grejsdal Hammerværk pr. Vejle.

Th. Marstrands Eftf.,
Kjøbenhavn.

A/S Raadvaddams Fabrikker,
Raadvad.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Skotøj.

Løbe-Nr. 204 i Toldlovforslaget af 1907.

I den af Folkethinget vedtagne Lov om Toldafgifterne m. m. er Tolden paa alt det Fodtøj, der henhører under Løbe-Nr. 204, forandret fra det oprindelige Regeringsforslag, i hvilket Fodtøjstolden foresloges til 1 Kr. 30 Øre pr. Ko., til en kombineret Vægt- og Værditold, nemlig 50 Øre pr. Ko. plus 7,5 % af Værdien. Hovedtanken i denne Forandring falder til Dels sammen med de Ønsker, der foranledigede undertegnede Forening for Kjøbenhavns Skotøjsfabrikanter til at indsende et Andragende til Folkethingets Toldudvalg; i dette vort Andragende, der findes trykt i Bilag 6 Side 36—41 til ovennævnte Folkethingsudvalgs Betænkning, har vi nemlig særlig fremsat Ønsket om Bevarelse af Regeringsforslagets Told paa det grovere Fodtøj og Fastsættelsen af en noget højere Told paa det finere Fodtøj. Vor Mening var imidlertid, at denne Toldforskjel skulde gjennemføres, uden at man gik bort fra Vægttolden; gaar man nemlig over til Værditold, vil vi faa en overordentlig stor Nedsættelse i Beskyttelsen paa alle de billige Artikler, der hidtil kun har været indført i ringe Mængde.

Naar vi nu tillader os at anmode det ærede Landsthingsudvalg om, at de i ovennævnte Andragende fremsatte Ønsker maa blive taget under fornyet Overvejelse, anser vi det for overflødigt at gjentage de fra saa mange Sider atter og atter fremhævede overordentlig store Vanskeligheder ved Værditolden; kun kan vi ikke undlade specielt at gjøre opmærksom paa det uheldige Forhold, der fremkommer ved, at vor Industri, der har en meget betydelig Told paa sin vigtigste Raavare: Læderet, under Konjunkturer med lave Priser for saavel Læder som Fodtøj vil komme til at beholde hele sin Raavaretold, da denne er Vægttold, medens Værditolden paa det færdige Produkt vil falde. Da de lave Priser navnlig vil komme til at indtræffe samtidig med, at Tiderne ere daarlige her og i Udlandet, vil vi meget nemt risikere at faa en Nedsættelse i vor Beskyttelse paa et Tidspunkt, hvor Udlandet er aller mest ivrigt efter at sende sin Overproduktion ind paa vort Marked saa godt som uden Avance.

Skulde imidlertid ogsaa det ærede Landsthingsudvalg anse det for aldeles udelukket, at vi fik højere Beskyttelse for det finere Fodtøj uden samtidig at faa mindre Beskyttelse for det grovere, og skulde man endvidere anse en kombineret Vægt- og Værditold for formaalstjenlig, da skal vi tillade os at gøre opmærksom paa, at de af Folkethinget vedtagne Satser betyder en ikke ringe Nedsættelse af vor Industris gennemsnitlige Beskyttelse i Sammenligning med den oprindelige

af Regeringen foreslaaede Sats paa en 1 Kr. 30 Øre pr. Ko. (den nugjældende Toldlov har 1 Kr. $33^1/_3$ Øre). Da der hverken i Folkethingets Betænkning eller i den dertil knyttede Oversigt over den fiskale Virkning af Udvalgets Ændringsforslag staar anført noget om, at en saadan Nedsættelse af Fodtøjstolden har været tilsigtet, anser vi os for berettigede til at antage, at man ikke har været paa det rene med, at en Nedsættelse virkelig har fundet Sted. Vi skal derfor tillade os at bevise vor Paastand:

I Følge statistisk Bureaus Oplysninger blev der i Aaret 1905 her i Landet indført 236,400 Ko. Læderfodtøj til en samlet Værdi af 2,482,000 Kroner. Gjennemsnitsværdien af det indførte Fodtøj var altsaa 10 Kr. 50 Øre pr. Ko. Man har nu antagelig benyttet dette Tal, og idet man saa nøje som muligt har villet bibeholde Regeringsforslagets Sats paa 1 Kr. 30 Øre pr. Ko., har man fastsat en Vægttold paa 50 Øre pr. Ko. og ladet de resterende 80 Øre pr. Ko. udredes af Værditolden med $^{80}/_{1050}$ eller 7,62 %; det er disse 7,62 %, som har afrundet til $7^1/_2$ %.

Ved denne Beregning har man imidlertid for det første undladt at tage det Hensyn, som Finansministeren har taget, naar det gælder Tobak. I sin Skrivelse til Folkethingsudvalget angaaende Værditolden paa Tobak (Udvalgsbetænkningens Bilag 5 Side XCI) skriver Finansministeren nemlig. at man maa regne med, at de opgivne Værdier til Fortoldningen vil blive lavere end de i den statistiske Opgjørelse forudsatte. Ved Tobakker ansætter Finansministeren denne Forskel til 10%; for Fodtøjs Vedkommende tror vi sikkert, at Forskjellen vil blive større, men selv om man holder sig til Ministerens Tal, kommer man dog til det Resultat, at Værdiprocenten alene af denne Grund bør forhøjes til $\frac{7.62}{0,9} = 8,47$, altsaa til $8^1/_2$ %. Et langt vigtigere Forhold er imidlertid, at man, naar man ikke absolut ønsker at beskære den ringere Beskyttelse, som Regeringen oprindelig havde tænkt at yde vor Industri, ikke er berettiget til at lægge Gjennemsnitsværdien for det indførte Fodtøj til Grund for sine Beregninger: man bør absolut benytte Gjennemsnitsværdien af det her i Landet fremstillede og forbrugte Fodtøj! Finansministeren gjør i sin ovennævnte Skrivelse til Folkethingsudvalget Side XCII Linie 4 fra oven ogsaa en ganske lignende Betragtning gældende, naar det drejer sig om Tobakken, idet Ministeren regner med »en her i Landet ret almindelig fremstillet Cigar«.

Vi tør i Overensstemmelse med de Tal, vi har opgivet i vort Andragende til Folkethingsudvalget, roligt paastaa, at Gjennemsnitsværdien af det her i Landet fremstillede og forbrugte Fodtøj høist er 8 Kr. pr. Ko. regnet efter ufortoldet Importværdi; vil man altsaa fastsætte en Vægttold paa 50 Øre pr. Ko., maa den dertil knyttede Værditold mindst være 10 % (de tidligere nævnte 80 Øre pr. Ko., der skal udredes som Værditold, er netop 10 % af 8 Kroner). Selv med en Told af 50 Øre pr. Ko. plus 10 % af Værdien tvivler vi stærkt om, at vor Industri vilde beholde hele den Beskyttelse, som Regeringsforslaget oprindelig har tiltænkt den.

Naturligst vilde det maaske være — stadig under Forudsætning af at den kombinerede Vægt- og Værditold absolut skal indføres for Fodtøjs Vedkommende —, at man ligesom ved Tobakken fastsatte halv Vægt- og halv Værditold. Resultatet vilde da i Henhold til vore ovenstaaende Beregninger blive 65 Øre pr. Ko. plus 8 % af Værdien.

Idet vi nu antager, at disse Betragtninger tilstrækkelig tydeligt maa godtgøre det berettigede i vore Anker over den af Folkethinget vedtagne Toldlov med Hensyn til Fodtøj, haaber vi tillige, at vi maa finde den fornødne Støtte til Gennemførelse af vore særdeles beskedne Ønsker.

Vi tillader os som Bilag at vedlægge en Oversigt over Tolden paa forskelligt Fodtøj, saaledes som den er nu, og saaledes som den vilde blive efter de forskellige fremkomne Forslag, og vi benytter her nøjagtig de samme Eksempler paa Fodtøj, som vi har benyttet i vore flere Gange nævnte Andragende til Folkethingsudvalget. Vi skal yderligere tilføje, at det er ganske umuligt at overse den fiskale Virkning af de forskjellige Værditolds-Forslag, thi intet Menneske kan bedømme, i hvilken Maalestok Udlandets (navnlig Tysklands) Skotøjsindustri vil kaste sig over Fabrikationen af de billige, specielt danske, Stapelartikler, for hvilke Toldnedsættelsen vil blive betydeligst.

Kjøbenhavn i Marts 1907.

Ærbødigst

Foreningen for Kjøbenhavns Skotøjsfabrikanter.

Bilag.

Omstaaende Tabel indeholder foruden samtlige af os tidligere til Folkethingsudvalget opgivne Eksempler paa Fodtøj tillige nogle Typer (de 8 sidste) paa det billige saakaldte »selvpudsede« Fødtøj, der fabrikeres i stor Maalestok af den danske Skotøjsindustri, men som hidtil kun i ringe Mængde har været indført.

Vi har desuden for Anskueligheds Skyld her tilføjet en Rubrik med Butikspriser, det vil sige de Priser, som det forbrugende Publikum i Dag betaler; i vore Opgivelser til Folkethingsudvalget havde vi hun anført de ufortoldede Importværdier.

At disse Importværdier af os var ansat højere end de Værdier, der vil blive opgivne til Fortoldning, saasnart Værditold indføres, er der ved omstaaende Beregninger taget Hensyn til, idet vi dog kun har regnet med de af Finansministeren ved Tobak forudsatte 10 %, og det endskjøndt de af os til Folkethingsudvalget opgivne Værdier allerede var noget højere end de af statistisk Bureau benyttede.

Kjøbenhavn i Marts 1907.

Foreningen for Kjøbenhavns Skotøjsfabrikanter.

Fodtøjets Art.	Told i Øre pr. Par efter den nugældende Toldlov: $66^2/_3$ Øre pr. Pund.	Told i Øre pr. Par efter Regeringens Forslag: 130 pr. Ko.	Værditolden er beregnet efter de af os til Folkethingsudvalget opgivne ufortoldede Importværdier minus 10 %.			Butiksprisen anført for at vise Forholdet mellem denne og Tolden i Øre pr. Par.
			Told i Øre pr. Par efter det af Folkethinget vedtagne: 50 Øre pr. Ko. plus $7^1/_2$ % af Værdien.	Told i Øre pr. Par efter: 50 Øre pr. Ko. plus 10 % af Værdien.	Told i Øre pr. Par efter: 65 Øre pr. Ko. plus 8 % af Værdien.	
Høj Herre-Skaftestøvle af Fedtlæder	267	260	185	212	220	2100
Høj Herre-Jagtstøvle af Fedtlæder.	240	234	171	198	203	2000
Herre Hægtestøvle af Fedtlæder..	200	195	129	147	156	1400
Herrestøvle med Dobbelsaal af tarveligt Materiale og Udførelse.	173	169	123	141	146	1500
Herrestøvle med Dobbelsaal af fint Materiale og Udførelse.....	147	143	130	154	151	2000
Herre Spalt-Støvle	147	143	99	113	119	1150
Herre Spalt-Sko	140	137	86	98	104	800
Herrestøvle af tarveligt Materiale og Udførelse	123	120	100	118	118	1300
Herrestøvle af almindeligt Materiale og Udførelse	110	107	108	131	126	1750
Herrestøvle af fint Materiale og Udførelse	100	98	122	150	139	2100
Herresko af tarveligt Materiale og Udførelse	113	111	90	106	106	1100
Herresko af alm. Materiale og Udførelse	103	101	99	120	115	1500
Herresko af fint Materiale og Udførelse	97	94	111	135	126	1800
Herre-Balsko	53	52	54	65	62	850
Damestøvle at tarveligt Materiale og Udførelse	90	88	71	83	84	975
Damestøvle af almindeligt Materiale og Udførelse	83	81	85	103	98	1350
Damestøvle af fint Materiale og Udførelse	77	75	96	119	109	1600
Damestøvle af særlig fint Materiale og Udførelse	57	55	95	120	107	1900
Damesko af tarveligt Materiale og Udførelse	83	81	62	72	73	700
Damesko af almindeligt Materiale og Udførelse	77	75	73	87	84	900
Damesko af fint Materiale og Udførelse	67	65	79	79	90	1400
Damesko af særlig fint Materiale og Udførelse	53	52	84	106	94	1600
Almindelig Dame-Balsko	40	39	39	47	45	500
Fin Dame-Balsko	33	33	50	62	56	950
Herre-Sports-Sko	63	62	36	40	44	350
Herre-Kelner-Sko	107	104	64	73	78	500
Herre Stof Morgensko.....	73	72	43	48	52	350
Dame-Sejldugsstøvle	60	59	43	50	51	425
Dame-Sports-Sko	50	49	28	31	34	300
Dame-Læder-Morgensko	67	65	40	45	49	350
Dame-Læder-Morgen- og Arbejdssko.....	73	72	50	58	60	450
Dame-Stof-Morgensko	53	52	29	33	36	275

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Skotøj.

Løbe-Nr. 204 i Toldlovforslaget af 1907.

I Anledning af den stedfindende Behandling af Toldlovforslaget paa Rigsdagen finder underskrevne Organisation for Skotøjsfaget os foranlediget til at rette en Henvendelse til Lovgivningsmagten angaaende vor Stilling til denne Sag.

Efter den nugældende Toldlov fortoldes Fodtøj af Læder, eller i Forbindelse med Læder, med 32 Skilling eller $66^2/_3$ Øre pr. Pd. At denne Toldsats er meget lav, ses deraf, at Indførselen af færdigt Skotøj i de 13 Aar fra 1892—1905 er steget fra 245,000 Pd. til 472,800 Pd., eller næsten fordoblet. Den af Hs. Ekscell. Finansministeren foreslaaede Told af 1 Kr. 30 Øre pr. Kilo var allerede en Nedsættelse, men endnu mere foruroligende for Faget er den af Folketinget vedtagne Toldsats af 50 Øre pr. Kilo + $7^1/_2$ pCt. af Værdien, som efter vor Formening vil føre til, at vort Land vil blive oversvømmet med Udlandets — i første Række Tysklands — Overproduktion til ubodelig Skade, ikke alene for de næringsdrivende Skomagermestre, men maaske i endnu højere Grad for de danske Skotøjsarbejdere. Arbejdslønnen er i vort Fag herhjemme betydelig højere end i Tyskland, hvad der jo er af stor Betydning for Fodtøjets Fabrikationspris; i hvert Fald i en af den tyske Skotøjsindustris Centrer (Pirmasens) udføres en stor Del af Arbejdet for en saa ringe Løn og til saa lave Salgspriser, at den foreslaaede kombinerede Vægt- og Værditold vil være særlig gunstig for Indførselen af de der producerede simple Varer.

I Henhold til det saaledes anførte, og idet vi kan slutte os til de af Foreningen af Kjøbenhavns Skotøjsfabrikanter til Udvalget fremsendte Beregninger, tillader vi os at anmode om, at Tolden for det grovere Fodtøj ikke sættes lavere end til 1 Kr. 30 Øre pr. Pund, medens Tolden paa finere Fodtøj sættes saa meget højere, at der bliver en virkelig Beskyttelse for dansk Produktion af denne Vare imod Udlandets Overproduktion.

Skulde det være ganske umuligt at opnaa en saadan Tarifering af Fodtøj af Læder, maa vi under alle Omstændigheder holde paa, at en kombineret Vægt- og Værditold ikke sættes lavere end til 65 Øre pr. Kilogram + 10 pCt. af Værdien, thi dette vil i alt væsentligt svare til den nuværende Told, snarest vil det være en mindre Nedsættelse.

En saadan Toldsats er den lavest mulige, naar vor Industri ikke skal ligge fuldstændig under for Udlandets Konkurrence, hvad vi ingenlunde tror er Lovgivgivningsmagtens Hensigt. Vi ser saaledes hen til de paa Finanslovene for de sidste Aar af Statslaanefonden bevilgede Laan til Anskaffelse af Hjælpemaskiner for mindre Haandværkere og Industridrivende, i hvilke Bevillinger ogsaa adskillige af vort Fags Udøvere er bleven delagtige. For dem, som saaledes ved Maskinernes Hjælp fremstiller det billigere Fodtøj, vil en Nedsættelse af Tolden til det af Folketinget vedtagne Beløb være særlig ødelæggende.

Vejle, den 10. November 1907.

For Centralforeningen af jydske Skomagermestre og Skotøjsforhandlere.

R. E. Egeberg,
f. T. Formand.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Trykkede Varer.

Løbe-Nr. 133 i Lovforslaget for 1907.

Nuværende Toldsats (Position 147) . . . . . pr. Kilo 133$^1/_3$ Øre.
efter det af Folkethinget vedtagne Lovforslag (Løbe-Nr. 133) . . — 80 —
Nedsættelsen andrager saaledes 40 %, medens Hs. Ekscell. Finansministeren bebudede en Nedsættelse paa Manufakturvarer af ca. **14** %.

Man har altid regnet og vil ogsaa fremdeles regne lette trykkede Varer for Luksusvarer, hvilket man ogsaa fremdeles gjør i andre Lande. Ud fra det Synspunkt har vi med betydelige Omkostninger anlagt et moderne Trykkeri, som fungerer upaaklageligt og som beskæftiger en stor Arbejderstab.

En Nedsættelse paa 40 % af Tolden vil umuliggjøre Fabrikationen her i Landet af disse Varesorter og kun være til Gavn for udenlandsk Konkurrence. Udenlandske Fabrikanter har allerede i deres billige Arbejdskraft en betydelig Lettelse, idet Daglønnen for en Arbejder i denne Industrigren dér er 1 Kr. 50 Øre—2 Kr., medens Daglønnen herhjemme er 3 Kr. 50 Øre.

Vi formener, at det ikke er den høje Regerings Ønske at standse denne Virksomhed her i Landet og tillader os til nærmere Belysning af Virkningen af Folkethingets vedtagne Toldnedsættelser at fremføre følgende Eksempler.

En Vare som Prøve Nr. I, der anvendes til Kjole- og Blusestof, stiller sig saaledes:

	efter nugjældende Toldlov	efter den af Folkethinget vedtagne	
Pris indført fra Udlandet.	Kr. 24,88	Kr. 22,59	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 23,26	— 22,12	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse.	Kr. 1,62	Kr. 0,47	pr. 100 Alen.

En Vare som Prøve Nr. II til meget almindelig Brug:

Pris indført fra Udlandet.	Kr. 27,27	Kr. 24,43	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 25,19	— 24,14	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse.	Kr. 2,08	Kr. 0,29	pr. 100 Alen.

Et Møbel- eller Gardinstof som Prøve Nr. III:

	efter nugjældende Toldlov	efter den af Folkethinget vedtagne	
Pris indført fra Udlandet	Kr. 31,67	Kr. 28,40	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 29,17	— 27,76	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse	Kr. 2,50	Kr. 0,64	pr. 100 Alen.

Toldbeskyttelsen andrager saaledes:

paa en Vare som Prøve Nr. I	Kr. 1,62	47 Øre	pr. 100 Alen
paa en Vare som Prøve Nr. II	— 2,08	29 Øre	pr. 100 Alen
paa en Vare som Prøve Nr. III	— 2,50	64 Øre	pr. 100 Alen.

Af disse Beløb skal Salgs-Omkostningerne dækkes, og her er endda ikke regnet med Varer, der udbydes fra Udlandet som Overproduktion.

Vi anser det for vor Pligt — ogsaa af Hensyn til vore Arbejdere — at gøre det af Landsthinget nedsatte Told-Udvalg bekendt med disse faktiske Forhold, idet vi udtaler Forhaabningen om, at Positionen trykkede Varer behandles saaledes, at vor Virksomhed ikke lægges øde.

Ensfarvede Bomuldsvarer.

Nuværende Toldsats (Position 149) . . . . . pr. Kilo $83^1/_3$ Øre
efter det i Folkethinget vedtagne Lovforslag (Løbe-Nr. 134) . . . — 60 Øre

Fra forskjellige Sider er det fremhævet, at Toldbeskyttelsen paa farvede Bomulds-Varer er altfor stor. For at oplyse det ærede Landsthings Told-Udvalg om, hvor ganske urigtig denne Paastand er, skal vi give nedenstaaende Oplysninger:

En Vare som Prøve Nr. 1 koster:

	efter nugjældende Toldlov	efter den af Folkethinget vedtagne	
Indført fra Udlandet	Kr. 14,93	Kr. 14,06	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 14,98	— 14,36	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse	Kr. 0,00	Kr. 0,00	pr. 100 Alen.
En Vare som Prøve Nr. 2 koster:			
Indført fra Udlandet	Kr. 23,16	Kr. 21,77	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 22,39	— 21,41	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse	Kr. 0,77	Kr. 0,36	pr. 100 Alen.
En Vare som Prøve Nr. 3 koster:			
Indført fra Udlandet	Kr. 27,26	Kr. 25,40	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 25,80	— 24,52	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse	Kr. 1,46	Kr. 0,88	pr. 100 Alen.
En Vare som Prøve Nr. 4 koster:			
Indført fra Udlandet	Kr. 30,13	Kr. 28,08	pr. 100 Alen
Fabrikationspris her i Landet	— 28,46	— 27,05	pr. 100 Alen
Toldbeskyttelse	Kr. 1,67	Kr. 1,03	pr. 100 Alen.

Toldbeskyttelsen er altsaa:

	efter nugjældende Toldlov	efter den af Folkethinget vedtagne
Prøve Nr. 1	0 Øre	0 Øre pr. 100 Alen
Prøve Nr. 2	77 Øre	36 Øre pr. 100 Alen
Prøve Nr. 3	146 Øre	88 Øre pr. 100 Alen
Prøve Nr. 4	167 Øre	103 Øre pr. 100 Alen

til Dækning af Salgsomkostningerne, hvilket er ganske utilstrækkeligt.

I Stedet for den i sin Tid af Hs. Ekscell. Finansministeren bebudede Nedsættelse af Tolden paa Manufakturvarer af ca. 14 %, har Folketinget vedtaget en Nedsættelse af 28 % for denne Art Varer.

Denne Nedsættelse i Beskyttelsen kan denne Fabrikation ikke taale. Som bekjendt er den danske Tekstilarbejders Løn meget betydelig højere end Udlandets Tekstilarbejderes, og en Gjennemførelse af den af Folkethinget vedtagne Nedsættelse vil være ensbetydende med, at denne Fabrikation maa ophøre her i Landet.

Nordisk Tekstil Aktieselskab.

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Bordknive, Husholdningsknive, Sakse o. lign.

Løbe Nr. 161 i Toldlovforslaget af 1907.

I Regeringens Toldlovforslag staar under Pos. 161 Knive af forskjellige Slags tariferede til en Indførselstold af 10 Øre pr. Kg.

Vi skal i den Anledning tillade os at fremkomme med nogle fagmæssige Oplysninger, sigtende til at paavise det lidet korrekte i, at der ikke gjøres nogen Forskjel paa Kvaliteter af Knive, og tillige at den foreslaaede Toldsats i sig selv er meget for lav. Allerede den gamle Sats (3 Sk. Pundet) var som Beskyttelse ganske urimelig og tillod ikke vor Industri at komme frem, men den foreslaaede Nedsættelse vil ubetinget tvinge dansk Produktion yderligere i Knæ overfor Importen.

Vi skal tillade os at anføre et Par Eksempler: Den mest kurante Bordkniv i Ibentræ-Skaft (sort), maa vist siges at være Typen til Kr. 6,00 pr. Dusin. For denne Vare stiller Forholdet sig som følger:

1 Dus. Bordknive Nr. 134 veier $1^1/_2$ Pd. á 5 Øre,
bliver altsaa i Told ..... $7^1/_2$ Øre.

Fabriksprisen paa denne Vare er Kr. 4,35, altsaa en Beskyttelse paa knapt $1^3/_4$ %.

1 Dus. Bordknive Nr. 212, Benskaft (hvide), vejer $1^1/_2$ Pd. á 5 Øre,
bliver altsaa i Told ligeledes ..... $7^1/_2$ Øre.

Fabriksprisen for denne Vare er Kr. 10, altsaa en Beskyttelse paa $^3/_4$ %.

Heraf turde fremgaa, at den indenlandske Fabrikant vil være ret værgeløs overfor den fremmede Konkurrence med saa lav en Told som den foreslaaede. Thi den fremmede Konkurrent vælger som oftest at producere saa let en Vare som paa nogen Maade muligt, medens Kjøberne af den danske Vare forventer og fordrer et godt og solidt Fabrikat. Men dette umuliggjør os meget ofte at faa Ordren, da den lettere udenlandske Vare er fordelagtigere for Kjøbmanden, og Beskyttelsen intet Værn yder os, som det turde være indlysende af ovenstaaende Eksempler. Vi bemærker udtrykkeligt, at vi til Forbilleder valgte de afgjort mest salgbare Varer i Markedet. Og i Praxis kan det næppe betvivles, at det paatalte Forhold i de allerfleste Tilfælde gaar ud over Varens Forbrugere, som faar en mindre solid og stærk Brugsartikel, end de paaregnede.

Vi tillader os derfor i Henhold til ovenstaaende at henstille, at denne Fabrikations-Artikel henføres under en højere Toldsats og skal i saa Henseende bemærke følgende:

Gjennemgaaende er det den sortskaftede Ibentræs-Kniv, som kjøbes af det brede Befolkningslag, medens den dyrere hvidskaftede — Ben — hovedsagelig finder Kjøbere blandt de mere velstillede Kredse. Vi formener af den Grund, at Toldloven kunde sondre mellem benskaftede Knive og sortskaftede do., saaledes at den førstnævnte Vare henførtes under Toldsatsen 80 Øre. Derved vilde fremkomme en Toldbeskyttelse for denne Vare af ca. 6 Procent, som sikkert ikke kan kaldes for meget. Naar de sortskaftede Knive derefter sattes til en Told af 50 Øre, fik denne Artikel 7 Procents Beskyttelse, hvilket vel heller ikke maa kaldes overdaadigt, idet en saadan Sats jo ingenlunde kan afgive nogen lukrativ Beskyttelse. Vi forlanger da ogsaa kun Lovens Støtte til at kunne arbejde under rimelige Forhold og sunde Produktionsvilkaar, saaledes at ikke Udlandets hensynsløse Massefabrikation af tarvelig Vare i Længden skal tvinge os til at give tabt. Det maa erindres, at vort hjemlige Marked er købedygtigt nok til, at en virkelig ikke ubetydelig Industri vilde kunne give Arbejde til mange Mennesker — sundt, renligt, velbetalt Arbejde —, idet Varens Værdi for ca. 75 Procents Vedkommende bestaar af Arbejdsløn og kun for ca. 25 Procent af indført Raamateriale.

Vi henleder i denne Sammenbæng Opmærksomheden paa to Artikler, Sakse og Lommeknive, som vi med forholdsvis ringe Bekostning kunde indrette os paa at fabrikere, og hvori der gjøres en meget stor Forretning her i Landet. Naar vi ikke fabrikerer dem, er det, fordi allerede den nugjældende Told (3 Sk.) kun repræsenterer $^1/_{10}$—$1^1/_2$ Procent af Værdien; i Stedet for, som nu, yderligere at nedsætte denne Told til 10 Øre pr. Kilo, tillader vi os at henstille, at Sakse og Lommeknive (tilligemed Barberknive, der nu er ansat til 20 Øre pr. Kilo), henføres under Løbe-Nr. 159 (50 Øre), hvilket vilde give 2—4 Procents Beskyttelse og dog muliggjøre et Forsøg her i Landet paa at optage denne Fabrikation.

Vi bemærker, at vi ingenlunde henvender dette Andragende til Lovgivningsmagten, fordi vor Industri befinder sig paa et lavt eller Udlandet underlegent Standpunkt. Vi kan i saa Henseende oplyse, at vi har ikke ringe og en jævnt stigende Eksport til Sverrig, Norge og Holland, hvor vore Varer udelukkende finder Kjøbere paa Grund af deres høje Kvalitet. Vi frygter heller ikke Konkurrencen med Udlandets gode Fabrikker; men hvad vi ønsker en Støtte imod, er den nu saa godt som uhindrede Oversvømmelse af vort eget Marked med billige udenlandske Varer af saa ringe en Kvalitet, at det kjøbende Publikum er lige saa daarligt tjent med deres Salg her i Landet som den danske Industri og dens Arbejdere. Endelig tilføjer vi, at Arbejdslønnen (Akkordsatserne) hos os for Tiden er gjennemsnitlig 20—25 Procent højere end de tilsvarende tyske og engelske Akkordsatser.

Altsaa tillader vi os at andrage om, at hvidskaftede Bordknive maa blive ansatte til Told 80 Øre, sortskaftede do. til Told 50 Øre. Fremdeles henstilles, at Sakse, Lommeknive og Barberknive ligeledes maa henføres under en Toldsats 50 Øre.

Aktieselskabet **Raadvaddams Fabrikker.**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Handsker.

Løbe Nr. 203 i Toldlovforslaget af 1907.

I tidligere Andragende, som af Handskemagerlavet gjennem Haandværkets og Industriens Toldudvalg er indsendt til Rigsdagen med Anmodning om at faa Tolden paa Handsker forhøjet fra 3 Kr. til 8 Kr. pr. Kilo, har vi anført, at Grunden til den stigende Import er den, at vi her i Landet maa betale en Arbejdsløn, der er 3 à 4 Kr. højere pr. Dusin end i Bøhmen, hvorfra den største Part indføres. Som Bevis for Rigtigheden heraf ønsker vi at anføre den Arbejdsløn, som betales i Bøhmen og her for almindelige Dame- og Herrehandsker, nemlig pr. Dusin Handsker:

I Bøhmen:		I Danmark:	
For Tilskæring . .	1 Kr. 53 Øre	For Tilskæring . .	3 Kr. 12 Øre
» Syning	1 — 62 —	» Syning	2 — 88 —
» Presning . . .	» — 21 —	» Presning . . .	» — 36 —
	3 Kr. 36 Øre		6 Kr. 36 Øre

I Bøhmen betales der ens Arbejdsløn for alle Skindsorter, hvorfor vi i den opførte danske Arbejdsløn har regnet med det lavest lønnede Materiale, almindelige Lammeskind. Vi maa imidlertid betale ekstra, fra 24 til 94 Øre pr. Dusin, for Tilskæring af alle andre Skindsorter, som Ruskind, Vaskeskind, Dyreskind, Gedeskind, Nappaskind, afrikanske Lammeskind etc., hvilke Skindsorter tilsammen udgjør ca. Halvdelen af, hvad der forbruges til Handsker og maa sættes til en ekstra Arbejdsløn af gjennemsnitlig 24 Øre pr. Dusin af den hele Produktion af Handsker.

Til Grunddifferensen	3 Kr.	» Øre
kommer altsaa vor ekstra Tarifløn .	» —	24 —
og vor Told paa Hjælpestoffer, Silkegarn, Knapper og Laase	» —	11 —
	3 Kr.	35 Øre
samt, forsaavidt samme Vare som den indførte skal præsteres, tillige Tolden af de udenlandske Skindsorter	» —	29 —
	Ialt 3 Kr.	64 Øre

Til 1 Dusin Handsker behøves i Gjennemsnit 4 Skind, ca. 180 Gram (ufar vede), hvoraf Tolden hidtil var $33^1/_3$ Øre pr. Kilo = 24 Øre pr. Dusin Handsker. Nu vil den efter det ny Forslag blive 40 Øre pr. Kilo = 29 Øre pr. Dusin Handsker. Differensen mellem Udlandets og Danmarks Produktionsomkostning af 1 Dusin Handsker af samme Kvalitet bliver saaledes 3 Kr. 64 Øre i Udlandets Favør.

Under de hidtidige Forhold med en uforandret Toldbeskyttelse af 90 Øre pr. Dusin er Arbejdslønnen siden Halvfjerdserne stegen hos os med ca. 60 Procent, og det er ikke at undres over, som det er gaaet vort Fag, og som i vort Andragende paavist, at Indførsel og Udførsel har formet sig som følger:

Indførsel	Udførsel
1876 for 31,000 Kr.	for 940,000 Kr.
1893 » 50,000 —	» 316,000 —
1904 » 678,000 —	» 2,200 —

Med andre Ord: i Løbet af 28 Aar er en smuk Industri, som egner sig fortrinligt for den lille og haandværksmæssige Drift, gaaet tilbage med med et aarligt Produktionsbeløb af over $1^1/_2$ Million Kroner.

Endelig ønsker vi at gjøre opmærksom paa, at den tilsyneladende Beskyttelse af 90 Øre pr. Dusin Handsker, som der nu haves ved de forud anførte Toldudgifter paa Tilbehør og Skind, reduceres med 35 Øre (ev. 40 Øre), saaledes at den virksomme Beskyttelse kun er 55 Øre pr. Dusin Handsker (ev. 50 Øre, hvis Skindtolden bliver forhøjet).

I Femaaret 1901—1905 indførtes 93,700 Pund = 156,166 Dusin Handsker til en Værdi af 3,253,200 Kr. Beskyttelsen, 55 Øre pr. Dusin Handsker, bliver da kun 2,64 Procent af Værdien, ev. 2,40 Procent. Og selv vidtgaaende Fribandelsmænd anser 10 Procent af Værdien for en passende Toldafgift!

Den ønskede Told af 3 Kr. pr. Kilo vil andrage 2 Kr. 40 Øre pr. Dusin Handsker; altsaa med Fradrag af Tolden paa Materialet 35 Øre (ev. 40 Øre) effektivt kun 2 Kr. 5 Øre (ev. 2 Kr.) pr. Dus. Handsker eller 9,84 Procent (ev. 9,60 Procent) af Værdien.

Hs Ekcell. Finansministeren har jo ogsaa erklæret, at han ikke ønsker Toldsatser, som slaar naturlige Industrier ihjel. Dette maa i høj Grad gjælde om vort Fag, der er fuldt paa Højde med de bedste i Udlandet hvad Arbejde og Arbejdsmetoder angaar, men som nu ligger under for en næsten kinesisk Konkurrence fra Bøhmen.

Vi haaber derfor, man ikke vil betænke sig paa at imødekomme et saa beskedent Ønske som Forhøjelsen af Tolden paa Handsker fra ca. $2^2/_3$ Procent til ca. $9^2/_3$ Procent af Værdien.

Vi tillader os yderligere at bemærke, at vi i vort Fag i Danmark savner en lignende Bestemmelse som den, der gjælder i England. Man fordrer der, at Varer, indførte fra Udlandet, stemples med Angivelse af Fabrikationsstedet, f. Eks. »made in Austria«, »made in France« etc. De danske Handskefabrikanter trænger ubetinget til en saadan Beskyttelse, saa at ringere, fremmede Varer ikke bliver anset for danske og vort Renomé saaledes uberettiget forringet. Lignende Bestemmelser er jo allerede trufne for Landbrugsprodukter.

Paa Handskemagerlavets Vegne;

F. Larsen. **L. P. Sørensen.**

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Jærnbanevogne.

Løbe-Nr. 255 i Toldlovforslaget af 1907.

Som det af tidligere indsendte Redegjørelser fremgaar, er Forholdet det, at den nugjældende Toldlov arbejder ganske betydelig imod Fabrikationen her i Landet. Medens en Godsvogn, stor eller lille, let eller tung, nu koster i Indførselstold 100 Kr., saa beløber Indførselstolden af Materialierne til Godsvogne sig fra 135 til 400 Kr., alt efter Vognenes Størrelse, og medens en Personvogn i Indførselstold koster 300 Kr., saa beløber Indførselstolden af Materialierne til Personvogne sig fra 400 til 2100 Kr.

Saafremt Regeringsforslaget i sin forelagte Skikkelse bliver til Lov, vil der kunne fortoldes efter Klarererens Valg, enten af Værdien 5 % eller tarifmæssig efter Beskaffenheden.

Vi har forgjæves forsøgt at faa konstateret, hvorledes Fortoldingsmaaden »tarifmæssig efter Beskaffenheden« skal forstaas. Der er vel nogen Rimelighed for, at Toldvæsenet vilde karakterisere Vogne saaledes, at Jærndelene er Vognens væsentligste Bestanddel, og at i Analogi dermed hele Vognen skulde fortoldes som grovt Smedegods à 3 Øre pr. Kg. Dette vilde medføre, at f. Eks. en Sovevogn, der vejer c. 40000 Kg., i Indførselstold vilde koste ca. 1200 Kr., medens Indførselstolden af Materialierne til den samme Vogn efter Regeringsforslaget vilde beløbe sig tll 1705 Kr., og Toldloven vilde altsaa fremdeles arbejde imod Fabrikationen her i Landet.

Under Hensyn dertil tillader vi os at anmode om, at Ordene »eller tarifmæssig efter Beskaffenheden« udgaar af Forslaget.

Den i Regeringsforslaget foreslaaede Værditold 5 % vil kun virke saaledes, at vi ligestilles med Udlandets Fabrikker, idet f. Eks. Indførselstolden af en aaben Godsvogn, der koster ca. 1600 Kr., vil beløbe sig til 80 Kr., og Indførselstolden af Materialierne til den samme Vogn, ligeledes efter Regeringsforslaget vil beløbe sig til ca. 80 Kr.

Ganske utilstrækkeligt vil dette imidlertid være til blot nogenlunde at beskytte os imod den Kalamitet, som indtræffer, naar Udlandets Fabrikker mangler Beskjæftigelse, idet de da tilbyder Vogne til Priser, der end ikke dækker de direkte Udgifter til Materiale og Arbejdsløn, alene for at kunne beskjæftige Arbejderne. Vi

har saaledes det Tilfælde, at en tysk Fabrikant v. d. Zypen i Januar 1905 forlangte 1900 Kr. for nøjagtig den samme Vogn, som den i December samme Aar forlangte 1555 Kr. for. En anden tysk Fabrik Breslauer A/G forlangte i December 1905 2400 Kr. for nøjagtig den samme Vogn, som den i April 1906 tilbød for 2050 Kr., og medens Vognpriserne saaledes har vist en overordentlig Nedgang, har Materialpriserne nærmest været stigende, saaledes at det i Virkeligheden ikke er selve Vognens Kalkulationspris eller Vognens Værdi, der har været det bestemmende for Tilbudenes Størrelse, men derimod udelukkende de paagjældende Fabrikkers Beskjæftigelsesgrad. At Forholdene er saaledes, fremgaar formentlig ogsaa tilstrækkelig klart af en Indberetning for Aaret 1906 fra Generalkonsulen i Hamborg til Udenrigsministeriet, en Indberetning, hvori netop omtales, hvilken ødelæggende Virkning Tysklands Overproduktion i Nedgangsperioder vil udøve paa ikke beskyttede Landes Industrier.

Saafremt det havde været saaledes, at der leveredes »Scandia« en Mulighed for at optage Konkurrencen i vore Nabolande under blot nogenlunde samme Betingelser som de, hvorunder disse konkurrerer her, saa vilde der saavist ikke næres noget Ønske om Beskyttelse, idet vi aldeles ikke er i Tvivl om, at vi er fuldtud konkurrencedygtige, hvilket fremgaar af den Omstændighed, at vi paa de Leveringer, vi i Aarene 1896—1907 har præsteret til danske Statsbaner, har været ca. 300000 Kr. billigere end de ved Licitationerne indkomne billigste udenlandske Tilbud. En Mulighed for Konkurrence fra vor Side i Udlandet er imidlertid ganske udelukket; thi medens vi tidligere har haft en meget stor Eksport af Jærnbanevogne og Sporvogne til tyske, norske og svenske Baner, saa har disse Lande nu fuldstændig lukket af for os. Allerede saa langt tilbage som til 1894 har Tyskland lukket af for fremmed Indførsel, og i de sidste Par Aar har Sverig og Norge fulgt Eksemplet.

For at konstatere dette har vi i Maj 1906 anmodet Udenrigsministeriet om at undersøge Muligheden for en Eksport af Vogne til norske, svenske og tyske Jærnbaneforvaltninger, og vi har under 14. Maj 1906 modtaget Svar, hvoraf fremgaar

at Tyskland	har en	Toldbeskyttelse	af ca.	12 %
at Norge	—	—	—	12 %
at Sverig	—	—	—	15 %

og at det for samtlige Lande gælder, at Forbruget udelukkende dækkes af den indenlandske Industri.

Som det deraf fremgaar, er vi — rent bortset fra den Toldbeskyttelse, disse Fabrikker har — fuldstændig afskaarne fra at kunne komme i Betragtning ved Leveringer til Udlandet, og er ganske henviste til at kunne sikre os Arbejde indenfor Landets Grænser; det turde derfor være indlysende, at Fabrikkens Stilling er i højeste Grad ugunstig og i Længden ganske uholdbar, om det fremdeles som hidindtil muliggjøres de fremmede Fabrikker at kaste deres Overproduktion herind i Landet; thi naar Tysklands Overproduktion blot et enkelt Aar vælter saaledes ind over os, at Arbejdet gaar fra os, er vi henviste til at lukke Fabrikken og afskedige Arbejderne. En saadan Kalamitet medfører, at Fabrikationen af Jærnbanevogne heri Landet standser, da dette at opdrage en ny Stab af Specialarbejdere er forbundet med saa store Udgifter, at vi ikke er i Tvivl om, at ingen under saa usikre Forhold igjen tør vove Eksperimentet.

Idet Fabrikkens Konkurrencedygtighed og Eksistensberettigelse i Henhold til det ovenfor udviklede vel næppe tør betvivles, saa tillader vi os at andrage om, at man for nogenlunde at beskytte os mod Udlandets Overproduktion vil ansætte en Værditold af 10 % eller, hvis dette er ganske uigjennemførligt, at der da maatte fastsættes som Minimum:

10 % for Godsvogne, Bagagevogne og Sporvogne
7½ % for Personvogne.

p. t. København d. 20/11 07.

For A/S Scandia.
N. Bruun.

Bilag.

Fortegnelse

over

toldpligtige Materialier, anvendt til Bygning af en Sovevogn til Internationale Sovevognsselskab Waggon-Lits.

	Nuværende Toldlov	à	Rd.	Sk.	à	Toldlovforslaget	Kr.	Øre
11126 Pd.	Hjul og Aksler	1	115	86	1,5		166	89
4100 »	Bære- og Spiralfjedre	1	42	68	1,5		61	50
920 »	Trækkekroge etc.	1	9	56	1,5		13	80
12500 »	Stang- og Façonjærn etc.	¼	32	53				
1830 »	Kobberplade	3	57	18	3		54	90
880 »	Kobberrør	3	27	48	3		26	40
120 »	Messingplade	3	3	72	2		2	40
170 »	Messing-Profillister	8	14	16	15		25	50
38 »	Staniol	1	»	38				
545 »	Blyplade	1	5	65				
130 »	emaill. Jærnplader	1	1	34	2		2	60
41 »	» Zinkplader	8	3	40	15		6	15
5044 »	Støbegods	1	52	52	1,5		75	66
2740 »	Presdele	1	28	52	1,5		41	10
82 »	do.	¼	»	20				
864 »	Akselkasser	1	9	00	1,5		12	96
66 »	Tombakplader	8	5	48	5		3	30
114 »	Metalbeslag	16	19	00	40		45	60
1335 »	do.	8	111	24	15		200	25
1 Sæt	Vakuumbremse		14	76			14	76
1 »	Westinghousebremse		9	63			9	63
	Transport		564	65			763	40

Nuværende Toldlov			à	Rd.	Sk.	à	Toldlovforslaget	Kr.	Øre
		Transport		564	65			763	40
87	Pd.	Fajance	3	2	69	10		8	70
197	»	do. til Klosetter	3	6	15	10		19	70
17	»	Træ » do.	7	1	23	15		2	55
3	»	Metal » do.	16	»	48	40		1	20
75	»	Støbegods	3	2	33	5		3	75
64	»	Metal (1 Pumpe)	8	5	32	15		9	60
43	»	Beslag til Gardiner	8	3	56	15		6	45
29	»	do. » do.	3	»	87	5		1	45
7	»	do. » do.	1	»	07	1,5		»	11
251	»	Messingskruer	8	20	88	2		5	02
333	»	Jærnskruer	3	10	39	1,5		4	99
17	»	fornikl. Skruer	16	2	80	40		6	80
3	»	» Plade	16	»	48	40		1	20
28	»	emaill. Skilte	3	»	84	2		»	56
$12^1/_2$	»	elektriske Apparater	16	2	08	40		5	00
560	»	do.	1	5	80	1,5		8	40
		Akkumulatorer		45	21			45	21
139	»	Ornamentglas	7	10	13	14		19	46
66	»	do.	1,5	1	03	2		1	32
460	»	Glas, slebet	8	38	32	30		138	00
208	»	do. »	12	26	00	30		62	40
80	»	do. folieret	10	8	32	35		28	00
18	»	Lampeglas	7	1	30	10		1	80
145	»	sort Læder	12	18	12	20		29	00
67	»	Gjord	2	1	38	$3^1/_2$		2	34
56	»	Hessians	2	1	16	3		1	68
169	»	stribet Drejl	20	35	20	40		67	60
14	»	Nankin	20	2	88	40		5	60
230	»	Voksdug	12	28	72	40		92	00
60	»	Façonlærred	2	1	24	2		1	20
45	»	Flonel	32	15	00	55		24	75
22	»	Osnaburgh	2	0	44	3		»	66
3	»	Næt	1,32	4	00	3		9	00
8	»	Skind	12	1	00	25		2	00
13	»	Lincrusta	2	0	26	40		5	20
350	»	Linoleum	2	7	28	$4^1/_2$		15	75
26	»	broderet Fløjl	72	19	48	150		39	00
77	»	Dæklærred	6	4	78	11		8	47
153	»	gummieret Lærred	12	19	12	40		61	20
70	»	Traadfletning	3	2	18	2		1	40
32	»	Gardintøj	32	10	64	55		17	60
307	»	Filt	$^1/_2$	1	57			»	
		Transport		936	06			1529	52

Nuværende Toldlov			à	Rdl.	Sk.	à	Toldlovforslaget	Kr.	Øre
		Transport		936	06			1529	52
91	Pd.	Plyds	32	30	32	65		59	15
95	»	Gummifliser	16	15	80	8		7	60
3	»	do.	5	»	15	8		0	24
24½	»	Lædertapet	12	3	06	25		6	12
59	»	malet Lærred	6	3	66	11		6	49
121	»	Tæpper	12	15	12	25		30	25
230	»	tørre Farver	1	2	38	1		2	30
214	»	Lakker	5	11	14	10		21	40
40	»	Terpentinolie	2	»	80			»	
450	»	Gasrør og Fittings	1	4	66			»	
650	Kubf.	Pine, Mahogni, Teak og Fyr	3,8	25	70	pr. Kubkm. 2		42	00
				Rdl. 1049	05			Kr. 1705	07
				Kr. 2098	10				

1 Stk. lukket Godsvogn med Skrnebremse.

Nuværende Toldlov			à	Rd.	Sk.	à	Toldlovforslaget	Kr.	Øre
4020	Pd.	Hjul og Aksler	1	41	84	1,5		60	30
5980	»	Stang- og Façonjern	¼	15	55			»	
598	»	Bærefjedre	1	6	22	1,5		8	97
33	»	Trækstangsfjedre	1	0	33	1,5		0	49
104	»	Bufferfjedre	1	1	08	1,5		1	56
184	»	Bufferplader	¼	0	46			»	
139	»	Støbegods	1	1	43	1,5		2	08
11	»	do.	3	0	33	5		0	55
33	»	Dæklærred	2	0	66	3		0	99
116	Kubf.	Fyr og Pine	3,8	4	56	2		7	20
10	Pd.	Skruer og Splitter	3	0	30	1,5		0	15
5	»	Kæde	1	0	05	1,5		0	07
10	»	Lakker	5	0	50	10		1	00
35	»	tørre Farver	1	0	35	1		0	35
3	»	Terpentinolie	2	0	06			»	
7	»	Glas	1,5	0	10	2		0	14
				Rdl.	74 06			Kr.	83 85
				Kr.	148 12				

I Stk. aaben Godsvogn med Skruebremse.

	Nuværende Toldlov	à	Rd.	Sk.	à	Toldlovforslaget	Kr.	Øre
4020	Pd Hjul og Aksler	1	41	84	1,5		60	30
7250	» Stang- og Façonjern	1/4	18	84			»	
598	» Bærefjedre	1	6	22	1,5		8	97
33	» Trækstangsfjedre	1	0	33	1,5		0	49
104	» Bufferfjedre	1	1	08	1,5		1	56
184	» Bufferplader	1/4	0	46			»	
139	» Støbegods	1	1	43	1,5		2	08
11	» do.	3	0	33	5		0	55
2	» Dæklærred	2	0	04	3		0	06
76	Kubf. Fyr og Pine	3,8	3	00	3		4	70
7	Pd. Skruer og Splitter	3	0	21	1,5		0	10
7	» Lakker	5	0	35	10		0	70
20	» Blyhvidt	1	0	20	1		0	20
1	» Terpentinolie	2	0	02			»	
7	» Glas	1,5	0	10	2		0	14
		Rdl.	74	61			Kr.	79 85
		Kr.	149	27				

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Elektriske Maskiner.

Løbe Nr. 146 i Toldlovforslaget af 1907.

Som udtalt ved vort Møde med det høje Landstings ærede Udvalg den 13. ds. har Konkurrencen paa elektriske Maskiner fra Udlandets Side tilspidset sig i allerhøjeste Grad, hvorfor vi skal tillade os at anmode om, at den bestaaende Værditold 10 % maa blive fastholdt og den ligeledes bestaaende Vægttold hævet, idet sidstnævnte er i alt for høj Grad uheldig og uretfærdig, da elektriske Maskiner, som før nævnt, er komplicerede og indeholder særlig meget Kobbertraad og andre forarbejdede Metaller, hvilket allerede fremgik af vort Andragende af December i Fjor.

Siden vort Andragende i Fjor er der imidlertid kommet et nyt Moment ind i Sagen, hvorefter vi Fabrikanter stilles endnu uheldigere, idet et af de væsentligste Materialer, overspundet Kobbertraad, er bleven foreslaaet forhøjet fra 4 Øre til 20 Øre pr. Kilo. Dette influerer meget betydeligt paa vore Omkostninger til Raamateriale; saaledes viser Eksemplerne fra i Fjor derved en Stigning i Toldudlæg fra Kr. 4,37 til Kr. 7,31 for den 3 HK Motor og fra Kr. 26,45 til Kr. 37,97 for den store Motor og Beskyttelsen ved en 5 % Told vil derved omtrent falde helt bort.

Skulde derfor den ønskede Forhøjelse for overspunden Kobbertraad blive vedtagen, tillader vi os ærbødigst at anmode om, at der maa blive tilstaaet os en tilsvarende Forhøjelse i Form af 15—12 % Told paa færdige elektriske Maskiner.

Som Støtte for vor Paastands Rigtighed om den skærpede Konkurrence skal vi tillade os paa hoslagte Bilag at anføre nogle Udfald af Licitationer, hvoraf det fremgaar, at særlig Sverrig er forrest i Konkurrencen, hvortil en Beskyttelse af 15 % hjælper dem.

Samtidig skal vi ikke undlade at oplyse, at vore Fabrikker beskæftiger ca. 600 Mennesker, og at den elektriske Industri, som saaledes er oparbejdet og har en stærk Vækst, har en stor Betydning for Hjemlandet, som vi haaber den maa bevares for.

Endelig tillader vi os at henlede Opmærksomheden paa, at Tolden for elektriske Maskiner i andre Lande — som angivet i Bilag 2 til vort tidligere Andragende — er meget betydelig højere end 5 Procent af Værdien.

Ærbødigst

Koefoed, Hauberg, Marstrand & Helweg, Aktieselskabet Titan:
R. Helweg.

Thomas B. Thrige.

Kjøbenhavn og Odense, i November 1907.

Bilag.

Udfald af Licitationer.

Nyborg Elektricitetsværk. (Findes angivet i »Ingeniøren« Nr. 18.)

Ved den d. 15. April 1907 afholdte Licitation indkom følgende Tilbud:

Firmanavne.	Elektromotorer.
Laur. Knudsen (svensk)	Kr. 4880,00
Agge & Abrahamsen	— 5095,00
Allg. Elektricitäts-Gesellschaft	— 5150,00
Siemens-Schuckert	— 4360,00
Andersen & Meyer	— 5515,00
Th. B. Thrige	— 5316,00
Allm. Sv. Elektriska A. B.	— 4583,00
Kruuse & Beck	— 5316,00
A/S Titan	— 6132,00
Gottorp & Schrøder Hansen	— 5316,00
Forenede Jernstøberier	— 5688,00

Udfald af Licitationer.

Findes angivet i »Ingeniøren« Nr. 20.

Sandved Elektricitetsværk.

Ledningsnet, Dynamo, Batteri, Motor & Tavle.

Ved den afholdte Licitation indkom følgende Tilbud:

Laur. Knudsen (svensk)	Kr. 18035,00
Siemens-Schuckert	— 18465,00
Gad & Lauritsen	— 18970,00
Allg. Elektricitäts-Gesellschaft	— 18975,00
Thomas B. Thrige	— 19795,00
S. Frichs Eftf.	— 20350,00
Ludvigsen & Hermann	— 24264,00
Hermansen & Seimer	— 25264,00

Laur. Knudsens Tilbud blev antaget.

Udfald af Licitation.

Findes angivet i »Ingeniøren« Nr. 26.

Svendborg Stadsingeniør.

Ved d. 20. Juni 1906 afholdte Licitation indkom følgende Tilbud:

Firmanavne.	Dynamoer	
	store	lille
Thomas B. Thrige	Kr. 12770,00	11300,00
A. E. G.	— 16000,00	14000,00
Titan	— 11900,00	10350,00
Siemens-Schuckert (tysk)	— 11600,00	9800,00
Prof. Jürgensen (svensk)	— 11550,00	10500,00

Udfald af Licitationer.

Findes angivne i »Ingeniøren« Nr. 41.

Odense ny Elektricitetsværk.

Dynamoer. Ved den d. 7. Oktober 1907 afholdte Licitation indkom følgende Tilbud:

Allmänna Svenska Elektriska A/B	Kr. 68,000,00
Julius Lehmann	— 75,700,00
Thomas B. Thrige	— 77,000,00
Andersen og Meyer	— 80,000,00
Allg. Elektricitäts-Gesellschaft	— 86,200,00
Felten og Guilleaume Lahmeyerwerke	— 86,270,00
A/S Titan	— 88,000,00
Siemens-Schuckert	— 88,500,00
Laur. Knudsen	— 98,330,00

Udfald af Licitationer.

Findes angivet i »Ingeniøren« Nr. 51.

Fredericia Stadsingeniør.

Ved den d. 19. December 1906 afholdte Licitation indkom følgende Tilbud:

Firmanavne	Dynamo
Almänna Svenska	Kr. 13,300,00
Allgemeine	— 19,600,00
S. Frichs Aarhus	— 15,600,00
Thomas B. Thrige	— 15,665,00
Agge & Abrahamsen	— 15,730,00
Siemens-Schuckert	— 16,640,00
A/S. Titan	— 15,730.00
Jensen og Petersen	— 17,850,00
Laur. Knudsen	— 15,750,00

Haandværkets og Industriens
Toldudvalg 1906.

Ny Række.

Klædevarer.

Løbe-Nr. 140—141 i Toldlovforslaget af 1907.

Tolden paa Klædevarer Pos. 140 foreslaas nedsat fra Kr. 1,33$^1/_3$ til 96 Øre pr. Ko. (efter 4 Aar) altsaa med 28 %. Den foreslaaede Kompensation andrager 5,82 % af Nedsættelsen, naar Kultolden helt bortfalder. Effektiv Nedsættelse lig 26,4 %. Importen til Danmark af Varer under Pos. 160, beregnet efter Indførslerne i 1902, 1903 og 1904, har været 4,000531 Pund pr. Aar, hvortil kommer 592427 Pund Konfektion, saa at Indførslen er ca. 4,500000 Pund. I disse Aar har Tyskland alene importeret til Danmark 9,413400 Pund Klædevarer, altsaa 3,137800 Pund pr. Aar = 78$^1/_2$ % af den samlede danske Import foruden Konfektionsvarer, som ogsaa næsten udelukkende importeres fra Tyskland. Heraf vil ses, at Tyskland er vor Klædeindustris farligste Konkurrent. Dette kan ikke forundre, naar man ser, at Tyskland i et Aar har eksporteret for 188 Millioner Mark færdige Tekstilvarer til England, hvorimod England kun har eksporteret for 22 Millioner Mark færdige Tekstilvarer til Tyskland. »Times« siger da ogsaa om dette Forhold:

> »Vi befinder os i Dag med Hensyn til vor Handel med Tyskland i et industrielt uudviklet Lands Stilling, som staar i Handelsforbindelse med et Land, hvis industrielle Standpunkt er betydeligt højere.«

Det er vel indlysende, at en saa stor Import som 4$^1/_2$ Millioner Pund mod en indenlandsk Produktion af ca. 6 Millioner Pund ikke kunde finde Sted, naar den danske Klædeindustri var højt beskyttet. I saa Fald vilde der komme flere Fabrikker her i Landet, og de bestaaende vilde udvide deres Produktion betydeligt for at fremstille en større Del af de Varer, som nu importeres.

Grunden til den store Import er først og fremmest den, at de bedre Varer næsten ikke nyder nogen Beskyttelse, hvilket følgende Eksempel viser:

Prøve Nr. 2 i den i Landsthingets Toldudvalg fremlagte Prøvepakke Nr 1, udelukkende fremstillet af Kamgarn til en Importpris af ca. Kr. 4,00 pr. Alen, sælges i Butiker til Kr. 6,25 pr. Alen. Denne Vare vil, naar der tages Hensyn til Garntolden, efter Lovforslaget blive beskyttet med 4,87 %, og naar der yderligere tages Hensyn til den højere danske Arbejdsløn med kun 2,62 %.

Dernæst at de danske Grossister foretrækker udenlandske Varer selv til højere Priser ved samme Bonitet, fordi Priserne paa udenlandske Varer ikke saa let kan kontrolleres af Kjøberne som paa indenlandske Fabrikata,

og at der jævnlig finder en stor Import af Udlandets Overproduktion Sted ofte betydeligt under Fabrikationspriser, da vore Toldsatser ere de laveste, naar Belgien og Holland undtages.

Vort lille Marked tillader ikke den Specialisering, som Tyskland har gjennemført. I dette Land har Klædeindustrien centraliseret sig i enkelte Byer, som hver for sig har et betydeligt Antal Klædefabrikker og Ry for enkelte Varesorter. Eksempelvis har Aachen 94 Klædefabrikker, og der gaar i dette Distrikt ca. 10000 Væve (i Danmark findes kun ca. 1000 Klædevære i alle Landets Fabrikker). I disse 94 Fabrikker fremstilles kun 3 à 4 Varesorter, medens der findes danske Klædefabrikker, der maa fremstille 30 à 40 Varesorter for at kunne være beskjæftiget i vort lille Land.

De fleste danske Klædefabrikker ere i teknisk Henseende mindst lige saa godt indrettede som de bedste tyske Fabrikker. Som Illustration kan anføres, at et gammelt dansk Firma i Løbet af de sidste 28 Aar har kostet Kr. 1,700,000 paa Anskaffelser af Maskiner og Bygninger.

Det maa vel ogsaa nævnes, at Arbejdslønnen er betydelig højere her i Landet end i Udlandet. Enkelte Eksempler vil dokumentere dette:

I 1905 blev der i Meerane-Glauchau Distriktet afsluttet en Strike, som omfattede 11,000 Arbejdere. Mændene fik deres Løn forhøjet til Kr. 13,08 og Kvinderne til Kr. 8,01, alt pr. Uge for $10^1/_2$ Timers daglig Arbejdstid.

For Belgien udviser den sidste officielle Statistik, der omfatter alle, nemlig 55,383, voksne Tekstilarbejdere, at voksne mandlige Tekstilarbejdere har en Gjennemsnitsfortjeneste af Kr. 12,21 pr. Uge og voksne kvindelige Tekstilarbejdere af Kr. 8,16 pr. Uge ved en daglig Arbejdstid af $11—11^1/_2$ Timer. De laveste Ugelønninger for voksne mandlige Arbejdere i Danmark er i vort Fag Kr. 18,00 paa Landet og Kr. 21,00 i København, for voksne kvindelige Arbejdere paa Landet Kr. 11,00—11,50 og i København Kr. 12,00 ved en Arbejdstid af 57—60 Timer om Ugen. Akkordarbejderne har højere Fortjeneste.

I Erkjendelse af ovennævnte Forhold har da ogsaa Klædefabrikkernes Arbejdere i et Antal af 637 indsendt et Andragende til Rigsdagen, i hvilket de beder om at bevare Klædeindustrien og dens Arbejdere for den store Skade, som en Nedsættelse af den lave danske Beskyttelse vilde medføre. Disse Andragender maa formentlig faa en forøget Betydning, naar man tager Hensyn til, at der fra socialistisk Side er udøvet et betydeligt Pres for at forhindre deres Fremkomst.

Der bestaar i Tyskland i Klædeindustrien Konventioner ikke alene for Salgs-, Betalings- og Leverings-Vilkaar, men ogsaa direkte Pris-Konventioner, f. Ex. Allgemeine deutsche Zanella Konvention, Elberfeld, og Konvention der Präsidentfabriken, Berlin. Disse Konventioner og deres Bestemmelser gælder dog kun for det tyske Marked for at sikre sig dette, medens Konventionspriserne og Konventionsbetingelserne ikke er bindende for Eksport. Man opnaar derved gjennem Salg til Underpriser at dirigere Overproduktionen til de mindst beskyttede Lande og kan som Følge heraf lettere opretholde sine regulære Priser i Tyskland. En enkelt Konvention, Za-

nella-Konventionen, betaler endda en Eksportpræmie, som varierer fra 15 til 25 %, der selvfølgelig vilde bortfalde for Danmarks Vedkommende, naar den danske Fabrikation blev umuliggjort gjennem Toldnedsættelser.

Danske Fabrikanter af Herreklæder har, hvilket de selv oplyser i deres Andragende til Rigsdagen, ogsaa fulgt de tyske Eksempler og stillet en Del danske Varer under Konventionspriser, men ikke udenlandske. Dette er til betydelig Skade for vor Industri, da den naturlige Konkurrence i disse Varer derved er fjernet og udenlandske Varer, hvis Priser ikke kan kontrolleres, faar Fortrinet, selv om ogsaa deres Kvalitet og Pris staar tilbage for det danske Fabrikat.

Den danske Klædeindustris Kaar er ikke saa gode, at de kan taale at beklippes.

I 5 Aar har de Fabrikker, som er Aktieselskaber, og hvis Fortjeneste kan kontrolleres, gjennemsnitlig kun givet en Dividende af 4,05 % pr. Aar (se Greens danske Fonds og Aktier). Det bør vel ogsaa her bemærkes, at flere Klædefabrikker i de senere Aar har maattet standse deres Drift.

Naar det konsumerende Publikum ikke altid faar Klædevarer til en rimelig Pris, saa er det ikke den hjemlige Fabrikation, som fordyrer disse Varer. Der blev som Bevis herfor forelagt Landstingets Toldudvalg en Vare, Prøvepakke Nr. 3, som i Handelen var bleven fordyret med $148^3/_4$ %. Varen, som var af dansk Oprindelse, var solgt af »Messen« paa Kjøbmagergade i Kjøbenhavn. Der kan ikke være Tale om en Fejltagelse, da der foreligger lignende Reservemateriale. Der forelagdes en Prøvepakke Nr. 6 med danske Habitstoffer til Kr. 1,10 resp. Kr. 1,22 pr. Alen. Tøjet til en hel Habit koster kun Kr. 5,50 resp. Kr. 6,10 Fabrikpris. Endvidere Prøvepakke Nr. 5 repræsenterende en Kvalitet til Benklæder. Stoffet, som er $26^1/_2$ " bredt, koster 38 Øre pr. Alen. Der fremvistes færdigsyede Benklæder af denne Vare, som er solgte engros til Kr. 1,85 pr. Par.

Af ovennævnte Eksempler turde det fremgaa, at den danske Klædeindustri evner at fremstille prisbillige Varer.

En Nedsættelse af Tolden som foreslaaet vilde formindske den danske Klædeindustris Produktion med 30 %, idet de bedre Mellemkvaliteter, hvilke nu allerede som ovenfor nævnt kun nyder en minimal Beskyttelse, ikke længer kunde fremstilles af de danske Fabrikker. I det hele taget vilde enhver Nedsættelse af Tolden forringe vor Industris Kaar, der, som ovenfor anført, er saadanne, at de ikke kan taale at beklippes. Selvfølgelig vil derfor en gjennem en eventuel Toldnedsættelse forøget Import give højere Toldindtægter, hvilket ogsaa erkjendes af Manufakturhandlerforeningens Toldudvalg i dets Andragende, Side 126 eller 1227—28.

Fra de fleste danske Klædefabrikker foreligger der Udtalelser om, at det for Tiden er særdeles vanskeligt at sælge danske Klædevarer, derfor har nu allerede mange Fabrikker samlet unormalt store Lagre, et sikkert Varsel om, at der er Udsigt til meget vanskelige Tider for vor Industri.

Naar Danmark skal afslutte Handelstraktat med Tyskland, saa kræver en saadan Handelstraktat ikke nogen Nedsættelse af den danske Told paa Klædevarer, da denne nu allerede er lavere end Tysklands. Det er da ogsaa bevisligt, at Østerrig-Ungarn og Italien ved Afslutning af Handelstraktater med Tyskland har opretholdt lige saa høje Toldsatser for Klædevarer som de tyske, tildels endda højere.

Der kan ikke gives vort Andragende om Bibeholdelsen af de nuværende Toldsatser eller Forhøjelse af disse nogen bedre Anbefaling end Hs. Ekscell. Finansministerens Udtalelse i Motiverne til Lovforslaget, som lyder:

»Da de nugjældende Toldsatser meget langtfra betyder en tilsvarende Forøgelse af Varernes Pris og navnlig ikke tilnærmelsesvis udnyttes for de fortrinsvis af den mindre bemidlede Befolkning anvendte grove og groveste Klæde- og Hvergarnsstoffers Vedkommende, vil en endog betydelig Nedsættelse af Tolden for disse kun i forholdsvis ringe Grad komme det mere almindelige Forbrug til Gode, og for de finere og lette Varesorter spiller en Nedgang i Toldsatsens Størrelse gjennemgaaende en mere underordnet Rolle i Forhold til deres Værdi.«

I Henhold til denne Udtalelse ønsker den danske Klædeindustri Tolden fastsat til Kr. 1,75 pr. Kilo i Lighed med Sveriges Toldsats.

Subsidiært samme Toldsats som Tyskland i Følge Traktat med Østerrig-Ungarn opkræver, nemlig:

For Uldvarer, hvoraf 1 □-Meter vejer mere end 700 Gram	Kr.	1,20
» do. » 1 » » melem 200 og 700 Gram..	—	1,33
Ellers	—	1,96

I November 1907.

Klædeindustriens Toldudvalg.

KBHVN. - NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR)

